

DOCUMENTE
PRIVIND REGLEMENTĂRILE REFERITOARE
LA ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR
DIN ROMÂNIA (1948-1968)

Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

DOCUMENTE

PRIVIND REGLEMENTĂRILE REFERITOARE
LA ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR
DIN ROMÂNIA (1948–1968)

Volum alcătuit de:

Bogdan Murgescu (coord.)

Marius Cazan (coord.)

Matei Gheboianu

Valentin Maier

Vlad Pașca

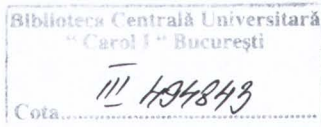
Mirela Rotaru

editura universității din bucurești

2013

<https://biblioteca-digitala.ro>

26/14

Referenți științifici:

Lector Univ. Alexandru-Murad MIRONOV (Universitatea din București)

Prof. Univ. dr. Robert D. REISZ (Universitatea de Vest din Timișoara)

Dr. Lucian NASTASĂ-KOVÁCS (Institutul de Istorie „George Barițiu”, Cluj-Napoca)

Volum elaborat în cadrul proiectului cu numărul PN-II-ID-PCE-2011-3-0476, *Planificare economică, învățământ superior și acumularea capitalului uman în România în timpul regimului comunist (1948-1989)*, susținut printr-un grant al Consiliului Național al Cercetării Științifice

© editura universității din bucurești*

Șos. Panduri, 90-92, București – 050663, România

Telefon/Fax: (0040) 021.410.23.84, E-mail: editura.unibuc@gmail.com,

Librărie online: <http://librarie-unibuc.ro>

Centru de vânzare: Bd. Regina Elisabeta, nr. 4-12, București,

tel. (0040) 021.314.35.08/2125

Web: www.editura.unibuc.ro

B.C.U. "CAROL I" BUCURESTI

C20150204

Tehnoredactare computerizată: Meri Pogonariu

Coperta: Meri Pogonariu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Documente privind reglementările referitoare la admiterea în învățământul superior din România (1948-1968)/Bogdan Murgescu (coord.), Marius Cazan (coord.), Matei Gheboianu,... – București: Editura Universității din București, 2013

Index

ISBN 978-606-16-0327-5

I. Murgescu, Bogdan

II. Cazan, Marius

III. Gheboianu, Matei

378(498)“1948/1968”(093.2)

31659214

CUPRINS

Studiu introductiv	7
Notă asupra ediției	11
Abrevieri	12
Lista documentelor	13
List of documents	19
Documente.....	25
Rețeaua instituțiilor de învățământ superior în 1948 și 1968.	173
Indice de nume	177

STUDIU INTRODUCATIV

Una dintre caracteristicile principale ale lumii postbelice a fost expansiunea învățământului superior. Au fost înființate un număr apreciabil de universități și alte instituții de învățământ superior, și tot mai mulți tineri și-au putut continua studiile după absolvirea liceului, devenind studenți. O analiză a modului în care s-a dezvoltat sistemul de învățământ între 1950 și 1970 indică, în baza statisticilor UNESCO, o creștere însemnată a accesului în învățământul superior la nivel mondial (datele acoperă 109 state). Dacă în 1950 numărul studenților a reprezentat în medie 1,4% din cohorta generației cu vârsta de școlarizare pentru învățământul superior, în 1960 media s-a dublat, 2,8% din cohortă urmând studii superioare¹. Cu considerabile deosebiri regionale și/sau naționale, această tendință de expansiune a fost comună atât statelor „capitaliste”, cât și celor „socialiste”. Ea reflecta atât aspirațiile de formare și promovare socială ale tinerilor și familiilor lor, cât și nevoile de cadre cu pregătire superioară ale diverselor societăți.

Dacă tendința de expansiune a învățământului superior a fost comună majorității statelor lumii în epoca postbelică, felul în care a fost reglementat accesul în universități a fost extrem de diferit în statele socialiste față de cel din Occident². În țările central- și est-europene în care s-a aplicat modelul sovietic, sistemul de învățământ superior a fost subordonat strict conducerii prin planificare centralizată a întregii societăți, și prin aceasta priorităților economico-sociale fixate de către partidul-stat. Pe de altă parte, regimurile comuniste s-au angajat într-un proces de inginerie socială, prin care doreau să înlocuiască vechile elite sociale (și intelectuale) cu „elemente” care aveau „origine sănătoasă” și erau predispuse să se conformeze exigențelor de partid și de stat.

În aceste condiții, reglementarea accesului la învățământul superior avea un rol cu totul deosebit nu numai pentru instituțiile de tip universitar, ci pentru societate în ansamblul său. Regimul a avut de soluționat exigențe deseori contradictorii, iar implicațiile

¹ John W. Meyer, Francisco O. Ramirez, Richard Rubinson, John Boli-Bennett, „The World Educational Revolution, 1950-1970”, în *Sociology of Education*, Vol. 50, No. 4 (Oct. 1977), pp. 242-258. Pentru dinamica de ansamblu a învățământului superior în a doua jumătate a secolului XX, a se vedea și Robert D. Reisz, Manfred Stock, *Inklusion in Hochschulen. Beteiligung an der Hochschulbildung und gesellschaftliche Entwicklung in Europa und in den USA (1950-2000)*, Bonn, Lemmens Verlag, 2007, pp. 48-55. Referitor la expansiunea învățământului superior din România socialistă, analizele cele mai pertinente rămân Jan Sadlak, *Higher Education in Romania, 1860-1990: Between Academic Mission, Economic Demands and Political Control*, Buffalo, State University of New York at Buffalo, 1990, pp. 23-81 și Steliana Peț, „Învățământul” în Nicolae N. Constantinescu (coord.), *Istoria economică a României. Vol.2. 1939-1989*, București, Editura Economică, 2000, pp. 323-340. A se vedea și Bogdan Murgescu, *România și Europa. Acumularea decalajelor economice (1500-2010)*, Iași, Polirom, 2010, pp. 385-391.

² Pentru o analiză comparativă a celor două modele a se vedea Guy Neave, „Patterns” în Walter Rüegg (ed.), *A History of the University in Europe, volume IV Universities since 1945*. Cambridge University Press, 2011, pp. 31-69. Pentru aspectele cu privire la admitere (cu informații minime despre Europa centrală și de est) a se vedea și capitolul 6: A. H. Halsey, „Admission”, în Walter Rüegg (ed.), *A History of the University in Europe, volume IV Universities since 1945*, Cambridge University Press, 2011, pp. 207-237.

reglementărilor asupra tinerilor aspiranți la studii universitare au fost considerabile, uneori favorizante, alteori distrugătoare de destine.

Documentele reunite în volum evidențiază atât retorica ideologică a regimului, cât și unele dintre modalitățile practice prin care acesta a încercat să asigure transpunerea în realitate a obiectivelor sale. Astfel, încă din 1948 se afirma că menirea învățământului superior este aceea de „a da cadre superioare de specialiști pentru producție, acordând în același timp atenția cuvenită corpului didactic superior și a cercetătorilor științifici din universități și politehnici”, dar se atrăgea totodată atenția că „reacțiunea va căuta să folosească lipsa de pregătire a unora și greșelile altora pentru a crea greutăți în realizarea acestei reforme”¹. În planul strict al admiterii în învățământul superior, „ascuțirea luptei de clasă” a însemnat introducerea unor interdicții și/sau restricții pentru descendenții „dușmanului de clasă”, și totodată a unor facilități pentru tinerii „cu origine sănătoasă”.

Pentru latura restrictivă a admiterii, cel mai explicit document identificat de noi și inclus în volum este informarea făcută de ministrul învățământului superior, I.G. Murgulescu despre aplicarea unei directive a Biroului Politic al CC al PMR „cu privire la măsurile necesare pentru îmbunătățirea compoziției de clasă a elevilor și studenților”². Potrivit acestuia, la admiterea în anul 1952/1953 candidații au fost împărțiți după origine în trei categorii sociale, iar la o serie întreagă de instituții – facultățile de filosofie, pedagogie, filologie, istorie, economie generală, științe juridice, Institutul „Maxim Gorki”, Institutul de Comerț Exterior, Facultatea de Geologie – accesul a fost permis numai candidaților din prima categorie. Documentul precizează că „fiii criminalilor de război, trădătorilor, spionilor, sabotorilor etc., n-au fost primiți în școlile medii și în învățământul superior”. Cum, urmare a deficiențelor în întocmirea actelor de stare materială sau din lipsa de vigilență a comisiei de admitere, în învățământul superior au pătruns și unele „elemente exploatoare”, se arată că se vor lua măsuri pentru scoaterea din învățământul superior a „elementelor dușmănoase și exploatoare”. Documentul, care evident nu a fost primul, amintește de practica transmiterii verbale a instrucțiunilor sensibile, ceea ce explică în mare măsură de ce documentele de arhivă identificate de noi sunt relativ sărace în informații cu privire la măsurile de blocare a accesului tinerilor cu „origine nesănătoasă” în învățământul superior.

Pe de altă parte, caracterul verbal al multora dintre reglementări lăsa un loc apreciabil arbitrarului în aplicarea politicilor oficiale, punând pe mulți dintre aspiranții la studii universitare în situații de vulnerabilitate. Unele documente exemplifică funcționarea arbitrarului. Astfel, o informare din 1959 a Ministerului Învățământului și secției Știință și Cultură a Comitetului Central cu privire la admiterea și menținerea în instituțiile de învățământ superior a fiilor de exploatare, condamnați politic și transfugi³ semnală o situație generată de excesul de zel (probabil interesat!) al conducătorilor instituțiilor de învățământ. Începând cu anul 1953 candidații la examenul de admitere în învățământul superior completau o declarație tip în care erau trecute și elemente de apartenență socială, stare materială și politică a părinților; această declarație era făcută pe proprie răspundere, iar în cazul în care informațiile se dovedeau false, indiferent de momentul în care se descoperea

¹ Mihail Roller, „Noua structură a învățământului” în *Scâmeia*, 4 august 1948, pp. 1, 4.

² Documentul 11 din volum.

³ Vezi documentul 31 din volum.

falsul, se ajungea la eliminarea studentului. Informarea menționa faptul că unii conducători ai instituțiilor de învățământ superior au exmatriculat studenți și atunci când inexactitatea privea alte elemente din declarație, astfel încât, pentru a tempera excesele, Ministerul Învățământului oferea rectoratelor și decanatelor „instrucțiuni verbale” de care să se țină seama la aplicarea sancțiunilor pentru fals. Caracterul aproximativ al instrucțiunilor, alături de oralitatea lor, evidențiază ambiguitatea deseori structurală a raporturilor sociale și instituționale din sistemul socialist.

La rândul său, încurajarea accesului în universități al fiilor de muncitori și țărani s-a dovedit mai complicată și mai problematică decât se anticipase. Examenele de admitere au evidențiat handicapuri considerabile de pregătire inițială ale candidaților doriți de regim, iar pierderile pe parcurs (prin abandon, repetenție etc.) erau mai mari în rândul celor care beneficiau de ajutor în numele criteriului de clasă¹. În fața unei potențiale contradicții între nevoia de a beneficia de resurse umane calificate pentru atingerea obiectivelor economice planificate și dezideratele de inginerie socială, regimul a instituit o multitudine de măsuri, mergând de la organizarea de cursuri de pregătire pentru admitere, admiterea fără examen sau cu examen separat, până la susținerea prin burse doar a studenților „cu origine sănătoasă” etc. Aceste tipuri de măsuri au îngăduit „îmbunătățirea compoziției sociale” a studenților și formarea unui stoc semnificativ de specialiști cu origine țărănească și/sau muncitorească, beneficiari ai mobilității sociale ascendente facilitate de regim.

Pe de altă parte, la fel ca și în alte țări socialiste, în anii 1960 a avut loc o relaxare a măsurilor de inginerie socială, determinată pe de o parte de abandonarea graduală a „luptei de clasă” și de normalizarea raporturilor dintre regim și societate, în cazul României chiar de recuperarea unor elemente din cadrul elitelor pre-comuniste, și pe de altă parte de tendința naturală a noii burghezii comuniste de a rezerva o parte cât mai mare dintre oportunitățile educaționale oferite de stat pentru proprii săi descendenți. Această relaxare a fost însoțită de încercări ale unora dintre cei responsabili în cadrul sistemului de a impune primatul criteriilor meritocratice la accesul în învățământul superior. Tranziția a fost graduală și nu se lasă ușor surprinsă în documente. Astfel, în 1960 s-a organizat un examen unic, dar cu listă separată pentru admiterea candidaților pe locurile cu bursă. Astfel s-a ajuns la situația în care pentru aceeași facultate s-au constituit două liste, cu diferențe sensibile între două medii minime de admitere. La Facultatea de Științe Juridice de la Universitatea din București media ultimului candidat admis pe locurile cu bursă de la sfatul popular a fost 5,00, iar media ultimul admis la concursul general a fost 7,60². Cum aceste situații erau greu de tolerat atât practic, cât și ideologic, în iunie 1962 un referat al Secției de Învățământ și Sănătate a CC al PMR cu privire la concursul de admitere în învățământul superior³ propunea ca începând cu anul „1962/1963 să se organizeze un singur concurs pentru toți candidații, iar admiterea lor să se facă în ordinea strictă a mediilor obținute”, „comisiile de examinare să aprecieze răspunsurile candidaților numai în funcție de cunoștințele lor profesionale”. Cazurile speciale („părinți arestați și condamnați pentru acțiuni politice dușmănoase, fii de criminali de război, spioni, foști demnitari ai regimului burghezo-moșieresc”) urmau să fie rezolvate exclusiv de

¹ Vezi documentele 40 și 41 din volum.

² Vezi documentul 40 din volum.

³ Vezi documentul 41 din volum.

conducerea Ministerului Învățământului. Totodată, bursele urmau „să se acorde cu prioritate (în proporție de 75%) fiilor de muncitori și de țărani, cât și studenților muncitori, proveniți direct din producție”. Argumentele menite să susțină propunerile arătau că cei care până la acea dată intraseră în regim de favoare în învățământul superior erau mai slab pregătiți, dovadă mediile mai mici la concursul de admitere și procentul mare al celor exmatriculați pentru rezultate slabe. Referatul menționează și tendința instituțiilor de învățământ superior de a acorda note în funcție de originea socială și nu de pregătirea candidaților, pentru a asigura procentul de 70-75% fii de muncitori și țărani pe care Hotărârea nr. 1003/1957 îl stabilea. Un alt argument pentru introducerea examenului unic era reprezentat de modul în care începea să arate bazinul candidaților pentru învățământul superior. Se preconiza ca din cei peste 45.000 de candidați din anul 1962, peste 60% să fie muncitori, fii de muncitori și țărani. Această propunere a fost aprobată de la nivelul politic cel mai înalt, Biroul Politic hotărând modificarea sistemului de admitere în învățământul superior în sensul celor prezentate mai sus¹.

În general, anii 1960 au fost o perioadă fastă pentru învățământul superior din România socialistă. Sistemul a fost în expansiune, s-au întemeiat noi instituții de învățământ superior și s-au inițiat noi programe de studii, au fost făcute (re)angajări și promovări de cadre didactice, presiunea ideologică a fost (parțial) relaxată și s-a încercat racordarea la tendințele existente la nivel mondial². Documentele din volum surprind atât persistența unor incoerențe și ambiguități (inclusiv la nivelul acurateții planificării multianuale a sistemului³), cât și stabilizarea sistemului de admitere, statuată și prin prevederile noii legi a învățământului din 1968.

*

Volumul de documente pe care-l propunem acum, și care va fi urmat de un al doilea dedicat anilor 1968-1989, face parte din proiectul PN-II-ID-PCE-2011-3-0476, *Planificare economică, învățământ superior și acumularea capitalului uman în România în timpul regimului comunist (1948-1989)*. Opțiunea pentru o limită cronologică situată la mijlocul intervalului studiat în cadrul proiectului are în vedere atât încheierea în anii 1960 a unui ciclu al „ingineriei sociale” pe care și-o propusese regimul comunist din România și în cadrul căruia reglementările referitoare la admiterea în învățământul superior avuseseră un rol important, cât și însemnătatea legii 11/1968 pentru evoluția sistemului de învățământ superior din România. După 1968 problemele referitoare la admiterea în învățământul superior au fost în mare măsură diferite, determinate de politica demografică a regimului, de fluctuațiile deschiderii și respectiv închiderii sale față de influențele externe, mai ales occidentale, ca și de preocuparea activiștilor de partid de a menține într-un cadru controlabil formarea intelectualității cu studii superioare⁴.

Bogdan Murgescu & Marius Cazan

¹ Vezi documentul 43 din volum.

² Vezi de exemplu studiile din 1966-1967 (documentele 60 și 63 din volum), care au premers adoptarea legii nr.11/1968 privind învățământul în Republica Socialistă România.

³ A se vedea de exemplu documentul 28 din acest volum.

⁴ La nivelul de ansamblu al sistemului socialist, analiza cea mai bună a ascensiunii intelectualității rămâne George Konrad, Ivan Szelényi, *The Intellectuals on the Road to Class Power*, New York, Harcourt Brace Jovanovich, 1979. A se vedea de asemenea Silviu Brucan, *Pluralism și conflict social. O analiză socială a lumii comuniste*, București, Editura Enciclopedică, 1990, pp.79-135 și Florin Constantiniu, „Degenerarea birocratică” în regimul socialist din România”, în *Studii și articole de istorie*, LXXIV, 2009, pp. 17-24.

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Volumul *Documente privind reglementările referitoare la admiterea în învățământul superior din România (1948-1968)* încearcă să adune cele mai importante elemente de legislație, reglementări și dispoziții interne, precum și corespondența instituțională a principalelor organe de decizie și execuție implicate în procesul de admitere în învățământul superior.

Documentele incluse în volum sunt fie legi și reglementări publicate în colecțiile oficiale ale R.P.R. și R.S.R. (*Monitorul Oficial, Colecția de legi, decrete și decizii* etc.), fie documente de arhivă, după știința noastră inedite. Documentele provin într-o proporție considerabilă din fondurile gestionate de Arhivele Naționale ale României (fondul *CC al PCR, secțiunile Cămin și Propagandă și Agitație*; fondul *Președinția Consiliului de Miniștri 1866-1977* – partea structurală *Consiliul de Miniștri 1945-1977*), precum și din arhiva Ministerul Educației (denumirea actuală este Ministerul Educației Naționale) sau din arhiva Universității din București. Am încercat să identificăm documentele referitoare la admiterea în învățământul superior păstrate în arhivele instituțiilor care se aflau la paliere de decizie diferite: partid și guvern, minister, universitate.

Cele 70 de documente reproduse în volum sunt ordonate cronologic, în așa fel încât cititorul poate să urmărească fără prea mare greutate transformările prin care a trecut procesul de admitere în învățământul superior în cei 20 de ani pe care îi acoperă volumul. În cazul documentelor de mari dimensiuni, care cuprind o tematică diversă, în locul unei reproduceri integrale am preferat să selectăm fragmentele relevante pentru tematica volumului. Prin această opțiune pentru reproducerea parțială a unor documente am încercat să evităm redundanța excesivă, chiar și așa destul de prezentă dacă ținem cont de caracterul ciclic al procesului de admitere.

Am încercat să redăm textele cât mai aproape de forma lor originală. Acolo unde a fost cazul am operat tacit modificările cerute de normele ortografice și gramaticale în vigoare. Atunci când contextul a cerut-o, pentru a semnală neglijența sau nivelul de pregătire scăzut al birocratilor am păstrat greșelile gramaticale și erorile de scriere semnalându-le ca atare în paranteze drepte. De multe ori, acolo unde textul original este neclar, am făcut mici intervenții lămuritoare, fie în note de subsol, fie între paranteze drepte. În același mod am ales să semnalăm și dese situații în care peste tipărirea inițială a documentelor au apărut intervenții ulterioare.

Mulțumirile noastre se îndreaptă către angajații serviciilor arhivelor mai sus menționate. Disponibilitatea și înțelegerea de care au dat dovadă ne-au ușurat munca. Sprijinul necondiționat, entuziasmul și sugestiile colegului Andrei Florin Sora au contribuit la realizarea acestui volum. Mulțumiri speciale îi adresăm doamnei Mădălina Geambașu pentru munca riguroasă depusă la sistematizarea materialelor. De asemenea, mulțumim doamnelor Irina Hrițcu și Meri Pogonariu care au făcut posibilă apariția volumului la timp.

ABREVIERI

- A.M.Ed. – Arhiva Ministerului Educației
A.N.I.C. – Arhivele Naționale Istorice Centrale
A.R.U.B. – Arhiva Rectoratului Universității din București
C.C. – Comitetul Central
C.I.S. – Comitetul Învățământului Superior
C.S.P. – Comitetul de Stat al Planificării
H.C.M. – Hotărârea Consiliului de Miniștri
I.M.F. – Institutul de Medicină și Farmacie
I.S.E. – Institutul de Științe Economice
I.S.E.P. – Institutul de Studii Economice și Planificare
M.A.I. – Ministerul Afacerilor Interne
M.A.N. – Marea Adunare Națională
M.F.A. – Ministerul Forțelor Armate
M.I.P. – Ministerul Învățământului Public
M.I.S. – Ministerul Învățământului Superior
O.M. – Ordin de Ministru
P.C.M. – Președinția Consiliului de Miniștri
P.C.R. – Partidul Comunist Român
P.M.R. – Partidul Muncitoresc Român
R.P.R. – Republica Populară Română
S.M.T. – Stațiune de Mașini și Tractoare
U.C.F.S. – Uniunea de Cultură Fizică și Sport
U.T.C. – Uniunea Tineretului Comunist
U.T.M. – Uniunea Tineretului Muncitor

LISTA DOCUMENTELOR

1. **1948, august 3.** Extras din Decretul Nr. 175/1948 pentru reforma învățământului.
2. **1948, august 4.** Articolul lui Mihail Roller, „Noua structură a învățământului”, publicat în „Scânteia”, în care prezintă legea privind reforma învățământului.
3. **1948, octombrie 26.** Deciziunea Nr. 264.402/1948 privind instituirea de examen pentru intrarea în anul I al universităților și institutelor superioare de învățământ.
4. **1950.** Normele de admitere în instituțiile de învățământ superior în anul școlar 1950/1951.
5. **1950, iulie 14.** Extras din Decretul Nr. 180/1950 pentru reglementarea repartizării în producție și în instituțiile de învățământ superior a absolvenților școlilor medii tehnice, școlilor pedagogice și a instituțiilor de învățământ superior.
6. **1950.** Notă a Secției de Propagandă și Agitație în legătură cu situația de la Institutul de Agronomie București cu privire la organizarea cursurilor pregătitoare pentru examenul de admitere.
7. **1950, septembrie 24.** Notă a Secției de Propagandă și Agitație în legătură cu numirile făcute de către Ministerul Agriculturii în comisiile pentru examenul de admitere în facultăți.
8. **1951, august 7.** Adresa Ministerului Învățământului Public trimisă către Universitatea „C.I. Parhon” din București în care sunt arătate măsurile pe care instituția trebuie să le ia pentru ocuparea tuturor locurilor scoase la concursul de admitere.
9. **1953.** Extras din ordinul ministrului învățământului superior nr. 1872/C/953 privind pregătirea și desfășurarea examenului de admitere în instituțiile de învățământ superior.
10. **1953, [august 1].** Circulara pe care Ministerul Învățământului Superior o trimite către toate instituțiile de învățământ superior în care se menționează actele de care candidații la examenul de admitere în învățământul superior au nevoie.
11. **1953.** Extras din informarea făcută de către I.G. Murgulescu despre aplicarea directivei Biroului Politic al CC al PMR cu privire la măsurile necesare pentru îmbunătățirea compoziției de clasă a elevilor și studenților.
12. **1953, noiembrie 24.** Extras din statutul tip al instituțiilor de învățământ superior.
13. **1954, martie 26.** Referatul Ministerului Industriei Lemnului, Hârtiei și Celulozei referitor la repartizarea absolvenților de școli medii tehnice în învățământul superior.

14. **1954.** Extras din darea de seamă asupra activității Institutului de Științe Economice și Planificare „V. I. Lenin” pe anul universitar 1953/1954.
15. **1954, iunie 26.** Îndrumările Ministerului Învățământului pentru desfășurarea activității comisiilor de admitere.
16. **1954, [iulie 24].** Adresa Ministerului Învățământului către Universitatea „C. I. Parhon” din București cu privire la adeverința provizorie necesară candidaților la admitere și la categoriile de candidați care au dreptul să intre în învățământul superior fără examen de admitere.
17. **1954, august 3.** Nota prim locțiitorului ministrului, N. Dinulescu, adresată rectorului Universității „C. I. Parhon” în legătură cu numărul candidaților admiși pe baza diplomei de merit.
18. **1955, iunie 10.** Extras din condițiile de admitere în universități și instituții de învățământ superior în anul școlar 1955/1956.
19. **1955, august 30.** Extras din stenograma ședinței cu instructorii teritoriale ai C.C. al P.M.R. din cadrul secțiilor Organe Conducătoare de Partid, Propagandă și Agitație și Agrară în care se discută măsurile luate în vederea deschiderii noului an școlar în învățământul de stat. Printre altele, se discută diferențele de concurență între instituțiile de învățământ superior și școlile de maiștri.
20. **1956, iulie 31.** Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 1535/1956 cu privire la planul de școlarizare pentru învățământul superior pe anul universitar 1956/1957.
21. **1956, august 15.** Raport asupra desfășurării examenelor de admitere la Institutul Politehnic Cluj.
22. **1956, septembrie.** Raport asupra desfășurării concursului de admitere la Institutul Pedagogic Timișoara.
23. **1956, [octombrie].** Extras din darea de seamă cu privire la deschiderea anului școlar 1956/1957 în învățământul superior. Organizarea concursului de admitere în învățământul superior de zi și fără frecvență.
24. **1957, iulie 10.** Extras din Hotărârea Nr. 1003/1957 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române cu privire la îmbunătățirea învățământului superior.
25. **1957, [august 13].** Ordinul de Ministru 1359/1957 privind condițiile de admitere la Institutul Pedagogic de Învățători în anul școlar 1957/1958.

26. **1957, august 29.** Extras din circulara Ministerului Învățământului și Culturii trimisă instituțiilor de învățământ superior în care se prezintă condițiile de admitere în învățământul superior în anul 1957/1958.
27. **1958, iunie 18.** Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 839/1958 cu privire la planul de școlarizare pe anul 1958/1959 pentru învățământul superior, pentru cursurile post-universitare de perfecționare și specializarea medicilor și farmaciștilor, precum și pentru pregătirea inginerilor economiști.
28. **1958.** Extras din proiecția asupra dezvoltării învățământului superior în România până în 1975.
29. **1959, martie 14.** Extras din Hotărârea Nr. 271/1959 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române, privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.
30. **1959, aprilie 27.** Extras din Protocolul nr. 9 al ședinței Biroului Politic al CC al PMR din 27 aprilie 1959.
31. **1959, [mai 5].** Informare făcută de către secția Știință și Cultură a CC al PMR și Ministerul Învățământului și Culturii cu privire la admiterea și menținerea în instituțiile de învățământ superior a fiilor de exploatare, condamnați politic, transfugi etc.
32. **1959, iunie 12.** Extras din regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea învățământului superior seral și fără frecvență, aprobat prin Ordinul ministrului Învățământului și Culturii nr. 125/1959.
33. **1959, august 4.** Extras din instrucțiunile întocmite de Ministerul Învățământului și Culturii privind deschiderea anului universitar 1959/1960.
34. **1959, octombrie 12.** Informare a Direcției de Propagandă și Cultură a CC al PMR cu privire la desfășurarea concursului de admitere în institutele de învățământ superior în anul universitar 1959/1960.
35. **1960, iulie 29.** Extras din referatul întocmit de ministrul învățământului privind planul de școlarizare mărit pentru pregătirea cadrelor tehnice și economice pe anul școlar 1960/1961.
36. **1960, decembrie.** Proiect de hotărâre întocmit de Ministerul Învățământului și Culturii privind unele măsuri referitoare la admiterea în învățământul superior a maiștrilor și a muncitorilor calificați din producție.
37. **1961, iunie 16.** Notă a ministrului Învățământului și Culturii, I.G. Murgulescu, adresată vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, cu privire la organizarea concursului de admitere în învățământul superior în anul școlar 1961/1962.

38. **1961, august 30.** Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 547/1961 cu privire la aprobarea planului de școlarizare în învățământul superior și postuniversitar pe anul școlar 1961/1962.
39. **[1961, septembrie 18].** Notă a lui Ștefan Bălan, adjunct al ministrului Învățământului și Culturii, cu privire la concursul de admitere în învățământul superior.
40. **1961, noiembrie 29.** Informare a ministrului Învățământului și Culturii către vicepreședintele Consiliului de Miniștri cu privire la concursul de admitere în învățământul superior și îmbunătățirea compoziției sociale a studenților.
41. **1962, iunie 28.** Referat al Secției Învățământ și Sănătate a CC al PMR privind concursul de admitere în învățământul superior.
42. **1962, iulie 5.** Extras din nota cu observațiile făcute de Chivu Stoica și Mihai Dalea la „Referatul privind concursul de admitere în învățământul superior”.
43. **1962, august 2.** Notă către mai multe instituții cu privire la hotărârile Biroului Politic de a modifica sistemul de admitere în învățământul superior.
44. **1962, august 6.** HCM Nr. 778/1962 cu privire la aprobarea planului de școlarizare în învățământul superior și învățământul postuniversitar pe anul școlar 1962/1963.
45. **1962, octombrie 20.** Informare a Secției Învățământ și Sănătate a CC al PMR privind concursul de admitere în institutele de învățământ superior în anul 1962/1963.
46. **1962, octombrie 23.** Extras din Hotărârea Nr. 1052/1962 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.
47. **1962.** Extras din regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea învățământului seral și fără frecvență. Admiterea în învățământul superior seral și fără frecvență.
48. **1963, mai 18.** Stenograma conferinței de presă organizată de Ministerul Învățământului în legătură cu concursul de admitere în învățământul superior în anul școlar 1963/1964.
49. **1963, [mai].** Indicațiile privind admiterea în învățământul superior, elaborate de Ministerul Învățământului.
50. **1963, mai.** Condițiile de admitere în instituțiile de învățământ superior în anul universitar 1963/1964, elaborate de Ministerul Învățământului.
51. **1963, mai 27.** Propunerile Ministerului Învățământului trimise spre aprobare vicepreședintelui Consiliului de Miniștri Emil Bodnăraș, privind organizarea concursului de admitere în învățământul superior pe anul 1963/1964.

52. **1963, [decembrie].** Proiect de Hotărâre a Consiliului de Miniștri, elaborat de Ministerul Învățământului, pentru modificare unor prevederi ale Hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri Nr. 1003/1957, cu privire la îmbunătățirea învățământului superior.
53. **1963, [decembrie].** Expunerea de motive la proiectul de Hotărâre a Consiliului de Miniștri, elaborat de Ministerul Învățământului, pentru modificare unor prevederi ale Hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri Nr. 1003/1957, cu privire la îmbunătățirea învățământului superior.
54. **1964, ianuarie 30.** Propunerile făcute de Ministerul Învățământului, adresate Consiliul de Miniștri, privind concursul de admitere în învățământul superior din 1964.
55. **1964, martie 10.** Propunerile făcute de Ministerul Învățământului, adresate Consiliului de Miniștri, privind probele concursului de admitere în învățământul superior pentru anul universitar 1964/1965.
56. **1964, decembrie 9.** Extras din informarea Ministerului Învățământului trimisă vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, privind încheierea anului școlar 1963/1964 și deschiderea anului școlar 1964/1965.
57. **1965, septembrie 10.** Extras din Hotărârea Nr. 902/1965 pentru modificarea Hotărârii Nr. 1052/1962 privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.
58. **[1966, iunie].** Propunerile Ministerului Învățământului trimise spre aprobare vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, privind organizarea concursului de admitere în institutele de învățământ superior pentru anul universitar 1966/1967.
59. **[1966, iulie].** Notă cu privire la înscrierea fără concurs în învățământul superior a unor absolvenți de liceu care au obținut la bacalaureat media generală 10 în sesiunea iunie 1966.
60. **1966, decembrie.** Extras din „*Studiul privind dezvoltarea învățământului în Republica Socialistă Română*” întocmit de Ministerul Învățământului.
61. **1966, decembrie 21.** Extras din propunerile privind perfecționarea examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în învățământul superior, a sistemului de promovare anuală și a examenului de stat în învățământul superior.
62. **1966, decembrie 27.** Extras din Protocolul nr. 52 al ședinței Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R. din ziua de 27 decembrie 1966.
63. **1967, iunie.** Extras din sinteza Ministerului Învățământului „*Studiu privind dezvoltarea învățământului superior*”.

64. **1967, iulie 19.** Informare făcută de Universitatea din București asupra concursului de admitere în facultăți în sesiunea 1-10 iulie 1967.
65. **1967, noiembrie 9.** Extras din propunerile Ministerului Învățământului trimise spre aprobare prim vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, privind concursul de admitere și promovarea anuală a studenților.
66. **1968, aprilie 23.** Extras din discursul lui Nicolae Ceaușescu de la încheierea dezbaterilor din Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățământului de cultură generală, profesional, tehnic și superior.
67. **1968, aprilie 22-23.** Intervenția lui Leonte Răutu la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român care a avut pe ordinea de zi, printre altele, dezvoltarea învățământului de cultură generală, profesional, tehnic și superior.
68. **1968, mai 13.** Extras din Legea Nr. 11/1968 privind învățământul în Republica Socialistă România.
69. **1968.** Condițiile de admitere în instituțiile de învățământ superior în anul universitar 1968/1969.
70. **1968.** Cuvântul înainte al broșurii „Admiterea în învățământul superior” elaborată de Ministerul Învățământului.

LIST OF DOCUMENTS

1. **1948, August 3.** Excerpt from Decree no. 175/1948 for the system of education reform.
2. **1948, August 4.** Mihail Roller's article, published in „Scântea”, on the law concerning the educational system reform.
3. **1948, October 26.** Decision no. 264.402/1948 regarding the introduction of the admission exam for prospective students.
4. **1950.** Entry requirements to higher education institutions for the academic year 1950/1951.
5. **1950, July 14.** Excerpt from Decree no. 180/1950 which regulated distribution of graduates from middle technical schools, pedagogical schools and higher education in the economy or in higher education institutions.
6. **1950.** Note of the Central Committee – Propaganda and Agitation Section about the situation of the Agronomy Institute in Bucharest regarding the setup of preparatory courses for the admission exam.
7. **1950, September 24.** Note of the Central Committee – Propaganda and Agitation Section regarding the appointments made by the Ministry of Agriculture in commissions for the admission exam in higher education.
8. **1951, August 7.** Communication by the Ministry of Public Education to the University of Bucharest, which shows the measures that the University must take in order to fill all first year study places.
9. **1953.** Excerpt from the Minister of Higher Education's order no. 1872/C/953 regarding the setting up of the admission exam in higher education institutions.
10. **1953, [August 1].** Circular letter sent by the Ministry of Higher Education to all higher education institutions, which mentions the documents needed by the candidates for the admission exam in higher education.
11. **1953.** Excerpt from I.G.Murgulescu's report on the execution of the Politburo of the Central Committee of RWP directive regarding the measures necessary for the improvement of class composition among pupils and students.
12. **1953, November 24.** Excerpt from the general statute of the higher education institutions.

13. **1954, March 26.** Ministry of Wood Industry, Paper and Cellulose report regarding the distribution of middle technical schools graduates in higher education institutions.
14. **1954.** Excerpt from the report on the activity of the “V. I. Lenin” Institute of Economic Science and Planning, in the academic year 1953/1954.
15. **1954, June 26.** Ministry of Education guidelines regarding the admission commissions’ activity.
16. **1954, [July 24].** Communication of the Ministry of Education sent to the University of Bucharest regarding the temporary certificate needed by prospective students and the categories of candidates which are exempted from the admission exam.
17. **1954, August 3.** Note of the first deputy Minister of Education, N. Dinulescu, sent to the rector of “C. I. Parhon” University, regarding the number of candidates admitted due to their middle school graduation excellence diplomas.
18. **1955, June 10.** Excerpt from the entry requirements in universities and higher education institutions in the academic year 1955/1956.
19. **1955, August 30.** Excerpt from the transcript of the meeting of the local instructors of the Central Committee of RWP (Leading Party Organs Section, Propaganda and Agitation Section and Agrarian Section) in which are discussed measures regarding the start of the academic year.
20. **1956, July 31.** The Council of Ministers’ Decision no. 1535/1956, regarding the higher education study places quota for the academic year 1956/1957.
21. **1956, August 15.** Report on the admission exam at the Polytechnic Institute in Cluj.
22. **1956, September.** Report on the admission contest at the Pedagogical Institute in Timișoara.
23. **1956, [October].** Excerpt from the report regarding the start of the academic year 1956/1957. The organizing of the admission contest for full-time and extramural prospective students.
24. **1957, July 10.** Excerpt from the Central Committee of RWP and Council of Ministers Decision no. 1003/1957 regarding the improvement of higher education.
25. **1957, [August 13].** Minister Order no. 1359/1957 regarding entry requirements at the Pedagogical institute for Schooiteachers in the 1957/1958 academic year.
26. **1957, August 29.** Excerpt from the Ministry of Education and Culture’s circular letter to higher education institutions, in which are shown higher education entry requirements in the academic year 1957/1958.

27. **1958, June 18.** Council of Ministers Decision no. 839/1958 regarding the 1958/1959 for higher education, for post-graduate courses and for specialization of physicians, pharmacists and economist-engineers.
28. **1958.** Excerpt from the prospect on the development of higher education in Romania until 1975.
29. **1959, March 14.** Excerpt from the Central Committee of RWP and Council of Ministers Decision no. 271/1959, regarding the improvement of evening and extramural education, both at the secondary and tertiary level.
30. **1959, April 27.** Excerpt from the Protocol no. 9 of the Politburo meeting.
31. **1959, [May 5].** Report by the Central Committee – Science and Culture Section and the Ministry of Education and Culture, regarding the admission and supporting of the descendants of exploiters, political convicts and defectors in higher education institutions.
32. **1959, June 12.** Excerpt from the regulation regarding the organization and functioning of evening and extramural higher education, authorized by Minister of Education and Culture Order no. 125/1959.
33. **1959, August 4.** Excerpt from the Ministry of Education and Culture instructions regarding the 1959/1960 academic year inauguration.
34. **1959, October 12.** Propaganda and Culture Directorate of the Central Committee of the RWP report regarding the 1959/1960 academic year admission contest in higher education institutions.
35. **1960, July 29.** Excerpt from the Minister of Education report regarding the expanded allocation of study places for the training of technical and economic staff in 1960/1961 academic year.
36. **1960, December.** Draft of a Ministry of Education and Culture decision regarding measures for the admission of foremen and skilled workers in higher education institutions.
37. **1961, June 16.** Note of the Minister of Education and Culture, I. G. Murgulescu, to the deputy Prime Minister, Emil Bodnăraș, regarding the 1961/1962 academic year admission contest in higher education.
38. **1961, August 30.** The Council of Ministers Decision no. 547/1961, regarding the approval of the 1961/1962 academic year allocation of study places for higher and postgraduate education.
39. **[1961, September 18].** Deputy Minister of Education and Culture's note regarding the admission contest in higher education.

40. **1961, November 29.** Minister of Education and Culture's communication to deputy Prime Minister, regarding the admission contest in higher education and the improvement of the social composition of student population.
41. **1962, June 28.** Central Committee of the RWP – Education and Health Section report regarding the admission contest in higher education.
42. **1962, July 5.** Excerpt from the note containing remarks made by Chivu Stoica and Mihai Dalea on the "*Report regarding the admission in higher education*".
43. **1962, August 2.** Note to several institutions regarding the Politburo's decision to change the admission system in higher education.
44. **1962, August 6.** The Council of Ministers Decision no. 778/1962, regarding the approval of the 1962/1963 academic year allocation of study places in higher and postgraduate education.
45. **1962, October 20.** Central Committee of the RWP – Education and Health Section report, regarding the 1962/1963 academic year admission contest in higher education institutions.
46. **1962, October 23.** Excerpt from the Central Committee of RWP and the Council of Ministers' Decision no. 1052/1962 regarding the improvement of evening and extramural education.
47. **1962.** Excerpt from the report regarding the organizing and functioning of evening and extramural education. Admission to evening and extramural higher education courses.
48. **1963, May 18.** The transcript of the press conference organized by the Ministry of Education, regarding the 1963/1964 academic year admission in higher education.
49. **1963, [May].** Ministry of Education guidelines regarding the admission in higher education institutions.
50. **1963, May.** The 1963/1964 academic year entry requirements in higher education institutions, issued by the Ministry of Education.
51. **1963, May 27.** Ministry of Education proposals sent for approval to deputy Prime Minister, Emil Bodnăraș, regarding the 1963/1964 academic year admission contest in higher education.
52. **1963, [December].** Draft of the Council of Ministers' decision, proposed by the Ministry of Education, for the amending of the Central Committee of RWP and Council of Ministers' Decision no. 1003/1957, regarding the improvement of higher education.
53. **1963, [December].** Ministry of Education's motivation regarding the Council of Ministers' decision draft amending the Central Committee of RWP and Council of Ministers' Decision no. 1003/1957, which concerned the improvement of higher education.

54. **1964, January 30.** The Ministry of Education proposals to the Council of Ministers, regarding the 1964 admission contest in higher education.
55. **1964, March 10.** The Ministry of Education proposals to the Council of Ministers, regarding the 1964/1965 admission tests for higher education prospective students.
56. **1964, December 9.** Excerpt from the Ministry of Education report, sent to deputy Prime Minister, Emil Bodnăraș, regarding the 1963/1964 academic year closure and the start of the 1964/1965 academic year.
57. **1965, September 10.** Excerpt from the Decision no. 902/1965 amending the Decision no. 1052/1962, regarding the improvement of evening and extramural education.
58. **[1966, June].** Ministry of Education's proposals sent for approval to deputy Prime Minister, Emil Bodnăraș, regarding the 1966/1967 academic year admission contest in higher education institutions.
59. **[1966, July].** Note regarding the higher education enrollment without any examination of high school graduates who have passed the Baccalaureate with the maximum grade in the session of June 1966.
60. **1966, December.** Excerpt from the "*Study regarding the development of education in Romanian Socialist Republic*", drafted by the Ministry of Education.
61. **1966, December 21.** Excerpt from the proposals regarding the improvement of the Baccalaureate exam and the admission contest in higher education, as well as the annual promotion system and the graduation exam.
62. **1966, December 27.** Excerpt from the Protocol no. 52 of the Politburo, after the meeting on December 27, 1966.
63. **1967, June.** Excerpt from the Ministry of Education's report "*Study regarding the development of higher education*".
64. **1967, July 19.** University of Bucharest report on the July 1967 session for higher education admissions.
65. **1967, November 9.** Excerpt from the Ministry of Education's proposals, sent for approval to deputy Prime Minister Emil Bodnăraș, regarding the admission contest and annual promotion of the students.
66. **1968, April 23.** Excerpt from Nicolae Ceaușescu's speech at the closure of the debates at the Central Committee of the RCP Plenum, regarding the development of general, vocational, technical and higher education.

67. **1968, April 22-23.** Leonte Răutu's speech at the Central Committee of the RCP Plenum regarding the development of general, vocational, technical and higher education.
68. **1968, May 13.** Excerpt from Law no. 11/1968 regarding education in Socialist Republic Romania.
69. **1968.** Higher education entry requirements in the academic year 1968/1969.
70. **1968.** Foreword to the *Admission to higher education* brochure published by the Ministry of Education.

DOCUMENTE

1

1948, august 3. Extras din Decretul Nr. 175/1948 pentru reforma învățământului.

[...]Art. XIX. Pot deveni studenți ai instituțiilor de învățământ superior absolvenții liceelor, ai școlilor pedagogice, ai școlilor tehnice care reușesc la examenul de admitere. [...]

Monitorul Oficial Nr. 177 din 3 august 1948.

2

1948, august 4. Articolul lui Mihail Roller, „Noua structură a învățământului”, publicat în „Scântea”, în care prezintă legea privind reforma învățământului.

Noua structură a învățământului

Prin publicarea Legii pentru reforma învățământului, inițiată de Partidul Muncitoresc Român, învățământul nostru public capătă o nouă structură, corespunzătoare noilor raporturi de clasă.

Republica Populară Română este azi un stat al oamenilor muncii manuale și intelectuale de la orașe și de la sate. În acest stat, clasa muncitoare nu mai este, ca în statul burghezo-moșieresc, o clasă asuprită, ci o clasă care în parte s-a eliberat de exploatare, care continuă lupta pentru înlăturarea oricărei exploatare și care conduce masele poporului muncitor în munca și în lupta pentru construirea socialismului.

Iată de ce clasa muncitoare este adânc interesată ca, o dată cu lichidarea înapoierii economice a țării noastre, să fie lichidată și înapoierea culturală a maselor largi populare.

Iată de ce clasa muncitoare este adânc interesată ca în ritmul tot mai rapid al dezvoltării noastre economice, din rândurile sale și ale țărănimii muncitoare să se formeze și cadrele de conducători și de specialiști necesare acestei dezvoltări.

„Dintre toate clasele dominante ce au existat până acum – ne învață tovarășul Stalin –, clasa muncitoare, ca clasă dominantă, ocupă în istorie un loc oarecum aparte și o situație nu prea favorabilă. Toate clasele care au fost dominante până acum – posesorii de sclavi, moșierii, capitaliștii – au fost în același timp și clase bogate. Ele au avut posibilitatea de a învăța pe fiii lor cunoștințele și deprinderile necesare pentru a conduce. Clasa muncitoare se deosebește de acestea, între altele, prin aceea că ea este o clasă săracă, o clasă care nu avusese mai înainte posibilitatea de a da fiilor săi cunoștințele și deprinderile necesare pentru a conduce, și a căpătat această puțință abia acum, după venirea sa la putere. Tocmai de aici vine, între altele, ascuțimea problemei revoluției culturale la noi”.

Pentru a ne da seama de nivelul scăzut al culturii pe care democrația populară l-a moștenit de la vechea orânduire burghezo-moșierească, este de ajuns să amintim că în anul 1945, după cifre incomplete, am avut 4.223.451 de neștiutori de carte. Corespunzător anarhiei din orânduirea burghezo-moșierească, am avut în trecut și o școală anarhică, lipsită de

coordonare, bazată pe un spirit șovin, mistic, antiștiințific și antipopular, care urmărea înlăturarea maselor muncitoare de la știință, de la cultură.

Am avut 287 de licee „teoretice”, dar nici o școală medie cooperatistă. Avem 13.400 de ingineri și nici 3.000 de subingineri. Suntem o țară în care domină economia agricolă, dar nu avem specialiști de seamă în științele agricole. Cu un astfel de trecut trebuia să rupem. Legea pentru reforma învățământului vine să creeze posibilitățile pentru ca noul învățământ să corespundă regimului de democrație populară pornit pe calea construirii socialismului.

O primă condiție pentru ridicarea nivelului general al culturii poporului nostru este îndeplinită de art. 6 din Lege, care prevede că: „Învățământul elementar este de 7 ani și e gratuit. Învățământul pentru primele 4 clase elementare este general și obligatoriu”.

Prin acest articol, se subliniază că regimul nostru este conștient de lupta pe care trebuie s-o desfășoare pentru a înlătura vechea moștenire și de a face din întregul învățământ elementar un învățământ general și obligatoriu. Dar, asigurând gratuitatea întregului învățământ elementar (școala de 7 ani) și punând la baza învățământului în general o concepție unitară, realistă, ȘTIINȚIFICĂ, laică, se pun bazele ridicării culturale generale a poporului. Școala nouă va fi astfel coordonată cu întreaga muncă ce se desfășoară astăzi pentru întărirea și lărgirea pozițiilor socialiste în viața obștească a Republicii noastre. Ea pune bazele pregătirii omului societății socialiste, adică omului cu o înaltă cultură de care are nevoie și fără de care nu se poate dezvolta regimul nostru.

Trebuie subliniat modul just în care a fost rezolvată problema învățământului naționalităților conlocuitoare, ce se va face în școli de toate gradele în limba maternă, limba română predându-se cu începere din clasa I elementară.

Introducerea limbii ruse începând cu clasa a IV-a elementară va ajuta elevilor noștri să poată lua cunoștință și să se folosească de marile cuceriri științifice din U.R.S.S. și va înlesni cetățeanului de mâine să se poată folosi în activitatea sa, în toate domeniile vieții, de marea experiență a țării socialismului ce pășește spre comunism.

Alt element de seamă în această lege îl prezintă atenția deosebită care se acordă școlilor tehnice medii și posibilitatea pentru elevi de a trece de la o școală medie de un tip la alta de alt tip. Prin aceasta, se vor putea asigura cadrele tehnice medii de care are nevoie economia noastră și – corespunzător planificării ei – se va putea regla și stimula pregătirea cadrelor necesare.

Atenția dată de Partidul Muncitoresc Român pregătirii cadrelor necesare dezvoltării economiei și culturii noastre se oglindește și în organizarea învățământului superior. Învățământul nostru superior capătă – prin institutele create – posibilitatea de a da cadre superioare de specialiști pentru producție, acordând în același timp atenția cuvenită pregătirii corpului didactic superior și a cercetătorilor științifici din universități și politehnici. Completa anarhie absolut antiștiințifică ce stăpânea Universitatea noastră, în care fiecare profesor își făcea cursul cum voia, tratând ce voia și lăsând la o parte ce credea el de cuviință, ia sfârșit. Programe analitice minimale, manuale și tratate minimale, obligatorii, vor asigura un învățământ metodic unic, pentru toate catedrele de aceeași specialitate și pentru toate facultățile similare din întreaga țară.

Dacă – prin această structurare – învățământul nostru public capătă o organizare corespunzătoare noilor vremuri, pentru a pregăti cetățeanul de mâine al Republicii noastre,

Legea pentru reforma învățământului vine să repare, în parte cel puțin, inechitatea din trecut, care împiedica pe copiii oamenilor muncii să urmeze [învățământul] la școlile medii și superioare.

Art. 26 din Lege prevede că se creează școli speciale de 2 ani pentru oamenii din câmpul muncii. Aceștia pot urma această școală, indiferent de învățătura anterioară, cu singura condiție de a reuși la examenul de admitere. Ei vor fi întreținuți de ministerele de resort și de întreprinderi.

Absolvenții acestor școli vor putea apoi urma învățământul superior. Dispozițiunile art. 31 din Lege prevăd crearea de școli cu o durată mai scurtă, pentru ca în scurt timp să putem acoperi măcar în parte nevoile urgente de cadre specializate ale vieții economice și sociale ale țării.

Prin toate acestea, nenumărații muncitori dornici să învețe capătă acum posibilitatea să studieze. Din rândurile lor vor ieși noii tehnicieni, noii specialiști de mâine. Astfel se vor pune bazele unei noi intelectualități ieșite din rândurile muncitorimii și țărănimii muncitoare.

Reforma învățământului nu ascunde, ci subliniază, prin aceasta caracterul ei de clasă.

Deși organizat pe baze UNITARE, învățământul, în noua sa structură, se caracterizează printr-o largă descentralizare.

Ministerele de resort, cele mai în măsură să cunoască necesitatea cadrelor trebuitoare, vor organiza, finanța și conduce învățământul care pregătește cadrele de resort.

Avem acum scheletul de organizare a noii școli. O sarcină imediată este alcătuirea și publicarea cât mai repede posibil a noilor programe analitice, care vor da CONȚINUTUL ÎNSUȘI al școlii. În fixarea materiilor, în repartizarea orelor și în felul în care vor fi întocmite noile manuale va trebui să găsim exemplificarea învățământului realist și științific a noii școli.

Trebuie de îndată să fie pregătit modul de tranziție al elevilor școlilor medii de la vechea la noua structură a școlii.

Corpul didactic trebuie pregătit atât pentru cunoașterea restructurării școlii, dar mai ales pentru noul CONȚINUT pe care trebuie să-l aibă învățământul, ca să-și poată îndeplini rolul său de seamă.

Să nu uităm că această lege se aplică în condițiunile ascuțirii luptei de clasă.

O deosebită atenție trebuie acordată vigilenței de clasă în aplicarea acestei legi. Reacțiunea va căuta să folosească lipsa de pregătire a unora și greșelile altora pentru a crea greutate în realizarea acestei reforme.

Membrii de partid din învățământul public trebuie în primul rând să-și însușească principiile fundamentale ale reformei și, pe baza lor, să depună o intensă activitate de îndrumare, aplicare și control pe teren.

Prin noua structurare a învățământului și prin asigurarea conținutului nou al școlii se pune temelia noii școli, ce va da Republicii noastre pe cetățeanul conștient, pe tehnicianul și specialistul bine pregătit, pe oamenii de știință și de cultură de care are nevoie Republica Populară Română pentru consolidarea democrației populare și pentru construirea societății socialiste.

Mihail Roller

1948, octombrie 26. Deciziunea Nr. 264.402/1948 privind instituirea de examen pentru intrarea în anul I al universităților și institutelor superioare de învățământ.

Ministerul Învățământului Public

Deciziunea nr. 264.402 din 26 octombrie 1948¹

Instituirea de examen pentru intrarea în anul I al universităților și institutelor superioare de învățământ

Art. 1. – Pentru intrarea în anul I al Universităților și Institutelor superioare de învățământ, se instituie un examen de admitere, în condițiile deciziei de față.

Art. 2. – Pot candida la examenul de admitere la toate instituțiile de învățământ superior:

- a) Bacalaureații fostelor licee teoretice;
- b) Bacalaureații fostelor licee comerciale.

Art. 3. – Pot candida la examenul de admitere în institutele sau facultățile cu caracter tehnic industrial, în afară de cei specificați la articolul precedent, absolvenții fostelor licee și școli cu 8 ani industriale de băieți și de fete, cu sau fără examen de selecționare.

Art. 4. – La institutele alimentare și de asistență socială pot candida, în afară de cei arătați la art. 2 și 3 și absolventele fostelor școli de gospodărie, cu 8 clase.

Art. 5. – Absolvenții școlilor normale ai anului școlar 1947/1948, pot candida la examenele de admitere în Facultățile de pedagogie și psihologie și în institutele pedagogice.

Absolventele fostelor școli (licee) sericicole, pot candida la examenul de admitere în Facultatea de textile.

Absolvenții fostelor școli medii (8 clase) ale Ministerului Agriculturii, pot candida la examenele de admitere în institutele agronomice și Facultățile zootehnice.

Art. 6. – Pentru înscrierea la acest examen de admitere, candidații vor depune la Secretariatul instituției respective o cerere însoțită de următoarele acte: diploma de

¹ Examenul de admitere în anul universitar 1948/1949 s-a desfășurat conform reglementărilor documentului reprodus aici. Se pare însă că decretul pentru reforma învățământului și decizia privind examenul de admitere în anul I au produs deranjamente în agenda inițială a procesului de admitere din toamna anului 1948. N-am reușit să identificăm un document care să ne ofere detalii în acest sens, dar în baza cercetării presei reiese acest fapt. În 29 August 1948, „Studentul român” anunța că „examele de admitere în anul I al diferitelor facultăți, institute și școli superioare vor avea loc între 5-10 Octombrie”. Informația se repetă în ediția din 5 septembrie a aceleiași publicații, când se precizează că examenele de admitere la „Facultatea de Medicină Umană, Facultatea de Științe și Facultatea de Farmacie vor avea loc între 5-10 Octombrie”. Tot din „Studentul român” (25 octombrie 1948) aflăm că abia în 19 octombrie s-au încheiat cursurile de pregătire cu viitori candidați la examenul de admitere la Facultatea de Medicină Umană. Ziarul „Scânteia” din 14 noiembrie prezintă „Noua organizare a învățământului artistic”. De aici aflăm că examenele de admitere la Institutele de Artă vor începe în ziua de 17 noiembrie. Spre deosebire de anii ce vor urma, în 1948 informațiile din presă despre examenele de admitere în anul I aproape că lipsesc sau sunt extrem de seci, precum scurta relatare din „Scânteia”, din 23 noiembrie, care anunța că au început examenele de admitere la Facultatea de Teatru. N-am reușit să identificăm alte date cu privire la examenele de admitere în învățământul superior. Ținând cont de faptul că presa anunță deschiderea anului universitar la majoritatea instituțiilor în zilele de 29 și 30 noiembrie, cel mai probabil examenele de admitere au avut loc în a doua jumătate a lunii noiembrie.

bacalaureat sau certificatul de absolvire, extractul de naștere, certificatul de cetățenie, certificatul de sănătate și buletinul radioscopic.

Art. 7. – În afară de actele arătate la art. 6, fiii de muncitori, fiii de țărani și fiii de funcționari publici sau particulari, vor mai prezenta și următoarele dovezi:

Fiii de muncitori: adeverința Comitetului de întreprindere, indicând funcția și clasa de încadrare în contractul colectiv al părintelui (cu viza Serviciului contabilității) sau dovada că, deși este muncitor, ocupă temporar altă funcție.

Fiii de țărani: adeverința semnată de primar și de notar, din care să rezulte suprafața de pământ, proprietatea părintelui sau susținătorului, precum și celelalte venituri ale acestora sau dovada că, deși țărani, ocupă temporar altă funcție. Adeverința va fi vizată de Sindicatul agricol respectiv.

Fiii de funcționari publici și particulari, înscriși în sindicate: dovada de la instituția respectivă, cuprinzând clasa de încadrare în contractul colectiv sau Statutul funcționarilor publici, a părintelui sau susținătorului și viza Comitetului de întreprindere sau a sindicatului.

Art. 8. – Comisia de examinare a candidaților la examenul de admitere, e alcătuită din profesorii sau conferențiarii din specialitate, prezidată de decanul facultății.

Membrii comisiei vor fi desemnați de decan.

Taxa de înscriere la examenul de admitere este de lei 300.

Art. 9. – Candidații la examenul de admitere în instituțiile de învățământ superior, vor fi supuși la probele arătate mai jos, pentru fiecare facultate sau institut în parte.

Examinarea se va face din materiile ultimilor 4 ani de învățământ mediu (secundar), ținând seama de caracterul institutului pentru care se dă examenul.

Facultățile de matematici și fizică din Universități și de la Institutul pedagogic din Timișoara:

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizică, Constituția R.P.R.

Facultățile de științe naturale:

Proba scrisă: științe naturale.

Proba orală: științe naturale, chimie, Constituția R.P.R.

Facultățile de chimie

Proba scrisă: chimie.

Proba orală: fizica, chimia, Constituția R.P.R.

Facultățile de istorie și geografie:

Proba scrisă: istoria României.

Proba orală: istoria României, geografia R.P.R., limba și literatura română, Constituția R.P.R.

Facultățile de filosofie și Institutul de arhivistică, bibliologie, muzeografie:

Proba scrisă: limba și literatura română, limba latină (traducere 15-20 rânduri din Caesar, Cicero, T. Liviu).

Proba orală: limba și literatura română, istoria României, o limbă modernă la alegere (rusa, franceza, germana, engleza).

Facultățile de științe juridico-administrative:

Proba scrisă: Constituția R.P.R.

Proba orală: istoria României, geografia R.P.R., Constituția R.P.R.

Institutul pedagogic „Maxim Gorki” din București:

Normele de admitere sunt cele stabilite de conducerea institutului.

Institutul de educație fizică din București:

Proba practică: gimnastica.

Proba orală: anatomie, fiziologie, igienă, Constituția R.P.R.

Institutele (Facultățile) de arhitectură; construcții; transporturi și comunicații, drumuri

și poduri:

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizică; Constituția R.P.R.

Proba practică: desen.

Facultățile de chimie industrială:

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizico-chimice, Constituția R.P.R.

Facultățile de electrotehnică:

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizică, Constituția R.P.R.

Facultățile de mecanică și Institutul de mecanică (Cluj):

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizică, Constituția R.P.R.

Institutele de medicină:

Probe scrise și orale: anatomie și fiziologie; biologie și zoologie, fizică și chimie;

numai oral Constituția R.P.R.

Facultățile de farmacie:

Probe scrise și orale: botanică, chimie, fizică, numai oral Constituția R.P.R.

Institutul de siderurgie Timișoara:

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizico-chimice; Constituția R.P.R.

Facultățile de textile București:

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizico-chimice, științe naturale; Constituția R.P.R.

Institutul alimentar București:

Proba orală: matematici, fizică, chimie, Constituția R.P.R.

Institutele: cărbunelui din Petroșani, minereuri din Brad; petrol și gaze București, geologie și tehnică minieră București, minereuri Timișoara.

Proba orală: matematici și elemente de mecanică, fizică, chimie la Facultatea de prelucrarea țiteiului și la Institutul de geologie și tehnică minieră, elemente de geologie și mineralogie la Institutul de geologie și tehnică minieră, Constituția R.P.R.

Facultățile de agrotehnică; horticultură:

Proba orală: științe naturale, fizico-chimice; matematici, Constituția R.P.R.

Facultățile de mașini agricole:

Proba orală: matematici și noțiuni de mecanică; geologie, fizico-chimice; Constituția R.P.R.

Facultatea de îmbunătățiri funciare:

Proba orală: matematici și noțiuni de mecanică, științe naturale, fizico-chimice,

Constituția R.P.R.

Facultățile de zootehnie:

Proba orală: științe naturale, biologie, chimie, Constituția R.P.R.

Facultățile de medicină veterinară:

Probe scrise și orale din: anatomie și fiziologie, zoologie, chimie, numai oral

Constituția R.P.R.

Facultatea de piscicultură:

Proba orală: științe naturale, fizico-chimice, Constituția R.P.R.

Facultățile de silvicultură:

Proba orală: matematici, botanică, fizico-chimice; Constituția R.P.R.

Institutul și Facultatea de exploatarea și prelucrarea lemnului:

Proba scrisă: matematici.

Proba orală: matematici, fizico-chimice; botanică; Constituția R.P.R.

Institutele de științe economice și planificare:

Proba scrisă: economia politică.

Proba orală: matematici; istoria României, geografia economică a R.P.R.; Constituția

R.P.R.

Institutul de măsurători terestre:

Proba orală: matematici, geografia R.P.R., fizică, Constituția R.P.R.

Institutul de asistență socială:

Proba orală: istoria R.P.R., Constituția R.P.R., igienă.

Facultățile de muzică:

Proba orală: lectură și descifraj, elemente de teorie și armonie, Constituția R.P.R.

O probă practică la instrumentul respectiv.

Facultățile de teatru:

Proba orală: limba română, recitare (versuri), lectură (proză), istoria R.P.R.,

Constituția R.P.R.

Proba practică de memorie și imaginație.

La Facultatea de teatru cu limba de predare maghiară va fi un examen oral din limba maternă.

Facultățile de artă plastică:

O probă de desen în cărbune, oral, Constituția R.P.R.

Facultățile de coregrafie:

Proba orală: elemente de teorie, muzică, Constituția R.P.R.

Probe practice:

Dans național.

Dans de caracter.

Dans clasic.

Art. 10. – La fiecare probă scrisă se vor da trei subiecte pentru alegere.

Art. 11. – Proba scrisă este eliminatorie.

Nota la proba scrisă va fi cel puțin 7, dacă este o singură materie, când examenul scris are mai multe probe, se va calcula media acestor probe scrise care va trebui să fie cel puțin 7.

Art. 12. – Media generală a examenului de admitere, atunci când examenul are o singură probă scrisă, rezultă din adunarea tuturor notelor de la scris și oral împărțirea lor la numărul notelor.

Când examenul are mai multe probe scrise, media generală va rezulta din adunarea mediei probelor scrise cu media probelor orale și practice și împărțirea lor la 2.

Art. 13. – Admiterea în facultăți se va face în limita locurilor stabilite și în ordinea clasificării.

Art. 14. – D-l director al învățământului superior este însărcinat cu executarea prezentei decizii.

Colecțiune de legi, decrete și deciziuni, octombrie 1948, pp. 964-969.

4

1950. Normele de admitere în instituțiile de învățământ superior pentru anul școlar 1950/1951

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PUBLIC
DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR
Nr. 75267/1950

NORME pentru admiterea în Institutele de Învățământ Superior în anul școlar 1950/1951

CAP. I.

I. – Admiterea într-un institut de învățământ superior se face pe baza unui examen.

II. – Se pot prezenta la examenul de admitere toți cetățenii R.P.R. absolvenți ai actualelor licee, școli pedagogice, școli medii tehnice și școli tehnice profesionale și de gospodărie, sau bacalaureați ai fostelor licee teoretice, industriale și comerciale, precum și absolvenți ai fostelor licee sericicole, și ai fostelor școli de 8 ani ale Ministerului Agriculturii și absolvenții fostelor școli normale.

Dintre absolvenții școlilor medii tehnice, profesionale și pedagogice seria 1949/1950 se pot prezenta la examenul de admitere, aceia care au fost îndrumați spre învățământul superior de către Comisia de Repartizare a absolvenților din învățământul mediu.

Absolvenții școlilor medii sau asimilate din străinătate, cetățeni români sau străini, vor fi înscriși numai după obținerea echivalării studiilor lor. Echivalarea se va face de Ministerul Învățământului Public.

Cetățenii străini care au absolvit școlile medii din țară pot fi înscriși în institute de învățământ superior, dacă îndeplinesc condițiile prezentelor norme.

III. – Examenul de admitere se va ține în fața unei comisii numită de Ministerul Învățământului Public de acord cu Ministerele de resort, președintele comisiei făcând parte din cadrele didactice ale Învățământului Superior.

IV. – Examenul constând din:

Două lucrări scrise.

Examen oral la trei materii.

La toate facultățile se va da o lucrare scrisă la Limba și literatura Română și un examen oral asupra Constituției R.P.R.

1. În afară de aceasta la facultățile: Minereuri Brad și Timișoara, Cărbune Petroșani, Geologie și Tehnică Minieră, Foraj-Producție, Siderurgie, Electrotehnică, Mașini Agricole, Exploatarea și Industrializarea Lemnului, Căi Ferate, Construcții Civile și Industriale, Hidrotehnică, Drumuri și Lucrări Edilitare, Poduri și Construcții Masive, Măsurători Terestre, Îmbunătățiri Funciare, Matematică-Fizică și Institutul Pedagogic Timișoara, Școala Superioară Pedagogică (secția matematică) se va da:

O probă scrisă la Matematică.

Oral la Matematică și Fizică.

2. – La Facultățile: Șt.[iințe] Naturale, Agrotehnică, Horticultură, Farmacie, Școala Superioară Pedagogică (secția naturale), Silvicultură, Medicină Umană, Medicină Veterinară, Stomatologie, Piscicultură, Zootehnie se va da [sic!]:

O probă scrisă la Șt.[iințe] Naturale, (pentru primele 6: Botanică, Zoologie, Biologie; pentru ultimele 6: Zoologie, Anatomie și Fiziologie, Biologie).

Oral la Chimie, Șt.[iințe] Naturale.

3. – La Facultatea de Geologie-Geografie se va da:

O probă scrisă la Șt.[iințe] Naturale (Botanică, Zoologie, Geologie)

Oral la Șt.[iințe] Naturale, Geografie.

4. – La Facultățile de: Chimie, Chimie Industrială, Textile, Prelucrarea Petrolului și Institutul Alimentar se va da [sic!]:

O probă scrisă la Chimie (organică și anorganică).

Oral la Matematică, Chimie.

5. – La Facultatea de Istorie se va da:

O probă scrisă la Istoria R.P.R.

Oral la Istoria R.P.R., Istoria universală.

6. – La Facultățile de Șt.[iințe] Juridice, Filosofie, Pedagogie, Psihologie se va da [sic!]:

O probă scrisă la Economia Politică.

Oral la Economia Politică, Istoria R.P.R.

7. – La Facultatea de Filologie și Școala Superioară Pedagogică (Limba română) se va da [sic!]:

O probă scrisă la Istoria R.P.R.

Oral la Literatura română (la „Bolyai” Literatura maghiară), o limbă la alegere.

8. – La Institutul Pedagogic „Maxim Gorki” se va da:

O probă scrisă la Limba rusă.

Oral la Limba rusă, Istoria U.R.S.S. (din manualul de Istorie universală).

9. – La Facultățile de: Economie Generală, Planificare, Finanțe, Credit, Cooperație, se va da [sic!]:

O probă scrisă la Matematică (Bazele geometriei plane și în spațiu (fără trigonometrie), aritmetică, algebră financiară noțiuni de funcțiuni fără calcul diferențial și integral).

Oral la Matematici, Economie Politică.

10. – La Facultatea de Arhitectură se va da:

Două probe practice din desen liniar și desen ornamental.

Oral la Matematică.

11. – La Institutul de Cultură-Fizică se va da:

Trei probe practice de specialitate: (gimnastică, atletism, sporturi).

Oral la Chimie, Șt.[iințe] Naturale.

12. – La Facultățile de: Arte Plastice, Teatru, Muzică, Coregrafie se va da [sic!]:

Trei probe practice din specialitatea facultăților.

Oral la Istoria R.P.R.

La toate facultățile cu limba de predare maghiară se va adăuga la proba scrisă și limba maghiară.

Materia de examinare va fi aceea din manualele ultimelor clase medii (liceu) iar pentru limba și literatura română din programa indicată de Ministerul Învățământului Public, în tezele provizorii pentru clasele IX, X, XI.

Proba scrisă este eliminatoire.

CAP. II

DISPOZIȚIUNI GENERALE

V. – Pentru înscrierea la examenul de admitere candidații vor completa o declarație tip de înscriere pe care o vor înainta Secretariatului Facultății respective între 15 – 26 august 1950, la care se va anexa:

1. – Extrasul de naștere.

2. – Certificatul de cetățenie.

3. – Certificatul de absolvire al școlii medii sau diploma de bacalaureat.

4. – Dovada de starea materială a părinților care va rezulta din următoarele acte:

a) – Un certificat eliberat de Secția Financiară a Comitetului Provizoriu din localitatea în care părinții candidatului sau susținătorii își au domiciliul și din care să rezulte starea materială a acestora, în prezent și la data de 1 ianuarie 1948.

În certificat se va arăta:

Pentru agricultori: impozitul agricol, suprafața de pământ ce posedă și alte surse de venituri. Dacă fac parte dintr-o Gospodărie Agricolă Colectivă se va specifica aceasta.

Pentru meseriași: impozitul asupra veniturilor. Dacă fac parte dintr-o Cooperativă de Producție se va specifica aceasta.

b) – Adeverință vizată de Comitetul de Întreprindere (dacă părinții sau susținătorii sunt salariați), din care să se vadă salariul brut pe luna iulie 1950, funcția ce îndeplinește vechimea și

c) – Dacă candidatul este în câmpul muncii va depune în plus o adeverință ce va cuprinde datele arătate la punctul "b".

Dacă ambii părinți (sau susținători) au suprafețe de pământ aparte sau sunt salariați ori meseriași, se va [sic!] depune certificate sau adeverințe pentru fiecare în parte.

5. – Certificat de cazier judiciar al candidatului și al părintelui său (sau susținătorului său).

6. – Certificat de sănătate eliberat de Asistența Medicală Studentească sau Serviciile atribuite în acest scop de Ministerul Sănătății din care să rezulte că nu suferă de nici o boală care ar face inapt pe candidat de a urma cursurile.

7. – Recipisă de plata taxei de 100 de lei pentru examenul de admitere¹.

8. – O foto-legitimăție format 6/9.

Acei ce n-au depus actele specificate mai sus până la data de 16 August nu vor fi admiși la examen, iar cei ce vor depune acte neconforme cu realitatea vor fi eliminați din examene.

În tot timpul examenelor candidații vor avea asupra lor o legitimăție valabilă cu fotografie.

VI. – Numărul locurilor în anul I pentru fiecare facultate este fixat de Ministerul Învățământului Public de acord cu Ministerele de resort.

VII. – Examenul de admitere se va susține de la 20 August la 8 Septembrie 1950.

VIII. – Candidații reușiți la examene se vor înscrie până la data de 18 Septembrie 1950.

Cei ce nu se vor înscrie, sau cei ce înscriși fiind nu se vor prezenta la cursuri în termen de 10 zile de la deschiderea facultății pierd dreptul la admitere.

Locurile lor vor fi ocupate conform dispozițiilor Ministerului Învățământului Public, de alți candidați reușiți la examen cu medii mai mari [sic!].

IX. – Actele candidaților nereușiți vor fi înapoiate după afișarea rezultatelor.

X. – Pentru ca elevii absolvenți ai școlilor medii speciale (școala pedagogică, școala medie tehnică) să-și poată dezvolta cunoștințele în domeniul în care au urmat școala medie se recomandă:

Absolvenții școlilor pedagogice, absolvenții fostelor școli normale să candideze la toate facultățile universităților (în afară de facultatea de Șt[iințe] Juridice) Școala Superioară Pedagogică și Institutul Pedagogic Timișoara.

Absolvenții școlilor medii tehnice aparținând Ministerelor Agriculturii, Silviculturii și Industriei Lemnului, Industriei Alimentare, Mine și Petrol, Departamentului C.F.R. precum și absolvenții fostelor licee industriale, sericicole și fostelor școli de agricultură de 8 ani să candideze la Institutele de Învățământ Superior, din specialitatea cu școala medie urmată sau la Facultatea de Matematică-Fizică.

Absolvenții școlilor medii tehnice de administrație economică, școlilor medii tehnice financiare și bacalaureații fostelor licee comerciale să candideze la facultățile de Matematică-Fizică, Institutele de Economie și Planificare și la Școlile Superioare Pedagogice.

Absolventele școlii medii tehnice, profesionale de fete (și clasele în lichidare ale acestora) să candideze la Institutul Alimentar, Institutul de Artă, la Facultățile de Horticultură, Zootehnice, Medicină Veterinară, Textile, Industriei Ușoare (pielărie, sticlă și ceramică) și la Școala Superioară Pedagogică.

Absolvenții școlilor medii tehnice, profesionale de băieți (și clasele în lichidare ale acestora) să candideze la:

a) – cei din specialitățile Prelucrarea Metalelor, Prelucrarea Lemnului, Electricitate, Auto, Tinichigerie, Tipografie, Rotărie, la Institutele Geologie și Tehnică Minieră, Minereuri Brad și Timișoara, Cărbunelui Petroșani, Petrol și Gaze, Siderurgie, Exploatarea și

¹ Conform Institutului Național de Statistică, în anul 1950 câștigul salarial mediu net a fost de 337 lei/lună, <http://www.insse.ro/cms/ro/content/castiguri-salariale-din-1938-serie-anuala>, consultat în 18 octombrie 2013.

Prelucrarea Lemnului precum și la Facultățile de Mecanică, Electrotehnică, Material Rulant C.F.R., Mașini Agricole și la Școlile Superioare Pedagogice.

b) – Cei cu specialitatea croitorie bărbătească la Facultatea de Textile.

MINISTRU ADJUNCT
FL. MEZINCESCU

Director Înv. Superior
Dr. C. Marcu

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 56/1956, nenumerotat.

5

1950, iulie 14. Extras din Decretul Nr. 180/1950 pentru reglementarea repartizării în producție și în instituțiile de învățământ superior a absolvenților școlilor medii tehnice, școlilor pedagogice și a instituțiilor de învățământ superior.

[...]Art. 7. Absolvenții repartizați pentru a-și continua studiile în Instituții de învățământ superior și care nu se prezintă sau care nu reușesc la examenele de admitere, vor fi repartizați în producție în condițiile articolelor precedente.

În acest scop ei se vor adresa școlilor pe care le-au absolvit în termen de 10 zile de la data afișării rezultatului examenului.[...]

Buletinul Oficial Nr. 60 din 14 Iulie 1950.

6

1950. Notă a Secției de Propagandă și Agitație în legătură cu situația de la Institutul de Agronomie București cu privire la organizarea cursurilor pregătitoare pentru examenul de admitere.

Secția de Propagandă și Agitație
Sectorul Învățământul Public

Notă

În legatură cu situația de la Institutul de Agronomie, cu privire la organizarea cursurilor pregătitoare pentru examenul de admitere din anul acesta ni se semnalează următoarele:

Candidații au fost aduși fără a li se asigura în prealabil condițiile de hrană și cazare. Începând de sâmbătă 5 august, atât fete cât și băieții au dormit prin Gara de Nord, pe bănci în diferite parcuri, prin blocuri, în lifturi etc. Două U.T.M. iste din Buzău cu o seară înainte dormiseră la o colegă, iar în seara de 8 august au fost invitate la un coleg care avea o cameră. Un U.T.M.-ist sărac din R[âmnicu] Vâlcea nu mai avea nici un ban pentru masă, fiind nevoit ca de două zile să flămânzească.

Org[ganizația] U.T.M. n-a luat o poziție față de plângerile lor.

Starea de spirit este foarte nesănătoasă.

În timpul expunerii unei conferințe de introducere la Constituția R.P.R. când se vorbea despre asigurarea condițiilor materiale pentru realizarea celor cuprinse în Constituție în legătură cu învățământul, se produceau murmure.

Candidații sunt foarte preocupați de situația lor materială, ceea ce influențează asupra învățaturii și disciplinei.

Deoarece această situație ni se semnalează și de la alte institute (de ex. Timișoara, unde s-au prezentat 400 de candidați pentru a urma cursurile de admitere la institutele superioare din Timișoara, nu s-a luat nici o măsură pentru a fi găzduiți și hrăniți) propunem:

Să fie atrasă urgent atenția Ministerului Agriculturii pentru a lua măsuri de remediere a situației de la Institutul de Agronomie.

M.I.P. să ia legătura cu celelalte ministere pentru a nu se mai începe cursurile de pregătire fără o prealabilă asigurare a condițiilor de hrană și cazare.

Informația a fost primită de la tov. Scurtu Nicolae, activist la cancelaria Secretariatului, asistent la catedra de marxism-leninism de la Institutul de Agronomie.

E.S. 2 ex.

ANIC, fond CC al PCR – Secția Propagandă și Agitație, dosar nr. 83/1950, f.50.

7

1950, 24 septembrie. Notă a Secției de Propagandă și Agitație în legătură cu numirile făcute de către Ministerul Agriculturii în comisiile pentru examenul de admitere în facultăți.

Nota

În legătură cu numirea comisiilor pentru examenul de admitere în Facultăți, din partea Ministerului Agriculturii, a fost înaintat Ministerului Învățământului Public un tablou de personal didactic propus a face parte din aceste comisii, cu adresa Nr. 9905 din 5 August 1950, iscălită de Director Adjunct I. Berca și șeful serviciului, Dăscălescu.

În urma verificării comisiilor, a reieșit că s-au făcut propuneri necorespunzătoare, mai ales din punct de vedere politic:

Președintele comisiei la Facultatea Agrotehnică Iași, a fost propus Constantinescu Benone, exclus din P.M.R.; la Facultatea Măsurători Terestre Iași, la Matematici, Deleanu Spiridon, exclus din P.M.R.; la Facultatea Agrotehnică Cluj, la Șt[iințe] Naturale, Ghincolov Teodor, exclus din PMR; la Institutul Agronomic Craiova, Rizea Alexandru, exclus din P.M.R.; la Institutul Agronomic București, se propune la Matematică Naneș Cornelia și la Șt[iințe] Naturale, Morlova Irina, elemente care au fost dușmănoase în trecut și se mențin pe poziție dușmănoasă.

Când a fost sesizat Ministerul Agriculturii – Cadrele – despre aceste propuneri, s-a răspuns că Serviciul Cadrelor nu are nici o cunoștință despre alcătuirea comisiilor pentru examenul de admitere și vor face cercetări.

A doua zi, tov. Brauner de la Cadre a mers la M.I.P. să ia înapoi propunerile pentru a face altele, și a comunicat că tov. Berca nu-și recunoaște iscălitura și că a fost iscălit în fals pe adresa cu propunerile.

Menționăm că Romeo Dăscălescu care de asemeni contrasemnează propunerile, este exclus din P.M.R., pentru că a fost legionar notoriu.

24 Sept. 1950.¹

ANIC, fond CC al PCR – Secția Propagandă și Agitație, dosar nr. 83/1950, f.42.

8

1951, august 7. Adresa Ministerului Învățământului Public trimisă către Universitatea „C.I. Parhon” din București în care sunt arătate măsurile pe care instituția trebuie să le ia pentru ocuparea tuturor locurilor scoase la concursul de admitere.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PUBLIC

Direcția Învățământului Superior

Nr. 62.444 din 7 August 1951

CĂTRE Universitatea “C.I.Parhon” București

Planul de școlarizare al fiecărei facultăți este Plan de Stat și conducerea Instituției este răspunzătoare de îndeplinirea lui. În vederea asigurării îndeplinirii Planului Cincinal de pregătire de cadre, conducerile instituțiilor de învățământ superior vor lua deci toate măsurile pentru îndeplinirea planului de școlarizare în instituțiile respective.

În acest scop, în perioada care a mai rămas până la examenul de admitere:

a). Veți organiza și urmări îndeaproape felul cum funcționează cursurile de pregătire. Aceste cursuri se vor organiza în limita planului de școlarizare și în special la acele facultăți la care planul de școlarizare se îndeplinește mai greu. Acolo unde se va constata că se înscrie un număr mult prea mare de candidați față de numărul planificat, în strânsă colaborare cu Org[anizația] U.T.M.², veți îndruma candidații către acele facultăți care nu își pot îndeplini planul de școlarizare.

Pentru aceasta, este necesar să existe o strânsă colaborare între toate conducerile instituțiilor de învățământ superior din centrul universitar respectiv, în vederea coordonării în cât mai bune condițiuni a acțiunii de școlarizare în anul I³. De aceea, vă rugăm a lua imediat contact cu celelalte instituții din centrul respectiv și a urmări împreună îndeplinirea planului de școlarizare.

b). Se va intensifica în rândurile candidaților acțiunea de popularizare a Facultăților de Matematică-Fizică, Filosofie⁴, Școala Superioară Pedagogică, Institutul „Maxim Gorki” (București), Institutul [de] Minereuri (Brad și Timișoara), Institutul de Siderurgie (Timișoara), Institutul Cărbunelui (Petroșani), Facultatea de Îmbunătățiri Funciare (Galați), Facultatea Mașini Agricole (Craiova), arătând importanța deosebită a acestora pentru construirea socialismului în țara noastră. În acest scop, veți lua contact cu redacțiile ziarelor locale și veți organiza cu sprijinul lor o propagandă cât mai vie în jurul acestor facultăți.

¹ La sfârșitul notei, în colțul din dreapta, este adăugat între paranteze: „Sectorul de învăț. public”

² Completat de mână: „comitetul regional U.T.M.”

³ Frază subliniată cu creionul.

⁴ Subliniat cu creionul primele 2 facultăți.

Veți tipări „fluturași” sau afișe cu texte scurte, atrăgătoare, care vor fi afișate în locuri vizibile și frecventate de candidați (gări, clădirea instituției, cămine, cantine, tramvaie, autobuze etc.).

Se va organiza cu sprijinul U.T.M. munca de lămurire de la om la om.

c). Pentru a fi evitată aglomerarea înscrierilor la examenul de admitere la unele facultăți în detrimentul altora, veți lua măsuri ca la fiecare facultate să se afișeze în loc vizibil numărul de locuri planificate pentru anul I, cât și un grafic (ținut la zi), privitor la numărul celor înscriși. Totodată, se va afișa în loc vizibil că: pe baza examenului de admitere, candidații vor fi declarați promovați în ordinea mediei și a numărului de locuri planificate, iar cei respinși nu se vor putea înscrie pe baza aceluiași examen la altă facultate.

Totodată, veți afișa H.C.M. Nr. 527, publicată în Buletinul Oficial Nr. 66 din 15.VI.1951, privitoare la reglementarea angajării în producție a studenților înscriși la cursurile de zi ale instituțiilor de învățământ superior și veți cere atât celor ce se înscriu în anul I cât și în anii superiori, să ia cunoștință de ea și să se conformeze.

d). Tineretul, care intră pentru prima oară în instituțiile de învățământ superior, trebuie să simtă în atitudinea conducerii facultăților și a cadrelor didactice, în atitudinea studenților din anii mai mari, în comportarea personalului administrativ și a celui de serviciu care îi întâmpină, grijă deosebită, atenție și ajutor.

Pentru aceasta, se vor organiza, cu ajutorul U.T.M., în instituțiile de învățământ superior și gări, birouri permanente de informații care să poată da candidaților lămuriri și care să ducă și munca de îndrumare înspre facultățile care nu-și îndeplinesc planul de școlarizare. De asemenea, în limita posibilităților, se va organiza în special în ultimele zile dinaintea examenului de admitere, primirea studenților în gară.

O atenție deosebită se va da absolvenților școlilor medii, care au promovat clasa XI în cursul acestei veri (atât în ceea ce privește sprijinul în pregătire, cât și îndrumarea lor către învățământul superior).

e). Înscrierile la examenul de admitere vor avea loc până în ziua de 18 August inclusiv, orele 20. Înscrierile se vor face atât dimineața, cât și după amiaza.

Pentru înscrierea la examenul de admitere, candidații vor completa o declarație-tip de înscriere (model M.I.P.), pe care o vor înainta la secretariatul facultății respective și la care vor anexa actele prevăzute în Îndrumarul Instituțiilor de Învățământ Superior din R.P.R., pentru absolvenții școlilor medii, pe 1951-1952, care v-a fost transmis anterior.

Examenele de admitere la toate facultățile încep pe data de 20 August 1951, ora 9 dimineața.

Examenul de admitere se va da la materiile prevăzute în acest îndrumar, cu modificarea suferită prin circulara Nr. 53.600 din 12.VII.1951, care prevede materiile cerute la examenul de admitere la: Facultatea de Chimie Industrială, Textile (secția chimică), Prelucrarea Petrolului și Gazelor, Industriei Alimentare, Facultatea de Economie Feroviară, Textile (secția mecanică), Artă Cinematografică (secția operatori), Institutul de Piscicultură și Institutele de Silvicultură.

f). Instituțiile de învățământ superior vor comunica telefonic la Direcția Învățământului Superior și Serviciul Institutelor Tehnice, la datele 8, 11, 15, 18 și 21 August

a.c., numărul de înscrieri pe facultăți, felul cum decurg operațiunile, ce greutăți s-au ivit și ce măsuri au fost luate pentru remedierea lor.

MINISTRU ADJUNCT

Fl. Mezincescu

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 56/1956, nenumerotat.

9

1953. Extras din ordinul ministrului învățământului superior nr. 1872/C/953 privind pregătirea și desfășurarea examenului de admitere în instituțiile de învățământ superior.

Ordinul Ministrului Învățământului Superior nr. 1872/C/1953

În vederea asigurării pregătirii și desfășurării examenului de admitere în instituțiile de învățământ superior,

Ministrul Învățământului Superior emite următorul O R D I N :

Art. 1. – În fiecare instituție de învățământ superior, rectorul (directorul) va constitui o comisie de admitere.

Art. 2. – Comisia de admitere este formată din:

- 1 președinte – rectorul (directorul) instituției de învățământ superior.

- 1 vicepreședinte – prorectorul pentru activitatea didactico-științifică (directorul adjunct).

- 1 secretar al comisiei – profesor sau conferențiar.

- membri:

- decanii facultăților;

- câte un reprezentant al organizațiilor de partid, sindicat și U.T.M.

Art. 3. – Comisia de admitere din instituția de învățământ superior are următoarele atribuții:

a) Stabilește desfășurarea examenului de admitere în cadrul datelor fixate prin Ordinul

Ministrului Învățământului Superior și organizează îndrumarea candidaților către facultăți.

b) Rezolvă problemele organizatorice legate de pregătirea examenului de admitere:

- primirea și verificarea actelor;

- corespondența cu candidații.

c) Hotărăște repartizarea candidaților pe facultăți.

Pentru aceasta, candidații vor indica în cererile de înscriere la examenul de admitere două facultăți, în ordinea preferinței.

Comisia va face repartizarea, ținând seama în primul rând de preferința candidaților și apoi de sarcinile de școlarizare, stabilind prin ordinul rectorului (directorului) înscrierile pe facultăți.

d) Numește comisiile de examinare. Comisiile vor fi instituite pe discipline la care se depune examenul de admitere.

[...]

e) Aprobă temele pentru lucrările scrise și biletele de examen oral. Temele și biletele se elaborează de comisiile de examinare.

f) Controlează întreaga desfășurare a examenului de admitere.

g) Stabilește, în baza rezultatelor lucrărilor scrise, pe cei admiși la oral.

h) Pe baza rezultatelor examenelor de admitere, desemnează candidații primiți în instituție și îi repartizează pe facultăți.

Lista celor admiși pe facultăți și grupe de specializare, este anunțată prin ordinul rectorului (directorului) instituției de învățământ superior.

i) Rezolvă contestațiile făcute de candidați și aprobă eventuale reexaminări.

j) Îndrumă către Comisia Centrală de Admitere din Ministerul Învățământului Superior cazurile ce nu au fost rezolvate, însoțite de concluziile comisiei.

k) Centralizează rezultatele pe instituția de învățământ superior și le trimite Comisiei Centrale de Admitere, însoțite de o dare de seamă asupra pregătirii și desfășurării examenului.

Art. 4. – Pentru asigurarea lucrărilor comisiilor de admitere în instituțiile de învățământ superior, se vor folosi următoarele formulare, arătate în anexe:

a) Condica de înregistrare a candidaților.

b) Dovada de primire a actelor.

c) Înștiințarea candidatului despre admiterea la examen.

d) Legitimația pentru examenul de admitere.

e) Procesul verbal al comisiei de examinare.

f) Înștiințarea candidatului asupra rezultatului obținut la examenul de admitere.

Art. 5. – Comisia Centrală de Admitere din Ministerul Învățământului Superior are sarcina de a conduce și controla activitatea comisiilor de admitere din instituțiile de învățământ superior, de a rezolva contestațiile asupra hotărârilor comisiilor de admitere și de a centraliza rezultatele.

Art. 6. – Pentru anii școlari viitori, rectorii (directorii) instituțiilor de învățământ superior vor constitui comisiile de admitere cel mai târziu până la 1 mai. [...].

***, *Învățământul Superior din R.P.R. Colecție de decrete, hotărâri ale Consiliului de Miniștri și regulamente, ordine și instrucțiuni ale Ministerului Învățământului, București, 1954, pp. 75, 78.*

10

1953, [august 1]. Circulara trimisă de Ministerul Învățământului Superior către toate instituțiile de învățământ superior în care se menționează actele de care candidații la examenul de admitere în învățământul superior au nevoie.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

Cabinetul Tov. Ministru.

Nr. 2.463/C/953 . -

C ă t r e¹
TOATE INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR,

Îndrumarul pentru absolvenții școlilor medii a fost întocmit pe baza profilului din anul școlar 1952/53 și a condițiilor de admitere pentru acel an școlar.

El a fost publicat pentru a da informații, este drept necomplete, asupra învățământului superior, lucrările de definitivare a condițiilor de admitere și a profilului pe 1953/54 fiind în curs.

Data la care încep înscrierile și actele ce se cer la înscriere au fost comunicate de Ministerul Învățământului Superior prin presă. Anunțul a apărut în ziarele "Scânteia Tineretului" și "Munca" la 2 Iulie 1953.

Cu toate acestea, nenumărate instituții de învățământ superior ignorând comunicatul dat de M.I.S., repetă în presă lista de acte pentru înscriere luată din Îndrumar.

Pentru a evita eventuale confuzii, vă trimitem, alăturat, copie după comunicatul dat de M.I.S. și publicat în presă la 2 Iulie 1953.

„Ministerul Învățământului Superior comunică:

Înscrierile pentru examenul de admitere în învățământul superior au început la 1 Iulie 1953. Pentru înscrierea la examenul de admitere candidații vor completa o declarație tip de înscriere, (specificând pe lângă facultatea la care doresc să fie înscriși și o a doua facultate preferată, pe care o vor înainta Rectorului (Directorului) instituției de învățământ superior.

La această declarație se vor anexa:

1. – Extrasul de naștere.
2. – Certificatul de absolvire a școlii medii, iar pentru absolvenții mai vechi, diploma de bacalaureat sau certificatul de absolvire.
3. – Pentru absolvenții din 1950/51, 1951/52, 1952/53 ai școlilor medii tehnice, medii tehnice profesionale (din sistemul Ministerului Învățământului Public) și Școlile Pedagogice, dovada de repartizare pentru învățământul superior.
4. – Un certificat tip eliberat de Sfatul Popular din localitatea în care părinții candidatului sau susținătorii își au domiciliul. Provizoriu, în locul acestui certificat se poate prezenta și o declarație dată de candidat despre situația materială și socială a sa și a părinților săi, vizată de Președintele Sfatului Popular sau un împuternicit al acestuia din localitatea în care părinții candidatului sau susținătorii își au domiciliul.
5. – Certificatul de sănătate eliberat de policlinica studentească sau serviciile constituite în acest scop de Ministerul Sănătății, din care să rezulte că nu suferă de nici o boală care ar face inapt pe candidat de a urma cursurile respective.
6. – Recipisa de plata taxei de 5 lei pentru examenul de admitere².
7. – Două fotografii 6/9.

Materiile din care se ține examenul de admitere sunt afișate la fiecare instituție de învățământ superior”.

¹ Documentul a fost înregistrat de către Universitatea „C.I. Parhon” cu numărul de intrare 11 550 din 1 aug. 1953.

² Conform Institutului Național de Statistică, în anul 1953 câștigul salarial mediu net a fost de 410 lei/lună, <http://www.insse.ro/cms/ro/content/castiguri-salariale-din-1938-serie-anuala>, consultat în 18 octombrie 2013. <https://biblioteca-digitala.ro>

Totodată, vă comunicăm că anunțurile date de M.I.S. în presă constituie comunicări oficiale ce aduc precizări și pot anula dispozițiile anterioare.

DIRECTOR,
C. Golfișcu.

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 56/1956, nenumerotat.

11

1953. Extras din informarea făcută de către I.G. Murgulescu despre aplicarea directivei Biroului Politic al CC al PMR cu privire la măsurile necesare pentru îmbunătățirea compoziției de clasă a elevilor și studenților.

INFORMARE despre aplicarea directivei Biroului Politic al CC al PMR cu privire la măsurile necesare pentru îmbunătățirea compoziției de clasă a elevilor și studenților.

[...]Pentru a asigura o bună compoziție social-politică a studenților în anul I, Ministerul Învățământului Superior a ținut ședințe cu organele de conducere ale instit. de învățământ superior în centrele universitare, unde s-au prelucrat condițiile de admitere pe anul școlar 1952/1953. În baza instrucțiunilor Ministerului Învățământului Superior s-au format comisii pe facultăți care au verificat dosarele candidaților. Tabelele cu cei propuși pentru admitere au fost înaintate la Ministerul Învățământului Superior pentru confirmare.

La admiterea în școlile medii tehnice și facultăți s-a ținut seama de aptitudinile și dragostea pentru învățatură a elevilor și studenților, iar originea socială a fost stabilită după următoarele categorii¹:

¹ În arhiva Universității din București, fond Secretariat/Rectorat, în dosarul 56/1956 (nenumerotat) am identificat două fișe din ceea ce noi credem că este un fragment dintr-un document trimis de un organism de partid sau de stat universității în vederea aplicării criteriilor de clasă în admiterea studenților sau notițele făcute de un participant la o ședință de prelucrare a condițiilor de admitere în anul I. Nu există elemente de identificare care să ne permită să aproximăm data acestuia. Dacă ținem cont de prezența în text a acronimului „C.I.S.” folosit pentru „Comitetul Învățământului Superior”, probabil că fragmentul aparține anului 1951 sau 1952, aceștia fiind anii în care respectiva instituție a funcționat cu această titulatură. Reproducem aici fragmentul, păstrând greșelile gramaticale și erorile de scriere:

„4 Categori:

Categoria I: fii de muncitori, fii muncitor S.M.T., gospodăriilor de stat, gospodării agricole colective, țărani muncitori și mijlocași, fii de funcționari de partid, organizațiilor de masă dela Raion în sus, deținuți politici și luptători în ilegalitate, copii funcționarilor de stat și militarilor proveniți din muncitori, copiii celor decorați cu ordinul R.P.R. U.T.M., activiști dele raion în sus.

Categoria II: copiii funcționarilor de Stat, Funcționari și tehnicieni din întreprinderi și instituții, meseriași și funcționari dela Coop., micii meseriași și comercianți cu un venit până la 70.000 lei.

Categoria III: fiii de liber profesioniști (avocați, medici), meseriași și comercianți cu un venit de 70.000 – 300.000 lei.

Categoria IV: copii de chiaburi, foști și actuali industriași, foști bancheri, foști moșieri și mari proprietari de imobile foști și actuali comercianți, cu un venit peste 300.000 lei, meseriași cu venit peste 300.000 lei, copii criminalilor de războiu, copiii celor condamnați după 23 August pentru securitatea statului, copii celor epurați și destituiți.

De analizat actele pentru determinarea categoriilor sociale. Pentru cei din categoria I (citești, decorați activiști partid), nu se mai ia în considerație situația la 1. Ian. 1948.

Categoria I:

- fii de muncitori industriali
- fii de muncitori agricoli, de țărani colectivști, de țărani cu gospodării mici și mijlocii
- fii de militari
- fii de ingineri și tehnicieni
- fii de funcționari și pensionari
- fii de meseriași cooperatori

Categoria a II-a:

- fii ai micilor meseriași necooperatori
- fii ai liber profesioniștilor
- fii ai micilor comercianți

Categoria a III-a:

- fii de chiaburi
- fii de comercianți, industriași și alți exploataitori

Fiii criminalilor de război, trădătorilor, spionilor, sabotorilor etc., n-au fost primiți în școlile medii și în învățământul superior. La Facultățile de Filosofie, Pedagogie, Filologie, Istorie, Economie Generală, Științe Juridice, Institutul „Maxim Gorki”, Institutul de Comerț Exterior, Facultatea de Geologie, nu au fost primiți decât candidați din categoria I.[...]

Se constată o creștere procentuală a fiilor de muncitori, de membrii ai gospodăriilor agricole colective și meseriași organizați în cooperative.

Astfel, de ex. la Fac. de Filosofie, fiii de muncitori pe întreaga facultate constituie 28%. În anul I însă, procentul fiilor de muncitori a crescut de la 22 la 35, fiind predominant. De asemenea, la Institutul de Limbi Străine procentul fiilor de muncitori este predominant, fiind de 53.

În sectorul Științelor Juridice cea mai bună compoziție de clasă în anul I se găsește la Institutul de Științe Juridice din Cluj, unde fii de muncitori sunt 37%. La București sunt 31%, iar la Iași, deși față de anul trecut s-a dublat numărul fiilor de muncitori, sunt abia 20%.

O bună compoziție de clasă în anul I a fost realizată și la Facultatea de Istorie a Universității „Bolyai”, unde fiii de muncitori constituie 46%, precum și la Facultatea de Chimie, unde fiii de muncitori constituie 50%.

În sectorul medico-farmaceutic există la fel o creștere a procentului fiilor de muncitori de la 16,1 în 1951/1952 la 20 în anul 1952/1953.

Pentru cei în vârstă nu numai situația părinților ci a candidaților înșiși. Dacă din acte nu reese clar situația, să fie chemați candidații și să stea de vorbă cu ei.

Se vor prezenta absolvenți ai Școlii Sup. de 2 ani nu ai nevoie de acte. Obiect de grijă specială. Dosarele se află la cadre și comisiile le consultă acolo. Se dorește ca ei să ajungă în învățământul superior.

Rezultatele vor fi concretizate în tablou, pe categorii și înainte C.I.S.

Îngăduință pentru complectarea actelor în cursul examenului.

Categoria IV 1. unii pot fi respinși pentru acte.

2. Alții după proba scrisă.

3. C.I.S. va decide după rezultat

La 24 August se afișează locul și ora când începe examenul scris. După corectarea lucrărilor se dau rezultatele. Vor fi admiși la proba orală: categoria I și II nota 5 minimum.

Categoria III nota 6. Categoria IV nota 8."

La fel în învățământul economic există o creștere a fiilor de muncitori de la 22% în 1951/1952 la 26% în 1952/1953, în timp ce numărul fiilor elementelor exploatoare a scăzut de la 3,4% în 1951/1952 la 0,2% în 1952/1953.

Din cauza lipsurilor în întocmirea actelor de stare materială, precum și din insuficienta vigoare a unor comisii de admitere, au reușit în unele locuri să se strecoare și elemente exploatoare. Astfel, a reușit să se strecoare un fiu de moșier la Facultatea de Științe Juridice și altul la Facultatea de Filosofie din București. Acestea nu sunt, însă, decât cazuri foarte izolate.[...]

În continuarea acțiunii din luna septembrie, instituțiile de învățământ superior au făcut o serie de greșeli, fie datorită documentelor venite de la Sfaturile Populare, care nu au corespuns totdeauna realității, fie ușurinței cu care comisiile au procedat.

Din cauza întârzierii apariției certificatului-tip de stare materială, instituțiile de învățământ s-au bazat de multe ori la admiterea în anul I, cât și la exmatriculări pe acte incomplete și nesigure. Sfaturile Populare au făcut greutăți în trimiterea de material[e] de cadre și certificate de stare materială. Multe Sfaturi Populare – în special cele de la sate – s-au dovedit a fi lucrat fără spirit de răspundere, birocratic, fără să precizeze situația părinților sau a studentului, mulțumindu-se de multe ori să trimită 2-3 referințe. Certificatele de stare materială nu au fost clare în ceea ce privește categoria socială și s-au modificat la intervale scurte.[...]

O cauză a greșelilor și lipsurilor manifestate este și faptul că instit. de învățământ superior nu cunosc bine condițiile de admitere în anul I și de scoatere din învățământul superior a elementelor dușmănoase și exploatoare, deoarece instrucțiunile au fost prelucrate verbal la începutul anului școlar.[...]

De asemeni, Ministerul Învățământului Superior va prelucra din nou cu conducerile instituțiilor de învățământ superior conținutul directivei Biroului Politic al C.C. al P.M.R., pentru a se clarifica pe deplin condițiile de admitere în anul I și de exmatriculare a unor studenți, în vederea prevenirii greșelilor.

Ministerul Învățământului Superior își va intensifica controlul prin deplasările pe care le va [sic!] face pe teren organele sale.

Pentru anul școlar 1953/1954, trebuie menținute condițiile de admitere în anul I, prevăzute de directiva Biroului Politic al C.C. al P.M.R. O atenție deosebită trebuie dată felului în care se face repartizarea absolvenților învățământului mediu (mai ales de la școlile pedagogice și școlile medii tehnice) spre învățământul superior, pentru a asigura o bună compoziție de clasă a anului I din anul școlar 1953/1954.

I.G. Murgulescu¹

ANIC, fond PCM – 3135, dosar nr. 651/1953, ff. 13-21.

¹ În 1953 Ilie Murgulescu este ministrul Învățământului Superior (minister înființat în ianuarie 1953 prin transformarea Comitetului Învățământului Superior care funcționa din 1951). În octombrie 1953 se produce o reorganizare prin contopirea Ministerului Învățământului Superior, Ministerului Învățământului Public și Direcției Generale a Rezervelor de Muncă. Astfel a luat ființă Ministerul Învățământului. Începând cu 28 octombrie 1953 Ilie Murgulescu este ministrul Învățământului.

12

1953, noiembrie 24. Extras din statutul tip al instituțiilor de învățământ superior.

[...]

CAPITOLUL I Studenți

1. Au dreptul să urmeze cursurile.....(denumirea instituției de învățământ superior) cetățenii Republicii Populare Române absolvenți ai școlilor medii, fără deosebire de naționalitate, rasă sau sex.

2. Candidații care vor să urmeze.....(denumirea instituției de învățământ superior) trebuie să dea un examen de admitere la următoarele discipline.....

3. Absolvenții școlilor medii care au obținut diploma de merit se primesc în instituțiile de învățământ superior fără examen de admitere. Fără examen de admitere se primesc și absolvenții școlilor medii tehnice cu diplomă de merit, cuprinși în procentul celor îndreptățiți să meargă în învățământul superior în specialitatea școlii absolvite și numai în decurs de 2 ani de la absolvire.

4. Studenții care obțin rezultate bune la învățătură și cu perspective de ridicare, ai căror părinți nu au o situație materială suficientă pentru a-i putea întreține în facultăți, primesc burse de stat. Bursele se atribuie de către o comisie pe instituție, sub conducerea rectorului (directorului), la sfârșitul fiecărui semestru, ținându-se seama de rezultatele la învățătură obținute de studenți în sesiunea de examene. Se atribuie burse și în primul semestru al anului I.[...]

Colecția de Hotărâri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri al R.P.R. Nr. 71 din 24 Noiembrie 1953.

13

1954, martie 26. Referatul Ministerului Industriei Lemnului, Hârtiei și Celulozei referitor la repartizarea absolvenților de școli medii tehnice în învățământul superior.

MINISTERUL INDUSTRIEI LEMNULUI, HÂRTIEI ȘI CELULOZEI

Direcția Cadre și Învățământ

Serv. Învățământ

Referat

26 martie 1954

Referitor: Repartizarea absolvenților de școli medii tehnice în învățământul superior.

Cu ocazia consfătuirii pe țară cu directorii de școli medii tehnice, din 2-5 februarie 1954, Ministerul Învățământului a comunicat că începând cu anul 1954 nu vor mai fi admiși la învățământul superior – cursuri de zi – decât maxim 5% din[tre] absolvenții școlilor medii tehnice.

În urma acestei comunicări, Ministerul nostru a început să primească diverse sesizări și reclamații din partea școlilor, a elevilor și părinților acestora, prin care se arată că limitarea

la 5% a proporției elevilor de școli medii tehnice care pot merge la învățământul superior a creat o serie de nemulțumiri și frământări dăunătoare bunei desfășurări a procesului de învățământ.

Pe de o parte, o stare de descurajare în muncă a cuprins nu numai pe elevii din anul IV, dar și pe acei din ceilalți ani de studii, iar pe de altă parte însăși [sic!] părinții elevilor manifestă oarecum nemulțumiri față de o astfel de măsură a Ministerului Învățământului.

Până în prezent erau repartizați pentru învățământul superior până la 25-30% din [tre] absolvenții școlilor tehnice.

Din [tre] aceștia însă, față de modul cum este întocmit planul de învățământ la școlile medii tehnice, și anume la obiectele principale de cultură generală predate numai în anii I și II de studii, nu puteau reuși decât maximum 5-10%. Marea majoritate a candidaților în institute o constituiau absolvenții liceelor teoretice.

În prezent, când Ministerul Învățământului reduce la maximum 5% accesul absolvenților de școli medii tehnice în institute, cu atât mai mult căile spre învățământul superior rămân deschise exclusiv absolvenților de școli teoretice.

Această situație a dăunat și va dăuna și mai mult în viitor învățământul mediu tehnic, prin îndreptarea elementelor tinere către învățământul teoretic.

Prin cererea unui grup de elevi din anul IV al Școlii medii tehnice Hârtie – Celuloză, Pietra-Neamț, pe care o anexăm în copie, se arată că din totalul de 27 elevi, din care 15% au calificative „f. bine” și 30% au burse de merit, în condițiile celor 5% abia 1,35 locuri pot obține la facultăți. Elevii respectivi se întreabă cum poate fi satisfăcut cu acest procent redus nivelul unei clase atât de bune și care s-a străduit prin muncă perseverentă să dovedească a da un procent cât mai mare de absolvenți bine pregătiți pentru a intra în învățământul superior.

Cu ocazia consfăturii din 2-5 februarie 1954, directorii de școli medii tehnice au solicitat conducerii Ministerului Învățământului primirea unui număr cât mai mare de absolvenți ai acestor școli la examenul de admitere în institute. Ei au mai arătat greutățile ivite în urma acestor măsuri în ce privește recrutarea elementelor pentru școli medii tehnice. În plus, directorii de școli au cerut ca însăși [sic!] planul de învățământ să sufere modificări de așa natură încât absolvenții de școli medii tehnice să poată avea pregătirea și cunoștințele necesare pentru a putea concura la institute.

Începând cu anul școlar 1952/1953, directivele generale aveau scopul de a asigura o compoziție socială din ce în ce mai sănătoasă în învățământul mediu tehnic. În aceste condiții, în școlile medii tehnice s-au eliminat aproape complet elementele chiaburești sau de foști industriași, comercianți și patroni, rămânând aproape exclusiv elemente cu originea socială muncitorească sau țărănească.

Învățământul teoretic însă – cursurile de zi și cursurile serale – a cuprins multe sau chiar toate elementele care nu aveau acces în învățământul mediu tehnic, și la fel pe cele eliminate din acest învățământ. Aceste elemente însă, o dată cu toți absolvenții școlilor teoretice, au mai mult acces spre învățământul superior, prin limitarea accesului absolvenților școlilor medii tehnice către acest învățământ. Pe drept cuvânt se întreabă directorul Fabricii de Celuloză din Zărnești, tov. Grigore Marcel, element muncitoresc, pentru ce nu și-a dat fiica – actualmente în anul III de școală medie tehnică – la un liceu teoretic care, după absolvire, să-i asigure accesul către institutele de învățământ superior.

În 1952, când învățământul teoretic a lichidat 2 clase, accesul spre institute a fost limitat pentru absolvenții școlilor medii tehnice la 10-15%, iar în 1953, când școlile teoretice au dat mai puțini absolvenți, procentul absolvenților de școli medii repartizați la învățământul superior s-a ridicat la 25-30% și chiar s-a regretat și această limitare datorită căreia nu s-au putut realiza sarcinile de plan pentru anul I la institute decât în condiții foarte grele. Și mai mult, în anul 1953 s-au admis a concura [sic!] la institute și absolvenții din 1952 aflați în producție ca tehnicieni.

Ministerul Învățământului a asigurat atunci ministerele că în viitor absolvenții de școli medii tehnice vor fi admiși la examenele de admitere în învățământul superior, asigurându-se astfel atât selecția, cât și planul de școlarizare.

În anul curent 1954, probabil pentru a asigura candidați suficienți pentru institute dintre absolvenții școlilor teoretice, Ministerul Învățământului dă din nou două serii de absolvenți din învățământul teoretic și astfel anunță de pe acum măsura limitării la 5% a numărului de absolvenți din școlile medii tehnice ce vor fi repartizați la institute, justificând „că aceștia sunt creați pentru producție și că le sunt deschise căile învățământului fără frecvență” (din comunicarea tov. ministru Murgulescu la conferința cu directorii de școli medii tehnice).

Aceasta dovedește că Ministerul Învățământului, prin politica dusă, se situează pe o linie de sprijinire a învățământului teoretic în detrimentul celui tehnic, ținând școlile medii tehnice ca niște supape de siguranță pentru asigurarea planului de școlarizare la învățământul superior.

Apreciem faptul că școlile medii tehnice trebuie să dea cadrele de tehnicieni pentru producție, în același timp socotim că ele sunt cele mai indicate să dea elementele necesare institutelor tehnice de învățământ superior și îndeosebi a celor de specialitate.

O bună pregătire teoretică și practică, după absolvirea institutului, o pot avea numai acei ingineri de specialitate, care vor fi urmat în prealabil o școală medie tehnică, și nu teoretică, apreciind că 9 ani de școală (4 ani școala medie tehnică și 5 ani facultate) sunt făcuți numai în aceeași specialitate.

Față de cele de mai sus, solicităm a se interveni la organele în drept, în sensul de a nu se mai limita numărul absolvenților de școli medii tehnice spre învățământul superior și îndeosebi spre institutele tehnice de specialitate la examenele de admitere, urmând a se prezenta toți absolvenții cu pregătire corespunzătoare și din care apoi să se facă selecția celor mai bune elemente pentru institute, restul rămânând a intra în producție.

Socotim indicat a se mai lua următoarele măsuri:

- Restructurarea planurilor de învățământ ale școlilor medii tehnice, punându-se de acord cu cele ale institutelor tehnice de specialitate; stabilirea unor materii de examen la admiterea în institute, corespunzătoare pentru absolvenții de școli medii tehnice.

- Revizuirea planurilor de școlarizare în sensul ca acestea să asigure atât tehnicieni pentru producție, cât și elementele necesare în institutele tehnice.

- Limitarea accesului absolvenților școlilor teoretice către institutele tehnice de învățământ superior, aceștia putând urma institutele teoretice sau să rămână ca salariați ad[ministra]tivi cu pregătire medie.

Numai în condițiile de mai sus se vor putea întări, pe de o parte, școlile medii tehnice sub toate aspectele, iar pe de altă parte, însăși institutele tehnice de învățământ superior vor

avea și vor putea da producției elemente cu o temeinică pregătire teoretică și practică, ceea ce considerăm că a stat la baza reformei învățământului din 1948.

Director,
P. Ganea

Șeful Serviciului,
N. Sulea

ANIC, fond PCM – 3135, dosar nr. 357/1954, ff. 155-158.

14

1954. Extras din darea de seamă asupra activității Institutului de Științe Economice și Planificare „V. I. Lenin” pe anul universitar 1953/1954.

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI PLANIFICARE „V.I. LENIN” BUCUREȘTI

DARE DE SEAMĂ

[...]În anul universitar 1953/1954 institutul nostru a funcționat cu 4 facultăți, 10 secții și 14 grupe de specializare, unele din ele înființate chiar în acest an (Asigurări de Stat, Merceologia produselor industriale, Merceologia produselor agro-alimentare etc.). De asemeni, pentru dezvoltarea învățământului economic în țara noastră, pentru creșterea de cadre în domeniul economico-financiar, a fost creat și un curs fără frecvență la Facultatea de Finanțe și Credit, pe lângă cel existent la Facultatea de Planificare.

În acest an am avut sarcina școlarizării a 870 de studenți la cursurile de zi și 800 pentru cursurile fără frecvență.

Pentru a asigura îndeplinirea cifrei de școlarizare au fost luate din timp măsurile corespunzătoare în vederea popularizării institutului. În cursul verii au fost organizate cursuri de pregătire care au fost frecventate de circa 500 candidați.

La examenul de admitere s-au prezentat 957 candidați pentru 870 de locuri. Cu toate că am avut un număr mai mare de candidați decât numărul de locuri, din cauza slabei pregătiri a acestora, nu am reușit să acoperim cifrele stabilite în plan decât la 3 facultăți, pentru Facultatea de Planificare am fost nevoiți să mai ținem încă două examene de admitere.

Trebuie arătat că majoritatea celor care s-au prezentat la aceste ultime examene – respinși de la alte facultăți – (în special de la facultatea de drept și ziaristică) au constituit un adevărat balast pentru întreaga facultate atât în ceea ce privește nivelul pregătirii lor cât și sub aspectul disciplinei și dorinței lor de a munci în mod conștiincios. Urmăriți în timpul anului s-a constatat că aproape 60% dintre aceștia s-au retras, au fost exmatriculați sau au rămas repetenți.

La începutul anului universitar se găseau înscriși în institut 3069 de studenți repartizați astfel:

	I	II	II	IV	
Fac. de Șt. Economice	120	118	136	62	436
Fac. de Planificare	305	269	255	-	829
Fac. de Finanțe și credit	115	424	306	-	1045
Fac. de Comerț și cooperatie	258	319	182	-	759
[total]	998	1130	879	62	3069

Rezultă deci că la anul I am avut 128 de studenți peste cifra de plan proveniți din transferări de la alte institute, repetenți din anul școlar precedent și admiși peste plan (913 față de 870 locuri).[...]

În mod special atragem atenția asupra faptului că unele secții – cum ar fi Secția Economică agrară – din cadrul Facultății de Planificare și Secția Evidență contabilă în comerț, pe de o parte, au avut mari dificultăți în completarea cifrei de școlarizare (care nici până la sfârșit nu a fost realizată), pe de altă parte, înregistrează și cele mai mari pierderi – cu toată munca de lămurire – un număr mare de studenți ai acestor secții au cerut transferarea sau s-au retras din institut, acest fapt reflectă lipsa de atracție a studenților spre aceste secții ca urmare a nivelului foarte scăzut al încadrării absolvenților noștri în aceste sectoare.[...]

ANIC, fond PCM – 3135, dosar nr. 668/1953, ff. 1-4.

15

1954, iunie 26. Îndrumările Ministerului Învățământului pentru o bună desfășurare a activității comisiilor de admitere.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Dir. Gen. a Înv. Superior

Nr. 54644/IS/26.VI.1954

ÎNDRUMĂRI PENTRU DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII COMISIILOR DE ADMITERE

Organizarea primirii de noi studenți în instituțiile de învățământ superior este o problemă importantă, care se poate rezolva printr-o muncă intensă și bine coordonată a comisiilor de admitere și examinare, muncă dusă în strictă conformitate cu ordinul nr. 18/2/953 privind examenul de admitere.

Comisiile de admitere din instituțiile noastre de învățământ superior, care și-au început anul trecut activitatea, au respectat instrucțiunile și ordinea Ministerului Învățământului cu privire la examenul de admitere. Au fost însă și unele institute, în care nu s-a dat importanță acestui lucru. Astfel, la Inst[itutul] Agronomic Iași, la Inst[itutul] Medico-

Farmaceutic din Tîrgu-Mureș, au fost constituite comisii pentru fiecare facultate, în loc să se constituie comisii pe discipline.

La Inst[itutul] Agronomic „Nicolae Bălcescu” București, pentru ca examenele să se desfășoare mai repede, s-au examinat 6 candidați – pe oră, adică în total 50 de candidați pe zi de fiecare [comisie de] examinare.

Un asemenea ritm de examinare nu permite să se precizeze în mod real cunoștințele candidaților, iar examenul de admitere riscă să se transforme într-o simplă formalitate.

Pentru buna desfășurare a examenelor de admitere o mare importanță are și felul cum se pregătesc instituțiile de învățământ superior pentru primirea candidaților, dacă sunt create condiții de cazare, hrană, învățură.

De asemenea, trebuie privită foarte serios problema vizitei medicale a candidaților care este obligatorie.

În anul trecut au fost cazuri de încălcare a obligativității vizitei medicale. Astfel, Univ[ersitatea] „C.I. Parhon”, Inst[itutul] Pedagogic de 2 ani București și altele, au admis studenți fără vizita medicală, iar I.S.E.P., Inst[itutul] Pedagogic și Univ[ersitatea] „C.I. Parhon” au primit candidați respinși la vizita medicală.

Asemenea cazuri nu trebuie să se mai repete anul acesta.

Comisiile de admitere au ca sarcină în primul rând desfășurarea unei munci de lămurire în rândul candidaților pentru a-i ajuta în alegerea profesiei pentru a le arăta care este profilul specialității alese, în ce condiții se va desfășura procesul de învățământ, ce perspective de muncă vor avea după terminarea facultății.

Fiecare membru al comisiei de admitere trebuie să participe la discuțiile cu candidații, deoarece conducătorul instituției n-are posibilitatea să stea de vorbă personal cu fiecare. Discuțiile acestea sunt absolut necesare, deoarece ele dau posibilitatea comisiei să se orienteze asupra nivelului candidaților.

Comisiile de admitere au datoria să examineze cu atenție fiecare cerere și să nu dea rezoluții formale.

Comisiile de admitere trebuie să fie pătrunse de un spirit de răspundere și majoritatea problemelor care se ivesc să le rezolve la fața locului, fără să mai fie nevoie de a face corespondență cu Ministerul Învățământului.

Pentru desfășurarea examenelor comisii de admitere numesc comisii de examinare, instituite pe discipline la care se dă examen de admitere.

În fața conducătorilor instituțiilor de învățământ superior stă sarcina alegerii judicioase a examinatorilor. Este de preferat ca examinatorii să fie cadre didactice din învățământul superior și să cunoască specificul instituției în care examinează. De asemenea, ei trebuie să cunoască programele analitice ale disciplinelor din care se va examina pentru a avea precizat volumul cerințelor față de candidați.

Trebuie să se acorde o mare atenție alcătuirii biletelor de examene, a problemelor, a temelor pentru lucrările scrise; conținutul biletelor nu trebuie să depășească limitele programei analitice.

Instituțiile de învățământ superior trebuie să înceapă pregătirea pentru primirea de candidați. Experiența acumulată, organizarea atentă a muncii comisiei de admitere și de examinare, atitudinea plină de înțelegere față de cerințele tineretului vor contribui la

rezolvarea cu succes a problemelor completării instituțiilor de învățământ superior cu un nou contingent de studenți.

DIRECTOR GENERAL,
ss. C. Ionescu Bujor

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 56/1956, nenumerotat.

16

1954, [iulie 24]. Adresa Ministerului Învățământului către Universitatea „C.I. Parhon” din București cu privire la adeverința provizorie necesară candidaților la admitere și la categoriile de candidați care au dreptul să intre în învățământul superior fără examen de admitere.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PUBLIC

DIR.GEN. A ÎNV. SUPERIOR
Nr. 719/1954

CĂTRE Universitatea „C.I.Parhon” București¹

În completarea instrucțiunilor Ministerului Învățământului nr. 54699/1954, cu privire la examenul de admitere vă comunicăm următoarele:

1. Absolvenții școlilor medii de 10 ani seria 1953/54 care au promovat examenul de maturitate și absolvenții școlilor pedagogice seria 1953/54 care au promovat examenul de stat, trebuie să prezinte la înscrierea pentru examenul de admitere adeverința provizorie eliberată de unitățile școlare respective conform cu modelele anexate.

- Nu se vor primi adeverințe care să conțină alte obiecte de învățământ decât cele specificate în modelele anexate. La toate disciplinele înscrise în adeverințe vor trebui să fie specificate notele absolventului în cifre și litere.

2. Au dreptul să intre în învățământul superior fără examen de admitere în conformitate cu regulamentul examenului de promovare, absolvire și maturitate al școlilor medii de 10 ani, următoarele categorii de absolvenți:

a. Absolvenții care au obținut nota 5 (cinci)² la toate obiectele principale din planul de învățământ, care au avut o purtare foarte bună (nota 5) și care îndeplinesc toate condițiile de înscriere la examenul de admitere în învățământul superior.

b. Absolvenții care au obținut nota 5 (cinci) la toate obiectele principale din planul de învățământ [în] afară de două obiecte la care au obținut nota 4 (patru) cu condiția ca dintre aceste obiecte să nu facă parte limba română³ și limba maternă și care au avut o purtare foarte bună (nota 5).

¹ Documentul a fost înregistrat la Universitatea „C. I. Parhon” cu numărul 12 382 din 24 iulie 1954.

² Începând cu anul școlar 1952-1953 în România este introdus sistemul de notare sovietic, prin note de la 1 la 5 sau prin calificativele: foarte bine, bine, suficient, insuficient. Vezi H.C.M. 1.795/1952. Buletinul Oficial Nr. 47 din 16 septembrie 1952. Începând cu anul școlar 1957-1958 se revine la sistemul de notare de la 1-10.

³ Subliniat.

c. Absolvenții care au avut nota 5 (cinci) la toate obiectele principale din planul de învățământ dar au obținut nota 4 (patru) numai la limba română (în școlile cu limba de predare română) sau la limba maternă (în școlile cu limba de predare a minorităților naționale) și care au avut o purtare foarte bună (nota 5).

Notele la disciplinele principale din planul de învățământ menționate mai sus sunt acelea trecute în adeverința provizorie.

Secretariatele facultăților nu vor cere candidaților la înscriere, pentru a acorda înscrierea fără examen de admitere, nici un alt fel de certificat, diplome de merit din anii precedenți etc., unicul document pe baza căruia candidatul este considerat cu diplomă de merit fiind adeverința provizorie, în cazul când satisface condițiile menționate la punctele a,b,c.

De asemenea, în conformitate cu regulamentul școlilor medii tehnice, au dreptul să intre în învățământul superior fără examen de admitere¹:

Absolvenții școlilor medii tehnice care au obținut în cursul școlii la obiectele din planul de învățământ și lucrările practice nota 10 (foarte bine) la nu mai puțin de 75%² din obiecte și cel puțin nota 8 (bine) la toate celelalte obiecte și care au trecut examenul de diplomă cu media peste 9 (foarte bine).

Aceștia vor prezenta la înscriere diploma de merit eliberată de școala medie tehnică absolvită.

3. Absolvenții școlilor medii tehnice, care după absolvire au executat stagiul de 3 ani în producție, se pot înscrie la examenul de admitere anexând dovada efectuării stagiului și acordul întreprinderii de eliberare din funcție pentru continuarea studiilor.

4. Pentru a da posibilitate candidaților să cunoască toate dispozițiunile cu privire la înscriere și la desfășurarea examenului, comisiile de admitere din fiecare unitate de învățământ superior vor lua măsuri să se afișeze pe un panou comunicatele Ministerului Învățământului apărute în presă și toate instrucțiunile necesare orientării candidaților.

5. Comisiile de admitere și secretariatele facultăților vor soluționa cererile de înscriere ale candidaților în conformitate cu instrucțiunile în vigoare.

Pentru rezolvarea situațiilor neclare comisiile de admitere se vor adresa direcțiilor de învățământ din minister, pentru a se putea soluționa astfel în cadrul comisiilor de admitere cererile candidaților.

În nici un caz comisiile de admitere nu trebuie să evite răspunderea ce le revine, trimițând candidații pentru soluționarea cererilor la minister.

6. Candidații care se prezintă la înscriere cu certificate medicale din provincie, vor rețeta un examen microradiografic și apoi, cu rezultatul acestui examen, se vor prezenta la viză la comisiile care acționează chiar în localul centrului de microradiografie.

Nici un certificat eliberat de spitalele unificate nu va fi valabil fără viza policlinicii studentești din București.

Ministerul Învățământului a comunicat aceste măsuri prin instrucțiunile nr. 54518/IS/1954 spre a fi aduse la cunoștință din timp candidaților care se prezintă la înscriere.

¹ Paragraf subliniat cu creionul.

² Subliniat cu creionul.

7. Absolvenții școlilor medii care depun examenul de maturitate sau examenul de diplomă în august 1954 se pot înscrie la examenul de admitere până la 14 august, orele 14.

DIRECTOR GENERAL

C. Ionescu Bujor

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 56/1956, nenumerotat.

17

1954, august, 3. Nota prim locșitorului ministrului, N. Dinulescu, adresată rectorului Universității „C.I. Parhon” în legătură cu numărul candidaților admiși pe baza diplomei de merit.

București, 3 august 1954

NOTĂ

Pentru fiecare facultate numărul candidaților admiși fără examen de admitere pe baza diplomei de merit, se fixează la 25% din cifra de școlarizare, pe care o veți primi zilele următoare¹.

Ceilalți candidați cu diplomă de merit, care nu au putut fi primiți fără examen la facultatea la care s-au înscris, vor fi îndrumați către facultățile care au locuri libere în limita acestui procent, sau se vor prezenta la examenul de admitere în aceleași condiții ca și ceilalți candidați, la facultatea pe care doresc să o urmeze.

Trierea și îndrumarea candidaților cu diplomă de merit va fi făcută de către comisiile de admitere din institut.

PRIM LOCȘIITOR AL MINISTRULUI

N[icolae] Dinulescu

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 56/1956, nenumerotat.

18

1955, iunie 10. Extras din condițiile de admitere în universități și instituții de învățământ superior în anul școlar 1955/1956.

CONDIȚIILE DE ADMITERE ÎN UNIVERSITĂȚI ȘI INSTITUTE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR, ÎN ANUL ȘCOLAR 1955/1956.

Aprobat prin ordinul Ministerului Învățământului nr. 1088 din 10 iunie 1955.

CAP. I

Dispoziții generale

¹ Text subliniat cu pix.

1. Admiterea în anul I al instituțiilor de învățământ superior se face pe baza unui examen.

2. Se pot prezenta la examenul de admitere în instituțiile de învățământ superior, în condițiile arătate mai jos, toți cetățenii R.P.R. care au trecut examenul de maturitate (absolvire) al unei școli medii de 10 ani, examenul de diplomă al unei școli medii tehnice, examenul de stat al unei școli pedagogice, absolvenții facultăților muncitorești sau absolvenții cu examen de bacalaureat ai fostelor licee teoretice, industriale sau comerciale, precum și absolvenții fostelor școli normale, care au obținut diploma de învățător.

Absolvenții școlilor medii sau școlilor echivalente din străinătate, cetățeni români sau străini, vor fi înscriși la examenul de admitere după obținerea echivalării studiilor de la Ministerul Învățământului.

Absolvenții școlilor medii tehnice și ai școlilor pedagogice seria 1954/55 se pot prezenta la examenul de admitere pentru cursurile de zi pe baza adevărîței date de școala [absolvită] că sunt repartizați pentru învățământul superior.

Absolvenții școlilor medii tehnice și ai școlilor pedagogice care au fost repartizați în producție se pot prezenta la examenul de admitere în instituțiile de învățământ superior la cursurile de zi numai după ce au făcut stagiul de 3 ani în producție conform prevederilor decretului nr. 180/1950, iar cei care nu au vechimea de 3 ani în producție se pot prezenta la examenul de admitere în instituțiile de învățământ superior, cursuri fără frecvență sau serale.

3. Se primesc în instituțiile de învățământ superior fără examen de admitere absolvenții școlilor medii de 10 ani, seria 1954/55, care îndeplinesc toate condițiile de înscriere la examenul de admitere în învățământul superior, au obținut diplomă de merit și următoarele rezultate la examenul de maturitate:

- absolvenții care au obținut nota 5 (cinci) la toate obiectele principale din planul de învățământ și care au avut o purtare foarte bună (nota 5);

- absolvenții care au obținut nota 5 (cinci) la toate obiectele principale din planul de învățământ [în] afară de două obiecte la care au obținut nota 4 (patru) cu condiția ca dintre aceste obiecte să nu facă parte limba română și limba maternă și care au avut o purtare foarte bună (nota 5).

- absolvenții care au avut nota 5 (cinci) la toate obiectele principale din planul de învățământ dar au obținut nota 4 numai la limba română (în școlile cu limba de predare română) sau la limba maternă (în școlile cu limba de predare a minorităților naționale) și care au avut o purtare foarte bună (nota 5).

Notele la obiectele principale din planul de învățământ menționate mai sus sunt cele prevăzute în diploma de maturitate.

De asemenea, se primesc în instituțiile de învățământ superior fără examen de admitere absolvenții școlilor medii tehnice și pedagogice seria 1954/55 cu diplomă de merit, care îndeplinesc toate condițiile de înscriere la examenul de admitere, dacă au obținut în cursul școlii la obiectele din planul de învățământ și lucrările practice nota 10 (foarte bine) la nu mai puțin de 75% din obiecte și cel puțin nota 8 (bine) la toate celelalte obiecte și care au trecut examenul de diplomă cu media peste 9 (foarte bine). Înscrierea lor în baza diplomei de merit se poate face fără examen de admitere numai în facultățile corespunzătoare specialității absolvite.

La facultățile la care numărul candidaților cu diplomă de merit depășește 25% din locurile planificate, se vor institui discuții științifice cu toți candidații cu diplomă de merit, la disciplinele examenului de admitere. Candidații care nu vor fi admiși în urma discuțiilor științifice se vor putea înscrie la examenul de admitere la orice facultate sau se vor putea înscrie fără examen de admitere la acele facultăți la care nu s-au completat 25% din numărul locurilor planificate [pentru cei cu diplomă de merit,] pentru anul I.

4. Frecvența la instituțiile de învățământ superior la cursurile de zi și serale este obligatorie. Absolvenții școlilor medii, care sunt în câmpul muncii și îndeplinesc condițiile arătate la punctul 2 pot urma cursurile fără frecvență sau cursurile serale de pe lângă instituțiile de învățământ superior unde există aceste forme de învățământ. Ei vor depune examenul de admitere, care se dă în aceleași condiții ca la cursurile de zi și se vor înscrie numai în facultăți corespunzătoare specialității în care activează în câmpul muncii.

5. a) Înscrierile pentru examenul de admitere se fac pe facultăți sau secții, pentru învățământul de zi și seral între 11 iulie și 10 august, iar pentru învățământul fără frecvență între 1 august și 1 septembrie.

b) Candidații care au absolvit învățământul mediu în cursul lunii august 1955, se vor înscrie până la 13 august.

c) Absolvenții cu diplomă de merit care solicită înscrierea în facultăți fără examen de admitere, vor depune cererile de înscriere între 11 iulie și 31 iulie pentru cursurile de zi și serale, iar pentru învățământul fără frecvență până la 1 septembrie.

d) Candidații cu diplomă de merit, care au susținut discuții științifice dar n-au fost admiși la facultatea la care s-au înscris, vor putea depune cereri de înscriere la examenul de admitere între 11 august și 13 august pentru cursurile de zi și serale.

6. Pentru înscrierea la examenul de admitere, candidații vor completa o declarație tip de înscriere pe care o vor înainta secretariatului facultății respective. Candidații la cursurile fără frecvență se vor înscrie pe baza unei cereri individuale, urmând ca declarația tip de înscriere să fie completată ulterior, în perioada examenului de admitere.

La declarația tip de înscriere (respectiv cererea pentru cursurile fără frecvență) se vor anexa în original:

- Certificatul de naștere

- Diploma de maturitate pentru absolvenții școlilor medii de 10 ani, diplomă de tehnician pentru absolvenții școlilor medii tehnice, diploma de examen de stat pentru absolvenții școlilor pedagogice, certificatul de absolvire pentru absolvenții facultăților muncitorești, iar pentru seriile vechi actele prevăzute la punctul 2.

- Certificatul de sănătate eliberat de policlinica studentească sau de spitalele unificate de adulți unde nu există policlinici studentești. Acest certificat trebuie să cuprindă obligatoriu următoarele examene medicale:

a) microradiografie sau radioscopie pulmonară;

b) reacție Wassermann;

c) un examen clinic (boli interne, O.R.L., oftalmologie, chirurgie și neurologie).

Certificatele medicale eliberate de spitalele unificate vor trebui să poarte și viza comisiei medicale de la policlinica studentească din centrul universitar; viza se va da pe acest certificat numai după ce candidatul va repeta la policlinica studentească examenul

microradiografic. Pentru candidații la cursurile fără frecvență, certificatele medicale eliberate de spitalele unificate de adulți sunt valabile fără viza policlinicii studențești, iar pentru înscrierea la examenul de admitere la Institutul de Cultură Fizică și Sport (secția fără frecvență) sunt valabile numai certificatele medicale eliberate de centrele medicale de cultură fizică și sport.

- Declarația tip, conform H.C.M. nr. 2759/1953. Formularul acestei declarații tip se eliberează candidaților de către secretariatul facultății. Candidații la cursurile fără frecvență vor completa această declarație tip în perioada examenului de admitere.

- Pentru absolvenții școlilor pedagogice, școlilor medii tehnice, dovada de repartizare în învățământul superior sau dovada efectuării stagiului de 3 ani în câmpul muncii și avizul întreprinderii unde lucrează (numai pentru cursurile de zi).

- Recomandarea de la locul de muncă cu indicația postului pe care îl ocupă și a specialității (pentru cursurile serale și fără frecvență).

- Recipisa de plată a taxei de 5 lei pentru examenul de admitere. Candidații la cursurile fără frecvență vor plăti taxa de 5 lei fie direct la casieria facultății unde aceștia se înscriu, fie la secția financiară locală, trimițând facultății odată cu celelalte acte și chitanța respectivă.

- 3 fotografii 6/9.

- Cei care n-au depus actele specificate mai sus, până la termenele arătate la punctul 5 nu vor fi admiși la examen.

În timpul examenelor, candidații vor avea asupra lor buletinul de identitate.

7. Examenul de admitere se va ține între 15-25 august pentru învățământul cu frecvență (cursuri de zi), între 18-25 august pentru cursurile serale și între 10-17 septembrie pentru cursurile fără frecvență.

La facultățile unde numărul candidaților cu diplomă de merit depășește 25% din locurile planificate, discuțiile științifice se vor ține între 1-9 august, comunicându-se rezultatul la [data de] 10 august. [...]

9. La examenul de admitere, notarea se va face la fiecare probă în parte cu calificativele 1, 2, 3, 4, 5. Examenul scris și probele practice sunt eliminatorii. Media generală se va calcula prin adunarea mediei de la examenul scris cu media de la examenul oral și împărțirea rezultatului la 2.

Candidații vor fi admiși în instituțiile de învățământ superior în ordinea mediilor obținute și în limita locurilor planificate pentru anul I, media minimă de admitere fiind 3. Candidații care au obținut medii peste 3, însă n-au atins plafonul mediei de admitere pentru facultatea respectivă, sunt declarați respinși.

10. Pentru învățământul superior fără frecvență și seral, disciplinele la care se dă examen de admitere sunt aceleași ca pentru învățământul de zi.

11. Bursele de stat se vor acorda studenților din anul I pe baza notelor obținute la examenul de admitere. Candidații cu diplomă de merit, care doresc să obțină bursă, se vor prezenta la examenul de admitere.[...]

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 56/1956, nenumerotat.

19

1955, august 30. Extras din stenograma ședinței cu instructorii teritoriali ai C.C. al P.M.R. din cadrul secțiilor Organe Conducătoare de Partid, Propagandă și Agitație și Agrară în care se discută măsurile luate în vederea deschiderii noului an școlar în învățământul de stat. Printre altele, se discută diferențele de concurență între instituțiile de învățământ superior și școlile de maiștri.

[...] Tov. [Pavel] Țugui¹[...]

Ultima problemă e un aspect foarte interesant și anume că, dacă absolvenții de la școlile medii au năvălit pentru a intra la învățământul superior – 7 candidați pe un loc – și a fost situația care o cunoașteți, la școlile medii tehnice și de maiștri avem într-o serie de centre o mare scădere de candidați. Prin urmare, în general, planul fixat nu e completat.

Hotărârea spune că la școlile de maiștri să meargă absolvenții ai școlilor de 10 ani și e necesar ca pe linie de U.T.M., de partid și sindicat, să se ducă o propagandă pentru ca absolvenții școlilor medii să plece la școlile tehnice și de maiștri. Există o serie de regiuni unde candidații sunt în număr foarte mic. Aș recomanda ca tovarășii să se ocupe de școlile acestea, pentru că e vorba de aplicarea Hotărârii C.C. și a Consiliului de Miniștri și depinde de org[anele] locale modul cum se vor ocupa ca ele să înceapă în condiții cât mai bune.[...]

ANIC, fond CC al PCR - Secția Cancelarie, dosar nr. 135/1955, f.31.

20

1956, iulie 31. Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 1535/1956 cu privire la planul de școlarizare pentru învățământul superior pe anul universitar 1956/1957.

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române

Hotărâre

cu privire la planul de școlarizare pentru învățământul superior și al rețelei instituțiilor de învățământ superior pe anul universitar 1956/1957

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române, hotărăște:

1. Se aprobă planul de școlarizare, rețeaua și profilul instituțiilor de învățământ superior, pe anul universitar 1956/1957, conform centralizatoarelor și planurilor anexate la prezenta Hotărâre (anexele 1-10).

2. În cazul când va fi necesar, se autorizează Ministerul Învățământului de a redistribui sarcina de școlarizare la cursurile fără frecvență, în funcție de numărul candidaților înscriși și de rezultatele obținute de aceștia la examenele de admitere.

Președintele Consiliului de Miniștri,
Chivu Stoica

¹ Șeful secției Știință și Cultură din C.C. al P.M.R. (februarie 1955-octombrie 1960).

București, 1956 iulie 31

Nr. 1535

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 218/1956, nenumerotat.

21

1956, august 15. Raport asupra desfășurării examenelor de admitere la Institutul Politehnic Cluj.

Raport

asupra desfășurării examenelor de admitere din 15 august 1956.

Organizarea înscrierilor s-a făcut în conformitate cu instrucțiunile Ministerului.

Studenții înscriși la facultatea de Tehnologie, desființată la 6 august 1956 au fost repartizați după cerere la facultatea de Mecanică sau de Construcții.

Înscrierile pentru diplomă de merit s-au încheiat la 1 august, iar pentru restul candidaților la 13 august.

Din totalul de 635 de candidați prezenți, 384 au concurat la facultatea de Mecanică, iar restul de 251 la facultatea de Construcții.

Dintre cei 21 prezenți cu diplomă de merit au fost admiși 17, restul neîndeplinind condițiile. Menționăm ca unele școli, ca de exemplu Școala Medie curs seral Cugir, au eliberat diplome de merit și elevilor care au dat diferența de clasa X-a, cu studiile anterioare făcute la școli medii tehnice.

La oral au fost admiși 118 candidați la facultatea de Construcții și 186 la facultatea de Mecanică, din care la facultatea de Construcții numai 82 au îndeplinit media 3. Pentru ca selecționarea să se poată face mai just au fost admiși la oral 13 candidați cu media 2,75 și 23 cu media 2,50.

Pentru a nu se naște discuții, am fost nevoiți a aplica același criteriu și la facultatea de Mecanică, unde din 186 candidați admiși la scris, numai 116 au avut media de trecere, fiind admiși în total 70 de candidați cu media la scris 2,75 sau 2,50.

Probele scrise s-au desfășurat în zilele de 15 și 16.VIII, câte 2 probe pe zi, iar oralul a început la data de 19.VIII și s-a terminat la 22.VIII.1956. În ziua de 23 august s-au comunicat rezultatele.

Au fost declarați reușiți prin concurs 138 de candidați. La facultatea de Mecanică media limită a fost 3,62, iar la Construcții 3,25.

Menționăm că nu s-au făcut transferări de la o facultate la alta.

Analizând compoziția pe școli a candidaților, situația se prezintă astfel: din cei 635 de candidați, 524 sunt proveniți din școli medii de 10 ani, 326 absolvenți din 1955/1956 și 198 absolvenți [din] serii mai vechi. Restul de 111 sunt candidați proveniți din școli medii tehnice (64), facultatea muncitorească (6) și alte ramuri (41).

Ca nivel de pregătire, rezultate mai bune au dat absolvenții din seria 1955/56 din care au trecut 32% din cei prezenți, în timp ce din seriile mai vechi au reușit numai 9%, din școli medii tehnice 10%, iar dintre absolvenții din alte ramuri numai 5%.

În general subiectele date la probele scrise au fost mai ușoare decât anul trecut și cu toate acestea rezultatele la scris au fost mai slabe, atât la materiile de cultură generală, cât și la cele de profil.

De exemplu la L[imba] română 230 de teze au fost sub nota 3. Din lucrările ce le înaintăm ca exemplu se poate vedea slaba pregătire a unor candidați proveniți din școlile medii, care confundă date istorice, nu cunosc autorii cei mai reprezentativi și nici măcar conținutul operelor lor.

Fenomenul semnalat anii anteriori referitor la nesiguranța și lipsa de exercițiu în rezolvarea problemelor de matematici se repetă poate mai accentuat în actualul an. Ca de exemplu la proba de algebră [unde] au fost în total 432 teze sub media 3, iar la trigonometrie 347 de teze.

Mulți dintre acești candidați însă, care au obținut nota 1 sau 2 la scris, la oral au făcut față în bune condițiuni. De aici se trage concluzia că în școala medie nu se dau probleme de [lucrat a]casă și nu sunt controlați cum rezolvă individual problemele.

Propunem ca cel puțin în centrele universitare să se găsească o posibilitate a controlului de către catedrele din învățământul superior a profesorilor din învățământul mediu.

Ne referim la nivelul lecțiilor, la lucrările de laboratoare și la temele de casă ce se dau elevilor.

Un caz mai clar apare la Fizică, unde deși problemele date au fost din[tre] cele mai simple, un număr de 374 candidați nu au reușit a obține nota de trecere. Mai mult chiar, peste 60% din candidați nu au noțiuni necesare asupra unităților de măsură, nu cunosc elementele de bază din Mecanică, Electricitate sau Cinematică. Tragem concluzia de aici, că pregătirea la Fizică în școlile medii este inferioară pregătirii la Matematici.

Din punct de vedere al compoziției sociale se constată o scădere a elementelor muncitorești, chiar la prezentare. Din totalul de 635 înscriși, 33% au fost fii de muncitori, colectiviști și țărani săraci, iar restul funcționari și țărani mijlocași.

Din cei 304 reușiți la proba scrisă, numai 28% au fost fii de muncitori, colectiviști și țărani săraci, deci o cădere cu 5%.

Din totalul de 138 declarați reușiți la concurs, 34% sunt fii de muncitori, țărani săraci și colectiviști, 64% funcționari și țărani mijlocași, iar 2% alte categorii.

Întreaga activitate a examenului de admitere a fost coordonată de Comisia de admitere, conform sarcinilor și atribuțiilor acordate de instrucțiuni. Pentru a nu se naște discuții au fost afișate toate mediile obținute la probele scrise cât și media generală a candidaților. Datorită acestui fapt, numărul reclamațiilor și contestațiilor a fost redus.

Repartizarea examinerilor la probele orale s-a făcut prin tragere la sorți. Comisiile la probele orale au fost întocmite astfel încât proba orală s-a desfășurat în prezența a doi membrii din Comisie.

Pe durata examenului de admitere, candidații au avut asigurată cazarea și masa la cantină contra cost.

Ca greutate în desfășurarea examenului de admitere semnalăm că prin introducerea a 4 probe la scris și 4 probe la oral durata examenului se lungeste cu trei zile, deci nu pot fi terminate lucrările înainte de 25 august.

Pentru ca admiterea să nu stânjenească începerea anului școlar propunem ca examenul de admitere să înceapă la 10 august.

Rector
Ing. Prof. Domșa Alexandru
INSTITUTUL POLITEHNIC CLUJ
PRORECTORAT

Tabel Statistic

Despre rezultatele examenului de admitere pentru anul școlar 1956/1957 cuprinzând notele pe materii

Facultatea	Total prezenți la				
	Nota	L. rom.	Alg.	Trig.	Fizică
Mecanică	1	15	113	110	50
	2	122	141	98	122
	3	123	52	74	130
	4	87	31	53	41
	5	10	12	21	11
[total]		357	349	356	354
Construcții	1	6	121	66	52
	2	87	57	73	100
	3	94	57	59	78
	4	63	14	37	24
	5	7	8	22	2
[total]		257	257	257	256

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 149/1956, nenumerotat.

22

1956, septembrie. Raport asupra desfășurării concursului de admitere la Institutul Pedagogic Timișoara.

INSTITUTUL PEDAGOGIC TIMIȘOARA
- Comisia de Admitere -

RAPORT

Despre desfășurarea concursului de admitere din 1 septembrie 1956

În anul universitar 1956/1957, Institutul are următoarele facultăți și secții

1). Facultatea de Matematică-Fizică

- cursuri de zi, anii I-IV
- cursuri serale, anii III-IV
- cursuri fără frecvență, anul I

2). Facultatea de Filologie

- secția limba și literatura română, anul I
- secția limba română – limba germană, anul I
- secția limba română – limba engleză, anul I
- secția limba germană – limba engleză, anul I

Deci concursul de admitere nu s-a ținut pentru cursurile serale, care sunt în lichidare.

Despre înființarea Facultății de Filologie și a cursurilor fără frecvență de la Facultatea de Matematică – Fizică, Comisia de admitere a fost înștiințată în ziua de 6 august 1956, așa că toate pregătirile și acțiunile întreprinse, până la această dată s-au referit numai la cursurile de zi ale Facultății de Matematică – Fizică și ele au fost conduse, potrivit cu „Condițiile de admitere în Universități și Institute de Învățământ superior” cu adresa Ministerului Învățământului nr. 5108/C4/19.VII.1956 și cu adresa nr. 59.344/IS/20.VII.1956.

Componența comisiei de admitere a fost hotărâtă încă [de] la începutul lunii iunie 1956, membrii fiind anunțați, pentru a se întoarce la timp din concediu. Componența a fost următoarea: Președinte: Prof. dr. Gh. Th. Gheorghiu, directorul Institutului Pedagogic Timișoara.

Vicepreședinte: Lector C. Popa, director adjunct al Institutului Pedagogic Timișoara, reprez[entantul] P.M.R.

Secretar: Asistent I. Gligor.

Membrii: Lector P. Stanciu, reprezentant al sindicatului, studentul L. Volkmann, reprezentant U.T.M.

În acelaș timp au fost anunțați și membrii comisiei de examinare de la Matematică – Fizică. Ulterior, comisia de admitere a fost completată cu tov. Conf. N. Apostolescu, decanul Facultății de Filologie, iar cea de examinare, cu cadre din învățământul mediu, pentru facultatea de filologie.

„Condițiile de admitere”, precum și programa analitică a disciplinelor corespunzătoare, au fost afișate imediat ce ele au fost cunoscute, de către conducerea Institutului.

Secretariatul comisiei a funcționat independent de cel al Institutului, fiind compus din cinci persoane.

Înscrierile s-au făcut în termenele stabilite, pentru Facultatea de Matematică – Fizică, cursurile de zi, iar pentru Facultatea de Filologie și pentru cursurile fără frecvență de la Facultatea de Matematică și Fizică, a căror înființare a fost anunțată abia în 6 august 1956, înscrierile s-au făcut până în ajunul examenului.

Pentru înscrieri s-au cerut actele prevăzute în „Condițiile de admitere”, dar unii din candidații de la Filologie aveau actele depuse la alte facultăți și i-am primit pe baza adevăritei de depunere a actelor de la acea facultate.

Concursurile de admitere s-au desfășurat respectând datele din ”Condiții”, iar al doilea concurs pentru Matematică și Fizică, potrivit ordinului Ministerului Învățământului.

Orele de începere a probelor, anunțate la timp, printr-un orar al probelor scrise și unul al probelor orale, s-au respectat, cu excepția probei scrise la Limba și literatura română, pentru Facultatea de Filologie și primul concurs pentru Facultatea de Matematică și Fizică, care a început cu o oră întârziere.

S-au dat câte două probe scrise pe zi, una la 8 dimineața și alta la 4 după masă și câte o probă orală pe zi, iar la al II-lea concurs și fără frecvență câte două pe zi.

Subiectele de la probele scrise de Matematică și Fizică au fost unice, iar pentru limba și literatura română, limba germană, limba engleză și istorie, au fost propuse mai multe subiecte, dintre care comisia a ales pe cele care să se dea.

Rezultatele la probele scrise s-au stabilit în comisie și au fost anunțate imediat ce comisia a terminat lucrările. În acelaș timp s-au afișat orarul probelor orale și împărțirea candidaților pe grupe.

Probele orale s-au desfășurat în comisii [de] câte doi membri, afară de limba germană, limba engleză și constituția R.P.R., unde a examinat numai câte un singur membru.

S-au folosit biletele, fiecare candidat răspunzând la trei chestiuni, la fiecare disciplină, având timp să se gândească cel puțin 20 – 30 minute.

Notele de la probele scrise și orale, au fost scrise imediat în legitimația candidatului respectiv iar rezultatele finale, precum și numele celor admiși a se înscrie în anul I, cu media respectivă, au fost anunțate în dimineața primei zile după terminarea oralului și după ce comisia și-a terminat lucrările.

Media minimă cu care au fost admiși candidații în anul I a fost: media 3, la Matematică și Fizică, concursul I, și cursurile fără frecvență, la Filologie, secția limba română – limba engleză, media 3,15 la secția limba engleză – limba germană și secția limba română – limba germană, media 3,62 la Matematică și Fizică, al II-lea concurs, media 4,17 la limba și literatura Română. [Numărul candidaților înscriși la L. și lit. română]¹ a fost 166 pe 30 de locuri, deci aproape 6 pe un loc, la Matematică și Fizică, al II-lea concurs 308 pe 22 de locuri, deci 15 pe un loc, iar celelalte concursuri între 1 și 2 pe un loc.

Referitor la rezultatele anunțate de comisie s-au produs un număr de 3 contestații în scris, care au fost discutate în comisie, și au fost găsite neîntemeiate.

La [limba] și literatura română, au fost admiși cu aprobarea Ministerului Învățământului 3 candidați în plus, care aveau media 4,17, iar 9 candidați care au avut media 4, au fost trecuți cu consimțământul lor și aprobarea Ministerului Învățământului, la secțiile limba engleză – limba română și limba engleză – limba germană.

Pe lângă cei admiși să se înscrie în anul I în urma concursurilor de admitere, au mai fost admiși 6 candidați cu diplomă de merit, repartizați astfel: 4 candidați la Matematică și Fizică și 2 candidați la Filologie și 2 candidați în baza HCM Nr. 4101/955 la cursurile fără frecvență.

Din tabelele anexate se pot trage concluzii referitoare la nivelul de pregătire, la diferitele discipline.

Noi remarcăm, că la toate trei concursurile, pentru Facultatea de Matematică și Fizică, candidații s-au prezentat slab pregătiți la Fizică și mai ales în ceea ce privește rezolvarea, chiar a unor probleme simple de fizică, așa cum i s-a dat [sic!] la probele scrise.

De asemenea la al II-lea concurs pentru Facultatea de Matematică și Fizică candidații s-au prezentat mai slab pregătiți, ceea ce este explicabil, căci unii mai căzuseră la Politehnică, iar alții veneau de la Drept, Medicină etc.

Anexăm un tabel cu numărul candidaților prezentați la diferitele probe ale concursului, cu notele obținute de fiecare candidat, la fiecare probă, și unul cu o statistică a notelor și tezelor candidaților care s-au prezentat mai slab la toate probele scrise.

PREȘEDINTE

Prof. dr. Gh. Th. Gheorghiu

Secretar,

Lect. I. Gilgor

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 149/1956, nenumerotat.

¹ Completat de mână.

1956, [octombrie]. Extras din darea de seamă cu privire la deschiderea anului școlar 1956/1957 în învățământul superior. Organizarea concursului de admitere în învățământul superior de zi și fără frecvență.

DARE DE SEAMĂ

cu privire la deschiderea anului școlar 1956/1957 în învățământul superior

[...]

III Organizarea concursului de admitere în învățământul superior de zi și fără frecvență Un loc important în buna pregătire a deschiderii anului școlar, l-au ocupat problemele legate de organizarea și desfășurarea concursului de admitere.

Astfel, condițiile de admitere în învățământul superior au fost îmbunătățite prin acordarea unei importanțe mai mari disciplinelor care profilează facultățile respective.

Programele disciplinelor de la concursul de admitere au fost de asemenea revizuite și îmbunătățite pentru a corespunde programelor școlilor medii și manualelor școlare existente.

Condițiile de admitere în universități și institute de învățământ superior, disciplinele pentru concurs și programele disciplinelor de la concursul de admitere, au fost publicate în presă și tipărite într-o broșură care a fost difuzată unităților de învățământ superior, secțiilor de învățământ ale sfaturilor populare și școlilor medii încă [de] la începutul lunii iunie a.c.

Pentru a înlătura unele deficiențe constatate în desfășurarea concursului de admitere din anii trecuți, ca de pildă, nerespectarea întocmai a prevederilor programei, limitarea în mod mecanic a duratei răspunsurilor etc., Direcția generală a învățământului superior a elaborat indicații metodice pentru îndrumarea activității comisiilor de admitere.

Astfel, prin aceste dispoziții, comisiile de admitere au fost obligate să întocmească bilete de examinare cuprinzând în mod obligatoriu, trei subiecte care să fie în strictă conformitate cu programa disciplinei respective.

De asemenea, pentru a asigura uniformitatea în aprecierea lucrărilor scrise, s-a stabilit ca acestea să fie examinate în comisii (cel puțin 2 membri din comisia de examinare).

Pentru a asigura o justă orientare a candidaților către diferitele facultăți, instituțiile de învățământ au fost îndrumate să afișeze numărul de locuri planificate, precum și situația zilnică a înscrierilor la concurs.

Ținând seama de necesitatea continuei îmbunătățiri a compoziției sociale a studenților și pentru a se veni în ajutorul fiilor de muncitori și țărani muncitori care nu au posibilitatea să primească sprijin în afară de școală, s-au organizat pentru aceștia cursuri de pregătire, în principalele centre muncitorești din țară. Aceste cursuri au fost organizate pe baza Instrucțiunilor nr. 0450/14 iulie 1956, de insituțiile de învățământ superior în colaborare cu secțiile de învățământ regionale, fiind încadrate cu personal didactic din învățământul mediu și superior.

Au avut loc cursuri de pregătire în următoarele centre muncitorești: București, Ploiești, Timisoara, Reșița, Hunedoara, Petroșani, Galați, Baia Mare, Orașul Stalin, Bacău.

Ele au constituit un ajutor prețios pentru candidați, asigurându-le posibilitatea de a-și adânci și sistematiza cunoștințele. Urmărind mersul înscrierilor pe facultăți și ținând seama de numărul aproximativ al absolvenților cu diplomă de merit s-a stabilit procentul pe facultate pentru admiterea candidaților cu diplomă de merit, în vederea instituirii discuțiilor științifice acolo unde procentul respectiv a fost depășit.

Analizând desfășurarea concursurilor de admitere și rezultatele acestora, constatăm următoarea situație pe sectoare mari de învățământ:

	Admiși cu diplomă de merit	Nr. candidaților înscriși la concurs	Admiși la oral după proba scrisă	Candidați reușiți în limita cifrei de școlarizare	Depășiri admise la medii egale
Învățământul universitar și pedagogic	165	11.606	6.060	2.390	237
Învățământ economic	20	791	433	320	-
Învățământ politehnic și tehnic-industrial	270	9.851	4.591	2.633	93
Învățământul agronomic	18	2.417	984	649	22
Învățământul medical și educație fizică	192	8.298	2.764	1.230	56
Învățământ artistic	8	1.411	290	170	1
[total]	673	34.274	15.149	7.392	409

În urma concursului de admitere, la unele facultăți cifra de plan nu a fost îndeplinită, rămânând un număr de 658 locuri neocupate, ceea ce a determinat organizarea unui nou concurs. Pentru ocuparea acestora s-au prezentat 5.292 candidați în urma cărui planul de școlarizare stabilit a fost îndeplinit în întregime.

La acele facultăți la care în urma primului concurs au existat candidați care întruneau media limită de admitere, însă din lipsa de locuri nu puteau fi primiți în învățământul superior, pe baza H.C.M nr. 1852/13 septembrie 1956 planul de școlarizare s-a suplimentat corespunzător, întrunind o cifră globală de 409 locuri repartizată pe sectoare de învățământ conform tabelului de mai sus.

Analizând situația înscrierilor la concursurile de admitere se desprind următoarele concluzii:

1. – Deși cifra de școlarizare pe anul 1956/57 a scăzut față de cea prevăzută în anul precedent, numărul candidaților a crescut cu aproximativ 1.000.

2. – Pe întreg învățământul superior, pentru fiecare loc au concurat în medie 4,6 candidați. În această privință la primul concurs de admitere pe sectoare de învățământ situația se prezintă diferențiat astfel:

- Învățământ artistic 8,7 candidați pe un loc
- Învățământ medical 7,9 candidați pe un loc
- Învățământ universitar și pedagogic 4,9 candidați pe un loc
- Învățământ politehnic și tehnico-industrial 3,9 candidați pe un loc
- Învățământ agricol 3,1 candidați pe un loc
- Învățământ economic 1,3 candidați pe un loc

3. - Candidații admiși cu diplome de merit s-au înscris în special la facultățile din sectorul învățământului medical și învățământul politehnic și tehnic industrial. Cel mai mic număr de candidați înscrși pe baza diplomelor de merit, a fost în învățământul agricol. Raportând cifra celor admiși cu diplomă de merit la numărul planificat de locuri, situația se prezintă astfel:

- Învățământ medical	- 15,6%
- Învățământ politehnic și tehnic industrial	- 9,9%
- Învățământ universitar și pedagogic	- 6,5%
- Învățământ artistic	- 4,7%
- Învățământ economic	- 3,4%
- Învățământ agronomic	- 2,3%

Numărul mare de candidați din acest an a permis instituțiilor de învățământ superior să facă o selecție corespunzătoare a candidaților. Sunt numeroase facultăți la care admiterea s-a făcut numai dintre candidații care au obținut medii în jurul notei 4, ca de exemplu facultatea de științe – naturale – geografie București, științe juridice, medicină generală și farmacie Cluj, medicină generală București, secția de limba și literatura română a facultății de filologie (Institutul Pedagogic Timișoara) ș.a.

Direcția generală a învățământului superior a controlat felul în care instituțiile de învățământ superior au aplicat dispozițiile cuprinse în condițiile de admitere, precum și indicațiile metodice, încă de la începutul perioadei de înscriere și în perioada concursurilor de admitere.

La începutul lunii septembrie, Direcția generală a învățământului superior a controlat prin organele sale lucrările definitive (registre, procese-verbale, cataloage etc.) cu privire la concursurile de admitere, în următoarele centre universitare: Cluj, Timișoara, Iași, Craiova, Galați, Petroșani, precum și o parte din instituțiile de învățământ superior din București. Totodată, cu acest prilej s-a controlat desfășurarea concursurilor de admitere la învățământul fără frecvență.

Din analiza modului de lucru al comisiilor de admitere, făcută pe baza controalelor efectuate în instituțiile de învățământ superior, precum și pe baza dărilor de seamă ale acestora, se desprind următoarele aprecieri generale:

Dispozițiile referitoare la concursul de admitere din acest an prin caracterul lor mai aprofundat și concret au constituit un îndrumar serios pentru munca instituțiilor de învățământ superior și a comisiilor de admitere.

Totodată, ele au permis o mai justă selecționare a candidaților, printr-o apreciere mai temeinică a cunoștințelor lor pentru specialitatea de bază.

În componența comisiilor de examinare au intrat în general cadre de predare și, în mai puține cazuri, asistenți.

În instituțiile de învățământ superior au fost luate o serie de măsuri pentru pregătirea din timp a concursurilor, în privința organizării înscrierilor, organizării discuțiilor științifice cu candidații care au avut diplome de merit, precum și pentru desfășurarea în bune condiții a probelor scrise și orale. Instituțiile de învățământ superior au acordat atenția cuvenită organizării înscrierilor și orientării candidaților către diferitele facultăți, prin afișarea numărului de locuri, a situației înscrierilor, a condițiilor de admitere, a programelor și prin publicarea unor prospecte care au fost difuzate în școlile medii.

Pentru buna desfășurare a concursurilor, instituțiile de învățământ superior au luat măsuri pentru asigurarea secretului subiectelor date la probele scrise. Totodată, s-au asigurat condițiile necesare pentru ca membrii comisiilor de admitere să corecteze lucrările scrise în incinta institutului. Din acest punct de vedere semnalăm ca negativ faptul că la Institutul Pedagogic Timișoara (facultatea de filologie) s-a permis corectarea lucrărilor scrise în afara institutului.

Unele comisii de admitere, cum a fost cea de la Institutul de mine Petroșani, au publicat după trecerea probelor scrise, modul de rezolvare a problemelor date, astfel încât candidații au putut să aprecieze singuri felul în care au lucrat. Această măsură luată din inițiativă proprie, merită să fie eventual generalizată acolo unde acest lucru este posibil.

Precizarea făcută în acest an cu privire la stabilirea a trei subiecte pe biletele pregătite pentru examenul oral, a fost respectată și s-a dovedit ca justificată în practică.

Întrucât au existat unele deosebiri în stabilirea subiectelor pentru lucrările scrise, în sensul că unele comisii au dat câte unul sau două subiecte obligatorii pentru toți candidații, iar altele au dat 2 -3 subiecte la alegere, Direcția generală a învățământului superior, urmează să studieze problema respectivă, pentru ca în anii următori să stabilească un mod de procedură unitar pentru toate comisiile.

Toate contestațiile făcute la institute cu privire la lucrările scrise au fost verificate și rezolvate de comisiile de admitere. Din verificările făcute pe teren nu s-au constatat modificări în notarea lucrărilor scrise sau reexamineate la probele orale.

Începând cu acest an la învățământul fără frecvență s-a introdus un sistem nou în organizarea concursurilor de admitere. De unde în anii trecuți, concursurile de admitere se organizau în diferite centre, indiferent de facultatea la care se înscriau candidații, în acest an concursurile de admitere s-au ținut numai la instituțiile unde au fost făcute înscrierile, aplicându-se întocmai condițiile de admitere de la cursurile de zi. Rezultatele provizorii pe care le deținem, arată că această măsură este justificată în practică, prin aceea că se asigură o unitate de apreciere a cunoștințelor candidaților și în același timp examinarea se face la un nivel corespunzător.

Ca o apreciere generală asupra nivelului de pregătire al candidaților la admitere în învățământul superior, se constată că o mare parte dintre absolvenții școlilor medii s-au prezentat cu cunoștințe temeinic însușite la disciplinele la care au fost examinați. Discuțiile științifice care au fost organizate cu multă exigență, au demonstrat că, spre deosebire de anii trecuți, o bună parte din absolvenții cu diplome de merit au dat dovadă de o pregătire bună, fapt remarcat de unele comisii de admitere, ca de exemplu cea de la Institutul de medicină și farmacie București. Mulți dintre candidații prezentați la concurs au primit calificative maxime, iar mediile limită de admitere au fost în acest an mai ridicate decât în anii precedenți, deși exigența la concursuri a crescut.

Numeroase comisii de admitere remarcă însă că pe lângă candidații bine pregătiți au existat unii candidați cu o pregătire nesatisfăcătoare în special la matematică și fizică. S-a constatat că mulți candidați nu au putut rezolva probleme relativ simple de fizică, pregătirea lor din școala medie fiind cu precădere teoretică și cu insuficientă pregătire a unor candidați pentru compoziție și pentru aplicarea corectă a regulilor ortografice. Unele comisii de admitere (Institutul de mine București) ne-au semnalat cazuri în care candidații au privit cu

neseriozitate concursul, întocmind lucrări care denotau lipsa de respect față de instituțiile de învățământ superior.

Hotărârea C.C. al P.M.R și a Consiliului de Miniștri cu privire la îmbunătățirea învățământului de cultură generală, va contribui la ridicarea calitativă a pregătirii elevilor în școlile medii, astfel încât instituțiile de învățământ superior să poată primi un număr din ce în ce mai mare de candidați cu un nivel corespunzător.

Comparativ cu anul trecut, instituțiile de învățământ superior și comisiile de admitere și-au îndeplinit sarcinile în condiții mai bune. Aceasta reiese și din faptul că numărul contestațiilor făcute la minister în acest an a fost cu mult mai mic față de alți ani, deși în acest an numărul candidaților a fost mai mare, iar numărul de locuri a scăzut.

Pentru analiza aprofundată a concursurilor de admitere, Direcția generală a învățământului superior a cerut datele necesare complete de la toate instituțiile de învățământ superior. Rezultatele acestei analize, cuprinzând totalitatea problemelor organizării concursurilor vor fi prezentate într-o ședință viitoare a Colegiului Ministerului.[...]

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 227/1956, nenumerotat.

24

1957, iulie 10. Extras din Hotărârea Nr. 1003/1957 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române cu privire la îmbunătățirea învățământului superior.

[...] III. Îmbunătățirea compoziției sociale a studenților

21. Formarea noii intelectualități strâns legate de interesele construirii socialismului în țara noastră a făcut necesară asigurarea unei compoziții sociale juste a studenților prin atragerea în învățământul superior a unui număr din ce în ce mai mare de fii ai oamenilor muncii de la orașe și sate.

Îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață a muncitorilor și țăranilor muncitori, sprijinul susținut acordat de stat fiilor acestora în școli și în instituțiile de învățământ prin burse, locuri în cămine și la cantinele studentești, ca și recrutarea pentru învățământul superior a unui însemnat număr de muncitori din producție au determinat o apreciabilă schimbare a compoziției sociale a studenților în anii de după reforma învățământului în sensul creșterii procentelor de studenți, fii de muncitori și de țărani muncitori (peste 50%).

Cu toate acestea, analiza evoluției compoziției sociale a studenților arată că procentele realizate mai ales în ultimii ani nu reflectă încă raportul numeric și de clasă existent al muncitorilor și țăranimii muncitoare.

Pentru îmbunătățirea compoziției sociale a studenților este necesar ca în următorii ani procentul studenților fii de muncitori să reprezinte 40% din totalul studenților, iar împreună cu fiii de țărani să ajungă la 70-75% din total.

22. În scopul îmbunătățirii compoziției sociale a studenților se vor lua următoarele măsuri:

- Întreprinderile socialiste și comitetele executive ale sfaturilor populare vor acorda, începând cu anul universitar 1957/1958, burse pentru fiii de muncitori și de țărani muncitori pe întreaga durată a școlarității. Aceste burse se vor atribui pe bază de concursuri organizate

în instituțiile de învățământ superior, cu candidații propuși de întreprinderi și de sfaturile populare. Candidații reușiți vor încheia contracte cu întreprinderile și sfaturile populare, contracte prin care se vor angaja ca la terminarea studiilor să lucreze în posturi corespunzătoare calificării lor, la întreprinderile care le acordă burse, sau în posturile indicate de comitetele executive ale sfaturilor populare. La încheierea acestor contracte întreprinderile și comitetele executive vor cere și avizul părinților candidaților respectivi.

Studentii bursieri ai întreprinderilor vor executa practica în producție în aceste întreprinderi.

Întreprinderile și comitetele executive ale sfaturilor populare vor urmări dezvoltarea studenților cărora le-au acordat burse, modul cum se achită de îndatoririle lor și comportarea lor.

Candidații reușiți la concursul de bursă vor fi înscriși în anul I al facultății pentru care au concurat, fără a mai participa la alte probe de selecționare.

Ministerul Învățământului și Culturii și Ministerul Finanțelor vor stabili anual numărul de burse ce se vor acorda în condițiile prezentei prevederi, precum și cuantumul bursei.

În termen de 15 zile de la apariția prezentei hotărâri, cele două ministere vor elabora regulamentul concursului pentru acordarea bursei de studii de către întreprinderi și sfaturi populare.

- Pentru fiii de muncitori, elevi din ultimele două clase ale școlii medii, se vor organiza de către întreprinderi sau grupuri de întreprinderi și în centrele raionale sau regionale cursuri de pregătire, pentru a le acorda ajutor în vederea prezentării la concursul de admitere.

Organizarea acestor cursuri va fi îndrumată de Ministerul Învățământului și Culturii prin comitetele executive ale sfaturilor populare regionale și prin unitățile de învățământ superior în centrele universitare.

- Ministerul Învățământului și Culturii și ministerele de resort vor intensifica acțiunea de recrutare a studenților din rândurile muncitorilor și maștrilor din producție, în condițiile Decretului nr. 188/1953.

- Pentru muncitorii cu anumită experiență în producție, dar care nu au studii medii, vor fi organizate școli muncitorești care să funcționeze numai cu secții serale sau fără frecvență, urmând ca absolvenții cei mai buni ai acestor cursuri să fie îndrumați spre învățământul superior.

- În vederea creșterii elementului muncitoresc în instituțiile de învățământ superior, se vor lua măsuri de îmbunătățire a compoziției sociale a elevilor din școlile medii, în special ciclul VIII-XI, în școlile profesionale și tehnice.[...]

Colecția de Hotărâri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri al R.P.R., nr. 49 din 10 iulie 1957.

25

1957, [august 13]. Ordinul de Ministru 1359/1957 privind condițiile de admitere la Institutul Pedagogic de Învățători în anul școlar 1957/1958.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII
DEPARTAMENTUL ȘCOLILOR ȘI AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

CONDIȚII DE ADMITERE ÎN INSTITUTUL PEDAGOGIC DE ÎNVĂȚĂTORI ÎN ANUL ȘCOLAR 1957/1958¹

1. În baza Hotărârii Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române nr. 1389/1956 admiterea în anul I al institutelor pedagogice de învățători se face pe bază de concurs.

2. Înscrierile pentru concursul de admitere se fac între 15 august și 14 septembrie.

3. La concursul de admitere în Institutele pedagogice de învățători se pot prezenta absolvenții școlilor medii de cultură generală cu diplomă de maturitate, care au maximum 25 ani împliniți între 1 ianuarie – 31 decembrie 1957.

4. Înscrierea candidaților la concursul de admitere, se va face pe bază de cerere individuală, la care se vor anexa următoarele acte în original:

a) Certificatul de naștere;

b) Diploma de maturitate;

c) Certificatul de sănătate eliberat de spitale unificate de adulți. Acest certificat trebuie să cuprindă obligatoriu următoarele examene medicale:

- microradiografia sau radiosopia pulmonară;

- reacția Wasserman;

- un examen clinic (boli interne, O.R.L., oftalmologie, chirurgie și neurologie);

d) Declarația tip, conform H.C.M. nr. 2759/1953;

e) Formularul pentru stabilirea taxei sau acordarea bursei;

f) Recipisa de plată a taxei 5 de lei pentru înscrierea la concursul de admitere. Plata taxei de 5 lei se va face la casieria institutului unde se înscriu candidații²;

g) 3 fotografii 6/9;

h) O carte poștală cu adresa candidatului.

Cei care nu depun actele specificate mai sus, până la termenele arătate la punctul 2, nu vor fi admiși la concurs. În timpul concursului, candidații vor avea asupra lor buletinul de identitate.

5. Concursul de admitere se va ține între 16 și 26 septembrie. Rezultatele se vor comunica la 28 septembrie.

6. Concursul de admitere este precedat de vizita medicală și de proba de aptitudini muzicale ale candidaților.

a) Vizita medicală se face în prezența președintelui comisiei de către medicul institutului, cu două zile înainte de examen.

În cazul când din cauza numărului mare de candidați, este necesar ca proba de aptitudini muzicale să se desfășoare concomitent cu vizita medicală, președintele comisiei poate delega în locul său ca asistent la proba de muzică sau la vizita medicală, un membru al comisiei de examinare.

Vizita medicală este eliminatorie. Vor fi respinși în urma vizitei medicale candidații care suferă de vreo boală contagioasă și cei care au afecțiuni pulmonare sau defecte fizice care-i fac inapți pentru profesiunea de învățător.

¹ Apare scris de mână: „No. 1359a/13.VIII.957”.

² Conform Institutului Național de Statistică, în anul 1957 câștigul salarial mediu net a fost de 619 lei/lună, <http://www.insse.ro/cms/ro/content/castiguri-salariale-din-1938-serie-anuala>, consultat în 18 octombrie 2013.

b) Proba de aptitudini muzicale se dă în fața profesorului de muzică al institutului, în prezența președintelui comisiei.

Prin această probă se va verifica dacă candidații au auz muzical, dacă pot reproduce o melodie după un instrument sau după vocea profesorului și dacă cunosc notele muzicale. Proba de aptitudini muzicale este eliminatorie.

7. Candidații admiși în urma vizitei medicale și a probei de aptitudini muzicale, vor participa la concursul de admitere.

8. Concursul de admitere se dă în fața unei comisii de examinare, al cărei președinte este directorul institutului pedagogic de învățători. Din comisie fac parte ca membri câte doi profesori examinatori, de specialitate, pentru fiecare obiect de învățământ prevăzut la concurs. La institutele cu peste 150 candidați vor funcționa două sau mai multe comisii de examinare. Numirea întregii comisii se va face de Ministerul Învățământului și Culturii. În acest scop, conducerile Institutelor pedagogice de învățători vor înainta ministerului, până la data de 1 septembrie propuneri de profesori de specialitate (inclusiv profesori de muzică) și de medici școlari. Pentru definitivarea propunerilor, directorii institutelor se vor consulta cu organele de învățământ regionale.

9. Candidații la concursul de admitere la Institutele pedagogice de învățători vor da probe la următoarele discipline:

- Limba și literatura română	scris și oral
- Aritmetică	scris și oral
- Istoria României	oral

10. Probele scrise la limba și literatura română se vor ține pe ziua de 16 septembrie 1957, iar la aritmetică se vor ține în ziua de 17 septembrie 1957.

Probele scrise încep la ora 9 precis.

11. Subiectele probelor scrise se trimit de Ministerul Învățământului și Culturii, direct Institutelor pedagogice de învățători.

Plicul cu subiectul pentru fiecare examen scris se deschide în comisie cu o oră înainte de începerea examenului, de președintele comisiei. Din momentul deschiderii plicului, membrilor comisiei li se interzice orice contact cu persoane din afară. Pentru fiecare probă scrisă se acordă candidaților 4 ore.

12. Probele scrise se dau pe hârtie procurată și șampilată de Institutul pedagogic de învățători. Candidații vor scrie citeț, în colțul din dreapta al coalei de hârtie numele și prenumele.

În timpul efectuării probelor scrise, se va controla identitatea candidaților, după care colțul unde este scris numele candidatului se îndoaie, se lipește și se aplică șampilă institutului pedagogic de învățători.

13. Probele orale încep cel mai târziu la data de 21 septembrie.

14. Proba orală se ține în fața întregii comisii utilizându-se bilete cu întrebări, întocmite de profesorii examinatori și aprobate de președintele comisiei.

Biletele pentru probele orale vor cuprinde:

a) la limba și literatura română 2 întrebări:

- analiza gramaticală a unui fragment compus din una sau două fraze;
- un subiect de literatură;

b) la aritmetică:

- o problemă;
- un exercițiu;
- c) la istoria României:
 - un subiect din problemele de istorie veche sau medie;
 - un subiect din problemele de istorie modernă sau contemporană.

15. Pentru probele orale, se vor alcătui grupe de câte 4 candidați, examinându-se în primele serii cei veniți din localitățile cele mai îndepărtate.

Examinarea orală a grupei se va face pe obiecte, astfel încât în aceeași zi să nu se planifice două examene. Candidații au dreptul să tragă în cadrul examenului oral un singur bilet.

16. Notarea se va face în felul următor:

Rezultatul probei de aptitudini la muzică se notează cu mențiunea „admis” sau „respins”. Fiecare probă scrisă sau orală se apreciază cu o notă de la 10 la 1. Nota la scris se va definitiva de comisia de specialitate (cei doi profesori examinatori de specialitate). Colțul coalei de hârtie pe care este scris numele candidatului se desface în fața întregii comisii de admitere și numai după trecerea notei.

Probele scrise sunt eliminatorii. Imediat după deschiderea lucrărilor scrise se vor afișa numele candidaților admiși la probele orale.

17. Media generală se calculează prin adunarea notelor obținute la probele scrise și orale și împărțirea rezultatului la numărul probelor. Media minimă de admitere în Institutul pedagogic de învățători este 5 (cinci).

La stabilirea candidaților admiși, dacă pentru ocuparea ultimelor locuri sunt mai mulți candidați care au obținut media egală, admiterea în locurile libere conform planului de școlarizare se va face în ordinea notelor obținute de candidat la examenul de maturitate. Restul candidaților sunt declarați respinși.

Rezultatul concursului și hotărârea comisiei de examen se consemnează într-un registru special de procese verbale al institutului.

18. După definitivarea mediilor, se afișează lista candidaților admiși la concurs și lista candidaților respinși.

Candidații din alte localități vor fi anunțați și în scris, prin cartea poștală lăsată la secretariat cu prilejul depunerii actelor pentru concursul de admitere.

19. Candidații reușiți la concursul de admitere se vor înscrie la institut între 28 și 30 septembrie 1957, pe bază de cerere individuală.

20. Candidații admiși, care nu se vor prezenta la Institutul pedagogic până la cel mai târziu 5 zile de la începerea cursurilor și nu vor înainta certificate medicale sau alte acte care să dovedească imposibilitatea prezentării lor, vor fi exmatriculați. În locul lor pot fi admiși candidații care au fost respinși, în ordinea mediilor, nu însă mai mici de 5.

21. Actele candidaților respinși la concursul de admitere, vor fi restituite în termen de 3 zile de la afișarea rezultatelor.

22. Președinții comisiilor de admitere vor înainta Ministerului Învățământului și Culturii, în termen de 10 zile raportul asupra desfășurării concursului.

ADJUNCT AL MINISTRULUI

C. Prisnea

26

1957, august 29. Extras din circulara Ministerului Învățământului și Culturii trimisă instituțiilor de învățământ superior în care se prezintă condițiile de admitere în învățământul superior în anul 1957/1958.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII
DEPARTAMENTUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

Cabinetul Adjunctului Ministrului

Nr. 1.416 a/1957

Data: 29 august 1957

[...]

Concursul de burse acordate de întreprinderile socialiste și de sfaturile populare.

Concursul de burse acordate de întreprinderile socialiste și de comitetele executive ale sfaturilor populare se ține între candidații trimiși de fiecare minister pentru locurile atribuite aceluși minister și între candidații trimiși de fiecare sfat popular pentru locurile atribuite sfatului popular respectiv.

În consecință, acordarea bursei candidaților prezentați de un minister se va face în ordinea descrescândă a mediilor (nu sub media 5) în limita locurilor de burse atribuite ministerului respectiv. La fel pentru fiecare sfat popular.

Locurile de burse rămase neocupate la un minister sau la un sfat popular nu vor fi atribuite de comisia de concurs altui minister sau sfat popular, ci se vor comunica Ministerului Învățământului și Culturii, pentru a se face centralizat o eventuală redistribuire a bursei.

Se recomandă comisiilor pentru concursul de burse să îmbine exigența justă cu tactul și spiritul de înțelegere pedagogică în desfășurarea examenului oral, cu scopul asigurării unei aprecieri reale a valorii candidaților.

După încheierea lucrărilor concursului de burse, cei admiși se afișează grupați pe ministere și sfaturi populare și se comunică ministerelor și sfaturilor populare lista candidaților reușiți¹.

Candidații nereușiți pot cere imediat actele pentru a se înscrie la concursul general de admitere.

Concursul general de admitere

Admiterea în învățământul superior pe baza concursului general din 16 septembrie se va face în ordinea descrescândă a mediilor (între 10 și 5) și numai în limita locurilor pentru care s-a ținut concursul la facultatea sau secția respectivă. Numărul locurilor pentru care se ține concursul de admitere este diferența dintre cifra de plan și numărul bursei repartizate întreprinderilor sau sfaturilor populare la specialitatea respectivă.

La concursul de admitere nu există situația de „reusit fără loc”.

Lista candidaților admiși în anul I înscriși în ordinea mediilor se afișează imediat după ce se termină examenul oral.

Nu se primesc contestații privitoare la notarea candidaților.

¹ Paragraf subliniat cu creion.

Se pot primi numai reclamații privitoare la vicii de formă sau de conținut al concursului.

Nu se suplimentează sub nici un motiv numărul locurilor pentru care se ține concursul.

La întocmirea catalogului cu candidații înscriși pentru concursul de admitere, se va include și o rubrică cu denumirea „Observații”, care va fi completată conform indicațiilor date de comisia de admitere.

Președintele comisiei de admitere și decanatele au sarcina să controleze în permanență realizarea măsurilor privind buna organizare și desfășurare a concursului de admitere (burse).

În perioada 15 august-15 septembrie a.c., institutele de învățământ superior vor comunica telefonic, direcției generale a învățământului superior (telefon 4.39.00-19) la sfârșitul fiecărei săptămâni numărul total de candidați înscriși la concursul de burse și la cel de admitere, pe facultăți.

Pentru a crea condiții cât mai bune în vederea rezolvării sarcinilor privind admiterea în învățământul superior, conducerile institutelor de învățământ superior vor mobiliza forțele didactice necesare, trasând sarcini concrete tuturor colectivelor și controlându-le în munca lor.

ADJUNCT AL MINISTRULUI

C. Nicuță

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 81/1958, nenumerotat.

27

1958, iunie 18. Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 839/1958 cu privire la planul de școlarizare pe anul 1958/1959 pentru învățământul superior, pentru cursurile post-universitare de perfecționare și specializarea medicilor și farmaciștilor, precum și pentru pregătirea inginerilor economiști.

BIROUL DOCUMENTE SECRETE

Nr. 05549/19.VI.1958

STRICT-SECRET

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

HOTĂRÂRE

Cu privire la planul de școlarizare pe anul 1958/1959 pentru învățământul superior, pentru cursurile post-universitare de perfecționare și specializarea medicilor și farmaciștilor, precum și pentru pregătirea inginerilor economiști.

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române, hotărăște:

1. – Se aprobă planul de școlarizare la anul I al instituțiilor de învățământ superior pe anul universitar 1958/1959, pentru 7.000 studenți, conform anexei nr. 1, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Învățământului și Culturii vor repartiza, în termen de 15 zile de la apariția prezentei hotărâri, sarcinile de școlarizare prevăzute în anexa nr. 1 pe specialități și unități de învățământ.

Se autoriză Ministerul Învățământului și Culturii să declare admiși și pe acei candidați care au obținut media egală cu media ultimului candidat admis în limita numărului de locuri planificate în cazul când numărul acestora nu depășește 5% din numărul total al locurilor aprobate prin prezenta hotărâre. În caz contrar, vor fi admiși numai candidații care au întrunit media imediat superioară.

2. – În scopul îmbunătățirii compoziției sociale a studenților, 50% din numărul total al locurilor planificate pentru anul I al instituțiilor de învățământ superior – cursuri de zi, vor fi repartizate pentru concursul de burse ce se acordă de către întreprinderi și comitetele executive ale sfaturilor populare în conformitate cu prevederile Hotărârii Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri nr.1003/1957.

Repartizarea pe specialități și facultăți a numărului [de burse]¹ se va face de către Ministerul Învățământului și Culturii pe baza propunerilor ministerelor, organelor centrale și comitetelor executive ale sfaturilor populare.

3. – Se aprobă 380 de locuri în anul IV, pentru facultățile și secțiile tehnico-economice, care se organizează pe baza Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 325/1958, repartizate conform anexei nr. 2, partea I, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

4. – Se autoriză Ministerul Învățământului și Culturii să stabilească, cu avizul Comitetului de Stat al Planificării facultățile și secțiile la care se vor organiza cursuri fără frecvență în anul universitar 1958/1959.

Admiterea în anul I la cursurile fără frecvență se va face prin concurs, numărul celor admiși neputând depăși 50% din numărul total al locurilor planificate instituției de învățământ superior respective, pentru cursurile de zi.

Cadrele didactice, care funcționează în învățământul de cultură generală (clasele V-XI) fără a avea studii necesare, vor fi admise cu prioritate la cursurile fără frecvență ale învățământului universitar, în specialitățile pe care le profesază, dacă la concursul de admitere obțin media generală cel puțin 7. Dacă numărul celor ce îndeplinesc condiția de medie depășește numărul locurilor planificate, ei vor fi admiși peste plan.

Salariații care dețin funcții pentru care nu posedă studii corespunzătoare prevederilor indicatorului de pregătire și stagiu, aprobate prin Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 1360/1956, vor fi admiși în învățământul superior – fără frecvență – peste cifra planificată, dacă la concursul de admitere obțin media generală cel puțin 7.

5. – Se aprobă pregătirea unui număr de 1.400 medici și farmaciști în Institutul pentru perfecționarea și specializarea medicilor și farmaciștilor din București și filiale, în anul universitar 1958/1959. Se autoriză Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale să facă repartizarea locurilor pe specialități.

¹ Ilizibil.

6. – Se aprobă repartizarea pe specialități a celor 130 locuri stabilite prin hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 325/1958 pentru pregătirea inginerilor economiști prin cursuri post-universitare, conform anexei nr.2, partea II, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI

ss. Chivu Stoica

București, 18 iunie 1958

AMed, fond Permanent, dosar nr. 99/1957, nenumerotat.

28

1958. Extras din proiecția asupra dezvoltării învățământului superior în România până în 1975.

[...]

2. Școlarizarea

Problemele care urmează a fi examinate în planul de perspectivă privitor la școlarizare sunt: posibilitatea de a crea stabilitate învățământului superior printr-un ritm de școlarizare fără salturi și problema numărului de studenți care urmează a fi admiși în institutele de învățământ superior în concordanță cu problema repartizării în producție a absolvenților.

2.1. Dezvoltarea economiei naționale în anii regimului nostru a determinat creșterea masivă a numărului de studenți. În timp ce în anul școlar 1938/1939 exista un număr total de 26.489 studenți, în anul 1948/1949 s-a ajuns la un număr total de 48.676 studenți. Apoi, numărul studenților a continuat să crească, cel mai mare număr fiind înregistrat în anul școlar 1953/1954, când au fost școlarizați pe întreg învățământul superior circa 62.000 studenți la cursurile de zi (vezi anexa 2.1).

Ca urmare a creșterii școlarizării în învățământul superior, s-a putut pregăti un număr mare de cadre necesare dezvoltării economiei naționale. Astfel, numărul absolvenților din învățământul superior a crescut de la 5.070 în anul 1939, la 7.814 în anul 1949 – ajungând în anul 1954 la 12.400 (vezi anexa 2.2).

În anul 1958 vor absolvi circa 11.000 de studenți; în 1959 circa 10.900 și în 1960 – 9.370 studenți. În total, în primele două planuri cincinale, învățământul superior din țara noastră va da numai prin cursurile de zi circa 102.000 de cadre cu calificare superioară.

Repartizarea procentuală a studenților pe sectoare de învățământ arată o creștere continuă a ponderii învățământului tehnic superior față de învățământul universitar.

Astfel, în anul școlar 1938-1939 învățământul tehnic superior reprezenta numai 9,2%, iar cel universitar 63% pe când în anul școlar 1957/1958 învățământul tehnic reprezintă 34,7% față de 26,9% cel universitar (vezi anexa 2.3).

Dintre absolvenții anului 1954, au fost 6.412 ingineri (dintre care 1.898 ingineri agronomi și silvici), adică 362 ingineri la un million de locuitori, iar în 1958 au absolvit 5.498 ingineri (inclusiv 1.480 ingineri agronomi și silvici) sau 305 ingineri la un milion de locuitori. Comparând aceste cifre cu cele prezentate în discursul recent al tovarășului Eliutin V.P.,

Ministrul Învățământului Superior al U.R.S.S. („Ucitelskaia Gazeta” din 16.V.1958) avem următoarea situație:

Țara	Promoția 1954	Promoția 1958
	ingineri/1 mil. loc.	
R.P.R.	362	305
U.R.S.S.	286	460
SUA	136	170
RFG	86	-
Elveția	82	-
Franța	70	-
Anglia	57	-
Italia	39	-

Rezultă că în țara noastră au fost realizate cifre specifice de ingineri superioare celor din țările capitaliste citate, iar în 1954 au fost superioare chiar și celor din U.R.S.S.

Numărul mare de ingineri din aceste promoții a fost necesar pentru completarea golurilor existente și pentru asigurarea cadrelor necesare dezvoltării rapide a industriei și agriculturii în țara noastră.

Menționăm că în toate țările străine arătate în tabelul de mai sus există și¹ școli tehnice medii de 2-3 ani, cu un nivel intermediar între învățământul de cultură generală și școlile de inginerie de nivel superior, școli care nu există încă² în țara noastră [și care]³ dau un contingent mare de tehnicieni ajutori ai inginerilor, micșorându-se astfel promoțiile de ingineri cu pregătirea la nivel superior.

Cum însă, chiar în cursul primului cincinal, s-au observat unele depășiri în ceea ce privește numărul studenților școlarizați față de nevoile reale în unele ramuri, s-au luat măsuri pentru justa apreciere a volumului școlarizării.

Astfel, s-a procedat la aducerea volumului școlarizării la un nivel mai apropiat de nevoile economiei naționale. Față de circa 18.000 de studenți admiși în anul I la cursurile de zi în anul școlar 1953/1954, în anul școlar 1957/1958 au fost planificați 7.200 de studenți în anul I (vezi anexa 2.4). Pentru anul școlar 1958/1959 s-a planificat a fi admiși în anul I un număr de 7.000 studenți la cursurile de zi. Cifra de școlarizare la anul I – cursuri de zi – poate fi menținută în următorii 3 ani în jurul cifrei de 8.000, în care timp s-ar putea lichida situația de vârf creată de nivelul de școlarizare din primul cincinal, iar după lichidarea situației de vârf, se va putea trece la o cifră de școlarizare normală (minimum 10.000 de studenți la cursurile de zi).

Direcția de învățământ din Comisia de Stat a Planificării, ținând seama de perspectivele de dezvoltare ale economiei naționale în următorii ani – așa cum se cunosc astăzi – de repartizarea judicioasă a absolvenților pe specialități și de posibilitățile lor de

¹ Cuvântul este o adăugire introdusă în textul original.

² Cuvânt tăiat cu creionul în textul original.

³ Tăiat și înlocuit cu: „Aceste școli”.

plasare, a propus un anteproiect de plan de școlarizare (vezi anexa 2.5). Această primă ipoteză reprezintă, la stadiul actual al problemei, singurul material valabil aflat la dispoziție și din această cauză a fost luat ca bază în cele ce urmează.

Anteproiectul planului de școlarizare, numit în cele ce urmează „Ipoteza I-CSP”, prevede o creștere treptată a cifrei totale medii anuale de școlarizare pentru anul I cursuri de zi de la circa 8.600 realizat efectiv în 1957 (inclusiv repetenți) la circa 10.000 în perioadă 1961-1965 și la 11.700 în 1971-1975.

Repartiția procentuală a studenților pentru anii 1971-1975 pe sectoare de învățământ arată circa 50% studenți la învățământul universitar și circa 25%¹ la învățământul tehnic superior (vezi anexele 2.6 și 2.3), adică o creștere a ponderii învățământului universitar, față de situația actuală. Această schimbare a proporțiilor este cerută de nevoia de cadre didactice pentru învățământul mediu, în care lipsesc un mare număr de profesori calificați prin studii superioare.

2.2 Pentru a verifica situația școlarizării în învățământul superior din țara noastră față de cel din alte țări, vom folosi ultimele date statistice UNESCO din iulie 1957 (vezi anexa 2.7).

Din datele explicative date în statistică se trage concluzia că în cifrele UNESCO, pentru unele țări, sunt cuprinși și studenții de la învățământul fără frecvență și seral, pe când cifra dată pentru România cuprinde numai studenții de la cursurile de zi din anul 1954/1955.

Statistica UNESCO arată numărul studenților înscrși, dar nu dă numărul celor care absolvă efectiv. Aceasta face ca la unele țări să apară cifre foarte ridicate de studenți (S.U.A. și Argentina) pe când numărul de absolvenți este mult mai coborât.

Raportând numărul studenților din învățământul superior la populația totală a țării și alegând țări mai reprezentative avem, după statistica UNESCO, următoarea situație:

Numărul	Țări capitaliste	Raportul studenților la populația totală a țării (%)
1	S.U.A.	13,80
2	Argentina	7,42
3	Japonia	6,86
4	Canada	4,87
5	Italia	4,27
6	Franța	3,42
7	Elveția	3,06
8	Austria	3,00
9	Suedia	2,81
10	Danemarca	2,80
11	R.F. Germană + Berlinul de Vest	2,71
12	Spania	2,70
13	Olanda	2,67
14	Belgia	2,53
Numărul	Țări din lagărul socialist	Raportul studenților la populația totală a țării (%)
1	U.R.S.S.	8,65 (anul 1955)
		10,40 (anul 1957/1958 cursuri de zi și cursuri fără frecvență, dedus din discursul lui N. Hrușciiov)

¹ Procent subliniat și însoțit de o adăugire la capăt de rând: „,?”.

2	Polonia	4,64
3	Bulgaria	4,50
4	Ungaria	3,90
5	Iugoslavia	3,54
6	Cehoslovacia	3,52
7	R.D. Germană	3,08
8	R.P.R.	3,40 (anul 1954/1955, cursuri de zi)
		4,37 (anul 1954/1955 cursuri de zi și fără frecvență)

Dacă ținem seama de randamentul slab pe care îl dă învățământul fără frecvență în țara noastră și numărul foarte mic de absolvenți de la aceste cursuri, trebuie să contăm numai¹ pe învățământul de la cursurile de zi.

Rezultă că în anul 1954/1955, când am avut numărul maxim de studenți din întregul interval 1951-1958, procentul maxim a fost de 3,40‰ (vezi anexa 2.8), iar țara noastră s-a situat penultima dintre țările lagărului socialist citate mai sus, dar înaintea unor țări capitaliste cu vechi învățământ superior[sic!].

La cifra de școlarizare din anul 1957/1958 de la cursurile de zi, cifra specifică revine la 2,90‰ ceea ce ne plasează pe ultimul loc între țările lagărului socialist.

Situația aceasta trebuie să constituie o preocupare constantă de viitor. Ea poate conduce la nevoia de a se modifica planul de școlarizare pe termen lung.

2.3. În afara școlarizării la cursurile de zi, s-a dezvoltat, după reforma învățământului și școlarizarea prin învățământul fără frecvență. Față de 1.614 studenți școlarizați în anul 1949/1950, s-a ajuns în anul 1957/1958 la aproape 30.000 de studenți, în 24 de institute, din cele 36 existente (vezi anexele 2.9.a și 2.9.b).

Școlarizarea la învățământul fără frecvență s-a făcut neținându-se seama, în cele mai multe cazuri, de baza materială relativ slabă chiar și pentru învățământul de zi. Din această cauză procesul de învățământ la această formă de studiu s-a desfășurat cu mari greutăți.

Cu toate măsurile de îmbunătățire luate, se constată totuși un procent ridicat de pierderi. De exemplu, din 3.647 studenți înscriși în anul universitar 1950/1951 în anul I, au absolvit anul universitar 1955/1956 numai 1.597, dintre care cu examen de stat 664. Între acești absolvenți majoritatea sunt din sectorul universitar și economic. La învățământul tehnic superior procentul absolvenților la învățământul fără frecvență nu depășește 5-10% din cei înscriși în anul I din cauza materiei mai greu de asimilat prin învățământul fără frecvență, a lucrărilor de laborator și a proiectelor.

Din cele arătate, considerăm că problema cea mai importantă a învățământului fără frecvență este justa lui proporționare. În stabilirea dimensiunilor acestei forme de învățământ și a profilului ei, este necesar să se țină seamă atât de nevoia de calificare superioară a unor cadre din producție, conform hotărârilor 2.000/1955 și 1.360/1956², cât și de nevoia de calificare a lucrătorilor frunțași din producție. De asemenea, nu pot fi trecute cu vederea posibilitățile reale de școlarizare în instituțiile de învățământ superior, care în multe cazuri sursă depășite de numărul exagerat al studenților de la fără frecvență.

¹ În textul original cuvântul este tăiat și scris „mai ales”.

² Psajul „conform hotărârilor 2.000/1955 și 1.360/1956” este tăiat cu creionul.

În acest scop, pentru anii care urmează, propunem ca în anul I să fie înscriși¹, la concursurile fără frecvență, un număr de studenți reprezentând cel mult 100%² față de numărul studenților de la cursurile de zi. Din acest număr, circa 25% din locuri să fie ocupate prin examen de admitere ca urmare a celor două hotărâri amintite mai înainte, iar restul locurilor să fie ocupate de către cadrele fruntașe din producție, prin concurs de admitere³.

Se mai fac următoarele propuneri:

2.3.1. Considerăm că este cazul să nu se mai continue școlarizarea la învățământul fără frecvență la unele facultăți tehnice cu laborator, unde condițiile de pregătire de laborator nu pot fi asigurate pentru un număr dublu de studenți, iar studenții de la fără frecvență nu au la locul de producție posibilitatea de pregătire.

2.3.2. La anumite facultăți, ai căror absolvenți nu trebuie să obțină repartizarea în producție, propunem ca cifra de școlarizare la fără frecvență să fie mai largă (filologie, literatură, muzică, artă, filozofie etc.) pentru a înlesni primirea unor persoane care doresc să-și ridice nivelul lor cultural.

2.4. În cursul primului plan cincinal au existat la unele facultăți și cursuri serale, însă la aceste cursuri erau înscriși oameni ai muncii ocupați zilnic în producție - și care nu puteau frecventa cu regularitate sau veneau oboșiți s-a redus foarte mult această formă de școlarizare, astfel că, în prezent, cursurile serale sunt pe cale de desființare⁴.

[...]

Anexa 2.5

Anteproiectul planului de școlarizare-medie anuală în învățământul superior – anul I – cursuri de zi.

Propunerea Direcției de învățământ din C.S.P.

Ramurile și activitățile în care vor fi utilizați absolvenții	1957		1958-1960	1961-1965	1966-1970	1971-1975
	Plan	Realizat				
Mine	70	95	60	60	60	60
Petrol, gaze, geologie	140	238	120	120	140	140
Industria chimică	140	199	200	250	250	300
Metalurgie, mașini, utilaje	395	597	400	500	600	600
Energetică, electrotehnică	190	296	200	250	300	300
Industria lemnului	40	33	30	40	50	60
Industria ușoară	60	97	90	120	150	150
Industria alimentară	90	111	90	100	100	100
Construcții	300	389	300	350	400	500
Arhitectură	60	76	40	40	40,50	40

¹ Cuvântul a fost tăiat cu creionul și înlocuit cu: „admiși prin concurs”.

² Tăiat cu creionul și înlocuit cu: „50%”.

³ Fraza a fost tăiată cu creionul.

⁴ În textul original, aproape întreaga frază a fost tăiată și înlocuită cu „Să se dea mai multă atenție organizării și de cursuri serale, pentru oamenii ocupați în producție”.

Industria materialelor de construcții	30	46	30	40	50	50
Transporturi și telecomunicații	350	380	325	375	400	400
Agricultură și silvicultură	680	894	900	1000	1000	1000
Sănătate	760	876	800	800	800	800
Cadre economice	530	594	660	800	800	900
Cadre juridice	240	274	400	400	400	400
Cadre pedagogice (universitar)	2625	2982	4000	4500	5000	5500
Cadre artistice	300	360	300	300	350	400
Total	7030	8537	8945	10045	10890	11700

[...].

AMEd. fond Permanent, dosar nr. 231/1958, nenumerotat.

29

1959, martie 14. Extras din Hotărârea Nr. 271/1959 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române, privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.

[...]

II. Învățământul superior seral și fără frecvență

Învățământul superior seral și fără frecvență dă posibilitatea muncitorilor, maiștrilor și tehnicienilor care lucrează efectiv în producție și doresc să capete o calificare superioară, să urmeze o facultate în specialitatea lor, fără a părăsi locul de muncă.

20. Admiterea în anul I la învățământul superior seral și fără frecvență se face pe bază de concurs, la care se pot prezenta persoanele care îndeplinesc următoarele condiții:

- lucrează direct în producția industrială și agricolă ca muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni, au o vechime de cel puțin 3 ani în specialitate;
- au absolvit școala medie de cultură generală cu examenul de maturitate, sau o școală echivalentă cu diplomă;
- sunt fii de oameni ai muncii.

21. Selecționarea candidaților recomandați pentru concursul de admitere în învățământul superior seral și fără frecvență se face în întreprinderi de către comisia prevăzută la art. 4, formată din directorul întreprinderii, delegatul organizației de partid, președintele comitetului de întreprindere și secretarul organizației U.T.M. Vor fi recomandați tinerii muncitori din producție care și-au completat studiile medii de cultură generală, au dat bune rezultate în producție, participă activ la viața obștească, manifestă dorință să-și ridice nivelul profesional.

Acei dintre ei care vor dori să urmeze învățământul superior la cursurile de zi, vor avea prioritate la obținerea burselor.

22. La concursul de admitere în învățământul superior seral și fără frecvență se pot prezenta și muncitori sau tehnicieni în vârstă de cel mult 35 ani, care au școala medie terminată și au vechime de cel puțin 3 ani în producție și cărora li s-au încredințat funcții în

aparatură de partid, de stat și în organizațiile obștești. În acest caz, recomandarea va fi făcută de ministerul sau conducerea organizației centrale de care depinde.

23. Cadrele didactice care predau la clasele V-VII în mediul sătesc și nu au pregătire corespunzătoare, în vârstă de cel mult 35 ani vor putea urma învățământul superior fără frecvență în specialitatea pe care o profesază.

Aceste cadre didactice se pot înscrie la concursul de admitere dacă îndeplinesc următoarele condiții:

- funcționează în învățământ de cel puțin 3 ani, în specialitatea facultății la care se înscriu;

- sunt recomandați de către o comisie formată din șeful secției de învățământ a sfatului popular raional, un delegat al comitetului raional de partid și un delegat al consiliului sindical raional.

Comisia va selecționa în primul rând cadre didactice cu bune rezultate în munca didactică, care au merite deosebite în munca de culturalizare a maselor și de transformare socialistă a agriculturii, fii ai clasei muncitoare, ai țărănimii muncitoare și fii de învățători și profesori.

Într-un an studenții cursurilor fără frecvență pot promova un singur an de studiu.

24. Planul de școlarizare și rețeaua învățământului seral și fără frecvență se stabilesc prin planul anual de școlarizare aprobat de Consiliul de Miniștri.

25. În scopul îmbunătățirii procesului de învățământ, Ministerul Învățământului și Culturii va organiza în centrele muncitorești prevăzute în anexă cercuri de studii pentru studenții care urmează învățământul fără frecvență.

26. Instituțiile de învățământ superior care au secții serale sau fără frecvență vor organiza pentru studenții acestor secții consultații și meditații, lucrări practice de laborator și vor asigura cursuri tipărite pentru toate disciplinele.

27. Studenții – fii ai oamenilor muncii – care în prezent urmează cursurile învățământului superior seral sau fără frecvență, vor continua studiile, îndeplinindu-și conștiincios îndatoririle școlare, prezentând facultății lor recomandarea întreprinderilor, instituțiilor sau sfaturilor populare unde lucrează.

Vor fi exmatriculați din învățământul superior seral și fără frecvență acei studenți care nu au absolvit școala medie cu examen de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă.[...]

Colecția de Hotărâri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri al R.P.R., nr. 16 din 14 martie 1959.

30

1959, aprilie 27. Extras din Protocolul nr. 9 al ședinței Biroului Politic al CC al PMR din 27 aprilie 1959.

Protocol nr. 9 al ședinței Biroului Politic al CC al PMR din 27 aprilie 1959

Participă la ședință tovarășii: Gh[eorghe] Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica, Gh[eorghe] Apostol, E[mil] Bodnăraș, P[etre] Borilă, N[icolae] Ceaușescu, Al[exandru] Drăghici,

Al[exandru] Moghioroș, C[onstantin] Pârvulescu, D[umitru] Coliu, L[eonte] Răutu, L[eon]tin] Sălăjan, Șt[efan] Voitec.

[...]

III. Biroul Politic al CC al PMR stabilește:

- să se analizeze unele dispoziții și hotărâri referitoare la felul cum trebuie să fie tratați fiii de chiaburi și să se facă propuneri de îmbunătățire în spiritul Decretului MAN cu privire la lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură, în scopul ridicării continue a nivelului de trai material și cultural a țărănimii muncitoare și al dezvoltării construcției socialiste;

- să se stabilească instituțiile unde nu vor putea fi primiți, ca instituțiile de apărare și reprimare, finanțe, CSP etc. precum și unele institute de învățământ; [...]

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – Secția Cancelarie, dosar nr. 16/1959, ff. 1-2.

31

1959, [mai 5]. Informare făcută de către secția Știință și Cultură a CC al PMR și Ministerul Învățământului și Culturii cu privire la admiterea și menținerea în instituțiile de învățământ superior a fiilor de exploatare, condamnați politic, transfugi etc.

[Înregistrat la Direcția Treburilor CC al PMR cu nr. 363/5.5.1959]

Informare cu privire la admiterea și menținerea în instituțiile de învățământ superior a fiilor de exploatare, condamnați politic, transfugi etc.

1. Legile țării, hotărârile Consiliului de Miniștri, regulamentele și instrucțiunile scrise elaborate de Ministerul Învățământului și Culturii nu interzic în mod expres admiterea în institutele de învățământ superior a fiilor de exploatare, condamnați politic etc.

Următoarele documente de stat și de partid limitează primirea lor astfel:

Prin „Directiva Biroului Politic al C.C. al P.M.R. cu privire la măsurile necesare pentru îmbunătățirea compoziției de clasă a elevilor și studenților” din 1952 se limitează admiterea în învățământul superior a fiilor elementelor exploatare și se interzice accesul fiilor elementelor dușmănoase statului democrat popular (criminali de război, trădători, spioni, condamnați politic, sabotori, fugiți peste hotare, foști miniștri sau alte elemente conducătoare ale regimului burghezo-moșieresc etc.). De asemenea se prevede exmatricularea studenților care au avut manifestări dușmănoase sau au luat parte la acțiuni potrivnice regimului de democrație populară, indiferent de originea lor socială și anul de studii. Interzice admiterea în facultățile de filozofie, pedagogie, filologie, istorie, geografie, științe juridice, economie generală, comerț exterior, institutul „Maxim Gorki”, a fiilor de chiaburi, industriași, comercianți și alți exploatare.

Hotărârea C.C. al P.M.R. și Consiliului de Miniștri nr. 1003/1957 cu privire la îmbunătățirea învățământului superior prevede îmbunătățirea compoziției sociale a studenților în sensul de a avea în facultăți un procent de 70-75% fii de muncitori și țărani muncitori.

Regulamentul de acordare a burselor de către întreprinderile de stat, cooperatiste și de către sfaturile populare, elaborat de Ministerul Învățământului și Culturii prevede admiterea la

concursul de bursă numai a fiilor de muncitori, țărani din sectorul socialist, iar din anul 1958/1959 se admit într-un procent redus și fii de învățători de la sate cu activitate didactică și obștească deosebită, de țărani întovărășiți, țărani muncitori, activiști de partid, din organizații de masă.

Deoarece procentul de muncitori, fii de muncitori și de țărani din sectorul socialist admiși prin concursul de burse în anul I reprezintă 50% din cifra de școlarizare, pentru a se realiza un procent de 70-75% conform prevederilor hotărârii CC al P.M.R. și Consiliului de Miniștri 1003/1957, rectoratele și decanatele au primit indicații verbale din partea Ministerului Învățământului și Culturii să acorde o atenție deosebită la concursul general de admitere (unde se pot prezenta candidați indiferent de originea lor socială) fiilor de muncitori și țărani muncitori și să limiteze primirea fiilor de exploatați. În orice caz admiterea să se facă în ordinea mediilor obținute la examen.

Abateri de la instrucțiunile Ministerului Învățământului și Culturii cu privire la admiterea în ordinea mediilor la concursul general de admitere au fost descoperite la începutul acestui an școlar numai la unele facultăți de la Universitatea „Victor Babeș” din Cluj. În anul școlar 1958/1959 au fost admiși în învățământul superior pe întreaga țară doar 9 fii de exploatați (0,1%).

2. Prin HCM nr. 2759 din 17 august 1953 se stabilește că la prezentarea la examenul de admitere în învățământul superior candidații nu mai sunt obligați să aducă certificat de starea materială și socială a părinților, ci doar să completeze pe proprie răspundere o declarație tip în care sunt trecute și rubricile cu privire la starea materială, socială și politică a părinților. Această declarație tip se încheie cu următoarele: „Subsemnatul declar cele de mai sus pe propria mea răspundere, cunoscând că orice fals în declarație atrage eliminarea mea imediat din școală și penalități cu privire la fals în acte publice, în orice moment va fi constatată”.

Descoperindu-se unele cazuri de declarații false conducerile instituțiilor de învățământ superior, aplicând legea, au exmatriculat din institute un număr de studenți. De exemplu în anul 1958 au fost exmatriculați circa 200 de studenți (care nu sunt fii ai oamenilor muncii) pentru declarații false și pentru abateri disciplinare (nu dispunem de cifre separate).

Deoarece în unele centre universitare (mai ales în București) s-a constatat că există tendința să fie exmatriculați studenții pentru orice inexactitate constatată în declarația tip, la cererea Direcției de Propagandă și Cultură a CC al P.M.R., conducerea Ministerului Învățământului și Culturii a dat instrucțiuni verbale rectoratelor și decanatelor să examineze cu toată atenția cazurile de falsuri descoperite și să țină seamă la aplicarea sancțiunilor de următoarele:

- atitudinea politică și comportarea morală a studenților;
- anul de studii (să nu fie exmatriculați studenții din anii mari pentru vini mărunte);
- specialitate (la facultățile umanistice să se procedeze cu mai multă severitate);
- origine socială;
- situația la învățătură.

Pentru a se preveni excesele, la Ministerul Învățământului și Culturii funcționează o comisie specială care examinează contestațiile celor exmatriculați (deși dreptul de a

exmatricula îl au rectoratele fără avizul ministerului) și care cere rectoratelor revizuirea cazurilor considerate ca insuficient de întemeiate.

Șef adjunct al Secției Știință și Cultură a CC al PMR
Dinu Vasile

Director general al Direcției Generale a Învățământului Superior din Ministerul
Învățământului și Culturii
C. Ionescu Bujor

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr.16/1959, ff. 63-65.

32

1959, iunie 12. Extras din regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea învățământului superior seral și fără frecvență, aprobat prin Ordinul ministrului Învățământului și Culturii nr. 125/1959.

[...]

Capitolul II

Admiterea în învățământul superior seral și fără frecvență.

Art. 65.- Admiterea în anul I la învățământul superior seral și fără frecvență se face pe bază de concurs, la care se pot prezenta persoanele care îndeplinesc următoarele condiții:

- a) lucrează direct în producția industrială și agricolă ca muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni și au o vechime de cel puțin 3 ani în specialitate;
- b) au absolvit școala medie de cultură generală cu examen de maturitate, sau o școală echivalentă cu diplomă;
- c) sunt fii de oameni ai muncii.

Art. 66.- Selecționarea candidaților recomandați pentru concursul de admitere în învățământul superior seral și fără frecvență se face în întreprinderi, de către o comisie formată din: directorul întreprinderii, delegatul organizației de partid, președintele comitetului de întreprindere și secretarul organizației U.T.M.

Vor fi recomandați tinerii muncitori în producție care și-au completat studiile medii de cultură generală, au dat bune rezultate în producție, participă activ la viața obștească, manifestă dorința să-și ridice nivelul profesional.

Art. 67.- La concursul de admitere în învățământul superior seral și fără frecvență se pot prezenta și muncitori, maiștri sau tehnicieni în vârstă de cel mult 35 de ani, care au școala medie terminată și o vechime de cel puțin 3 ani în producție și cărora li s-au încredințat munci în aparatul de partid, de stat și în organizațiile obștești. În acest caz, recomandarea va fi făcută de ministerul sau conducerea organizației centrale de care depind.

Acești candidați se pot înscrie la concursul de admitere fie în specialitatea în care au lucrat în producție, fie în specialitatea unde lucrează în prezent sau la o specialitate apropiată de aceasta.

Art. 68.- Cadrele didactice care predau la clasele V-VII în mediul sătesc și nu au pregătire corespunzătoare, în vârstă de cel mult 35 de ani, vor putea urma învățământul superior fără frecvență în specialitatea pe care o profesează.

Aceste cadre didactice se pot înscrie la concursul de admitere dacă îndeplinesc următoarele condițiuni:

a) funcționează în învățământ de cel puțin 3 ani în specialitatea în care se înscriu. În cazul când predau ore la mai multe specialități, se pot înscrie la oricare dintre facultățile corespunzătoare, cu condiția să fi predat în specialitatea respectivă cel puțin 3 ani;

b) au absolvit școala medie de cultură generală cu examenul de maturitate sau o școală medie echivalentă cu diplomă;

c) sunt recomandați de către o comisie formată din șeful secției de învățământ și cultură a sfatului popular raional, un delegat al comitetului raional de partid și un delegat al consiliului sindical raional.

Comisia va selecționa în primul rând cadre didactice cu bune rezultate în munca didactică, care au merite deosebite în munca de culturalizare a maselor și de transformare socialistă a agriculturii, fii ai clasei muncitoare, ai țărănimii muncitoare și fii de învățători și profesori.

Art. 69.- Candidații la concursul de admitere în anul I la învățământul superior seral și fără frecvență vor depune cererile de înscriere însoțite de actele stabilite pentru admiterea în învățământul superior.

Art. 70.- Rectorii vor constitui o comisie de verificare a actelor depuse de candidații la concursul de admitere, care își va încheia lucrările cu cel puțin 5 zile înainte de data începerii concursului de admitere.

Art. 71.- Concursul de admitere la învățământul superior seral și fără frecvență se va desfășura în același fel ca și pentru cursurile de zi.

Art. 72.- Candidații reușiți la concursul de admitere la învățământul superior seral și fără frecvență se vor înscrie la facultățile respective în termen de cel mult 15 zile de la data afișării rezultatului concursului de admitere; în caz contrar pierd dreptul la înscriere.[...]

Art. 117.- Prezentul regulament se aplică începând cu anul școlar 1959/1960.

AMed, fond Permanent, dosar nr. 236/1958, nenumerotat.

33

1959, august 4. Extras din instrucțiunile întocmite de Ministerul Învățământului și Culturii privind deschiderea anului universitar 1959/1960.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII

Departamentul Învățământ Superior

Nr. 1.889/4.VIII.1959

INSTRUCȚIUNI privind deschiderea anului universitar 1959/60

În aplicarea prevederilor din Hotărârea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri nr. 1.003 din 1957, în anii 1957/58 și 1958/59, instituțiile de învățământ superior au realizat importante succese în ridicarea nivelului învățământului superior și al cercetărilor științifice, în îmbunătățirea nivelului compoziției sociale a studenților și a muncii educative în rândul acestora.

În vederea îndeplinirii în continuare a sarcinilor care rezultă din această Hotărâre și din alte documente de partid și de stat, este necesar ca, prin pregătirea temeinică a noului an universitar, să se asigure desfășurarea în bune condițiuni a procesului instructiv-educativ și ridicarea continuă a nivelului învățământului superior, prin buna organizare a activităților din toate sectoarele învățământului superior.

În acest scop, în legătură cu deschiderea anului universitar 1959/1960, se vor îndeplini următoarele sarcini:

1. – Conducerile instituțiilor de învățământ superior vor asigura organizarea și desfășurarea concursului de burse acordate de către întreprinderile socialiste și sfaturile populare și a concursului general de admitere în cele mai bune condiții, conform instrucțiunilor Ministerului Învățământului și Culturii privind admiterea în învățământul superior și Regulamentului privind desfășurarea concursului de burse, nr. 917 din 23.IV.1958, pentru aceasta, se vor lua următoarele măsuri:

- Până la data de 8 august 1959, se vor constitui comisiile de admitere pe instituție.

- Pentru a se asigura repartizarea uniformă pe facultăți a absolvenților școlilor medii, comisiile de admitere în colaborare cu organizația U.T.M. se vor îngriji de orientarea justă a candidaților, prin diverse forme de îndrumare: vizite la facultăți, biblioteci, laboratoare, ateliere ș.a.

- Până la data de 25 august se vor constitui comisiile de examinare pentru concursul de burse, pentru concursul general de admitere precum și pentru concursul de admitere la învățământul seral și fără frecvență. Comisiile vor fi formate din cadre didactice cu bogată experiență pedagogică și cu o temeinică pregătire ideologică

- Conducerile instituțiilor de învățământ superior vor institui comisiile de examinare pentru buna cunoaștere a dispozițiilor privind organizarea și desfășurarea concursurilor de burse și de admitere precum și a programelor obiectelor de concurs. Totodată, vor organiza controlul activității comisiilor de examinare.

- În vederea unei bune pregătiri a candidaților pentru concursul de burse, pentru concursul general de admitere, conducerile instituțiilor de învățământ superior vor lua măsuri de control și îndrumare a cursurilor de pregătire din cadrul instituțiilor respective.

De asemenea, rectoratele vor asigura aplicarea dispozițiilor Ordinului Ministerului Învățământului și Culturii nr. 1.170 din 27 aprilie 1959, privitoare la organizarea și desfășurarea cursurilor de pregătire pentru candidații la concursul de admitere la învățământul seral și fără frecvență.

2. – Rectoratele și conducerile facultăților vor îndruma și controla activitatea comisiilor de verificare a actelor și a secretariatelor pentru ca acestea să aplice cu strictețe dispozițiile în vigoare privitoare la înscrierile candidaților la concursurile de burse și admitere, precum și la concursul de admitere în învățământul seral și fără frecvență.[...]

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 236/1958, nenumerotat.

1959, octombrie 12. Informare a Direcției de Propagandă și Cultură a CC al PMR cu privire la desfășurarea concursului de admitere în institutele de învățământ superior în anul universitar 1959/1960.

Direcția de Propagandă și Cultură a C.C. al P.M.R.

Informare cu privire la desfășurarea concursului de admitere în institutele de învățământ superior în anul universitar 1959/1960

Prin planul de școlarizare pe anul 1959/1960, pentru învățământul superior s-au aprobat 9.375 locuri.

Dintre acestea, 4.750 au fost repartizate concursului de burse ale întreprinderilor industriale și sfaturilor populare, iar 4.625 concursului general de admitere.

I. Pentru cele 4.750 locuri acordate concursului de burse s-au prezentat cca. 8.800 candidați. Din analiza rezultatelor obținute la concursul de burse a reieșit că în acest an candidații au dovedit o pregătire mult mai bună la majoritatea disciplinelor. Un mare număr de candidați de la institutele tehnice au obținut note bune la matematică, mecanică și electrotehnică. La Institutul Politehnic București, de pildă, la facultățile de mecanică și electrotehnică au fost admiși numai candidați cu calificative de 8 și 9, la Institutul Politehnic Timișoara cu calificative peste 8, la Institutul Petrol și Gaze, cu calificativul peste 7.

Aceste rezultate se datorează atenției deosebite acordate în acest an recrutării și pregătirii candidaților de către unele ministere industriale, Ministerul Industriei Grele, Ministerul Bunurilor de Larg Consum, Ministerul Petrolului și Chimiei, Sfaturile Populare regionale Timișoara, Ploiești, Stalin, Cluj și de institutele de învățământ superior.

Trebuie subliniată preocuparea pe care au avut-o unele ministere de a recruta tineri muncitori direct din producție¹.

Astfel, la Institutul de Petrol, Gaze și Geologie sunt înscriși 63 muncitori, la Institutul Politehnic București 186, la Institutul de Construcții 44, la Universitatea „C. I. Parhon” 60.

La concursul de admitere pentru burse s-au manifestat însă și unele lipsuri. Unele ministere² și sfaturi populare regionale n-au acordat atenție recrutării și pregătirii candidaților, au trimis un număr redus de candidați unii din ei fiind elemente slabe.

Astfel, Ministerul Transporturilor a pierdut 31 de burse, Ministerul Afacerilor Interne 16, Sfatul Popular Regional Baia Mare 96, Sfatul Popular Constanța 71, Sfatul Popular al Regiunii Autonome Maghiare 50 etc.

Unele instituții³ au recrutat pentru burse elemente necorespunzătoare social-politic, care ulterior au fost respinse de către institutele de învățământ superior.

Și în acest an, din neglijența unor sfaturi populare regionale și a Ministerului Agriculturii și Silviculturii, la concursul de burse un număr însemnat de locuri la institutele agronomice din țară au rămas neocupate. Pentru ocuparea acestor locuri a fost necesară ținerea unui nou concurs de admitere⁴.

La concursul general de admitere, pentru 4.625 locuri planificate, s-au prezentat cca. 14.000 de candidați. În acest an afluența candidaților spre învățământul superior a fost mai redusă față de anii trecuți. Din informațiile primite rezultă că mulți absolvenți ai școlilor medii

¹ Această frază este subliniată și în dreptul ei apar inițialele „f.b.”, prescurtarea de la „*fourte bine*”.

² Referindu-se la numărul ministerelor, este o intervenție cu creionul: „Câte?”

³ Intervenție cu creionul: „Care? Câte?”

⁴ Intervenție cu creionul: „Și cu ce rezultate”

s-au îndreptat în acest an spre școlile tehnice și spre producție. Din 26.000 de absolvenți ai școlilor medii, au concurat pentru învățământul superior cca. 11.000 de absolvenți. Restul candidaților la concursul de admitere în învățământul superior provin din rândul muncitorilor și tehnicienilor din producție sau unii absolvenți din anii trecuți ai școlilor medii. Ca și la concursul de burse s-a observat și la concursul general, orientarea candidaților îndeosebi spre facultățile tehnice¹. A scăzut mult numărul candidaților la institutele de medicină (3 pe un loc spre deosebire de anii trecuți când ajunsesse [la] 15-20 [candidați] pe un loc).

Și la concursul general s-au prezentat puțini candidați la institutele agronomice și facultățile umaniste. Din această cauză au rămas neocupate cca. 160 de locuri pentru care se va ține un nou concurs de admitere.

În ce privește pregătirea candidaților se constată, ca și la concursul de burse, un progres însemnat în special la matematică unde s-au obținut calificative bune. În același timp s-au observat la mulți candidați numeroase goluri în pregătirea lor la limba și literatura română.

În urma ambelor concursuri, la majoritatea facultăților, au fost admiși în învățământul superior un număr însemnat de fii de muncitori și țărani muncitori. Prevederea hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri de a avea 70-75% fii de muncitori și țărani muncitori a fost îndeplinită².

Astfel, din numărul total de 9.062 studenți admiși în anul I, 7.062 sunt fii de muncitori și țărani muncitori, ceea ce reprezintă un procent de 78,2%; 1.715 fii de intelectuali și funcționari, cca. 20%, iar aproximativ 2% sunt fii de preoți, foști chiaburi, comercianți și alții.

La Universitatea „A.I. Cuza” Iași, fiii de muncitori și țărani muncitori au fost admiși în anul I în proporție de 75,5%; la Institutul Politehnic București 79%, la Institutul „Maxim Gorki” 80,2%, la Facultatea de Științe Juridice a Universității „C. I. Parhon” București 80%, la Facultatea de Filozofie 91,5%.

În aceste cifre nu intră cele 540 de locuri rămase neocupate, pentru care se ține al doilea concurs.

În legătură cu examenele de admitere la Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj, menționăm că în anul I au reușit 1.117 studenți, dintre care 69,5% sunt români, 26% maghiari, aproape 3% germani.

Între studenții admiși în anul I un număr însemnat sunt membri și candidați de partid. Astfel, la Universitatea „C. I. Parhon” București au fost admiși 47 membri și candidați P.M.R., la Institutul de Petrol, Gaze și Geologie 37 membri și candidați P.M.R., la Institutul Politehnic București 103 membri și candidați P.M.R., la Institutul de Construcții 15 membri și candidați P.M.R. etc. Toți aceștia sunt muncitori proveniți direct din producție.

În ce privește examenul de admitere pentru anul I în învățământul superior seral și fără frecvență, situația se prezintă astfel:

Comisiile regionale și a orașului București, au recomandat pentru examenul de admitere 3.928 tovarăși. La primul concurs de admitere din 28 septembrie curent s-au înscris 2.212 candidați, fiind declarați reușiți 1.462 de studenți.

¹ Această frază este subliniată cu creion verde și alături are scris: „f.b. așa!”

² În dreptul acestui paragraf: „f.b.”

Pentru completarea locurilor neocupate, pe data de 25 octombrie, se va ține al doilea concurs de admitere.

12.X.1959

5 ex.

ANIC, fond CC al PCR – Secția Propagandă și Agitație, dosar nr. 4/1959, ff.71-73.

35

1960, iulie 29. Extras din referatul întocmit de ministrul învățământului privind planul de școlarizare mărit pentru pregătirea cadrelor tehnice și economice pe anul școlar 1960/1961.

REFERAT

Privind planul de școlarizare mărit pentru pregătirea cadrelor tehnice și economice pe anul școlar 1960/61

[...] 2. – Organizarea concursului de admitere

Mărirea sarcinilor de școlarizare la învățământul superior pune mai întâi problema disponibilului de candidați cu examen de maturitate, în număr suficient pentru a permite o selecție satisfăcătoare prin concursul de admitere.

Din datele pe care le deținem, se poate prelimina, precum urmează, numărul probabil al candidaților care se vor prezenta la concursul de admitere:

23.500 absolvenți ai școlii medii, promoția 1960, cursuri de zi

4.800 absolvenți ai școlii medii, promoția 1960, cursuri serale

4.200 absolvenți ai școlii medii serii anterioare, care vor trece examenul de maturitate în 1960.

10.000 – 15.000 absolvenți ai școlii medii care n-au intrat în învățământul superior în anii precedenți.

Total 42.500 – 47.500 candidați la concursul de admitere în toamna anului 1960.

Pentru cele aproape 19.000 locuri, se vor prezenta deci la admitere 42.500 – 47.500 candidați, revenind 2,0 – 2,5 solicitanți pe un loc. Condițiile pentru o bună selecție nu sunt deosebite dar pot să fie considerate ca acceptabile. Din cauză că tineretul nu se orientează uniform spre facultăți, ci are preferință pentru unele institute și specialități, facultățile spre care candidații nu sunt în general atrași nu-și vor putea îndeplini planurile de școlarizare în cadrul concursului normal de admitere și vor trebui să-l repete. Dar, fenomenul acesta s-a petrecut și în anii trecuți, când concursurile de admitere se desfășurau în condiții cu mult mai favorabile decât în acest an.

A doua problemă care se leagă de concursul de admitere privește asigurarea unei compoziții sociale corespunzătoare a celor admiși în învățământul superior. Despre compoziția socială a celor 4.200 de absolvenți din serii anterioare care își vor promova în acest an examenul de maturitate ca și a celor 10.000 – 15.000 de absolvenți cu examen de maturitate rămași din anii trecuți nu putem avansa o apreciere nici măcar aproximativă. Dispunem însă de date prețioase despre compoziția socială a absolvenților din 1960. Din cei 28.300 absolvenți care formează promoția acestui an:

4.800 sunt muncitori de la cursurile serale, adică 16,96%

4.840 sunt fii de muncitori, de la cursurile de zi, adică 16,97%

6.160 sunt fii de țărani muncitori, adică 21,76%

Total 15.800 adică 55,70%.

Aceste cifre ne arată că n-avem condiții favorabile pentru a realiza la cursurile de zi o compoziție socială tot așa de bună ca în ultimii ani (peste 70% din cei admiși fii de muncitori și țărani muncitori). În adevăr, considerând pentru orientare, cazul favorabil că vor putea fi admiși $\frac{3}{4}$ din cei cu originea socială bună (adică cca 11.850 din 15.800), procentul total de muncitori nu va trece probabil de 62 la învățământul superior de zi.

În aceste condiții se dovedește necesar ca Ministerul Învățământului și Culturii să orienteze de aproape și să țină bine în mână desfășurarea și rezultatele concursului de admitere, pentru a realiza atât o compoziție socială acceptabilă, cât și o selecție minimă, indispensabilă pentru a menține pregătirea cadrelor superioare la nivelul necesar. Sistemul actual de admitere, cu două concursuri (unul pentru bursă, altul general) nu permite însă, în situația dată, să se îmbine armonios cele două cerințe. De aceea, se propune înlocuirea celor două examene, printr-un examen unic de admitere, în urma căruia să se desemneze atât cei reușiți (cu respectarea compoziției politico-sociale) cât și bursierii (după criteriile stabilite). Pentru a nu lungi excesiv această parte din lucrare, anexăm o notă separată în care sunt analizate cele două sisteme de admitere la învățământul superior sistemul cu două concursuri și sistemul concursului unic.

Totodată, prin mărirea planului de școlarizare la învățământul superior, se micșorează numărul absolvenților învățământului mediu cu examen de maturitate disponibili pentru școlile tehnice de muncitori calificați. În vederea menținerii sarcinii de școlarizare planificată inițial la aceste din urmă școli, și căror absolvenți s-au dovedit deosebit de util industriei, propunem ca în școlile tehnice de muncitori calificați să fie primiți și absolvenți ai școlilor medii fără examen de maturitate. În felul acesta, în loc să fie lăsați să trândăvească și să se dedea la vicii și fapte necugetate, vor putea fi îndreptați spre economia națională și acești tineri, unde vor putea să-și aducă contribuția lor de muncă și realizare. [...]

29 iulie 1960

MINISTRUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII

Acad. I.G. Murgulescu

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 99/1957, nenumerotat.

36

1960, decembrie. Proiect de hotărâre întocmit de Ministerul Învățământului și Culturii privind unele măsuri referitoare la admiterea în învățământul superior a maiștrilor și a muncitorilor calificați din producție.

Privind unele măsuri referitoare la admiterea în învățământul superior a maiștrilor și a muncitorilor calificați din producție.

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române hotărăște:

1. Absolvenții școlilor tehnice de maiștri și ai școlilor echivalente care se vor stabili de către Ministerul Învățământului și Culturii, vor putea fi admiși în învățământul superior

tehnic și agricol – cursuri de zi, serale și fără frecvență – dacă au trecut mai înainte examenul de maturitate, organizat de Ministerul Învățământului și Culturii pentru această categorie de candidați și au obținut recomandarea întreprinderii unde lucrează, precum și a instituției centrale în subordonarea căreia se află.

Examenul de maturitate se va da la limba și literatura română, matematici, precum și la una sau două din disciplinele: fizică, chimie, științe naturale, după specificul facultății la care urmează să fie propus candidatul pentru concursul de admitere.

Cei reușiți la acest examen primesc diploma de maturitate, care conferă aceleași drepturi ca diploma de maturitate a școlii medii de cultură generală, dar la concursul de admitere în învățământul superior se pot prezenta numai la facultatea în a cărei specialitate candidatul are practica.

Actualii studenți, absolvenți ai școlilor tehnice de maiștri, precum și muncitori calificați, admiși în învățământul superior – cursuri de zi – pe baza prevederilor art.40 din Hotărârea nr. 1434/1956 și respectiv a Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 882/1957, vor putea continua studiile, în cadrul acestor prevederi, primind însă bursele stabilite la art.3 din prezenta Hotărâre.

2. Mai pot fi recomandați de către întreprinderi și comitete executive ale sfaturilor populare – pentru admiterea în învățământul superior tehnic și agricol – maiștri și muncitori calificați, absolvenți ai școlii medii de cultură generală cu examen de maturitate sau absolvenți cu diplomă (certificat) ai altor școli de grad mediu, cu vechimea de cel puțin 2 ani ca muncitori calificați, în producție.

3. Pe perioada studiilor în învățământul superior, cursuri de zi, studenții maiștri sau muncitorii prevăzuți la art.1 și 2 din prezenta Hotărâre, care urmează învățământul superior tehnic sau agricol, vor primi de la întreprinderile și comitetele executive ale sfaturilor populare care i-au recomandat, o bursă lunară diferențiată în funcție de ramura în care se încadrează întreprinderea de la care provin după cum urmează:

a) Lei 1.100 – ramura minieră, metalurgia feroasă, metalurgia neferoasă, foraj, construcții de mașini, energia electrică, petrol-chimie¹.

b) Lei 1.000 – celelalte categorii.

Studenții vor primi această bursă cu condiția promovării în mod regulat a anilor de studii.

4. Ministerul Învățământului și Culturii va elabora instrucțiuni pentru aplicarea prezentei Hotărâri.

Președintele Consiliului de Miniștri,

București

Nr.....

ANIC, fond CC al PCR – Secția Propagandă și Agitație, dosar nr. 29/1960, ff.4-5.

1961, iunie 16. Notă a ministrului Învățământului și Culturii, I.G. Murgulescu, adresată vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, cu privire la organizarea concursului de admitere în învățământul superior în anul școlar 1961/1962.

¹ Conform Institutului Național de Statistică, în anul 1960 câștigul salarial mediu net a fost de 802 lei/lună, <http://www.insse.ro/cms/ro/content/castiguri-salariale-din-1938-serie-anuala>, consultat în 18 octombrie 2013. <https://biblioteca-digitala.ro>

NOTA

cu privire la organizarea concursului de admitere în învățământul superior în anul școlar 1961/1962

I. Pentru a asigura cuprinderea în anul I din institutele de învățământ superior a tinerilor cu cea mai bună pregătire școlară și corespunzători din punct de vedere social-politic, concursul de admitere în anul școlar 1961/1962 se va desfășura, pe baza experienței din anul 1960, în modul următor:

1. Concursul se va ține pe facultăți, în cursul lunii septembrie.

2. La concursul de admitere se vor putea prezenta tinerii înscriși pe baza recomandărilor date de întreprinderi sau de comitetele executive ale sfaturilor populare regionale, precum și tinerii înscriși direct prin facultăți.

3. Concursul va fi unic pentru toți candidații.

4. La fiecare facultate, 50% din locuri vor fi rezervate candidaților recomandați de întreprinderi și de comitetele executive ale sfaturilor populare.

În cazul când cele 50% din locurile rezervate întreprinderilor și sfaturilor populare nu vor fi ocupate în totalitatea lor de candidații recomandați, locurile rămase libere vor putea fi completate cu alți candidați admiși, dintre cei înscriși direct prin facultate, dacă ei corespund criteriilor stabilite pentru cei recomandați și solicită să încheie contracte cu unitățile socialiste.

5. Admiterea în învățământul superior se va face în ordinea strictă a mediilor, pe liste separate, unele pentru candidații recomandați de unitățile socialiste, altele pentru ceilalți candidați. În listele celor admiși, candidații recomandați de sfaturile populare și întreprinderi vor fi trecuți în ordinea strictă a mediilor, indiferent de unitatea care i-a recomandat.

6. Imediat după încheierea concursului, rectorii institutelor vor informa Ministerul Învățământului și Culturii despre modul în care s-a desfășurat concursul și despre rezultatele obținute.

7. După afișarea listelor cu rezultatele concursului, candidații admiși vor face cerere de înscriere în anul I.

Studentii recomandați de întreprinderi și sfaturi populare, admiși în anul I, vor încheia contracte (anexa I) cu întreprinderile sau cu comitetele executive ale sfaturilor populare regionale care i-au recomandat. Ceilalți studenți admiși vor încheia contracte cu Ministerul Învățământului și Culturii prin intermediul institutelor de învățământ superior la care s-au înscris. Prin aceste contracte, studenții își vor lua angajamentul să frecventeze regulat cursurile și lucrările practice, să respecte toate prevederile regulamentelor de funcționare a instituțiilor de învățământ superior, căminelor și cantinelor și să se prezinte în termenul legal după absolvire la locul de muncă unde vor fi repartizați. Nerespectarea prevederilor contractului va duce la sancționarea studentului, conform celor specificate în contract.

8. Comitetele executive ale sfaturilor populare regionale, care nu și-au completat locurile repartizate cu candidații propuși de ele, vor încheia contracte (în limita acestor locuri) cu studenți care corespund criteriilor de recomandare și acceptă să încheie contract.

9. Studenții vor putea solicita bursă instituției cu care au semnat contractul, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute în regulamentul de atribuire a bursei.

II. Pentru a asigura o justă orientare a candidaților spre institutele de învățământ superior și pentru a îndeplini în bune condiții planul de școlarizare, se vor lua următoarele măsuri:

1. Se va întocmi și aplica, împreună cu C.C. al U.T.M., un plan de acțiune în vederea orientării tineretului. A atenție deosebită se va acorda îndrumării candidaților spre institutele tehnice și agronomice, precum și spre unele facultăți care pregătesc cadre pentru cercetarea științifică (matematici, fizică, chimie, biologie).

2. Se vor da indicații sfaturilor populare să recomande candidații cu prioritate pentru specialitățile legate de nevoile dezvoltării economice și culturale ale regiunii respective.

3. Pentru a ajuta tineretul să se îndrepte către profesiunile cele mai potrivite cu aptitudinile și posibilitățile fizice ale candidaților, se vor da lămuriri asupra cerințelor pe care le ridică diferite profesii. De exemplu, se vor arăta unele dificultăți legate de exercitarea de către femei a unor profesii, ca inginer minier, inginer constructor etc.

4. Pentru buna selecționare a candidaților și pentru o mai lesnicioasă desfășurare a lucrărilor, concursul de admitere se va ține în două etape:

a) În prima etapă, între 10-18 septembrie se va ține concursul cu institutele și facultățile care pregătesc specialiști în domeniile tehnice și agronomice, precum și la universități, pentru facultățile de matematici, fizică, chimie, biologie;

b) În cea de a II-a etapă, între 20-28 septembrie, se va ține concursul pentru toate celelalte institute sau facultăți (I.M.F., I.S.E., celelalte facultăți ale universităților, institutele pedagogice de 3 ani etc.).

5. Pentru ca tinerii candidați să-și aleagă cu mai mult simț de răspundere viitoarea profesiune, secretariatele facultăților nu vor elibera actele candidaților reușiți înainte de a se termina și cel de-al doilea concurs.

Vor face excepție de la această prevedere candidații nereușiți la primul concurs, cărora institutele le vor putea elibera actele depuse, pentru a se putea înscrie – dacă vor dori – la concursul care se va ține în cea de a II-a etapă.

ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 50/1961, ff. 85-87.

38

1961, august 30. Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 547/1961 cu privire la aprobarea planului de școlarizare în învățământul superior și postuniversitar pe anul școlar 1961/1962.

Secret

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române

Hotărâre cu privire la aprobarea planului de școlarizare în învățământul superior și postuniversitar pe anul școlar 1961/1962.

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române hotărăște:

1. Se aprobă planul de școlarizare pentru anul I la învățământul superior și postuniversitar pe anul școlar 1961/1962, conform anexelor nr. 1 și nr. 2 care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

În termen de 15 zile de la data prezentei hotărâri Ministerul Învățământului și Culturii, cu avizul Comitetului de Stat al Planificării, va repartiza pe specialități sarcinile de școlarizare aprobate prin prezenta hotărâre.

În același termen, Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale va repartiza pe specialități sarcina de școlarizare pentru învățământul postuniversitar medico-farmaceutic.

La învățământul superior medical 500 de locuri vor fi ocupate numai cu cadre medii sanitare cu diplomă de maturitate.

2. Se aprobă modificările în rețeaua instituțiilor de învățământ superior pentru anul școlar 1961/1962 prevăzute în anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

3. Ministerul Învățământului și Culturii va putea să aprobe majorarea cu cel mult 5% a cifrelor de școlarizare pentru facultățile unde, în urma concursului de admitere, sunt mai mulți candidați care au obținut media egală cu a ultimului candidat admisibil în limita numărului de locuri planificate.

4. Candidații care activează în producție în alte specialități decât cele pentru care s-au aprobat cifre de școlarizare în anul I la cursurile serale și cursurile fără scoatere din activitate, se pot înscrie la concursul de admitere, la specialități înrudite sau la specialități mai largi din ramura respectivă.

5. Din numărul studenților admiși în anul I la învățământul superior – cursuri de zi – 50% vor primi burse din partea întreprinderilor și sfaturilor populare.

6. Numărul total de burse pe anul 1961/1962 ce se acordă de instituțiile de învățământ superior, întreprinderi și sfaturi populare, în condițiile Hotărârii nr. 1003/1957 și a regulamentului de burse în vigoare, se majorează de la 32.500 la 40.000.

7. Pentru acoperirea în parte a fondului de salarii necesare aplicării planului de școlarizare aprobat prin prezenta Hotărâre, se autoriză Comitetul de Stat al Planificării să vireze în planul de muncă și salarii al Ministerului Învățământului și Culturii și Ministerului Agriculturii pe trimestrul IV/1961, economiile absolute de fond de salarii din trimestrele anterioare.

Se autoriză Ministerul Finanțelor ca, în scopul acoperirii sarcinii financiare suplimentare, determinate de dispozițiile prezentei hotărâri, să aprobe virări de credite bugetare în planurile de cheltuieli ale ministerelor, pe anul 1961, de la orice subdiviziune a clasificației bugetare, cu excepția art. 15 „investiții centralizate” și să suplimenteze planurile de cheltuieli ale ministerelor, precum și bugetele sfaturilor populare și dotațiile lor de echilibrare pe anul 1961, din fondul de rezervă bugetară la dispoziția Consiliului de Miniștri, la cererea acestora și pe bază de documentație.

8. Se autoriză Comitetul de Stat al Planificării să acopere fondul de salarii suplimentar necesar, pe baza justificărilor pe care le vor prezenta ministerele interesate.

Președintele Consiliului de Miniștri,

Ion Gheorghe Maurer

București, 30 august 1961

Nr. 547.

CE.

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr. 130/1961, ff. 2-3.

39

[1961, septembrie 18]. Notă a lui Ștefan Bălan, adjunct al ministrului Învățământului și Culturii, cu privire la concursul de admitere în învățământul superior.

Secret

NOTA

La 10 septembrie a.c. a început concursul de admitere în învățământul superior (cursuri de zi), la toate institutele tehnice și agronomice, precum și la facultățile de matematică-fizică, chimie, biologie și filozofie din cadru universităților.

Cifra de școlarizare la aceste institute și facultăți este de 11.095 locuri, din care burse acordate de ministere și sfaturi populare 5.894.

Pentru ocuparea locurilor s-au prezentat 22.239 candidați, ceea ce reprezintă cca. 2 candidați pe un loc; pentru locurile cu burse au fost recomandați 11.858 candidați, adică 2,0 candidați pe un loc.

Din totalul candidaților prezentați, 4.490 (20%) sunt muncitori din producție. Muncitorii, fiii de muncitori și fiii de țărani muncitori reprezintă 67% (14.892) ceea ce înseamnă că există premisele realizării unei compoziții sociale corespunzătoare.

Și în ceea ce privește ocuparea locurilor apreciem că, exceptând facultățile de matematică-fizică din cadrul universităților, precum și unele facultăți ale institutelor agronomice (îmbunătățiri funciare – Institutul Agronomic Iași), există posibilitatea realizării planului de școlarizare stabilit.

Anexăm buletinul cuprinzând situația candidaților intrați în concurs – pe institute și facultăți.

Adjunct al Ministrului.

Ștefan Bălan

ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 51/1961, f. 49.

40

1961, noiembrie 29. Informare a ministrului Învățământului și Culturii către vicepreședintele Consiliului de Miniștri cu privire la concursul de admitere în învățământul superior și îmbunătățirea compoziției sociale a studenților.

INFORMARE

privind concursul de admitere în învățământul superior și îmbunătățirea compoziției sociale a studenților

I. În ultimii ani, problema îmbunătățirii compoziției sociale a studenților a stat în centrul atenției organelor de partid și de stat, a Ministerului Învățământului și Culturii și a instituțiilor de învățământ superior. Obiectivele urmărite au fost stabilite prin Hotărârea

Comitetului Central al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri nr. 1003/1957, care prevede: „Pentru îmbunătățirea compoziției sociale a studenților este necesar ca în următorii ani, procentul studenților fii de muncitori să reprezinte 40% din totalul studenților, iar împreună cu fiii de țărani muncitori să ajungă la 70-75% din total”.

Măsurile, socotite necesare pentru atingerea acestor obiective, au fost stabilite tot prin Hotărârea 1003/1957 și pot fi împărțite în două grupe: unele privesc îmbunătățirea compoziției sociale și a nivelului de pregătire a rezervorului de candidați la concursul de admitere în facultăți; celelalte se referă la sistemul de acordare a bursei, la organizarea și desfășurarea concursului de admitere.

În prima grupă, Hotărârea prevede următoarele măsuri:

- Îmbunătățirea compoziției sociale a elevilor din școlile medii, clasele VIII-XI, din școlile profesionale și tehnice.

- Dezvoltarea învățământului mediu seral și fără frecvență pentru tineretul muncitor cu stagii în producție dar fără studii medii.

- Intensificarea acțiunii de recrutare a studenților din rândurile muncitorilor și maiștrilor din producție, în condițiile Decretului 188/1953 și H.C.M. 882/1957.

- Organizarea unor cursuri de pregătire pentru fiii de muncitori și țărani muncitori din ultimele clase ale școlii medii, precum și pentru muncitorii și maiștrii din întreprinderi, în vederea prezentării la concursul de admitere în învățământul superior.

În urma aplicării acestor măsuri a fost îmbunătățită simțitor compoziția socială a candidaților la admitere în facultăți. Astfel, după cum se poate vedea din tabela următoare, compoziția socială a elevilor de la cursurile de zi ale școlii medii – principalul rezervor de candidați pentru învățământul superior – s-a îmbunătățit an de an.

Tabela I

Cursuri de zi. (1960-1961)

Clasa	Total elevi	Fii de muncitori	Fii de țăr. muncitori	Fii de funcț.	Fii de alte categorii
VIII	60.780	25.019 (41,2%)	20.910 (34,4%)	13.375 (22,0%)	1.476 (2,4%)
IX	44.647	19.155 (42,9%)	13.036 (29,2%)	11.117 (24,9%)	1.339 (3,0%)
X	33.148	13.900 (42,2%)	9.016 (27,2%)	9.148 (27,6%)	994 (3,0%)
XI	29.484	10.820 (36,7%)	7.872 (26,7%)	9.552 (32,4%)	1.238 (4,2%)

La obținerea acestor rezultate a contribuit în măsură însemnată înființarea, în anii 1959/1961, a unui număr de 67 școli medii (clasele VIII-XI) în localități rurale. Dându-se posibilitatea fiilor de țărani să urmeze studii medii, procentul acestora în școala medie a crescut.

Alături de absolvenții cursurilor medii de zi, se prezintă la admitere în învățământul superior și parte din absolvenții cursurilor serale și fără frecvență, care sunt în majoritate muncitori industriali. În tabela a II-a este dată dezvoltarea învățământului mediu seral și

compoziția socială a elevilor de la cursurile medii serale; elevii de la cursurile fără frecvență au o compoziție socială similară.

Tabela a II-a

Cursuri serale (1960/1961)

Clasa	Total elevi	Din care:		Alți oameni ai muncii
		Muncitori din industrie	Muncitori din agricultură	
VIII	26.793	23.792 (88,8%)	1.141 (4,3%)	1.860 (6,9%)
IX	22.461	19.845 (88,4%)	502 (2,2%)	2.114 (9,4%)
X	18.144	16.067 (88,6%)	438 (2,4%)	1.639 (9,0%)
XI	13.292	8.578 (64,5%)	242 (1,82%)	4.472 (33,7%)

Absolvenții învățământului mediu seral și fără frecvență aduc de asemenea o contribuție importantă la îmbunătățirea social-politică a rezervorului de candidați la admitere în învățământul superior.

Odată cu îmbunătățirea compoziției sociale a rezervorului de candidați, s-a îmbunătățit și pregătirea fiilor de muncitori și de țărani muncitori, a muncitorilor și maiștrilor, pentru ca ei să poată înfrunta cu mai mult succes concursul de admitere în învățământul superior. Un rol important au jucat pentru aceasta cursurile de pregătire, care au fost extinse și perfecționate. În fiecare an funcționează cursuri de pregătire în școlile medii, în întreprinderi, în centre raionale și regionale, iar în timpul verii, în instituțiile de învățământ superior.

A doua grupă de măsuri pentru îmbunătățirea compoziției sociale a tineretului studios se realizează prin sistemul de acordare a burselor și prin desfășurarea concursului de admitere. Potrivit Hotărârii nr. 1003/1957 și Regulamentului de acordare a burselor, 50% din studenții admiși în anul I trebuie să fie bursieri ai întreprinderilor socialiste și ai sfaturilor populare. Ei sunt recrutați de întreprinderi și de comitetele executive ale sfaturilor populare dintre fiii de muncitori și țărani muncitori (cu diplomă de maturitate) și fii ai categoriilor echivalente (activiști de partid și de stat, oameni de știință, profesori, învățători). Până în anul 1959/1960, candidații întreprinderilor socialiste și ai sfaturilor populare dădeau examen de admitere aparte. Condiția de admitere: să întrunească cel puțin media 5 (cinci). Bursierii întreprinderilor socialiste și ai sfaturilor populare urmau să-și păstreze bursa în tot decursul studiilor, independent de rezultatele obținute la învățătură cu condiția minimă de a promova examenele de an.

După ocuparea celor 50% din locurile planificate pentru anul I de către bursieri ai întreprinderilor și sfaturilor populare, se ținea un al doilea concurs de admitere la care puteau participa de astă dată ceilalți candidați, precum și cei care nu reușiseră la concursul de burse.

Acest mod de organizare a concursurilor de admitere avea mari neajunsuri:

- Nu putea exista comparabilitate între cele două concursuri și nici unitate în aprecierea candidaților, deoarece subiectele pentru probele practice, scrise și orale, precum și comisiile de examinare se schimbau de la un concurs la altul.

- La concursul pentru ocuparea locurilor cu bursă, numărul candidaților fiind redus, exigența comisiilor de examinare față de răspunsurile candidaților era în general mai mică decât la concursul următor. Așa se explică și insistențele multor tovarăși pentru înscrierea fiilor lor la concursul de burse, deși prin situația lor materială nu se încadrau în condițiile cerute pentru acordarea bursei de studii, iar după admitere unii chiar renunțau la primirea bursei.

Pentru locurile cu bursă, admiterea se făcea în ordinea mediilor pe fiecare minister sau sfat popular, în limita locurilor care le fuseseră planificate, ceea ce făcea ca în cadrul aceleiași facultăți pentru multe ministere și sfaturi populare să fie admiși candidații care întruneau media 5,00, iar candidații pentru alte ministere, deși obțineau medii mai mari, să fie respinși. Aceste situații produceau nemulțumiri îndeosebi la ministere și la sfaturi populare.

De aceea, începând cu anul universitar 1960/1961, s-a procedat la organizarea unui concurs unic de admitere la care se prezintă concomitent atât candidații recomandați de întreprinderi și sfaturi populare pentru bursă, cât și ceilalți candidați. Admiterea se face în ordinea mediilor pe facultate – separat pentru locurile cu bursă și separat pentru restul locurilor. Se admit bursierii întreprinderilor și sfaturilor populare în limita a 50% din numărul locurilor planificate; media de admitere la această categorie poate începe de la 5,00 (cinci). În limita restului de 50% din locuri se admit celelalte categorii sociale, în ordinea mediilor obținute la concurs.

Acest sistem duce inevitabil la două medii de admitere diferite în cadrul aceleiași facultăți. Din desfășurarea concursului de admitere organizat în toamna acestui an rezultă că între mediile de admitere ale celor două categorii se interpun diferențe foarte mari. Astfel, la Institutul Politehnic din București, Facultatea de Electronică și Telecomunicații, media ultimului candidat admis la locurile cu bursă a fost 5,89, iar la restul locurilor – 7,83; la Facultatea de Energetică – 5,08 și respectiv 7,39; la Facultatea de Tehnologia Construcției de Mașini – 5,11 și respectiv 7,45; la Institutul de Medicină și Farmacie din Cluj, la secția de medicină generală – 7,00 și respectiv 8,14; la Universitatea „C. I. Parhon” – București, la Facultatea de Științe Juridice – 5,00 și respectiv 7,60; la Facultatea de Filologie – secția limba și literatura română – 6,80 și respectiv 7,70, secția limba și literatura franceză – 6,40 și respectiv 8,40, secția limba și literatura engleză – 5,20 și respectiv 7,80. Aceste exemple pot fi date și de la alte instituții de învățământ superior, atât din anul acesta cât și de la concursurile de admitere din anul precedent.

În urma aplicării măsurilor schițate mai înainte, compoziția socială a studenților admiși în facultăți s-a îmbunătățit, ceea ce se poate ușor vedea din tabela a III-a.

Tabela a III-a

Compoziția socială a studenților din anul I

Anul universitar	Total studenți anul I	Fii de muncitori și de țăr. munc. (%)
1957-1958	7.245	67,9
1958-1959	7.223	74,8
1959-1960	9.973	73,1
1960-1961	19.673	70,9
1961-1962	20.779	70,7

Începând cu anul universitar 1958/1959, sarcina dată prin Hotărârea 1003/1957 privind îmbunătățirea compoziției sociale politice [sic!] a studenților a fost astfel îndeplinită în fiecare an.

De remarcat că unele institute și centre universitare, dornice să realizeze procente mai mari de fii de muncitori și țărani muncitori, au recurs la procedee ilegale: modificarea notelor de concurs după originea socială a candidaților. Să menționăm, pentru exemplificare, câteva instituții de învățământ superior unde asemenea încălcări s-au produs la concursul de admitere din acest an. La Facultatea de Filologie a Universității din București, au fost micșorate notele la lucrările scrise ale unor candidați (fii de intelectuali și funcționari); la Conservatorul „Gh. Dima” din Cluj au fost modificate notele la probele practice la care au fost supuși candidații. Procedee asemănătoare au mai fost utilizate la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” și Institutul „Maxim Gorki” din București și altele.

Așa cum s-a desfășurat în anii precedenți, concursul de admitere în învățământul superior duce inevitabil la admiterea în facultăți a unui număr mai mare de elemente cu note de admitere cuprinse între 5,00 și 6,00, chiar dacă ar fi complet eliminate abuzurile și încălcările de legalitate din categoria celor semnalate mai înainte. Studenții admiși cu medii sub limita normală de admitere nu pot trece, în bună parte, examenele de an (mai ales cei din anul I) în sesiunile normale de examene. Pentru a nu mări excesiv pierderea de studenți prin repetenție sau exmatriculare, conducerile facultăților, ale universităților sau institutelor au acordat uneori reexaminări în afară de sesiune – chiar reexaminări repetate. În aceste condiții reușesc să promoveze și elementele mai puțin pregătite. Cu toate acestea, pierderile la anul I, prin repetenție și exmatriculare, rămân mari, ajungând la învățământul tehnic superior până la 15% din totalul celor admiși.

În anii trecuți, desfășurarea concursului de admitere în învățământul superior, în forma cunoscută, era necesară pentru îndeplinirea sarcinii stabilită prin Hotărârea 1003/1957 privind îmbunătățirea compoziției sociale a studenților, deoarece rezervorul de candidați la admitere în facultăți avea la rândul său o compoziție social-politică necorespunzătoare. Acum, însă, compoziția socială a elevilor din școlile medii de la cursurile de zi, a celor de la învățământul mediu seral, precum și recrutarea pentru învățământul superior a unui număr important de muncitori și maiștri din producție, permit asigurarea compoziției sociale a studenților prevăzută în documentele de partid în cadrul unui concurs de admitere unic, în urma căruia admiterea să se facă numai pe baza pregătirii candidaților, așa cum rezultă din notele obținute la concurs.

Măsurile luate în anii anteriori în vederea ridicării nivelului de pregătire pentru concursul de admitere al elementelor cu origine bună, cum sunt cursurile de pregătire din clasele X și XI, s-au dovedit eficace și trebuie continuate. Recrutarea și pregătirea candidaților de către ministere, sfaturi populare, întreprinderi socialiste urmează de asemenea să se mențină și să se intensifice, pentru a contribui și pe această cale la o cât mai bună compoziție a studenților.

Modul de atribuire a burselor la candidații ministerelor, sfaturilor populare și întreprinderilor socialiste trebuie să fie însă perfecționat. Desemnarea bursierilor pe ministere și sfaturi populare să se facă după încheierea concursului de admitere, dintre candidații reușiți, în ordinea mediilor, și care îndeplinesc condițiile prevăzute în Hotărâre.

Faptul că bursierii întreprinderilor socialiste și ai sfaturilor populare își mențin bursa în tot decursul studiilor cu condiția minimă de a promova examenele de an, nu constituie un stimulent în munca și studiul lor. De aceea este util să fie stabilite și pentru ei aceleași condiții pentru menținerea bursei de studii ca și pentru bursierii de stat: promovarea examenelor în sesiuni normale cu medii de la 7 în sus (așa cum Ministerul Învățământului și Culturii a propus în noul Regulament de burse).

Toate aceste măsuri vor permite ca odată cu realizarea unei compoziții sociale corespunzătoare a studenților, să se impulsioneze și ridicarea nivelului de pregătire a acestora, îmbunătățirea calității intelectualității de mâine.

Dacă se aprobă aceste propuneri, considerațiunile precedente vor fi prezentate mai pe larg de Ministerul Învățământului și Culturii într-un proiect de instrucțiuni privind concursul de admitere în învățământul superior.

II.

În acest an universitar, după începerea primului concurs de admitere din 10 septembrie, în centrul universitar București, într-o ședință cu rectorii și secretarii organizațiilor de partid, convocată de comitetul de partid al Centrului Universitar și de Departamentul Învățământului Superior, tov. Ștefan Bălan, adjunct al ministrului, și tov. Dudaș Traian, secretar al Centrului Universitar de Partid, au transmis fiecărui rector liste stabilite de către organele M.A.I., privind situația politică a unor candidați sau a părinților lor, care urmau să fie opriți de a pătrunde în facultăți. Urmău să fie astfel eliminate elemente necorespunzătoare, la comunicarea rezultatelor.

Pentru concursul din 20 septembrie însă, cea mai mare parte din liste au fost transmise direct instituțiilor de învățământ superior, fie de către organele M.A.I., fie de către organizațiile de partid.

Din cauză că organele M.A.I. au verificat un număr mare de candidați într-o perioadă scurtă, iar Ministerul Învățământului și Culturii nu și-a putut exercita integral controlul, au fost săvârșite și unele erori, care au trebuit să fie îndreptate după afișarea rezultatelor.

Se dovedește astfel că prea multele imixtiuni în desfășurarea concursului de admitere prejudiciază bunul mers al acestuia și stârnesc comentarii nefavorabile printre oamenii muncii. În consecință, propunerea ca în viitor eventualele măsuri privind concursul de admitere să fie luate înainte sau după terminarea lucrărilor de concurs.

29.XI.1961

Ministrul Învățământului și Culturii,
Acad. I.G. Murgulescu

ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 51/1961, ff.56-65.

1962, iunie 28. Referat al Secției Învățământ și Sănătate a CC al PMR privind concursul de admitere în învățământul superior.

Secția Învățământ și Sănătate a C.C. al P.M.R.

Referat privind concursul de admitere în învățământul superior

În prezent, modul de admitere în învățământul superior este reglementat prin Hotărârea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri nr. 1003/1957, care prevede ca „procentul studenților fii de muncitori să reprezinte 40% din totalul studenților, iar împreună cu fiii de țărani muncitori să ajungă la 70-75% din total”.

În vederea îndeplinirii acestei prevederi, au fost luate măsuri pentru sprijinirea fiilor de muncitori și țărani prin organizarea de cursuri de pregătire înainte examenelor de admitere, prin sistemul de acordare a burselor, prin modul de organizare a concursului de admitere.

- Începând cu anul școlar 1957/58, 50% din numărul total al locurilor anului I au fost repartizate bursierilor întreprinderilor socialiste și ai sfaturilor populare regionale care erau recrutați numai din rândul muncitorilor, fiilor de muncitori, de țărani muncitori precum și activiști de partid și de stat, oameni de știință, cadre didactice de la școală.

- Admiterea s-a făcut în ordinea mediilor obținute la concurs separat pentru locurile acordate acestor bursieri și separat pentru restul locurilor. Pe baza regulamentului existent bursierii întreprinderilor socialiste și ai sfaturilor populare regionale își păstrează bursa în tot timpul studiilor, independent de rezultatele obținute la învățătură¹, cu condiția minimă de a promova examenele de an.

- Totodată s-au luat măsuri pentru îmbunătățirea compoziției sociale a elevilor din școlile medii – clasele VIII-XI. În momentul de față, compoziția elevilor școlilor medii reflectă mai bine compoziția socială a populației țării noastre. Astfel în clasa a XI-a, elevii fii de muncitori și de țărani constituie 63,5% din totalul elevilor, în clasa a X-a – 69,4%, în clasa a IX-a – 72,1%, iar în clasa a VIII-a – 75,4%.

Aceste măsuri au asigurat ca începând cu anul universitar 1958/59, compoziția socială a studenților să se îmbunătățească an de an. În prezent, 65,2% din cei 67.614 studenți care studiază la cursurile de zi în instituțiile de învățământ superior sunt muncitori, fii de muncitori și de țărani.

Actualul sistem de admitere în învățământul superior, precum și de acordare a burselor prezintă o serie de deficiențe:

- Organizarea diferențiată a concursului de admitere a făcut ca în același an de studii să intre studenți cu două categorii de medii. Spre exemplu, la concursul din anul 1961/62, la facultatea de electronică a Institutului Politehnic București, bursierii întreprinderilor și sfaturilor populare au fost primiți până la media 5,89, iar restul studenților, până la media 7,83; la facultatea de medicină din Cluj, bursierii au intrat până la media 6,42, iar ceilalți până la media 7,85.

Din cauză că actualul sistem de admitere permite intrarea cu ușurință a unor elemente cu slabă pregătire, s-au înregistrat pierderi mari de studenți bursieri – repetenți sau exmatriculați. De pildă, la Universitatea din București, la sfârșitul anului 1961, au fost exmatriculați pentru rezultate slabe la învățătură 84 de studenți, dintre care 60 sunt fii de muncitori și de țărani. La Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj, 41 de exmatriculați, 26 sunt fii de muncitori și de țărani, iar la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, din 46 de repetenți, 35 sunt fii de muncitori și de țărani.

¹ Subliniat cu creionul.

- Pentru a asigura procentul prevăzut de hotărâre, conducerile unor instituții de învățământ superior au săvârșit și abuzuri, în special prin modificarea notelor¹. Într-o serie de cazuri criteriul de bază în acordarea notelor l-a constituit originea socială și nu pregătirea candidaților.

- Acordarea burselor sfaturilor populare și ale întreprinderilor fără a ține seama de rezultatele la învățătură ale studenților duce la o slabă exigență față de acești bursieri, în comparație cu restul bursierilor (ai Ministerului Învățământului).

Considerăm că în actualele condiții nu este potrivit² ca la admiterea în învățământul superior să se mai facă diferențieri între fiii de muncitori, țărani, lucrători din aparatul de stat, militari etc.

Ținând seama de compoziția socială actuală a absolvenților școlii medii, precum și de numărul mare de absolvenți ai cursurilor serale din rândul muncitorilor, se poate aprecia că pentru concursul de admitere în învățământul superior din toamna anului 1962, din cei peste 45.000 de candidați, peste 60% vor fi muncitori, fii de muncitori și de țărani.

Având în vedere cele de mai sus, propunem modificarea actualului sistem de admitere în învățământul superior, în modul următor:

1. Să se renunțe la organizarea concursurilor de admitere în mod diferențiat (pe liste separate pentru bursieri și pentru restul candidaților). Începând cu anul 1962/63 să se organizeze un singur concurs pentru toți candidații, iar admiterea lor să se facă în ordinea strictă a mediilor obținute.

2. Comisiile de examinare să aprecieze răspunsurile candidaților numai în funcție de cunoștințele lor profesionale. Anumite cazuri speciale de tineri care nu pot fi primiți în institute (părinți arestați și condamnați pentru acțiuni politice dușmănoase, fii de criminali de război, spioni, foști demnitari ai regimului burghezo-moșieresc) să fie rezolvate exclusiv de conducerea Ministerului Învățământului.

3. Bursele să se acorde cu prioritate (în proporție de 75%) fiilor de muncitori și de țărani, cât și studenților muncitori, proveniți direct din producție.

4. Să se organizeze în continuare cursurile de pregătire pentru admitere cu elevi din clasele a X-a și a XI-a, acordând o atenție deosebită fiilor de muncitori și de țărani³.

[semnături olografe:]

L[eonte] Răutu

[Ion] Iliescu

28.VI.1962

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr. 18/1962, ff.47-49.

1962, iulie 5. Extras din nota cu observațiile făcute de Chivu Stoica și Mihai Dalea la „Referatul privind concursul de admitere în învățământul superior”.

¹ Subliniat cu creionul.

² Subliniat cu creionul.

³ În dreptul propunerilor a fost notat cu creionul „Da”.

NOTA

cu observațiile făcute la:

1. Referatul privind concursul de admitere în învățământul superior¹.

Tov. Chivu Stoica²: „Sunt de părere ca bursele să fie păstrate ca în sistemul actual, iar la admiterea în facultăți n-am nimic contra propunerii”.

Tov. Dalea Mihai³: „Modul de admitere în învățământ trebuie îmbunătățit, mai ales pentru a înlătura anomaliile care au avut loc. Cred însă că nu e bine să se treacă deodată și în întregime la înlăturarea avantajelor acordate până în prezent fiilor de muncitori și țărani. Se știe că în ceea ce privește nivelul de pregătire al absolvenților sunt diferențe mari între școlile din orașele mari și cele din mediul rural”.

Tov. Voitec Ștefan⁴: „De acord cu propunerile ce se fac. Le consider binevenite, pentru a evita îngroșarea rândurilor studenților cu elemente slab pregătite”.[...]

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr. 18/1962, f.53.

43

1962, august 2. Notă către mai multe instituții cu privire la hotărârile Biroului Politic de a modifica sistemul de admitere în învățământul superior.

Direcția Treburilor CC al PMR

Nr. 635/845

Secret

Către

Comit. Reg. PMR

Secțiunile CC al PMR

Org. de Masă (CCS, UTM, CNF)

Presă

„Ștefan Gheorghiu”

Tov. Drăgan Ion

Tov. Cristescu Dumitru

Direcțiile Politice

Tov. Andreescu Dumitru

Tov. Anton Tatu Jianu⁵,

Vă comunicăm că Biroul Politic al C.C. al P.M.R. a hotărât modificarea actualului sistem de admitere în învățământul superior, după cum urmează:

¹ Referatul în cauză este reprodus în volum la poziția 41.

² La data emiterii documentului Chivu Stoica era membru al Secretariatului CC al PMR.

³ La data emiterii documentului Mihai Dalea era membru al Secretariatului CC al PMR.

⁴ La data emiterii documentului Ștefan Voitec era membru supleant al Biroului Politic al CC al PMR și vicepreședinte al Consiliului de Stat.

⁵ Lista a fost scrisă de mână.

1. Începând cu anul de învățământ 1962/1963 se va renunța la organizarea concursurilor de admitere în mod diferențiat (pe liste separate pentru bursieri și pentru restul candidaților) organizându-se un singur concurs pentru toți candidații, iar admiterea lor se va face în ordinea strictă a mediilor obținute.

Comisiile de examinare vor aprecia răspunsurile candidaților numai în funcție de cunoștințele lor.

Anumite cazuri speciale de tineri care nu pot fi primiți în institute (părinți arestați și condamnați pentru acțiuni politice dușmănoase, fii de criminali de război, spioni, foști demnitari ai regimului burghezo-moșieresc), vor fi rezolvate exclusiv de conducerea Ministerului Învățământului.

2. Bursele se vor acorda cu prioritate (în proporție de 75%) fiilor de muncitori și de țărani, cât și studenților muncitori, proveniți direct din producție.

3. Se vor organiza în continuare cursurile de pregătire pentru admitere cu elevi din clasele a X-a și a XI-a, acordând o atenție deosebită fiilor de muncitori și țărani.

Direcția Treburilor CC al PMR,

2.VIII.1962

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr. 18/1962, f. 33.

44

1962, august 6. HCM nr. 778 / 6 august 1962 cu privire la aprobarea planului de școlarizare a învățământului superior pe anul 1962/1963.

Secret

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române

Hotărâre cu privire la aprobarea planului de școlarizare în învățământul superior și învățământul postuniversitar pe anul școlar 1962/1963.

Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Române hotărăște:

1. Se aprobă planul de școlarizare pentru anul I la învățământul superior și învățământul postuniversitar pe anul școlar 1962/1963, conform anexelor nr. 1 și nr. 2, care fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

În termen de 15 zile de la data prezentei hotărâri, Ministerul Învățământului, cu avizul Comitetului de Stat al Planificării, va repartiza pe specialități sarcinile de școlarizare aprobate prin prezenta hotărâre.

2. Se aprobă modificările în nomenclatorul specialităților și în rețeaua instituțiilor de învățământ superior, pentru anul școlar 1962/1963, prevăzute în anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

3. Ministerul Învățământului va putea să aprobe majorarea cifrelor de școlarizare cu cel mult 5%, pentru facultățile unde, în urma concursului de admitere, sunt mai mulți

candidați care au obținut media egală cu a ultimului candidat admisibil în limita numărului de locuri planificate.

4. Candidații care activează în producție, în alte specialități decât cele pentru care s-au aprobat cifre de școlarizare în anul I la cursurile serale și cursurile cu scutire de frecvență, se pot înscrie la concursul de admitere la specialități înrudite sau la specialități mai largi din ramura respectivă.

5. Se autoriză Comitetul de Stat al Planificării să suplimenteze planul de muncă și salarii al Ministerului Învățământului pe anul 1962 cu fondul de salarii necesar pentru acoperirea acțiunii de școlarizare, pe baza justificărilor ce le va prezenta Ministerul Învățământului, după folosirea economiilor absolute pe total minister, realizate de la 1 ianuarie 1962, la fondul de salarii.

6. Se autoriză Ministerul Finanțelor ca, în scopul acoperirii sarcinii financiare suplimentare, determinate de dispozițiile prezentei hotărâri, să aprobe virări de credite bugetare în planul de cheltuieli al Ministerului Învățământului pe anul 1962, de la orice subdiviziune a clasificăției bugetare, cu excepția art. 15 „investiții centralizate” și să suplimenteze planul de cheltuieli al acestui minister pe anul 1962 din fondul de rezervă bugetară la dispoziția Consiliului de Miniștri, la cererea Ministerului Învățământului și pe bază de documentație.

7. Comitetele executive ale sfaturilor populare din centrele universitare vor sprijini instituțiile de învățământ superior pentru a asigura cazarea studenților.

Președintele Consiliului de Miniștri,
Ion Gheorghe Maurer

București, 6 august 1962

Nr. 778.

SB.

ANIC. fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie-HCM, dosar nr. 99/1962, ff.2-3.

45

1962, octombrie 20. Informare a Secției Învățământ și Sănătate a CC al PMR privind concursul de admitere în institutele de învățământ superior în anul 1962/1963.

Secția Învățământ și Sănătate a C.C. al P.M.R.

INFORMARE privind concursul de admitere în institutele de învățământ superior în anul
1962/1963

În anul 1962/1963 numărul de locuri repartizate pentru învățământ superior a fost de 21.000.

La concursul de admitere pentru ocuparea acestor locuri s-au înscris 48.843 candidați.

În urma concursului de admitere au fost declarați admiși 21.043.

a) muncitori.....	1.041	4,95%
b) fii de muncitori.....	6.433	30,57%
c) fii de țărani.....	3.885	18,46%
d) fii de intelectuali.....	3.331	15,83%
e) fii de funcționari.....	5.642	26,82%
f) alte categorii sociale.....	711	3,37%

Media minimă cu care au fost admiși studenții în învățământul superior variază între 7,89 și 5.

Din controalele făcute rezultă că deși candidații s-au prezentat la concurs, în general mai bine pregătiți decât în anii trecuți, totuși plafonul minim de admitere este foarte scăzut (la majoritatea facultăților media între 5 și 6).

Procentul studenților din anul I, muncitori, fii de muncitori și țărani, calculat pe sectoare de învățământ se prezintă astfel:

Universități	48,68%
Institute tehnice	55,98%
Institute agronomice	52,57%
Institute Medico-Farmaceutice	41,48%
Institute de artă	32,85%
Institute pedagogice	61,65%

Procentele cele mai scăzute din această categorie socială sunt la Institutul de Arhitectură 15,9%, Conservatorul București 16,8%, Facultatea de medicină generală Iași 22,9%, Institutul de Construcții 33,8%.

Pentru celelalte probleme cu privire la pregătirea candidaților la concursul de admitere în învățământul superior, se va înainta un referat mai detaliat după obținerea unor date suplimentare.

20 octombrie 1962

MA. 4 ex.

ANIC, fond CC al PCR – Secția Propagandă și Agitație. dosar nr. 3/1962, ff.123-124.

46

1962, octombrie 23. Extras din Hotărârea Nr. 1052/1962 a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.

[..] III. Învățământul superior seral

13. Învățământul superior seral se organizează în cadrul institutelor de învățământ tehnic pentru oamenii muncii care doresc să obțină o calificare superioară în specialitatea activității lor sau într-o specialitate înrudită, fără a părăsi locul de muncă.

14. Sunt admiși în învățământul superior seral următoarele categorii de oameni ai muncii, care au absolvit școala medie de cultură generală cu examen de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă și sunt în vârstă de cel mult 35 ani la admitere:

a) Muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni, proiectanți tehnologici sau laboranți din industrie, agricultură, silvicultură, transporturi, construcții, din institutele de proiectare, de cercetare și de învățământ superior, cu o vechime de cel puțin 3 ani în specialitate.

b) Muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni cărora li s-au încredințat funcții în aparatul de partid, de stat, în întreprinderi economice și în organizațiile obștești și au o vechime de cel puțin 3 ani în producție.

c) Ofițeri activi ai Ministerului Forțelor Armate sau ai Ministerului Afacerilor Interne cu cel puțin 3 ani de activitate într-o specialitate tehnică.

15. Admiterea în învățământul superior seral se face prin concurs în limita locurilor stabilite anual prin planul de școlarizare. Pentru a fi admiși candidații trebuie să fie recomandați de o comisie formată din:

- directorul întreprinderii sau conducătorul instituției ori al organizației obștești;
- delegatul organizației de partid;
- secretarul organizației U.T.M.;
- președintele comitetului sindical din întreprindere, instituție sau organizație obștească.

Vor fi recomandați oameni ai muncii care îndeplinesc condițiile menționate la articolul precedent, obțin bune rezultate în muncă și participă activ la viața obștească.

Pentru ofițerii activi prevăzuți la lit. c, al articolului precedent recomandarea se dă de conducerea ministerului de care aparțin.

16. Studenții înscriși în învățământul superior seral beneficiază de următoarele înlesniri:

a) vor fi programați în schimburi de producție care să le permită frecventarea regulată a cursurilor;

b) nu vor presta ore de muncă suplimentară în zilele de curs;

c) vor putea fi transferați, la cerere, în măsura posibilităților, în întreprinderile sau instituțiile aparținând aceluiași minister, instituție centrală sau organizație obștească, din localitățile în care se organizează învățământ superior seral în specialitatea lor;

d) pentru prezentarea o singură dată la concursul de admitere, la examenele de an și la examenul de stat, li se acordă câte un concediu de studii plătit de 30 zile calendaristice anual în afara concediului de odihnă.

Concediul de studii se acordă, la cerere, eșalonat sau integral.

IV. Învățământul superior fără frecvență

17. Învățământul superior fără frecvență se organizează în cadrul universităților, institutelor pedagogice și la institutul de științe economice.

18. Sunt admise în învățământul superior fără frecvență următoarele categorii de oameni ai muncii, care au absolvit școala medie de cultură generală cu diplomă de maturitate, sau o școală echivalentă cu diplomă, sunt în vârstă de cel mult 35 ani la admitere și doresc să obțină o calificare superioară:

a) cadrele didactice din învățământul de cultură generală și din instituțiile preșcolare, la facultățile pregătitoare de cadre didactice din universități și la institutele pedagogice.

b) activiștii așezămintelor de cultură, lucrători redacționali din presă și edituri cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate, la facultățile de filologie, istorie și filozofie.

c) Activiștii de partid, ai organizațiilor de masă și ai sfaturilor populare, la facultățile de filozofie, istorie, științe juridice și științe economice.

d) Ofițerii activi ai Ministerului Forțelor Armate și ai Ministerului Afacerilor Interne cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate, la facultățile de științe juridice, științe economice, filologie, istorie și filozofie.

e) Cadrele care lucrează în probleme de contabilitate, preț de cost, finanțe și credit, planificare, muncă și salarii, statistică, aprovizionare tehnico-materială și organizarea activității economice, merceologie, circulația mărfurilor, cu o vechime de cel puțin 3 ani în muncă, la facultățile economice.

f) Cadrele de specialitate juridică din justiție, procuratură, arbitraj de stat, notariate, precum și din oficiile juridice de pe lângă întreprinderi și instituțiile de stat și organizațiile obștești cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate, la facultățile de științe juridice.

g) Sportivii clasificați în categoriile I și II cu o vechime de 3 ani în specialitate, la Institutul de cultură fizică și sport.

19. Admiterea în învățământul superior fără frecvență se face prin concurs în limita locurilor stabilite prin planul anual de școlarizare.

Pentru a fi admiși, candidații trebuie să fie recomandați astfel:

a) candidații prevăzuți la lit. a și b ale art. 18 de către o comisie formată din: șeful secției de învățământ a sfatului popular raional (orășenesc), delegatul comitetului raional (orășenesc) de partid și delegatul comitetului sindical raional (orășenesc);

b) candidații prevăzuți la lit. e și f ale art. 18 de către o comisie formată din: directorul întreprinderii sau conducătorul instituției ori al organizației obștești, delegatul organizației de partid, secretarul organizației U.T.M. și președintele comitetului sindical din întreprindere, instituție sau organizație obștească;

c) candidații prevăzuți la lit. d a art. 18 de către conducerea ministerului de care aparțin;

d) candidații prevăzuți la lit. g a art. 18 de către conducerea uniunii de Cultură Fizică și Sport;

e) candidații prevăzuți la lit. c a art. 18 de către birourile comitetelor regionale de partid cu avizul Direcției de Propagandă și Cultură și Direcției Organizatorice ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român.

20. Într-un an universitar studenții din învățământul fără frecvență pot promova un singur an de studii.

Ministerul Învățământului va organiza pentru cei ce studiază în cadrul acestei forme de învățământ un sistem adecvat cu ajutor și control pe parcursul anului (lucrări de control, consultații, meditații).

21. Studenții admiși la învățământul superior fără frecvență beneficiază de următoarele înlesniri:

a) câte un concediu de studii fără plată de 30 zile calendaristice anual, în afara concediului de odihnă, pentru prezentarea la concursul de admitere și examenele anuale.

Cadrele didactice prevăzute la lit. a a art. 18 beneficiază de concedii de studii plătite pentru sesiunile de examene care nu coincid cu vacanțele școlare.

Pentru fiecare an de studii se acordă, la cerere, un singur concediu eșalonat sau integral;

b) un singur concediu plătit de 30 zile calendaristice pentru prezentarea la examenul de stat;

c) cazare gratuită în căminele studențești și masă, contra cost, la cantine, în timpul sesiunilor de examene.

V. Dispoziții finale și tranzitorii

22. Absolvenții învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior se bucură de aceleași drepturi și primesc aceleași acte de studii ca și absolvenții cursurilor de zi.

23. Indemnizația pentru concediile de studii plătite, prevăzute la art. 5, 11, 16 și 21 este egală cu salariul mediu calculat conform normelor în vigoare, fără a putea depăși 1.000 lei lunar.

În cazul când candidații se prezintă în același an calendaristic la examenul de maturitate și la concursul de admitere în învățământul superior beneficiază de un singur concediu de studii de 30 de zile calendaristice.

24. Absolvenții Școlii Superioare de Științe Sociale „A. A. Jdanov”, ai Școlii Superioare de Partid „Ștefan Gheorghiu”, precum și ai unor institute similare din U.R.S.S., care au absolvit școala medie de cultură generală cu diplomă de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă, vor putea susține examenele de diferență stabilite de Ministerul Învățământului și examenul de stat la facultățile de filozofie, istorie, științe juridice sau științe economice.

25. Oamenii muncii care au promovat cel puțin 3 ani de studii la un institut de învățământ superior, fără a avea studii medii terminate, pot da examene de diferență pentru școala medie și examen de maturitate în condițiile stabilite de Ministerul Învățământului.

26. Condițiile de admitere și frecventare a învățământului mediu seral, stabilite în prezenta hotărâre, se aplică – începând cu anul școlar 1962-1963 – elevilor claselor VIII-X. Elevii din clasa a XI-a vor putea continua cursurile în condițiile în care au fost înscriși.

27. Începând cu anul universitar 1962/1963 la învățământul superior tehnic-industrial și agricol nu se mai organizează cursuri fără frecvență. Secțiile fără frecvență existente vor funcționa în lichidare până la absolvirea ultimei serii de studenți înscriși.

28. Pentru anul școlar 1962/1963 planul de școlarizare în învățământul seral și fără frecvență de cultură generală și superior este cel prevăzut în anexa nr. 1 la prezenta hotărâre.

29. Comitetul de Stat al Planificării și Ministerul Finanțelor vor aloca sumele necesare pentru înfăptuirea prezentei hotărâri.

Ministerele, celelalte organe centrale și comitetele executive ale sfaturilor populare, vor controla și îndruma întreprinderile din subordinea lor pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare aplicării prezentei hotărâri.

30. Ministerul Învățământului va elabora în termen de 30 zile de la data prezentei hotărâri, regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.

31. Se abrogă Hotărârea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române nr. 271/1959 privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior și orice alte dispoziții contrarii prezentei hotărâri.

Prim Secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român,
Gheorghe Gheorghiu-Dej

Președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Populare Române,
Ion Gheorghe Maurer

București, 23 octombrie 1962

Nr. 1052

Colecția de Hotărâri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri al R.P.R. Nr. 32 din 1962.

47

1962. Extras din regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea învățământului seral și fără frecvență. Admiterea în învățământul superior seral și fără frecvență.

REGULAMENT cu privire la organizarea și funcționarea învățământului superior seral și fără frecvență

[...] **CAPITOLUL II**

Admiterea în învățământul superior seral și fără frecvență

Art. 8 Admiterea în anul I la învățământul superior seral și fără frecvență se face prin concurs, în limita locurilor stabilite prin planul anual de școlarizare. Concursurile de admitere vor avea loc în luna septembrie.

Art. 9 Sunt admise în învățământul superior seral următoarele categorii de oameni ai muncii care au absolvit școala medie de cultură generală cu examen de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă, sunt în vârstă de cel mult 35 ani (împliniți în anul calendaristic în care se ține concursul de admitere) și doresc să obțină o calificare superioară în specialitatea activității lor sau într-o specialitate înrudită:

a) Muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni, proiectanți tehnologi sau laboranți din industrie, agricultură-silvicultură, transporturi, construcții, din institutele de proiectare, de cercetare și de învățământ superior, cu o vechime de cel puțin 3 ani în specialitate.

b) Muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni cărora li s-au încredințat funcții în aparatul de partid, de stat, în întreprinderile economice și în organizațiile obștești și au o vechime de cel puțin 3 ani în producție. Acești candidați se pot înscrie la concursul de admitere, fie în specialitatea în care au lucrat în producție, fie în specialitatea unde lucrează în prezent sau la o specialitate apropiată de aceasta.

c) Ofițerii activi ai Ministerului Forțelor Armate sau ai Ministerului Afacerilor Interne cu cel puțin 3 ani în activitate într-o specialitate tehnică.

Art. 10 Pentru a fi admiși, candidații trebuie să fie recomandați de o comisie formată din:

- Directorul întreprinderii sau conducătorul instituției ori al organizației obștești;
- Delegatul organizației de partid;
- Secretarul organizației U.T.M.;
- Președintele comitetului sindical din întreprindere, instituție sau organizația obștească.

Vor fi recomandați oameni ai muncii care îndeplinesc condițiile menționate la articolul precedent, obțin bune rezultate în muncă și participă activ la viața obștească.

Pentru ofițerii activi prevăzuți la lit. C a art. precedent recomandarea va fi semnată de conducerea ministerului de care aparțin.

Art. 11 Sunt admise în învățământul superior fără frecvență următoarele categorii de oameni ai muncii care au absolvit școala medie de cultură generală, cu diplomă de maturitate, sau o școală echivalentă cu diplomă, sunt în vârstă de cel mult 35 ani (împliniți în anul calendaristic în care se ține concursul de admitere) și doresc să obțină o calificare superioară, după cum urmează:

a) La facultățile care pregătesc și cadre didactice, din universități și din institute pedagogice, se pot înscrie cadrele didactice din învățământul de cultură generală, școli speciale și din instituțiile preșcolare, precum și cele care predau obiecte de cultură generală în alte școli, la specialitățile în care predau.

b) La facultățile de filologie, istorie și filozofie, din universități și institute pedagogice de 3 ani, se pot înscrie activiștii așezămintelor de cultură, lucrătorii redacționali din presă și edituri cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate.

c) La facultățile de filozofie, istorie, științe juridice și economice din universități și Institutul de științe economice, se pot înscrie activiștii de partid, ai organizațiilor de masă și ai sfaturilor populare. Activiștii de partid care provin din învățământ se pot înscrie și la institutele pedagogice de 3 ani.

d) La facultățile de științe juridice, filologie, istorie, filozofie și științe economice din universități și Institutul de științe economice, se pot înscrie ofițerii activi ai Ministerului Forțelor Armate și ai Ministerului Afacerilor Interne cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate (în Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Forțelor Armate sau în alte sectoare de muncă în care au lucrat înainte de a fi încadrați în aceste ministere).

e) La facultățile economice se pot înscrie cadrele care lucrează în probleme de contabilitate, preț de cost, finanțe și credit, planificare, muncă și salarii, statistică, aprovizionare tehnico-materială și organizarea activității economice, merceologie, circulația mărfurilor, cu o vechime de cel puțin 3 ani în muncă.

f) La facultățile de științe juridice, se pot înscrie cadrele de specialitate juridică din justiție, procuratură, arbitrajul de stat, notariate, din oficiile juridice de pe lângă întreprinderile și instituțiile de stat și organizațiile obștești cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate.

g) La Institutul de cultură fizică și sport, se pot înscrie sportivii clasificați în categoriile I și II cu o vechime de 3 ani în specialitate.

Art. 12 Pentru prezentarea la concursul de admitere, candidații trebuie să fie recomandați, după cum urmează:

a) Candidați prevăzuți la lit. a și b din art. 11 de către o comisie formată din: șeful secției de învățământ a sfatului popular raional (orășenesc), delegatul comitetului raional (orășenesc) de partid și delegatul comitetului sindical raional (orășenesc).

b) Candidații prevăzuți la lit. e și f din art. 11 de către o comisie formată din: directorul întreprinderii sau conducătorul instituției ori al organizației obștești, delegatul organizației de partid, secretarul organizației U.T.M. și președintele comitetului sindical din întreprindere, instituție sau organizația obștească.

c) Candidații prevăzuți la lit. d din art. 11 de către conducerea ministerului de care aparțin.

d) Candidații prevăzuți la lit. g din art. 11 de către conducerea Uniunii de cultură fizică și sport.

e) Candidații prevăzuți la lit. c din art. 11 de către birourile comitetelor regionale de partid cu avizul Direcției de Propagandă și Cultură și Direcției Organizatorice ale Comitetului Central al P.M.R.

Art. 13 Concursul de admitere la învățământul superior seral și fără frecvență se va desfășura în aceleași condiții ca la învățământul de zi.

Art. 14 Candidații reușiți la concursul de admitere în învățământul superior seral și fără frecvență se vor înscrie la facultățile respective în termen de cel mult 15 zile de la data afișării rezultatului concursului de admitere, în caz contrar, pierd dreptul la înscriere. [...]

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 227/1962, nenumerotat.

48

1963, mai 18. Stenograma conferinței de presă organizată de Ministerul Învățământului în legătură cu concursul de admitere în învățământul superior în anul școlar 1963/1964.

STENOGRAMA

ședinței din ziua de 18.V.1963 în legătură cu concursul de admitere în învățământul superior în anul școlar 1963/1964

TOV. MINISTRU [JEAN] LIVESCU¹

Vă rog să-mi permiteți să vă mulțumesc pentru amabilitatea de a participa la această consfătuire – conferință de presă [pe] care o intenționează ministerul, solicitând ca și până acum sprijinul activ al presei pentru rezolvarea problemelor importante legate de concursul de admitere pentru anul 1963/1964.

Nu aș vrea să fac aici o expunere prea largă, dar dv. cu toții cunoașteți dezvoltarea mare luată de învățământul nostru superior ca și învățământul de toate gradele sub conducerea partidului, fundamentat pe învățătura marxist – leninistă cu sprijinul material puternic al statului în toate domeniile care asigură buna desfășurare a învățământului.

Cunoașteți de asemenea sarcinile mari care revin institutelor de învățământ superior pentru creșterea calitativă a învățământului pentru a îmbunătăți an de an, pregătirea studenților noștri, astfel încât ei să corespundă cerințelor sporite ale dezvoltării economiei, culturii, științei și tehnicii. Prin înarmarea studenților cu toate cunoștințele de cultură generală și de specialitate de care au nevoie, cunoștințe pe care să le interpreteze științific în lumina concepției celei mai avansate a materialismului dialectic și istoric, prin educarea studenților în spiritul atașamentului profund pentru munca poporului, pentru desăvârșirea construcției socialismului, pentru construcția comunismului în țara noastră, este o sarcină căreia institutele noastre de învățământ superior fac toate forțările pentru a face față acestei sarcini trasate de partid și guvern, iar în cadrul acestei sarcini o importanță deosebită capătă însăși selectarea studenților care intră în anul I[sic!].

¹ Adjunct al ministrului învățământului între 1963 și 1968.

Specificul învățământului este acela că roadele noi le culegem după un număr de ani care, la institutele pedagogice este de 3, la alte institute în general este de 5 ani, mergând până la 6 ani la institutele cu caracter medical. Sigur că pentru realizarea acestei pregătiri de perspectivă, unde noi trebuie să avem în vedere nivelul care se va cere absolvenților în perspectivă de 5 ani și mai departe, sunt numeroase aspecte care trebuie avute în vedere. Un aspect principal este însă ce primim în anii I, cum selectăm în cele mai bune condiții studenții din anul I iar în legătură directă cu conferința la care solicităm frecvența dv. este o repartizare echitabilă, rațională a absolvenților din învățământul mediu spre toate sectoarele de învățământ superior, în așa fel încât ținând seama și de interesele și de intențiile absolvenților de școală medie, să putem echilibra numărul candidaților între diferitele sectoare de învățământ superior.

Nu spun aici o noutate, dv. cunoașteți [că] în această privință există de multe ori o îngrămădire de candidați la unele facultăți, există la alte facultăți situația ca față de numărul de locuri planificate, față de necesitățile de perspectivă ale economiei, culturii, ale științei, numărul de candidați este mai mic sau insuficient, ceea ce duce la necesitatea de a organiza în unele cazuri, al doilea concurs de admitere, uneori chiar să nu ne putem realiza în totalitate și în bune condițiuni cifra de școlarizare.

Acțiunile întreprinse în anii precedenți și cu sprijinul presei și cu măsuri luate de institutele de învățământ superior au îmbunătățit în mare parte o situație anterioară, adică această echilibrare și această îndrumare a candidaților s-a făcut în mai bune condiții. Totuși, și în momentul de față considerăm necesar ca pentru anumite sectoare unde pe baza analizei în anii precedenți s-au constatat unele greutăți la școlarizare să continuăm și să intensificăm, această îndrumare a absolvenților de școală medie. Institutele de învățământ superior, au inițiat unele acțiuni în această privință, iar în perioada care urmează institutele au sarcini de a le intensifica. Solicităm și de data aceasta, ca și anul trecut sprijinul presei pentru realizarea acestei îndrumări a candidaților spre unele sectoare deficiente. Aceste sectoare asupra cărora stăruim, în ceea ce privește îndrumarea absolvenților de școală medie sunt următoarele: învățământul superior agricol, învățământul superior tehnic, facultățile de matematică-mecanică, de fizică și de chimie de la universități, secțiile de filozofie de la universități și institute pedagogice de 3 ani. Cred că nu este necesar să dau explicații de ce toate aceste sectoare au importanță. Aș stăruii poate mai mult asupra institutelor pedagogice de 3 ani, unde necesitățile sunt legate de dezvoltarea școlii elementare și asupra facultăților de filozofie care pregătesc activiști pe front ideologic, asupra facultăților de mecanică, matematică și fizică și de chimie, care constituie baza realistă a dezvoltării științelor naturii, științelor teoretice și a științelor practice, științelor aplicate în același timp, pregătiri de cadre pentru școala de cultură generală.

În ce privește învățământul agricol cunoaștem cu toții dezvoltarea pe care o capătă institutele noastre agronomice, în legătură cu desăvârșirea construcției socialiste în agricultură, iar în ceea ce privește învățământul superior tehnic lucrurile sunt foarte cunoscute de noi toți.

Ministerul consideră că în această privință sprijinul [dat] de presă poate fi deosebit de folositor așa cum s-a dovedit și în anii precedenți, și așa face unele recomandări. Consider că

anumite acțiuni de presă ne pot fi deosebit de utile. Numesc presă, incluzând aici și radioul și televiziunea, adică marile mijloace de comunicare cum sunt numite în general.

De pildă noi ne gândim la apariția în presă a unor articole și unele date concrete în legătură cu orientarea elevilor din clasa a XI-a spre specialitățile unde avem unele greutăți la școlarizare, articole privind activitatea institutelor sau a facultăților spre care vrem să orientăm mai mult spre absolvenții de școală medie, unele informații de presă în ceea ce privește acțiunile întreprinse de institutele de învățământ superior în această privință, de pildă vizitele care se organizează la institutele de învățământ superior cu grupe de elevi de la școala medie, acele zile ale porților deschise, în care elevii din școala medie iau contact cu problematica viitoarelor lor specialități, apoi unele articole privind însăși prezentarea acestor specialități, adică, în ce constă problematica lor, rolul lor în construcția socialistă, în toate domeniile, perspectivele pe care le dezvoltă aceste specialități pentru viitoarele cadre de specialiști. Pentru aceste articole considerăm că pot fi atrase cadre didactice de prestigiu din învățământul nostru superior.

Tov. Ministru Jean Livescu – continuare

De asemenea, un absolvent al acestei facultăți care lucrează în producție și care dă rezultate valoroase poate să fie antrenat pentru scrierea articolelor în presă. De asemenea, scrierea de reportaje [referitoare] la specialități despre care am vorbit mai înaintea este foarte utilă. Concomitent, ministerul publică o serie de materiale propuse de institutele de învățământ superior ca: broșuri, pliante, afișe etc., cu această ocazie am solicitat presei ca existența acestor materiale să fie publicate.

De asemenea, cred că ar putea fi intensificată prezentarea condițiilor de viață și studiu ale studenților, cu menționarea unor aspecte create de partid și guvern pentru studenți la specialitățile la care vrem să îmbunătățim selectarea prin concurs. De asemenea, așteptăm Hotărârea Consiliului de Miniștri care va apare în curând privitor la acest lucru. Ministerul publică o broșură cu titlul „Admiterea în învățământul superior – ediția 1963”, și ea va apare în cursul lunii iunie.

În lunile de vară, organizarea cursurilor de pregătire în cadrul institutelor de învățământ superior, iar în cursul lunii iunie să se prezinte în presă scurte notițe cu privire la concursul de admitere.

Dacă considerați necesar, aș putea da o scurtă prezentare asupra admiterii: ea va avea loc în luna septembrie, concursul va fi organizat în două etape – prima 7 – 16 septembrie pentru institutele politehnice și agronomice, iar a doua etapă între 18 – 25 septembrie pentru celelalte facultăți.

Iată tovarăși pe scurt obiectivul conferinței de presă la care v-am rugat să participați și dv. Vă rog ca dv. să puneți întrebări și în mod operativ s-ar putea iniția unele acțiuni și stabili legături.

Fiecare instituție de învățământ superior are un plan al său propriu de acțiune. Tov. rectori vor urmări cu toată grija îndeplinirea planului și cred că nu este necesar să arăt cât de folositor este sprijinul dat de presă.

Dacă sunt unele întrebări pe baza celor arătate.

Tov. Apostolescu

În ceea ce privește Institutul de arhitectură sprijinul de presă central este foarte util, de popularizat mai ales în provincie.

Tov.....(Scînteia Tineretului)

Ziarul Scînteia Tineretului are o rubrică specială cu privire la publicarea materialelor pentru concursul de admitere și conform tradiției ea apare cu materiale noi solicitate și cu sprijinul cadrelor didactice. De asemenea, am popularizat multe articole în legătură cu pregătirea profesională a elevilor.

Personal zilele trecute am fost la Brașov și am cerut sprijinul tov. rector, dar care m-a primit cam greu. În legătură cu problemele de matematică, noi solicităm sprijinul profesorilor de specialitate din instituțiile de învățământ superior. Mai avem materiale în legătură cu agricultura, fizica, chimia, dar pe care nu le-am publicat.

Tov. Ministru J. Livescu

Aș propune ca și direcțiile generale în unele cazuri când dv. întâmpinați rezistență la scrierea de materiale în presă să fie sesizat și Ministerul Învățământului. Noi lucrăm cu toții în același scop, dar trebuie să dăm și sprijinul necesar.

Tov. rector C. Dinculescu

Din experiența anilor precedenți, una din greutățile întâmpinate este perioada cursurilor de pregătire. Eu propun ca această acțiune de pregătire să fie popularizată în presă. Cred că această perioadă este foarte importantă atât pentru noi, cât și pentru absolvenți.

Tov. J. Livescu

Să se arate că în acest an nu se mai admit înscrieri pe parcurs. În felul acesta nu se poate realiza o pregătire metodică. Ele încep în două serii și cine nu se prezintă la început, se prezintă la cea de a doua serie.

Tov. C. Dinculescu

Tot în legătură cu acest lucru să fie lămurii oamenii aceștia și să frecventeze cursurile de pregătire cu multă regularitate. Datorită acestui lucru, cadrele didactice nu mai ajung să-și facă concediile pentru că sunt prinși în diferite acțiuni.

De cele mai multe ori sunt situații când trebuie să contopim 2-3 grupe. Cred că ar trebui să vorbim și despre materiile de concurs unde se produc de cele mai multe ori modificări. Exemplu: Facultatea de metalurgie.

Tot din experiența anilor trecuți broșura de admitere dispăre pe parcurs și ea nu ajunge în mâna candidaților (mă refer la provincie). Această broșură trebuie să fie precis trimisă în centrele din provincie și numai pe adresa școlii medii. Cu această ocazie elevii se pot prezenta la Centrul școlar de unde își iau informațiile necesare.

Tov. J. Livescu

Tirajul broșurii de anul trecut privind admiterea a fost mic, pe când anul acesta aproape dublu, și propunerea dv. a fost bună ca ea să fie trimisă pe adresa școlii.

Este util și aș recomanda institutelor ca materialele să fie trimise pe adresa școlii respective.

Tov. Dinculescu

Aș face o propunere: ca de pe acum Ministerul Învățământului să pregătească lista școlilor medii și adresa lor ca să se știe unde se vor trimite broșurile.

Încă un lucru care cred că este bine să fie prelucrat în presă: sunt mai multe facultăți cu același caracter și din cauza aceasta de cele mai multe ori se fac încurcături. Cred că este bine ca să se înființeze o secție de automată, deoarece ea este foarte utilă la ora actuală. Institutul politehnic are 4.000 de oameni în domeniul mecanicii. Acești oameni nu pot să stea într-o singură facultate și trebuie să fie împărțiți.

Propun ca Facultatea de mecanizarea agriculturii să [fie] mai mult popularizată; la fel și facultățile cu caracter mecanic de la Galați, Cluj etc. Prelucrarea și cunoașterea facultăților și secțiilor noi este un lucru foarte important. De aceia cred că această ședință își are bine venit rostul său.

Tov. Siclovan Ion

În legătură cu cursurile de pregătire, cu formarea celor două serii la Institutul de cultură fizică și sport aş vrea să prezint unele greutăți:

În acest sens, tinerii care vin la concursul de admitere sunt ocupați, reținuți în formele speciale de pregătire, în cantonament. Atunci, noi am luat măsura, și cer și asentimentul Ministerului cu conducerea U.C.F.S. ca să organizăm pentru aceștia un curs special de pregătire în locurile unde au cantonamente.

Acesta este un aspect, alt aspect este legat de fără frecvență. Dacă deosebit de utilă este această consfătuire pentru cursurile de zi, pentru cursurile de fără frecvență noi am dori instrucțiuni mai urgente, deoarece până ajungem să popularizăm întregul tineret, mai ales că vin din învățământul de la sate, ar trebui să primim instrucțiuni mai urgente, pentru ca noi să luăm măsuri în sensul desfășurării în cele mai bune condițiuni a concursului de admitere.

Tov. adjunct al ministrului Jean Livescu

Prima chestiune. Trebuie să vă spun că trebuie să sesizați ministerul.

În ceea ce privește fără frecvența, toate datele pe care le-am dat până acum se referă la admiterea la învățământul de zi. Pentru fără frecvență se pregătesc instrucțiuni noi, pentru care, fără îndoială vă cerem sprijinul. Va fi vorba probabil, de unele modificări în sistemul de admitere, dar acum nu discutăm fără frecvența.

Tov. rector Dinculescu

Aș dori să vă întreb: dacă suntem întrebați în legătură cu fără frecvența la învățământul tehnic, putem afirma că este acelaș regim ca anul trecut? Oamenii vin și întreabă.

Tov. adjunct al ministrului Jean Livescu

Învățământul fără frecvență este în lichidare. Învățământul fără frecvență există acolo unde a fost și anul trecut. Nu este vorba de noi acte normative, ci este vorba de noi instrucțiuni privind modalitățile de admitere.

Tov. rector Lupu

Institutul de științe economice nu a avut greutăți în anul trecut în ce privește recrutarea studenților. Spun în anul trecut, pentru că în anii precedenți am avut unele greutăți, cum a fost Secția de merceologie. Anul trecut am fost angajați și am avut un număr foarte mare de candidați la merceologie 3,2 pe un loc. Aceasta datorită faptului că am fost ajutați.

Anul acesta facem popularizarea cu mijloace proprii. Am ruga totuși „Scînteia Tineretului” să ne ajute totuși în continuare. Noi înțelegem să se dea prioritate unor institute, unde se recrutează mai greu studenții, dar să nu se neglijeze celelalte institute.

Noi avem alte cabinete, reviste de specialitate la care am apelat, ne-am făcut împreună cu ele un plan și sperăm să fim ajutați.

Cerem tot sprijinul „Scînteii Tineretului”, pentru ca să nu avem greutăți, deoarece „paza bună trece primejdia rea”. Credem că în ce privește acțiunea de popularizare a institutelor, indicațiile care au fost date aici sunt bune, dar ar fi bine dacă s-ar întocmi un fel de programe în colaborare cu Ministerul, unele institute și să se schițeze mai concret ce

trebuie făcut în această acțiune. Credem că o rubrică, ca aceea de la „Scînteia Tineretului” ar fi bine venită și la alte organe de presă.

Trebuie să aduc în discuție chestiunea cu broșura. Am fost și noi ajutați, dar sperăm să se facă o mai bună împărțire a acestor broșuri.

Tov. Balaci

În afară de aceste măsuri care s-au preconizat aici în legătură cu popularizarea institutelor, aș vrea să fac unele sugestii:

Aș vrea să insist că munca aceasta de popularizare ar trebui să pună accentul și pe valoarea profesională a viitorilor candidați. Trebuie să se știe că cei mai buni vor intra în institutele de învățământ superior. Aceasta este o muncă politică importantă. Cred că organizațiile de tineret, U.T.M. ar putea să pună accentul pe această creștere a exigenței în ce privește selecționarea candidaților la concursul de admitere.

Broșura privind concursul de admitere să fie trimisă școlilor medii. S-ar putea introduce în ultimele ore de dirigiență sau în cadrul ședinței de U.T.M. preocuparea de a comenta condițiile concursului de admitere și de a selecționa ceea ce interesează pe tineri.

Credem că Ministerul fiind o forță centrală poate să transmită instrucțiuni președinților examenelor de maturitate în legătură cu anumită propagandă pe care poate să o facă legată de darea de sugestii absolvenților de a se îndrepta către cutare sau cutare institut.

În legătură cu felul cum ar putea ajuta presa, credem că aceste „mese rotunde” sau rubricile permanente ar putea fi bine folosite în cadrul televiziunii și credem că vor da roade.

Credem că tirajul cu 25.000 de exemplare este foarte redus, ar trebui 100.000 de exemplare.

Tov.....revista „Femeia”

Aș dori să întreb dacă se îndreaptă fetele spre meseria adecvată lor. Noi am primit diferite scrisori de la fete din Hunedoara, Reșița care au fost repartizate acolo și nu s-au putut adecva condițiilor.

Tov. adjunct al ministrului Jean Livescu

Învățământul nostru este același pentru ambele sexe, lucru care este o prevedere constituțională, pe care noi nu o putem pune în discuție. Cred că prin organizațiile de tineret s-ar putea pune problema unei anumite specialități, dar noi o putem pune în mod oficial. Dacă o fată dorește să urmeze siderurgia, nu putem să o îndepărtăm.

Tov. Dinculescu

Din rezultatele concursului de admitere din anul trecut de la politehnică, rezultă că fetele au obținut rezultatele cele mai bune. Din cele 9 facultăți, șefii de promoție sunt când o fată când un băiat. Cea mai mare medie a fost 9,72 – o fată, la altă facultate 9,58 – un băiat. O altă fată 9,97 a avut cele mai bune rezultate, din cele 27 de note luate, o singură notă de 9.

Tovarăși foarte bune rezultate dau fetele. Niciodată însă nu vom putea împiedica valul de fete care merg la Facultatea de chimie. Noi vrem să dăm acestei facultăți un caracter mai adânc de inginerie.

Absolvenții de la chimie când merg în producție în afară de laborator nu mai vor altceva. Nu vor să meargă în producție. Nu este nevoie de atâți oameni, laboranți se pot lua și de la Facultatea de la Universitate. Pentru a se înlocui inginerii chimiști vin de la Facultatea de mecanică, unde avem o secție pentru industrie chimică. De la Ministerul Chimiei vin și ne cer 200 de oameni.

Tovarăși, nu putem împiedica acest val de fete care vin la Facultatea de chimie. Pe câteva sute de locuri se înscriu 1.000 de candidați. După cum nu putem împiedica valul de fete de la electronică, care [iau note] foarte bune.

Fetele care merg la siderurgie o duc însă greu. Cu toată modernizarea producției, ele nu admit să se urce pe furnal. Este absolut nevoie ca ele să meargă la Reșița, Hunedoara, Călan, Galați. Pe urmă se mai întâmplă și altă problemă „căsătoria”. După 4 ani de zile, după ce oamenii se înțeleg foarte bine se gândesc să se căsătorească și nu mai pleacă din București.

Fetele trebuie totuși îndreptate ca ele să meargă spre o meserie potrivită, dar noi nu putem să le oprim când se înscriu. La înscrierea în Facultatea de chimie, înscrierile se fac până la unu noaptea și vin câte două sute de fete unde mai vezi câte doi băieți rătăciți. Nu putem spune să nu se înscrie[sic!].

Tov. Ministru Jean Livescu

Eu cred că se înțelege de la sine că admiterea este în funcție de felul și de pregătirea profesională a candidaților. Poate că pe linia aceasta trebuie pusă problema și să se ceară o pregătire suficientă în vederea examenului de admitere.

Este bine a se da instrucțiuni președinților și membrilor comisiilor de maturitate de a îndruma pe viitorii candidați la facultăți.

E bine ca televiziunea să organizeze „mesele rotunde”. În ce privește broșurile cu condițiile de admitere pe lângă tirajul stabilit de Ministerul Învățământului mai avem și broșuri ale Institutelor care popularizează facultățile. Cred că ministerul a stabilit un tiraj suficient pentru aceste măsuri.

Tov. rector de la medicină

Medicina este o facultate care atrage în fiecare an candidați, dar întâmpină greutatea la o singură facultate cu specialitatea stomatologie.

Noi rugăm presa ca printre facultățile popularizate să fie și facultatea de stomatologie.

O altă problemă care ridică multe dificultăți este și problema cursurilor de pregătire. Aceste cursuri avantajează pe candidații din marile centre și din București. Mai mult de jumătate din studenți sunt din București, deoarece candidații din provincie nu au o pregătire înaltă, pe care o primesc cei de la cursuri.

În felul acesta se crează dificultăți în repartiziile geografice a medicilor pe regiuni. Astfel, din regiunea Dobrogea, care este foarte deficitară în cadre medicale reușesc să intre 5-6 studenți. Aceste cursuri să fie accesibile tuturor candidaților pentru a nu se crea o repartitie neegală și un factor negativ pe plan local.

Aș propune ca și presa locală să ia măsuri să popularizeze aceste cursuri.

Tov. Ministru Jean Livescu

În ce privește facultatea de stomatologie, se poate spune că ea constituie o problemă. Presa ar fi de un mare sprijin în direcția aceasta, deoarece formarea unor medici stomatologi cu o calificare înaltă trebuie rezolvată.

Popularizarea facultății de stomatologie s-ar putea face cu progresele tehnice în această direcție. În popularizare vom căuta să sprijinim presa locală. Cursurile de pregătire se organizează în toate centrele locale.

Tov. rector de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu”

Și în trecut nu prea ne-am bucurat de sprijinul primit din partea presei centrale cu popularizarea acestui institut. Recrutarea nu se poate face ca și la celelalte institute, nu are un

caracter de masă. Trebuie să depistăm cele mai talentate cadre ale poporului și să răspundem cerințelor actuale ale muncii din țara noastră și de peste hotare. Studenții noștri, încă de pe băncile facultății, sunt angajați în diferite concursuri internaționale. Foarte multe talente din provincie din cauză că nu sunt îndrumați și nu au profesori cu o calificare înaltă [se pierd]. De aceia de multe ori noi nu îndeplinim planul cu elementele cele mai corespunzătoare.

Am dori să dăm presei noastre centrale un bogat material și să simțim sprijinul ei. La noi este o oarecare elasticitate pentru îndeplinirea cifrei de plan.

Tov. Ministru Jean Livescu

În ce privește depistarea talentelor, Conservatorul ar putea face mult mai mult decât face în momentul de față.

Tov. Dinculescu

Eu aș vrea să am și anul acesta confirmarea din partea ministerului în ce privește primirea candidaților la aceste cursuri. Întâmpinăm greutățile la primirea acestor candidați deoarece trebuie să plătească cazarea și cantină contracost. Și aș vrea să știu dacă putem primi în continuare ca și în anii precedenți.

A doua problemă este legată de stomatologie și de asistența care se dă studenților noștri. Cred că ar fi bine ca facultatea de stomatologie să fie de 4 ani și jumătate și să facă numai probleme de stomatologie, nu și alte specialități pentru a avea medici la nivel de medic stomatolog.

Tov. Ministru Jean Livescu

În ce privește masa și căminul, Ministerul Învățământului va da instrucțiuni în această direcție.

Pentru facultatea de stomatologie această problemă este în discuție.

Tov. Benedec

În fața noastră, în perioada actuală stă o problemă deosebit de grea în privința originii teritoriale a acestor candidați. Anul trecut am avut procent mic de studenți străini, deși cum s-a arătat institutul nostru este unicul în țară și deci toți care vor face arhitectura, la noi învață. În tot cursul iernii, prin grija sfatului popular al Capitalei și cu cadrele noastre didactice au fost instruiți aproximativ 400 de tineri, nebucureșteni în vederea concursului de admitere. Acești tineri s-au pregătit la desen în școala noastră în așa fel încât ei au căpătat superioritate față de concurenții din provincie. Așa că, numai elementele geniale din provincie vor putea face față la concursul de admitere. Eu nu sunt în măsură în momentul de față, să fac propuneri, dar voi cere permisiunea să prezentăm unele propuneri, pentru ca tinerii din provincie să se apropie de pregătirea tinerilor din capitală.

Prelungirea termenului de școlarizare cu 6 (șase) săptămâni nu poate ridica substanțial nivelul pregătirii arhitecților.

Poate că ar trebui să ne concentrăm îndeosebi asupra pregătirii la desen a tinerilor din provincie. Poate că această idee să nu dea rezultate bune. Mi se pare cert că în această toamnă, din 200 de locuri, 120 vor fi ocupate de bucureșteni și 80 de cei din provincie.

Pregătirea pe care organizațiile din regiune au încercat să o dea în urma insistențelor noastre tinerilor din provincie, iar numărul celor veniți din provincie era redus.

Pentru a fi în ordinea de zi a acestei conferințe de presă, socotesc că cea mai importantă insistență ar fi recrutarea candidaților pentru concursul de admitere. Presa de

provincie și ziarele speciale ar putea să insiste îndeosebi pe tema lămuririi a ceea ce este arhitectura și unde se învață ea. La ora actuală orice oraș din țară și orice regiune are foarte multe realizări deosebit de importante. Din păcate, nu în toate părțile se cunoaște că și arhitecții au adus o valoroasă contribuție și de aceea cei care doresc să-și aducă contribuția la continua lor dezvoltare, în mod firesc se îndreaptă spre facultățile de construcții. Dar este și facultatea de arhitectură care îi dezvoltă în această direcție.

Sunt unii care își dau seama că locul lor ar fi fost la facultatea noastră. Sunt la noi studenți care s-ar fi dezvoltat cu mult mai mare succes la construcții.

Dar cum pe noi ne interesează mai mult elementele din regiune, insistăm cu toată stăruința și asigurăm organele de presă că vom pregăti materialul, vom difuza și la organele de presă din provincie, dar totuși cred că presa centrală are o mare importanță pe această linie.

Tov.....

Deoarece aici s-a pus problema necesității intensificării acestor măsuri și pe presa locală, vreau să vă fac cunoscut că presa locală este prezentă. Agerpresul are legături și cu cele mai mici ziare raionale, așa că toate indicațiile conducerii ministerului pot fi aduse la cunoștința organelor de presă regionale și raionale prin Agerpres.

Agerpres va cere colaborarea în special a conducerii ministerelor și acolo unde este cazul și conducerii unor institute de învățământ superior.

Tov. Ministru Jean Livescu

Tovarăși,

Eu [vă] mulțumesc foarte mult, în primul rând pentru prezența dv. la această conferință de presă și sunt sigur și convins că și în acest an vom primi ajutorul activ al presei pentru a realiza o sarcină foarte importantă, în cadrul mării sarcini a învățământului nostru superior de a pregăti cadre cât mai bune, cât mai bine calificate, mai atașate muncii de desăvârșire a construcției socialiste.

Rog în același timp pe tovarășii rectori să urmărească cu toată atenția realizarea planului de popularizare a institutelor și îi rog să păstreze o legătură cât mai bună cu organele de presă centrală și cu Agerpresul, pentru popularizarea în provincie, și în același timp să urmărească realizarea tuturor celorlalte acțiuni prevăzute în planul fiecărui institut și unde trebuie, antrenați o parte cât mai mare din cadrele noastre didactice, din studenții noștri care au legături și cu școlile din care provin, cu absolvenții institutelor, care să devină propagandiști pentru domeniile în care au studiat, și cu toate organele locale care pot sprijini îndrumarea absolvenților spre facultățile noastre.

În ceea ce privește ministerul, ministerul va sprijini cu toată atenția și grija aceste acțiuni și vă rog, oricând considerați că sprijinul ministerului este util, necesar, luați legătura cu oricare dintre noi și noi vom face tot posibilul pentru ca să realizăm acțiunea respectivă prin plan sau eventual noi inițiative.

Mulțumesc încă odată pentru participarea dv. și rugându-vă încă odată să ne acordați sprijinul dv., închei.

1963, [mai]. Indicațiile privind admiterea în învățământul superior, elaborate de Ministerul Învățământului.

Indicații privind admiterea în învățământul superior

1. – Concursul de admitere în învățământul superior este un concurs unic pentru toți candidații, admiterea făcându-se pe o singură listă, în ordinea strict descrescândă a mediilor obținute la concurs. Toate probele se vor susține pe baza programelor prevăzute în broșura Ministerului Învățământului „Admiterea în învățământul superior” din 1963. Răspunsurile la probele de concurs vor fi apreciate în funcție de cunoștințele candidaților.

2. – Concursul de admitere în învățământul superior (cursuri de zi) se vor desfășura în două etape, după cum urmează:

- În prima etapă – între 7 și 16 septembrie a.c., pentru toate facultățile institutelor tehnice și agronomice, facultățile de matematică-mecanică, fizică, chimie și secțiile de filozofie din cadrul universităților București și Iași, secția de filozofie-pedagogie – secundar istorie de la Universitatea din Cluj;

- În a doua etapă – între 18 și 25 septembrie a.c. – pentru toate celelalte institute și facultăți;

- La institutele de artă și la Institutul de cultură fizică probele practice [se vor ține între 7 și 16]¹ septembrie; [probele scrise și orale se dau odată cu etapa a doua a admiterii]².

- La facultățile de educație fizică din institutele pedagogice de 3 ani probele practice vor începe la 13 septembrie.

3. – Înscrierea candidaților pentru concursul de admitere se va face între 10 și 30 august la instituțiile și facultățile care încep concursul la 7 septembrie; între 20 august și 12 septembrie, la instituțiile și facultățile care încep concursul de admitere la 18 septembrie.

Candidații care susțin examenul de maturitate în sesiunea din toamnă se vor putea înscrie la concursul de admitere până la 6 septembrie inclusiv pentru etapa I. Candidații respinși la concursul de admitere ținut în prima etapă se vor putea înscrie la secțiile și facultățile care țin concursul de admitere în etapa a II-a, până la 17 septembrie inclusiv.

4. – Lista candidaților admiși a se prezenta la probele concursului de admitere se va afișa, la fiecare facultate, cu 1 – 2 zile înainte de începerea concursului.

Rezultatele la probele scrise și probele practice, se vor afișa în ordine alfabetică, specificându-se și media obținută de fiecare candidat admis. [vor fi admiși la proba orală candidații care au obținut la proba scrisă, respectiv probele practice, cel puțin media 5,00]³.

Lista candidaților admiși în anul I se va afișa în ordinea mediilor obținute la concurs, cu specificarea mediei la fiecare candidat, în limita locurilor planificate pentru facultatea sau secția respectivă. La Institutul de arhitectură, probele de desen nu vor mai fi eliminatorii.

¹ Scris de mână.

² Scris de mână.

³ Scris de mână.

La Facultatea de matematică-mecanică, la încheierea mediei de la [cele două]¹ probe scrise de matematică (aritmetică, algebră, trigonometrie, calcul diferențial și geometrie plană în spațiu și analitică) se va calcula și media obținută la matematică în școala de cultură generală, cl[asele] VII-XI.

La Facultatea de fizică [încheierea]² mediei de la proba scrisă de fizică se va calcula și media obținută la fizică în școala de cultură generală, clasele VIII-XI.

Media generală la probele scrise se va stabili prin calcularea notelor de la disciplinele de matematică cu media obținută la disciplina de fizică. [După cum se arată mai sus]³.

5. – Pentru buna desfășurare a concursului de admitere din acest an, instituțiile de învățământ superior vor lua următoarele măsuri:

a) Până la 25 mai se va constitui comisia de admitere pe institut al cărei președinte este rectorul instituției de învățământ superior. Această comisie va funcționa până la 30 octombrie a.c. și va răspunde de toate problemele privind admiterea la cursurile de zi, seare și fără frecvență; de asemenea, va ține o legătură permanentă cu comisiile centrale de admitere din Ministerul Învățământului.

b) Rectorul instituției de învățământ superior va răspunde de buna desfășurare a concursului de admitere și va numi comisiile de admitere pe facultăți și comisiile de examinare, având grija ca în componența acestora să intre cele mai bune cadre didactice.

c) În toate facultățile se vor organiza instructaje cu membrii comisiilor de admitere și de examinare pentru cunoașterea de către aceștia a tuturor măsurilor privind organizarea și desfășurarea concursului; atenție deosebită se va acorda stabilirii cât mai judicioase a subiectelor atât pentru probele scrise, cât și pentru cele orale în conformitate cu programele obiectelor de la concursul de admitere pentru anul 1963.

d) În lunile iulie și august, în toate instituțiile de învățământ superior se vor organiza cursuri de pregătire pentru candidații la concursul de admitere. Cursurile se vor desfășura în două serii, după cum urmează: de la 5 iulie la 4 august și de la 5 august la 1 septembrie. Înscrierea candidaților pentru fiecare serie se va putea face numai până în preziua începerii cursului, fără a se mai admite vreo înscriere pe parcurs.

6. – În toată perioada premergătoare concursului de admitere, instituțiile de învățământ superior vor desfășura acțiuni de popularizare. Se va acorda o atenție deosebită orientării candidaților către acele specialități care întâmpină greutăți în realizarea cifrei de școlarizare.

Conducerile instituțiilor de învățământ superior răspund de îndeplinirea prezentelor indicații.

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 205/1963, nenumerotat.

¹ Scris de mână.

² Scris de mână.

³ Scris de mână.

1963, mai. Condițiile de admitere în instituțiile de învățământ superior în anul universitar 1963/1964, elaborate de Ministerul Învățământului.

CONDIȚIILE DE ADMITERE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR ÎN ANUL UNIVERSITAR 1963/1964

Admiterea în instituțiile de învățământ superior – cursuri de zi, serale și fără frecvență – se face prin concurs.

Concursul este unic pentru toți candidații: admiterea se face în ordine descrescândă a mediilor obținute și în limita numărului de locuri planificat.

A. ADMITEREA LA CURSURILE DE ZI

Dreptul de înscriere la concurs

1. Se pot prezenta la concursul de admitere în instituțiile de învățământ superior cetățenii R.P. Române care sunt:

- absolvenți ai școlilor medii de cultură generală cu diplomă de maturitate;
- absolvenți din anul școlar 1962/63 ai școlilor pedagogice de învățători și educatoare cu examen de stat, care au primit repartizare pentru a urma învățământul superior;
- absolvenți cu examen de diplomă ai școlilor medii tehnice și ai școlilor pedagogice cu durata de 4 ani;
- absolvenți cu examen de bacalaureat ai fostelor licee teoretice, industriale sau comerciale, precum și absolvenți cu diplomă (certificat) ai altor școli, care au fost echivalente de Ministerul Învățământului cu școala medie, având dreptul de a continua studiile în învățământul superior.

Cursurile de pregătire a candidaților

2. În lunile iulie și august, în toate instituțiile de învățământ superior se organizează cursuri de pregătire pentru candidații la concursul de admitere. Cursurile se vor desfășura în două serii, după cum urmează: de la 5 iulie la 4 august și de la 5 august la 1 septembrie. Înscrierea candidaților pentru fiecare serie se va face până în preziua începerii cursului. Nu se admit înscrieri pe parcurs. Candidații din provincie vor putea beneficia, contra cost, de cazare și masă în căminele și cantinele studentești.

Data concursului

3. Concursul de admitere se va desfășura în două etape, după cum urmează:

Etapa I, între 7 și 16 septembrie 1963, pentru următoarele facultăți:

- Facultățile institutelor tehnice și agronomice;
- Facultățile de matematică-mecanică, fizică, chimie de la universități;
- Secțiile de filozofie de la Universitatea din București și de la Universitatea „Al.I. Cuza” din Iași;
- Secția de filozofie-pedagogie, secundar istorie de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj.

Observații

- La institutele de artă și la Institutul de cultură fizică, probele practice încep în ziua de 7 septembrie 1963;

- La facultățile de educație fizică din cadrul institutelor pedagogice de 3 ani probele practice încep la 13 septembrie 1963.

Etapa a II-a, între 18 și 25 septembrie 1963, pentru toate celelalte facultăți din cadrul universităților și institutelor.

Înscrierea candidaților

4. Înscrierea candidaților la concursul de admitere se face la secretariatul facultăților, după cum urmează:

Pentru institutele și facultățile care încep concursul la 7 septembrie, candidații se vor înscrie între 15 august și 5 septembrie. În mod excepțional, pentru candidații reușiți la examenul de maturitate în sesiunea septembrie 1963, înscrierea se va putea face și în ziua de 6 septembrie.

Pentru institutele și facultățile care încep concursul la 18 septembrie, candidații se vor înscrie între 25 august și 16 septembrie. În mod excepțional, candidații respinși la concursurile de admitere din etapa I se vor putea înscrie la secțiile și facultățile care țin concurs de admitere în etapa a II-a până în ziua de 17 septembrie inclusiv.

Pentru a da posibilitatea candidaților să cunoască toate dispozițiile cu privire la înscrierea și la desfășurarea concursului, comisia de admitere din fiecare instituție de învățământ superior va lua măsuri pentru afișarea comunicatelor apărute în presă și a instrucțiunilor necesare orientării candidaților.

Acte necesare la înscriere

5. Pentru înscrierea la concurs, candidații vor completa o cerere tip, în care vor indica facultatea și secția la care doresc să dea concursul de admitere.

La cererea de înscriere se vor anexa:

a) Certificatul de naștere (copie legalizată);

b) Diploma de maturitate pentru absolvenții școlilor de cultură generală, diploma de tehnician pentru absolvenții școlilor medii tehnice cu durata de 4 ani, diploma de examen de stat pentru absolvenții școlilor pedagogice, diploma de bacalaureat pentru absolvenții fostelor licee teoretice, industriale, comerciale, diploma (certificatul) de absolvire a altor școli care au fost echivalate de Ministerul Învățământului cu școala medie, cu dreptul de a continua studiile în învățământ superior (în original);

c) Certificatul de sănătate eliberat de policlinica studentescă sau de spitalele unificate de adulți (în localitățile unde nu există policlinici studențești). Acest certificat trebuie să cuprindă obligatoriu rezultatele următoarelor examene medicale:

- Microradiografia făcută în centrul universitar unde candidatul susține concursul;

- Reacția Wasserman;

- Un examen clinic (boli interne, O.R.L., oftalmologie, chirurgie și neurologie).

În alegerea facultății pe care doresc să o urmeze, candidații trebuie să se orienteze și în funcție de starea sănătății personale, să țină seama de recomandările făcute de către comisia medicală care funcționează la nivelul policlinicilor (raionale, S.M.S. regionale sau la spitale) și care apreciază starea de sănătate și o consemnează în certificatul medical.

Certificatul trebuie vizat de policlinica studentescă din centrul universitar în care este situat institutul. Viza constă din verificarea datelor înscrise în certificat și efectuarea unor analize sau examinări, în raport cu facultatea pe care o va urma tânărul. De aceea, candidatul trebuie să se prezinte personal pentru obținerea vizei.

Examenul medical și viza certificatelor la policlinicile studențești încep la 1 iulie 1963. Se recomandă candidaților să solicite din timp obținerea certificatului medical și a vizei policlinicii studențești pentru a evita aglomerarea din zilele precedente concursului.

Observatii

CertIFICATELE DE SĂNĂTATE pentru candidații la concursul de admitere în învățământul superior de artă trebuie să cuprindă rezultatele la următoarele examene speciale:

- Examen medical O.R.L. pentru institutele de teatru, secția canto de la conservatoare și facultățile de muzică de la institutele pedagogice de 3 ani;

- Examenul medical de oftalmologie și probe de diferențiere cromatică (depistarea discromatopiilor) pentru institutele de arte plastice și facultățile de arte plastice de la institutele pedagogice de 3 ani.

Sunt valabile numai certificatele medicale eliberate de serviciile medicale de la policlinica instituțiilor de artă, policlinicile studențești sau spitalele unificate de adulți, din care rezultă că la examenele medicale O.R.L. sau oftalmologice nu s-au constatat defecte organice care să împiedice pe candidat să urmeze institutul, facultatea sau specializarea aleasă.

Pentru înscrierea la concursul de admitere la institutul de cultură fizică și la facultățile de educație fizică din cadrul institutelor pedagogice de 3 ani, sunt valabile numai certificatele medicale eliberate de centrele medicale de cultură fizică și sport.

d) Dovada de repartizare (obținută în acest an) pentru absolvenții școlilor pedagogice de învățători și educatori cu examen de stat;

e) 3 fotografii tip buletin de identitate.

Cererile nedepuse în termen sau neînsoțite de actele specificate mai sus nu vor fi luate în considerare.

Afișarea listei candidaților admiși să se prezinte la concurs

Pe baza verificării actelor școlare comisiile de admitere vor dispune afișarea listei candidaților cel mai târziu în preziua concursului.

Înainte de începerea concursului (practic sau oral) candidații vor primi o fișă în care examinatorii vor înscrie notele pentru fiecare probă practică sau orală imediat după încheierea examinării la disciplina respectivă.

Pe fiecare fișă se va aplica fotografia candidatului. Fiecare candidat va preda fișa de note comisiei de examinare după ultima probă susținută.

În timpul concursului, candidații vor avea asupra lor buletinul de identitate.

Stabilirea rezultatelor la probele practice

7. Fiecare probă practică va fi calificată cu o notă, de la 10 la 1. Rezultatele se afișează în ordinea alfabetică a candidaților, specificându-se media obținută de fiecare candidat. Vor fi admiși la probele scrise candidații care au obținut la probele practice cel puțin media 5,00.

La institutele de teatru, conservatoare, institutele de arte plastice și facultățile cu profil artistic de la institutele pedagogice de 3 ani fiecare probă practică este eliminatorie. Dacă nota obținută la una din probe este sub 5, candidatul nu mai are dreptul să se prezinte la celelalte probe. Notarea la probele practice se va face în urma consultării colective în cadrul comisiei de examinare. Lista candidaților admiși se afișează după fiecare probă practică.

Stabilirea rezultatelor la probele scrise

8. Fiecare probă scrisă va fi calificată cu o notă, de la 10 la 1. Rezultatele se afișează în ordinea alfabetică a candidaților, specificându-se media obținută de fiecare candidat. Vor fi admiși la probele orale candidații care au obținut la probele scrise cel puțin media 5,00.

Observații pentru facultățile de matematică-mecanică

Media la probele scrise rezultă din:

- nota obținută de candidat la proba scrisă de aritmetică, algebră, trigonometrie, calcul diferențiat;

- nota obținută de candidat la proba scrisă de geometrie plană, în spațiu și analitică;

- media obținută de candidat la matematici în clasele VIII-XI ale școlii de cultură generală.

Observație pentru facultățile de fizică

Se va stabili o primă medie la fizică rezultată din:

- nota obținută de candidat la proba scrisă de fizică;

- media obținută de candidat la fizică în clasele VIII – XI ale școlii de cultură generală.

Media la probele scrise va rezulta din media obținută la fizică, calculată ca mai sus, și nota obținută la proba scrisă de aritmetică, algebră, trigonometrie și calcul diferențiat.

Stabilirea rezultatelor la probele orale

9. La fiecare probă orală candidatul va primi, pe baza răspunsurilor, o notă de la 10 la 1, fără fracțiuni.

Media la probele orale va rezulta din media notelor obținute la fiecare probă orală.

Stabilirea mediei generale a concursului de admitere

10. Media generală a concursului de admitere va rezulta din media probelor scrise, media probelor orale și media probelor practice.

Admiterea în anul I

11. Comisia de admitere stabilește lista candidaților, în ordine de clasificare, pe baza mediilor generale stabilite cum se arată la pct. 10.

Copia ordinului de înmatriculare se afișează la decanatul facultății respective. Candidații reușiți la concursul de admitere se vor înscrie la facultăți până la 30 septembrie.

Studenții înscriși în anul I care nu se vor prezenta la cursuri până la 5 octombrie 1963 vor fi exmatriculați. Sunt exceptați numai studenții care vor absenta motivat, cu aprobare dată de decanat, până la 5 octombrie 1963.

Actele candidaților care nu au reușit la concursul de admitere vor fi restituite de facultăți în termen de 2 zile de la afișarea rezultatului concursului.

B. ADMITEREA LA CURSURILE SERALE

Concursul de admitere la învățământul seral se desfășoară după normele și programele stabilite pentru învățământul de zi.

Dreptul de înscriere la concurs

1. Se pot prezenta la concursul de admitere pentru învățământul superior seral următoarele categorii de oameni ai muncii care au absolvit școala medie de cultură generală cu examen de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă, sunt în vârstă de cel mult 35 ani (împliniți în anul calendaristic în care se ține concursul de admitere) și doresc să obțină o calificare superioară în specialitatea activității lor sau într-o specialitate înrudită:

a) Muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni, proiectanți, tehnologi sau laboranți din industrie, agricultură, silvicultură, transporturi, construcții, din institutele de proiectare, de cercetare și de învățământ superior, cu o vechime de cel puțin 3 ani în specializare.

b) Muncitori calificați, maiștri sau tehnicieni cărora li s-au încredințat funcții în aparatul de partid, de stat, în întreprinderile economice, în organizațiile obștești și au o vechime de cel puțin 3 ani în producție. Acești candidați se pot înscrie la concursul de admitere, fie în specialitatea în care au lucrat în producție, fie în specialitatea unde lucrează în prezent sau la o specialitate apropiată de aceasta.

c) Ofițerii activi ai Ministerului Forțelor Armate sau ai Ministerului Afacerilor Interne care au cel puțin 3 ani de activitate într-o specialitate tehnică.

Recomandarea candidaților la concursul de admitere pentru cursurile serale

2. Candidații la concurs trebuie să fie recomandați de o comisie formată din:

- directorul întreprinderii sau conducătorul instituției ori al organizației obștești;

- delegatul organizației de partid;

- secretarul organizației U.T.M.;

- președintele comitetului sindical din întreprindere, instituție sau organizație obștească.

Vor fi recomandați oameni ai muncii care îndeplinesc condițiile menționate la punctul 1 de mai sus, care obțin rezultate bune în muncă și care participă activ la viața obștească.

Pentru ofițerii activi prevăzuți la lit. c a punctului 1, recomandarea va fi semnată de conducerea ministerului de care aparțin.

Data concursului

3. Concursul va avea loc între 25 și 30 septembrie 1963.

Înscrierea candidaților

4. Înscrierea candidaților pentru concursul de admitere se primește la secretariatele facultăților între 15 și 23 septembrie 1963.

Alte dispoziții

5. Actele cerute la înscriere, obiectele de concurs, desfășurarea concursului [de] admitere pentru cursurile serale sunt aceleași ca la concursul de admitere pentru învățământul de zi.

6. Candidații reușiți la concursul de admitere în învățământul seral se vor înscrie la facultățile respective în termen de cel mult 15 zile de la data afișării rezultatelor concursului de admitere; în caz contrar, pierd dreptul de înscriere.

7. Pentru prezentarea o singură dată la concursul de admitere, se acordă candidaților un concediu de studii plătit, de 30 zile calendaristice anual, în afara concediului de odihnă. Concediul de studii se acordă la cerere, eșalonat sau integral. În cazul când candidații se prezintă în același an calendaristic la examenul de maturitate și la concursul de admitere în învățământul superior, beneficiază de un singur concediu de studii de 30 zile calendaristice.

C. ADMITEREA LA CURSURILE FĂRĂ FRECVENȚĂ

Concursul de admitere în învățământul superior fără frecvență se desfășoară după normele și programele stabilite pentru învățământul de zi.

Dreptul de înscriere

1. Se pot prezenta la concursul de admitere pentru învățământul superior fără frecvență oameni ai muncii care au absolvit școala medie de cultură generală cu diplomă de

maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă, sunt în vârstă de cel mult 35 ani (împliniți în anul calendaristic în care se ține concursul de admitere), doresc să obțină o calificare superioară și îndeplinesc următoarele condiții:

a) La facultățile care pregătesc și cadre didactice din universități și din institutele pedagogice se pot înscrie, la specialitățile în care predau cadrele didactice din învățământul de cultură generală, școli speciale și din instituțiile pre-școlare, precum și cele care predau obiecte de cultură generală în alte școli.

b) La facultățile de filologie, istorie și filozofie din universități și institute pedagogice de 3 ani, se pot înscrie și activiștii așezămintelor de cultură, lucrătorii redacționali din presă și edituri, cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate.

c) La facultățile de filozofie, istorie, științe juridice și economice din universități și institutul de științe economice, se pot înscrie activiști de partid, ai organizațiilor de masă și ai sfaturilor populare. Activiștii de partid care provin din învățământ se pot înscrie și la institutele pedagogice de 3 ani.

d) La facultățile de științe juridice, filologie, istorie, filozofie și științe economice, se pot înscrie ofițeri activi ai Ministerului Forțelor Armate și ai Ministerului Afacerilor Interne cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate (în Ministerul Forțelor Armate, Ministerul Afacerilor Interne sau în alte sectoare de muncă în care au lucrat înainte de a fi încadrați în aceste ministere).

e) La facultățile economice, se pot înscrie cadrelor care lucrează în probleme de contabilitate, preț de cost, finanțe și credit, planificare, muncă și salarii, statistică, aprovizionare tehnico-materială și organizarea activității economice, merceologie, circulația mărfurilor, cu o vechime de cel puțin 3 ani în muncă.

f) La facultățile de științe juridice, se pot înscrie cadrele de specialitate juridică din justiție, procuratură, arbitrajul de stat, notariate, din oficiile juridice de pe lângă întreprinderile și instituțiile de stat și ai organizațiilor obștești, cu o vechime de cel puțin 3 ani în activitate.

g) La Institutul de cultură fizică și sport, se pot înscrie sportivii clasificați în categoriile I și II, cu o vechime de 3 ani în specialitate.

Recomandarea candidaților la concursul de admitere pentru cursurile fără frecvență

2. Pentru prezentarea la concursul de admitere candidații din categoriile menționate mai sus trebuie să prezinte o recomandare, după cum urmează:

a) Candidații prevăzuți la lit. a și b., din partea unei comisii formate din: șeful secției de învățământ a sfatului popular raional (orășenesc), delegatul comitetului raional (orășenesc) de partid și delegatul comitetului sindical raional (orășenesc);

b) Candidații prevăzuți la lit. e și f., din partea unei comisii formate din: directorul întreprinderii sau conducătorul instituției și al organizației obștești, delegatul organizației de partid, secretarul organizației U.T.M. și președintele comitetului sindical din întreprindere, instituție sau organizație obștească;

c) Candidații prevăzuți la lit. d, din partea conducerii ministerului de care aparțin;

d) Candidații prevăzuți la lit.g, din partea conducerii Uniunii de cultură fizică și sport;

e) Candidații prevăzuți la lit. c, din partea birourilor comitetelor regionale de partid cu avizul Direcției de Propagandă și Cultură și Direcției Organizatorice ale Comitetului Central al P.M.R.

Data concursului

3. Concursul va avea loc între 27 august și 5 septembrie 1963.

Organizarea concursului

4. Pentru a crea condiții mai bune de prezentare a candidaților, concursul de admitere la cursurile fără frecvență se organizează cât mai aproape de locul de muncă al candidatului, în mod diferențiat:

a) În fiecare centru universitar pentru toate facultățile și secțiile de același fel din țară, la următoarele specialități:

- matematică de la universități;
- biologie-botanică și biologie-zoologie de la Universitățile din București, Cluj și Iași;
- geografie fizică de la universitățile din București, Cluj și Iași;
- limba și literatura română de la universități;
- limba și literatura rusă – limba și literatura română de la Institutul pedagogic de limbă și literatură rusă „Maxim Gorki” din București;
- istoria României de la universitățile din București, Cluj și Iași;
- matematică de la institutele pedagogice de 3 ani din Baia-Mare, București, Cluj, Iași și Timișoara;
- științe naturale și agricole de la institutele pedagogice de 3 ani din Baia-Mare, București, Cluj, Iași și Timișoara;
- fizică-chimie și cunoștințe tehnico-agricole de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj și Tg. Mureș;
- istorie-geografie de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Iași și Timișoara;
- limba și literatura română de la institutele pedagogice de 3 ani din Baia-Mare, București, Cluj, Iași și Timișoara;
- limba și literatura rusă – limba și literatura română de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Iași și Tg. Mureș;
- limba și literatura română – istorie de la Institutul pedagogic de 3 ani Tg. Mureș.

În fiecare centru universitar, concursul pentru aceste specialități se organizează la următoarele institute:

- Centrul București: Universitatea, Institutul de limbă și literatură rusă „Maxim Gorki”, Institutul pedagogic de 3 ani;
- Centrul Iași: Universitatea „Al.I. Cuza”, Institutul pedagogic de 3 ani;
- Centrul Timișoara: Universitatea, Institutul pedagogic de 3 ani;
- Centrele Baia-Mare, Bacău, Brașov, Craiova, Constanța, Galați, Pitești, Tg. Mureș: institutele pedagogice de 3 ani;
- Centrul Petroșani: Institutul de mine.

b) La facultățile și secțiile fără frecvență de mai jos, concursul de admitere se ține numai la instituțiile de învățământ superior la care funcționează aceste secții:

- filozofie de la universitățile din București, Cluj și Iași;
- defectologie de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj;
- științe juridice de la universitățile din București, Cluj, Iași;
- economie politică și planificare de la Universitățile din Cluj, Iași și Institutul de științe economice „V.I. Lenin” din București;

- finanțe și credit de la universitățile din Cluj, Iași și Institutul de științe economice „V.I. Lenin” din București;
- evidență contabilă de la universitățile din Cluj, Iași și Institutul de științe economice „V.I. Lenin” din București;
- statistică de la Institutul de științe economice „V.I. Lenin” din București;
- comerț de la Institutul de științe economice „V.I. Lenin” din București;
- educație fizică de la Institutul de cultură fizică și de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj și Iași;
- muzică de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj și Iași;
- limba și literatura română – limba și literatura maghiară de la Institutul pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș.

Înscrierea candidaților la concursul fără frecvență

5. Înscrierea candidaților pentru concursul de admitere se face între 1 iulie și 15 august 1963 la instituțiile indicate mai sus.

Actele necesare la înscriere

6. Fiecare candidat va depune dosarul de acte și va completa o cerere – tip de înscriere, în care va indica institutul, facultatea și secția pentru care dorește să dea concursul de admitere.

Pe baza verificării dosarului de acte și a constatării că solicitanții întrunesc condițiile indicate la punctele 1 și 2, comisia de admitere va afișa până la 20 august 1963 lista celor admiși a se prezenta la concurs, cu specificarea facultății și secției solicitate.

Admiterea în anul I

7. Pentru admiterea la învățământul fără frecvență funcționează aceleași comisii care au fost numite de rectorii instituțiilor de învățământ superior, conform instrucțiunilor în vigoare pentru învățământul de zi.

8. Comisiile de examinare vor fi numite de Ministerul Învățământului dintre cadrele didactice din centrele universitare respective. În măsura în care în localitate nu există cadre pentru unele specialități, Ministerul, la propunerea instituțiilor de învățământ superior, va delega în comisiile de examinare cadre didactice din alte centre universitare.

9. Desfășurarea concursului se va face în conformitate cu normele stabilite pentru cursurile de zi și serale, cu următoarele modificări:

- Probele scrise vor începe în ziua de 27 august și se vor ține în toate centrele în aceeași zi și la aceeași oră. Temele pentru probele scrise vor fi stabilite de Minister și transmise în plic sigilat președintelui comisiei de admitere până la 26 august.

- După încheierea probelor de concurs, comisia de admitere va stabili ordinea clasificării candidaților, pe liste separate pentru fiecare instituție, facultate și secție pentru care s-a ținut concurs. În termen de maximum 48 de ore de la încheiere concursului, președintele comisiei de admitere va comunica sub semnătură aceste liste la instituțiile de învățământ superior pentru care s-a ținut concursul. Rectorul institutului, în calitate de președinte al comisiei de admitere, va întocmi lista centralizatoare a candidaților admiși la fiecare facultate și secție, în ordinea descrescândă a mediilor obținute de candidații din toate centrele de concurs și în limita numărului de locuri planificat.

- În același timp, pe baza listelor de candidați admiși, rectorul va emite ordine de înmatriculare a candidaților admiși în facultățile sau secțiile pentru care s-a ținut concurs și va dispune afișarea copiilor după ordinele de înmatriculare.

- Rectorul va trimite o copie de pe ordinul de înmatriculare la instituțiile de învățământ superior din centrele universitare unde au avut loc concursurile de admitere.

Alte dispoziții

10. Candidații reușiți la concursul de admitere se vor înscrie la facultățile respective în termen de cel mult 15 zile de la data afișării rezultatului concursului de admitere; în caz contrar, pierd dreptul de înscriere.

11. Pentru prezentarea o singură dată la concursul de admitere, se acordă candidaților un concediu de studii plătit, de 30 zile calendaristice anual, în afara concediului de odihnă. Concediul de studii se acordă la cerere, eșalonat sau integral. În cazul când candidații se prezintă în același an calendaristic la examenul de maturitate și la concursul de admitere în învățământul superior, beneficiază de un singur concediu de studii de 30 zile calendaristice.

Obiectele de concurs

Candidații la concursul de admitere – cursurile de zi, seral și fără frecvență – vor susține probele practice, scrise și orale, după cum urmează:

Toate probele se vor susține pe baza programelor publicate în prezenta broșură.

Observații

Candidații din rândul minorităților naționale vor fi examinați la limba și literatura română după programa școlii medii absolvite. Ei pot să susțină probele de concurs, în limba maternă. În acest scop, o dată cu actele de înscriere, vor adresa comisiei de admitere o cerere scrisă, indicând limba în care solicită să fie examinați. Comisia de admitere va coopta în comisiile examinatoare cadre didactice din învățământul superior sau de cultură generală, cunoscătoare ale limbii respective.

AMEd, Fond Permanent, dosar nr. 205/1963, nenumărat.

51

1963, mai 27. Propunerile Ministerului Învățământului trimise spre aprobare vicepreședintelui Consiliului de Miniștri Emil Bodnăraș, privind organizarea concursului de admitere în învățământul superior pe anul 1963/1964¹.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PE ANUL UNIVERSITAR 1963/4

A. Admiterea la învățământul de zi

1. – Concursul de admitere în învățământul superior pentru anul universitar 1963/4 se desfășoară în conformitate cu indicațiile comunicate pentru anul 1962/3 (concurs unic pentru toți candidații, admiterea făcându-se pe o singură listă, în ordinea descrescândă a mediilor obținute la concurs și a numărului de locuri planificat). Toate probele se vor susține pe baza programelor prevăzute în broșura Ministerului Învățământului, „Admiterea în învățământul superior”, ediția 1963.

¹ Informații extrase din nota trimisă de Ministrul Învățământului, Ștefan Bălan, la data de 27 mai 1963. (ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 56/1963, f.45)

2. – Concursul de admitere la cursurile de zi se va desfășura în două etape, după cum urmează:

Etapa I, între 7 și 16 septembrie 1963, pentru următoarele facultăți:

- facultățile de la institutele tehnice și agronomice;
- facultățile de matematică – mecanică de la universități;
- facultățile de fizică de la universități;
- facultățile de chimie de la universități;
- secțiile de filozofie de la Universitatea din București și de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași;

– secția de filozofie – pedagogie, secundar istorie, de la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj.

Observații

La institutele de artă și la Institutul de Cultură Fizică, probele practice încep în ziua de 7 septembrie 1963.

La facultățile de educație fizică din cadrul institutelor pedagogice de 3 ani, probele practice încep la 13 septembrie 1963.

Etapa a II-a, între 18 și 25 septembrie 1963, pentru toate celelalte facultăți din cadrul universităților și institutelor.

3. – Înscrierea candidaților.

Pentru institutele și facultățile care încep concursul la 7 septembrie, candidații se pot înscrie între 15 august și 5 septembrie. În mod excepțional, pentru candidații reușiți la examenul de maturitate în sesiunea septembrie 1963, înscrierea se va putea face și în ziua de 6 septembrie.

Pentru institutele și facultățile care încep concursul la 18 septembrie, candidații se vor înscrie între 25 august și 16 septembrie. În mod excepțional, candidații respinși la concursurile de admitere din etapa I se vor putea înscrie la secțiile și facultățile care țin concurs de admitere în etapa a II-a în ziua de 17 septembrie inclusiv.

Candidații vor indica în cererea de înscriere facultatea și secția la care doresc să deponă concursul [sic!] de admitere.

4. – Comisiile de admitere, pe baza verificării actelor școlare, vor dispune afișarea, până în preziua concursului, a listei candidaților admiși să se prezinte la concurs.

5. – Stabilirea rezultatelor la probele practice.

La probele practice fiecare probă va fi calificată cu o notă, de la 10 la 1. Rezultatele se afișează în ordinea alfabetică a candidaților, specificându-se media obținută de fiecare candidat. Vor fi admiși să se prezinte la probele scrise candidați care au obținut la probele practice cel puțin media 5,00.

La institutele de teatru, conservatoare, institutele de arte plastice și facultățile cu profil artistic de la institutele pedagogice de 3 ani, fiecare probă practică este eliminatorie. Dacă nota obținută la una din probe este sub 5, candidatul nu mai are dreptul să se prezinte la celelalte probe.

Observație pentru Institutul de Arhitectură.

Probele de desen nu sunt eliminatorii.

Admiterea la examinarea orală se va stabili pe baza mediei rezultate din media obținută la probele de desen, calculată cu ponderea 2, și media obținută la probele scrise de matematici, calculată cu ponderea 1.

6. – Stabilirea rezultatelor la probele scrise.

Rezultatele la probele scrise se afișează în ordinea alfabetică a candidaților, specificându-se media obținută de fiecare candidat. Vor fi admiși să se prezinte la probele orale candidații care au obținut la probele scrise cel puțin media 5,00.

Observație pentru facultățile de matematică – mecanică.

Se va stabili o primă medie la matematici, rezultată din:

- nota obținută de candidat la proba scrisă de aritmetică, algebră, trigonometrie, calcul diferențial,

- nota obținută de candidat la proba scrisă la geometrie plană, în spațiu și analitică

- media obținută de candidat la matematici în clasele VIII-XI ale școlii de cultură generală.

Media definitivă la probele scrise va rezulta din media obținută la matematici, calculată ca mai sus, și nota obținută la proba scrisă de fizică.

Observație pentru facultățile de fizică.

Se va stabili o primă medie la fizică rezultată din:

- nota obținută de candidat la proba scrisă la fizică

- media obținută de candidat la fizică în clasele VIII-XI ale școlii de cultură generală.

Media definitivă la probele scrise va rezulta din media obținută la fizică, calculată ca mai sus, și notele obținute la cele două probe scrise de matematici.

7. – Stabilirea rezultatelor la examinarea orală

La fiecare probă orală candidatul va primi, pe baza răspunsurilor, o notă de la 10 la 1, fără fracțiuni.

Media la probele orale va rezulta din media notelor obținute la fiecare probă orală.

8. – Stabilirea mediei generale a concursului de admitere.

Media generală a concursului de admitere va rezulta din media probelor scrise și media probelor orale.

9. – Admiterea în anul I.

Comisia de admitere stabilește lista candidaților, în ordinea de clasificare, pe baza mediilor generale stabilite cum se arată la p. 7.

Rectorul instituției de învățământ superior aprobă prin ordin de înmatriculare admiterea în anul I a candidaților în ordinea de clasificare și în limita locurilor planificate pentru facultatea sau secția la care s-a înscris candidatul.

Copia ordinului de înmatriculare se afișează la decanatul facultății respective.

10. Cursuri de pregătire a candidaților.

În lunile iulie și august, în toate instituțiile de învățământ superior se organizează cursuri de pregătire pentru candidații la concursul de admitere. Cursurile se vor desfășura în două serii, după cum urmează: de la 5 iulie la 4 august și de 5 august la 1 septembrie. Înscrierea candidaților pentru fiecare serie se va putea face numai până în preziua începerii cursului, fără a se mai admite vreo înscriere pe parcurs. Candidații din provincie vor putea beneficia, contra cost, de cazare în căminele studențești și de masă la cantine.

B. Admiterea la învățământul seral

1. – Concursul de admitere la învățământul seral se desfășoară după normele și programele stabilite pentru învățământul de zi.

2. – Concursul începe în ziua de 25 septembrie și durează până la 30 septembrie a.c.

3. – Înscrierile pentru concursul de admitere la învățământul seral se primesc la facultățile respective între 15 și 23 septembrie 1963. Au dreptul să candideze numai persoanele care îndeplinesc condițiile cerute de Hotărârea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri nr. 1052/1962 și care prezintă toate actele cerute pentru înscriere prin instrucțiunile de față.

C. Admiterea la învățământul fără frecvență

1. – Concursul de admitere în învățământul superior fără frecvență pentru anul universitar 1963/4 se desfășoară după normele și programele cuprinse în broșura Ministerului Învățământului, „Admiterea în învățământul superior”, ediția 1963. În broșură sunt indicate nominal institutele, facultățile și secțiile la care funcționează învățământ fără frecvență.

2. – Pentru a fi înscriși la concursul de admitere pentru învățământul superior fără frecvență, candidații trebuie să întrunească condițiile prevăzute de Hotărârea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri nr. 1052/1962.

3. – Concursul va avea loc între 27 august și 5 sept[embrie] 1963.

4. – Pentru a crea condiții mai bune de prezentare a candidaților la concursul de admitere în învățământul superior fără frecvență, concursul se ține în mod diferențiat:

1. În fiecare centru universitar, pentru toate facultățile și secțiile de același fel din țară, la următoarele specialități:

- matematică, de la universități;
- biologie, botanică și zoologie, de la universitățile din București, Cluj, Iași;
- geografie fizică, de la universitățile din București, Cluj, Iași;
- limba și literatura română, de la universități;
- limba și literatura rusă – limba și literatura română, de la Institutul Pedagogic „Maxim Gorki” din București.

- istoria României, de la universitățile din București, Cluj, Iași;

- matematică, de la institutele pedagogice de 3 ani din Baia Mare, București, Cluj, Iași, Timișoara;

- științe naturale și agricole, de la institutele pedagogice de 3 ani din Baia Mare, București, Cluj, Iași, Timișoara;

- fizică – chimie și cunoștințe tehnico-agricole, de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Tg. Mureș;

- istorie – geografie, de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Iași, Timișoara;

- limba și literatura română, de la institutele pedagogice de 3 ani din Baia Mare, București, Cluj, Iași, Timișoara;

- limba și literatura rusă – limba și literatura română, de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Iași, Tg. Mureș;

- limba și literatura română – istorie, de la institutul pedagogic de 3 ani din Tg. Mureș.

Pe centre universitare, concursul pentru aceste specialități se organizează la următoarele institute:

- Centrul București: Universitatea, Institutul Pedagogic „Maxim Gorki”, Institutul Pedagogic de 3 ani.

- Centrul Iași: Universitatea „Al. I. Cuza”, Institutul Pedagogic de 3 ani.
- Centrul Cluj: Universitatea „Babeș - Bolyai”, Institutul Pedagogic de 3 ani.
- Centrul Timișoara: Universitatea, Institutul Pedagogic de 3 ani.
- Centrele Baia Mare, Bacău, Brașov, Craiova, Constanța, Galați, Pitești, Tg. Mureș: institutele pedagogice de 3 ani.
- Centrul Petroșani: Institutul de Mine.

Înscrierile pentru concursul de admitere se fac între 1 iulie și 15 august 1963 la instituțiile indicate mai sus, cât mai aproape de locul de muncă al candidatului.

Fiecare candidat va depune dosarul de acte și va completa o cerere-tip de înscriere, în care va indica institutul, facultatea și secția pentru care dorește să depună concursul de admitere.

Pe baza verificării dosarului de acte și a constatării că solicitanții întrunesc condițiile prevăzute de Hotărârea nr. 1052/1962, comisia de admitere va afișa până la 20 august 1963 lista candidaților admiși a se prezenta la concursul de admitere, cu specificarea facultății și secției solicitate.

II. La facultățile și secțiile fără frecvență de mai jos, concursul de admitere se ține la institutele de învățământ la care funcționează aceste secții:

- filozofie, de la universitățile din București, Cluj, Iași;
- defectologie, de la Universitatea „Babeș - Bolyai” din Cluj;
- științe juridice, de la universitățile din București, Cluj, Iași;
- economie politică și planificare, din cadrul universităților din Cluj, Iași și I.S.E.

București;

- finanțe și credit, de la universitățile din Cluj, Iași și I.S.E. București;
- evidență contabilă, de la universitățile din Cluj, Iași și I.S.E. București;
- statistică, de la I.S.E. București;
- comerț, de la I.S.E. București;
- educație fizică, de la Institutul de Cultură Fizică din București și de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Iași;
- muzică, de la institutele pedagogice de 3 ani din București, Cluj, Iași;
- limba și literatura română – limba și literatura maghiară, de la Institutul Pedagogic

de 3 ani din Tg. Mureș.

Termenele de înscriere, procedura de verificare a actelor și de afișare a listei candidaților admiși să se prezinte la concurs sunt cele indicate la pct. I de mai sus.

5. – Pentru admiterea la învățământul fără frecvență funcționează aceleași comisii numite de rectorii institutelor de învățământ superior, conform instrucțiunilor în vigoare pentru învățământul de zi.

6. – Comisiile de examinare vor fi numite de Ministerul Învățământului dintre cadrele didactice din centrele universitare respective. În măsura în care în localitate nu există cadre pentru unele specialități, Ministerul, la propunerea institutelor de învățământ superior, va delega în comisiile de examinare cadre didactice din alte centre universitare.

7. – Desfășurarea concursului se va face în conformitate cu normele stabilite pentru cursurile de zi și serale, cu următoarele modificări:

- Pentru concursurile de admitere de la facultățile și secțiile indicate la pct. I, probele scrise vor începe în ziua de 27 august și se vor ține în toate centrele în aceeași zi și la aceeași

oră. Temele pentru probele scrise vor fi stabilite de Minister și transmise în plic sigilat președintelui comisiei de admitere până la 26 august.

- După încheierea probelor de concurs, comisia de admitere va stabili ordinea clasificării candidaților, pe liste separate pentru fiecare instituție, facultate și secție pentru care s-a ținut concurs. În termen de maximum 48 de ore de la încheierea concursului, președintele comisiei de admitere va comunica sub semnătură aceste liste la institutele de învățământ superior [sic!] pentru care s-a ținut concursul. Rectorul institutului, în calitate de președinte al comisiei de admitere, va întocmi liste centralizatoare a candidaților admiși la fiecare facultate și secție, în ordinea descrescândă a mediilor obținute de candidații din toate centrele de concurs și în limita numărului de locuri planificat.

- În același timp, pe baza listelor de candidați admiși, rectorul instituției de învățământ superior va emite ordine de înmatriculare a candidaților admiși în facultățile sau secțiile pentru care s-a ținut concurs și va dispune afișarea copiilor după ordinele de înmatriculare.

- Rectorul va comunica [câte o] copie de pe ordinul de înmatriculare la institutele de învățământ din centrele universitare unde au avut loc concursurile de admitere.

ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 56/1963, ff. 46-54.

52

1963, [decembrie]. Proiect de Hotărâre a Consiliului de Miniștri, elaborat de Ministerul Învățământului, pentru modificare unor prevederi ale Hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri Nr. 1003/1957, cu privire la îmbunătățirea învățământului superior.

CONSILIUL DE MINIȘTRI al REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

HOTĂRÂRE

pentru modificarea unor prevederi ale Hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri nr. 1003/1957, cu privire la îmbunătățirea învățământului superior.

Consiliu de Miniștri al Republicii Populare Române hotărăște:

Hotărârea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. nr. 1003/1957, cu privire la îmbunătățirea învățământului superior, se modifică după cum urmează:

1. – Articolul 22, alineatul al 8-lea va avea următorul cuprins:

Pentru elevii din ultima clasă a școlii medii (cursuri de zi, serale și fără frecvență) și pentru absolvenții școlilor medii de cultură generală, se vor organiza de către Comitetele executive ale sfaturilor populare regionale (oraș București și oraș Constanța), întreprinderi sau grupuri de întreprinderi cursuri de pregătire, în vederea prezentării lor la concursul de admitere în învățământul superior. Organizarea acestor cursuri va fi îndrumată de Ministerul Învățământului prin Comitetele executive ale sfaturilor populare regionale. Cheltuielile pentru organizarea și funcționarea acestor cursuri se vor suporta din planul de cheltuieli al sfaturilor populare și al întreprinderilor care organizează astfel de cursuri.

2. – Prevederile prezentei Hotărâri se aplică începând cu anul școlar 1963/1964.

AMEd, Fond Permanent, Dosar 203/1963, nenumărotat.

53

1963, [decembrie]. Expunerea de motive la proiectul de Hotărâre a Consiliului de Miniștri, elaborat de Ministerul Învățământului, pentru modificare unor prevederi ale Hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri Nr. 1003/1957, cu privire la îmbunătățirea învățământului superior.

TOVARĂȘI MINIȘTRI,

Pe baza prevederilor Hotărârii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri nr. 1003/1957 cu privire la îmbunătățirea învățământului superior, începând din anul școlar 1957/1958 s-au organizat pentru fiii de muncitori din clasele X și XI cursuri de pregătire în vederea prezentării lor la concursul de admitere în instituțiile de învățământ superior.

Până în prezent cursurile au fost organizate în timpul anului școlar de întreprinderi sau grupuri de întreprinderi, de comitetele executive ale sfaturilor populare, iar pe timpul verii de instituțiile de învățământ superior. În ultimul timp, au fost primiți la cursuri și fiii de colectivști, de cadre didactice și de activști de partid și de stat cu merite deosebite în muncă, iar în anul școlar 1962/63 au putut participa toți elevii din clasele X și XI care au manifestat dorința de a fi ajutați în pregătirea lor pentru concursul de admitere în învățământul superior și au fost recomandați de școală.

În prezent, ținând seama de îmbunătățirea simțitoare a compoziției sociale a studenților și a elevilor din învățământul mediu, de modificările aduse sistemului de acordare a bursei în învățământ superior (Hotărârea nr. 1054/1962) și de necesitatea înlăturării unor fenomene de supraîncărcare a elevilor, apreciem ca fiind necesare unele modificări în organizarea cursurilor de pregătire pentru admiterea în învățământul superior. În acest scop, facem următoarele propuneri:

- Cursurile de pregătire să se organizeze numai pentru elevii din clasa XI-a (cursuri de zi, seral și fără frecvență și pentru absolvenții școlilor medii de cultură generală cu diplomă de maturitate care doresc să se pregătească în vederea concursului de admitere în învățământul superior.

Aceste cursuri se organizeze în școli și în întreprinderi socialiste. Renunțarea la cursurile de pregătire organizate de instituțiile de învățământ superior este motivată de faptul că la pregătirea în cadrul facultăților se prezentau mai ales candidați din centrele universitare respective încât, în loc de a se realiza un nivel mai uniform de pregătire a candidaților, cursurile duceau la o accentuare a diferenței de nivel dintre absolvenții proveniți din centrele universitare și orașele mari și cei proveniți din centrele urbane mici și localități rurale.

- Cursurile să se organizeze în timpul anului școlar în perioada 10 ianuarie – 15 mai (cu excepția vacanței de primăvară) duminica dimineața câte 3 ore și în vacanța de vară, în două serii, între 5 iulie – 4 august și 5 august – 1 septembrie, în 5 zile pe săptămână câte 4 ore.

- La cursurile de pregătire organizate de comitetele executive în școli să predea cadre didactice din învățământul mediu cu rezultate bune la catedră, iar la cele organizate în întreprinderi pentru salariații acestora și fiii lor, să predea specialiști din întreprinderi și cadre didactice, recomandate de secțiile de învățământ ale sfaturilor populare.

Instituțiile de învățământ superior să sprijine aceste cursuri, la cerere, în măsura posibilului, trimițând cadre didactice universitare să țină anumite lecții mai dificile, ajutând pe profesorii localnici.

- Cheltuielile pentru organizarea și funcționarea cursurilor de pregătire să fie suportate de instituțiile care le organizează: sfaturi populare regionale sau întreprinderi.

Prin organizarea cursurilor de pregătire pe baza propunerilor de mai sus, se realizează o economie de 1.160.000 lei, anual.

În acest scop am întocmit alăturatul proiect de Hotărâre, pe care-l supunem spre aprobare.

MINISTRU,
Acad. Ștefan Bălan

AMEd, fond Permanent, dosar nr. 203/1963, nenumerotat.

54

1964, ianuarie 30. Propunerile făcute de Ministerul Învățământului, adresate Consiliul de Miniștri, privind concursul de admitere în învățământul superior din 1964.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
CABINETUL MINISTRULUI

Nr. 0290

Data: 30-I-1964

Către
CONSILIUL DE MINIȘTRI
Tov. Vicepreședinte Emil Bodnăraș¹

Ținând seama de experiența acumulată în ultimii ani în ceea ce privește admiterea în învățământul superior, ca și de cerințele de îmbunătățire continuă a sistemului de admitere, facem următoarele propuneri pentru concursul de admitere din septembrie a.c.:

1. Concursul de admitere în învățământul superior (cursuri de zi), să se desfășoare în același mod ca și în anul precedent, adică în două etape, după cum urmează:

- în prima etapă – între 7 și 16 septembrie a.c. – pentru toate facultățile institutelor tehnice și agronomice, facultățile de matematică – mecanică, fizică, chimie și secțiile de filozofie din cadrul universităților din București și Iași; secția de filozofie – pedagogie, secundar istorie, de la Universitatea din Cluj; institutele de artă și Institutul de Cultură Fizică (probe practice);

- în a doua etapă – între 18 și 25 septembrie a.c., pentru toate celelalte institute și facultăți; la facultățile de educație fizică din institutele pedagogice de 3 ani, probele practice să înceapă la 13 septembrie a.c.

¹ Documentul conține rezoluția „De acord (cu respectarea observațiilor Direcției de Propagandă)”, însoțită de o semnătură indescifrabilă.

Menținerea celor două etape în desfășurarea concursului este necesară pentru îndeplinirea – în continuare – cu prioritate a planului de școlarizare la facultățile din sectorul tehnic și agronomic și la unele facultăți din sectorul universitar.

În ceea ce privește învățământul fără frecvență, concursul de admitere ar urma să se desfășoare ca în anul precedent:

- la 27 august a.c., pentru candidații care au examenul de maturitate și
- la 7 septembrie a.c., pentru candidații care vor susține maturitatea în sesiunea din toamnă sau pentru cei încadrați în învățământul de cultură generală, începând cu 1 septembrie 1964.

Concursul de admitere în învățământul superior seral să înceapă la 25 septembrie a.c.

2. Să se îmbunătățească modul de apreciere a cunoștințelor candidaților, prin precizarea disciplinelor de concurs care au o pondere mai mare în ansamblul pregătirii studenților din diferitele facultăți și prin creșterea greutateii specifice a acestor discipline în sistemul de calculare a mediei. Un exemplu foarte pozitiv l-a constituit în anul precedent modul de apreciere la matematici și fizică.

În momentul de față Ministerul Învățământului are în studiu aceste probleme, urmând ca până la 1 martie a.c. să definitiveze măsurile care se impun.

3. Popularizarea concursului de admitere să se facă prin:

- broșura de admitere editată de Ministerul Învățământului și care va apare [sic!] într-un tiraj mai mare decât în anul trecut (30.000 de ex. față de 25.000 ex.);
- un afiș tipărit și difuzat de Ministerul Învățământului, care să cuprindă rețeaua și profilul instituțiilor de învățământ superior;
- pliante și afișe tipărite și difuzate de instituțiile de învățământ superior.

4. Experiența ultimilor ani ne-a arătat că organizarea cursurilor de pregătire pentru candidații la concursul de admitere – în timpul verii, la instituțiile de învățământ superior – nu mai corespunde în întregime scopului pentru care aceste cursuri au fost înființate.

Considerăm că [sic!] începând cu acest an să se țină numai un singur curs de pregătire, în luna august, în unele instituții de învățământ, unde se va aprecia ca necesar.

Vă rugăm să ne dați acordul dv. pentru a întocmi planul de măsuri corespunzător.

Ministru,
Acad. Ștefan Bălan

ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 9/1964, ff. 1-3.

1964, martie 10. Propunerile făcute de Ministerul Învățământului, adresate Consiliului de Miniștri, privind probele concursului de admitere în învățământul superior pentru anul universitar 1964/1965.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
CABINETUL MINISTRULUI

Nr. 0636

Data: 10-III-1964

Către
CONSILIUL DE MINIȘTRI
Tov. Vicepreședinte Emil Bodnăraș

Vă înaintăm alăturat propunerile privind probele concursului de admitere în învățământul superior pentru anul universitar 1964/65.

În stabilirea probelor de concurs s-au avut în vedere următoarele considerente:

a) creșterea – în ansamblul aprecierii candidaților – a ponderii disciplinelor care stau la baza viitoarei pregătiri în specialitatea pentru care concurează și, o dată cu aceasta, a ponderii probelor scrise.

b) modificarea sistemului de calculare a mediei la concursul de admitere, în sensul ca ea să rezulte din suma notelor obținute la toate probele, împărțită la numărul lor. Acest sistem asigură, în modul cel mai echitabil, cerința exprimată la pct. a. Facem mențiunea că, cu excepția concursului de admitere din toamna anului 1963, calcularea mediei s-a făcut după acest sistem.

c) luarea în considerare, în continuare, la facultățile de matematică – mecanică și fizică de la universități, a notelor obținute de candidați în clasele VIII-XI la disciplinele de matematică și fizică, în calculul mediei de la concursul de admitere, atât la probele scrise, cât și în calculul mediei generale. Am menționat și în scrisoarea noastră anterioară că acest mod de apreciere la matematică și fizică a avut o influență pozitivă.

d) la acele facultăți și secții de limbi străine a căror limbă de profil nu se studiază în școala medie (spaniolă, cehă, maghiară, arabă, chineză etc.), candidații să poată susține probe la limbile străine studiate în școala medie (rusă, franceză, germană, engleză).

e) eliminarea candidaților din concurs la facultățile la care există probe practice, scrise și orale, să se facă întâi după probele practice și apoi după probele scrise. Propunem ca la Institutul de Arhitectură, eliminarea la probele practice (de desen) să se facă pentru candidații care n-au întrunit cel puțin media 4.

Pentru a asigura o mai bună orientare a probelor scrise, să fie autorizat Ministerul Învățământului ca la unele discipline să elaboreze subiecte unice, care să fie difuzate pentru concursul de admitere după sistemul subiectelor pentru examenul de maturitate.

Vă rugăm să ne dați acordul dvs. pentru a putea definitiva documentele necesare organizării concursului de admitere din toamna anului 1964.

Ministrul Învățământului,
Acad. Ștefan Bălan

ANIC. fond PCM – 3136, dosar nr. 9/1964, ff.4-5.

1964, decembrie 9. Extras din informarea Ministerului Învățământului trimisă vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, privind încheierea anului școlar 1963/1964 și deschiderea anului școlar 1964/1965.

INFORMARE privind încheierea anului școlar 1963/1964 și deschiderea anului școlar 1964/1965

[...]

c) Învățământul superior

Pe linia stabilizării rețelei și profilului instituțiilor de învățământ superior, H.C.M. nr. 591/1964 privind aprobarea planului de școlarizare la învățământul superior și la cursurile postuniversitare pe anul 1964/1965 nu aduce modificări importante. Pentru realizarea planului de școlarizare au fost organizate concursuri de admitere în cursul lunilor septembrie și octombrie.

Prin organizarea concursurilor de admitere s-a reușit ca cifra de plan să fie realizată în proporție de 105,7% pentru cursurile de zi (21.606 reușiți pe 20.740 locuri), 86,6% pentru cursurile serale (693 reușiți pe 800 locuri) și 87,2% pentru cursurile fără frecvență (5.755 reușiți pe 6.600 locuri). Referindu-se la toate formele de învățământ superior planul de școlarizare la anul I a fost îndeplinit în proporție de 99,7% (28.054 reușiți pe 28.140 locuri). Menționăm că pentru locurile neocupate de la învățământul fără frecvență este în curs de desfășurare un nou concurs de admitere.

Prezentarea candidaților la concursul de admitere în anul I a permis o selecție mai bună decât în anii precedenți (2,4 candidați pe un loc la cursurile de zi, 3,1 candidați pe un loc la cursurile serale). La învățământul fără frecvență s-a constatat însă o participare mai slabă (1,6 candidați pe un loc) ceea ce ne îndreptățește să considerăm că numărul de locuri planificat pentru acest tip de învățământ este prea mare.

Orientarea candidaților la diferite facultăți nu a fost suficient de bine realizată, fapt ce a dus la participarea masivă a candidaților la unele facultăți, ajungându-se la 5-10 candidați pe un loc în timp ce la alte facultăți a fost nevoie să se repete concursul din lipsă de candidați. Ca urmare, în timp ce la unele facultăți media minimă de admitere a fost 8,00, la alte facultăți au fost admiși mulți candidați cu note mici (5,00-6,00).

S-a constatat că nivelul de pregătire al majorității candidaților a fost corespunzător. Cu toate acestea la unele obiecte și îndeosebi la matematică și fizică mulți candidați au manifestat lipsuri serioase, ceea ce a dus la eliminarea lor din concurs.

Se apreciază de asemenea că măsurile luate în legătură cu corelarea mai bună a probelor de concurs cu specialitatea facultăților, creșterea ponderii probelor scrise la concursul de admitere permit o mai bună cunoaștere a nivelului de pregătire a candidaților.

Pentru asigurarea unei mai bune pregătiri a candidaților încă din școala de cultură generală, în urma concursului de admitere din anul 1963, Ministerul Învățământului a făcut o analiză a notelor obținute de candidați la o serie de universități și institute tehnice. Aceasta a permis identificarea unor școli medii ai căror absolvenți au obținut rezultate slabe și care sunt în atenția ministerului în vederea îmbunătățirii procesului de instruire.

Ne propunem ca în anul universitar 1964/1965 să extindem această analiză și la celelalte institute pentru a se lua măsurile necesare în vederea îmbunătățirii pregătirii elevilor.[...]

1965, septembrie 10. Extras din Hotărârea Nr. 902/1965 pentru modificarea Hotărârii Nr. 1052/1962 privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior.

[...]

4. Articolul 13 va avea următorul cuprins:

„Art. 13. – Învățământul superior seral se organizează în cadrul institutelor de învățământ tehnic, pentru oamenii muncii, absolvenți ai școlii medii de cultură generală cu examen de maturitate sau ai unei școli echivalente cu diplomă, care doresc să obțină o calificare superioară în specialitatea activității lor, sau într-o specialitate înrudită, fără a părăsi locul de muncă.”

5. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„Art. 15. – Admiterea în învățământul superior seral se va face fără concurs, în limita locurilor stabilite anual prin planul de școlarizare.”

6. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„Art. 17. – Învățământul superior fără frecvență se organizează în cadrul universităților, institutelor pedagogice, la Institutul de științe economice și la Institutul de cultură fizică.

Sunt admiși în învățământul superior fără frecvență, oamenii muncii care au absolvit școala medie de cultură generală cu diplomă de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă, care doresc să obțină o calificare superioară”.

7. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„Art. 19. – Admiterea în învățământul superior fără frecvență se face prin concurs, în limita locurilor stabilite prin planul anual de școlarizare”.

8. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

„Art. 21. – Studenții admiși în învățământul superior fără frecvență beneficiază de următoarele înlesniri:

a) câte un concediu de studii fără plată, 30 de zile calendaristice anual, în afara concediului de odihnă, pentru prezentarea la concursul de admitere și examenele anuale.

Cadrele didactice cuprinse în această formă de învățământ beneficiază de concedii de studii plătite, pentru sesiunile de examen care nu coincid cu vacanțele școlare.

Pentru fiecare an de studii se acordă, la cerere, un singur concediu eșalonat sau integral;

b) un singur concediu de studii plătit, de 30 zile calendaristice, pentru prezentarea la examenul de stat;

c) cazarea gratuită în căminele studențești și masa contra cost, la cantine, în timpul sesiunilor de examene”.

II. Articolele 3, 14, 18, 26 și 28 se abrogă.

III. Hotărârea nr. 1052/1962 privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență de cultură generală și superior, cu modificările aduse prin prezenta hotărâre, se va publica, dându-se o nouă numerotare articolelor.

58

[1966, iunie]. Propunerile Ministerului Învățământului trimise spre aprobare vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, privind organizarea concursului de admitere în institutele de învățământ superior pentru anul universitar 1966/1967.

PROPUNERI

privind organizarea concursului de admitere în institutele de învățământ superior pentru anul universitar 1966/1967

1. – Data

Învățământul de zi și seral: 2 – 12 septembrie

Învățământul fără frecvență: 26 august – 5 septembrie

La institutele de teatru și la conservatoare (secțiile instrumente și canto), concursul se va desfășura în două etape, și anume: între 26 și 30 august – probe practice de selecție (eliminatorii), între 2 și 12 septembrie – probele de concurs.

2. – Probele de concurs

Pentru a asigura o desfășurare obiectivă a concursului, se propun, în majoritatea cazurilor, două probe scrise și una orală, la două discipline de concurs, pe baza programei din învățământul mediu (în măsura posibilității, complementar față de examenul de maturitate). La specialitatea medicină se propun trei probe scrise și una orală, la două discipline.

Se anexează lista, pe categorii de facultăți, a propunerilor de probe de concurs (Anexa 2).

3. – Calcularea rezultatelor concursului de admitere

În scopul de a stimula o prezentare cât mai bună la examenul de maturitate, se propune ca, la stabilirea rezultatului final, să se ia în considerare media obținută de candidat la examenul de maturitate, cu ponderea 1. Se propune ca în același timp să se acorde o pondere de 2 rezultatelor obținute la disciplinele de concurs, întrucât acestea sunt determinante pentru munca ulterioară a studentului. Se are în vedere și faptul că la concursul de admitere se pot prezenta și candidați care au depus examenul de maturitate pe profil diferit (de ex.: candidați cu [examen de] maturitate la secția umanistă se pot prezenta la o specialitate tehnică).

În anexa 1 se dă un exemplu de modalitatea calculului mediei (prin însumare simplă, paralel cu însumarea cu pondere).

ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 109/1966, f. 23.

59

[1966, iulie]. Notă cu privire la înscrierea fără concurs în învățământul superior a unor absolvenți de liceu care au obținut la bacalaureat media generală 10 în sesiunea iunie 1966.

NOTA

cu privire la înscrierea fără concurs în învățământul superior a unor absolvenți de liceu care au obținut la bacalaureat media generală 10 în sesiunea iunie 1966¹

Pentru a stimula elementele cu pregătire școlară foarte bună dobândită în cursul studiilor liceale și la bacalaureat, se propun următoarele:

¹ Documentul conține următoarele adăugiri scrise de mână: „Varianta I”, „Definitivat și publicat în Scânteia Tineretului din 27.VII.66”.

1. Să fie înscriși în învățământul superior, fără concurs de admitere, absolvenții de liceu promoția 1966 care s-au prezentat la examenul de bacalaureat din sesiunea iunie 1966, promovându-l cu media generală 10 și care în cei 4 ani de liceu au obținut la obiectul de profil al facultății sau secției la care solicită înscrierea media anuală cel puțin 9 și nu au rămas niciodată repetenți.

Obiectul de profil pentru fiecare facultate și secție este arătat în anexă. Sunt exceptate [de] la înscrierea fără concurs facultățile și secțiile la care se cer probe de aptitudini (arte, arhitectură, educație fizică).

Din statisticile pe care le avem, rezultă că numărul celor care au obținut media generală 10 la bacalaureat în sesiunea iunie 1966 este de 84. Menționăm că numai o parte dintre aceștia îndeplinesc și cea de a doua condiție (media anuală 9 la obiectul de profil).

Admiterea celor ce îndeplinesc condițiile de mai sus se va face în afara cifrei de școlarizare prevăzute pentru facultatea sau secția la care se solicită înscrierea.

2. Pentru anii școlari următori, Ministerul Învățământului își propune să studieze și să ia măsuri menite a realiza o mai bună legătură între pregătirea dobândită de elevi în liceu și probele susținute la examenul de bacalaureat, pe de o parte, și specialitatea pe care aceștia doresc s-o urmeze în învățământul superior, în așa fel încât rezultatele foarte bune și excepționale obținute în liceu și la bacalaureat să constituie o garanție pentru admiterea fără concurs în învățământul superior.

În același timp, spre a evita notări cu îngăduință pe parcursul studiilor liceale, așa cum s-a înregistrat în anii anteriori, când s-a permis înscrierea fără concurs în facultăți a absolvenților de liceu cu „diplome de merit”, se vor iniția măsuri sporite pentru întărirea exigenței și întărirea obiectivității în aprecierea cunoștințelor elevilor.

ANEXA

Lista facultăților și secțiilor la care pot fi admiși fără concurs absolvenții cu media 10 la bacalaureat, cu menționarea obiectului de profil la care absolvenții trebuie să fi obținut minim media 9.

Nr. crt.	Sectorul	Facultăți și secții	Obiectele de profil din clasele liceale
1.	Tehnic	Toate facultățile și secțiile, exclusiv arhitectura	Disciplina la care se dă la concurs probă scrisă și orală
2.	Agricol	Toate facultățile și secțiile	<i>Idem</i>
3.	Universitar	Toate facultățile și secțiile	<i>Idem</i>
4.	Economic	Toate facultățile și secțiile	<i>Idem</i> (pentru secția de economia comerțului exterior se ia în considerare matematica sau limba străină)
5.	Medical	Toate facultățile și secțiile	Disciplina la care se dă la concurs probă scrisă și orală.
6.	Pedagogic	Toate facultățile, exclusiv arte plastice, educație fizică și muzică	Disciplina la care se dă la concurs probă scrisă și orală.

1966, decembrie. Extras din „*Studiul privind dezvoltarea învățământului în Republica Socialistă Română*” întocmit de Ministerul Învățământului.

[...]

2. Organizarea învățământului superior.

Creșterea nivelului învățământului superior pentru a corespunde noii etape de dezvoltare economică și socială, progresului științei și tehnicii, impune analiza unor aspecte organizatorice.

Planul de școlarizare. Învățământul superior a cunoscut în anii socialismului o largă dezvoltare, asigurând, numai în perioada 1960-1965, pregătirea a peste 77.000 de specialiști pentru economie, știință și cultură.

În anul universitar 1966/1967 totalul populației universitare este peste 133.000 studenți (din care 99.000 la cursurile de zi), ceea ce situează țara noastră – cu 70 studenți la 10.000 locuitori – între țările cu un învățământ superior dezvoltat (Anexa 16). Un ritm mai rapid de dezvoltare a cunoscut învățământul superior tehnic. În anul 1966, numărul absolvenților ingineri, raportat la 10.000 locuitori, a ajuns la 3,37, iar în anul 1970 va atinge cifra de 5. Deși lipsesc date comparative concludente pe plan mondial privind situația de cadre ingineresti de la care s-a plecat, ca și date privind ritmurile de creștere și volumul producției industriale, se poate aprecia că în țara noastră planul de școlarizare pentru învățământul tehnic superior este comparabil cu cel din țări înaintate din punct de vedere industrial.

Analiza dinamicii planului de școlarizare la cursurile de zi, în perioada 1950-1965 (Anexa 17) arată că cifra de școlarizare a suferit mari fluctuații (în 1958/1959 numărul studenților școlarizați în anul I a scăzut până la 38% față de 1953/1954, pentru ca apoi, în anul 1960/1961, să crească brusc la cifre comparabile cu 1953). Fluctuațiile din perioada 1953-1959 s-au datorat lipsei unei planificări de perspectivă a necesarului de cadre superioare și s-a reflectat negativ atât în asigurarea cu cadre a unor sectoare de activitate, cât și în dezvoltarea judicioasă a institutelor de învățământ superior (personal didactic, bază materială, utilare)¹.

După 1960, creșterea cifrei de școlarizare a fost în general progresivă, ajungând în 1966/1967 la 32.500 studenți. Pe baza cerințelor de cadre superioare apreciate în cursul anului 1965 de ministere și de Comitetul de Stat al Planificării, pentru anii cincinalului s-a evaluat – cu caracter provizoriu – o creștere a cifrei de școlarizare până la 36.000 studenți în anul I

¹ Reproducem aici un fragment din stenograma ședinței Prezidiului Permanent al CC al PCR din 23 martie 1967, în care s-a discutat „*Studiul privind dezvoltarea învățământului în Republica Socialistă Română*”: „*Nicolae Ceaușescu: [...] Aș lua documentul acesta în ceea ce privește admiterea în învățământul superior ca să ne dăm seama de falsități și de inconsecvență a existat în planificarea învățământului în țara noastră și care fără îndoială au produs o serie de dereglări. Dacă în 1954 ajungeam la 30.000 studenți la zi, seral și fără frecvență, am scăzut de la 20.000 la zi la 9.000-8.000-7.000 și la 6.000 la fără frecvență, am lichidat complet cursurile serale. Cunoașteți teoriile care se puneau pe atunci că o să avem șomaj intelectual, că sunt prea mulți ingineri, că este necesar să lichidăm învățământul economic care nu este necesar, pentru că în loc de a se porni de la o analiză serioasă a tendinței generale de dezvoltare în întreaga lume, a tendinței și prevederilor pentru România, ținând seama de perspectivele dezvoltării țării noastre, s-a lucrat în mod destul de voluntar. Aș vrea să vă spun că toate acestea au adus daune foarte mari. Sigur că s-ar putea spune că de vină sunt și cei de la învățământ. Ceva [vină] au, dar mult nu li se poate reproșa tovarășilor[...]*”. ANIC, CC al PCR – Secția Cancelarie, dosar nr. 39/1967, f.71.

(dintre care 26.000 la cursuri de zi) în anul universitar 1970/1971 (Anexa 18), ceea ce ar avea ca urmare creșterea numărului total de studenți de la 130.600 în 1965/1966 la cifra de 143.000 (din care 107.800 la cursurile de zi). Această creștere privește îndeosebi învățământul superior tehnic și economic. **Definitivarea planului de școlarizare se va face numai o dată cu încheierea studiului privind necesarul de cadre pentru următorii zece ani. Cifrele de școlarizare vor fi stabilite astfel încât să asigure o dezvoltare echilibrată, fără fluctuații, a secțiilor, facultăților și instituțiilor de învățământ superior.**

Rețeaua instituțiilor de învățământ superior cuprinde universități, politehnici, institute tehnice, agronomice, institute de medicină și farmacie, de artă, pedagogice. Stabilitatea din ultimul deceniu a rețelei a contribuit la consolidarea instituțiilor de învățământ superior, creându-le perspective de dezvoltare.

Se constată **o concentrare excesivă a școlii superioare în București**, unde studiază cca. 46% din numărul total al studenților. Cu toate acestea există propuneri din partea unor organe centrale sau a unor instituții de învățământ superior de a transfera facultăți și secții din alte centre în Capitală (Facultatea de Industrie Ușoară, de la Institutul Politehnic din Iași; Facultatea de Tehnologia Produselor Alimentare, de la Institutul Politehnic din Galați; Facultatea de Mine din Petroșani). Realizarea unor asemenea propuneri ar duce la o supraaglomerare a centrului universitar București, ar cere serioase fonduri de investiții pentru spații de învățământ, laboratoare, cămine și cantine, ar dezintegra baza materială și colectivele de cadre didactice existente în centrele universitare respective.

S-a propus, totodată, înființarea unei facultăți de silvicultură în orașul Pitești. S-au făcut, de asemenea, propuneri de a înființa noi facultăți, și anume: o facultate de metalurgie la Galați, facultăți cu profil petrolier la Ploiești, facultăți de medicină la Constanța și Craiova. Considerăm că înființarea facultății de metalurgie ar putea fi preliminară pentru următorii ani, în funcție de necesarul de cadre de specialitate. Ținând seama de faptul că orașul Ploiești este un puternic centru al industriei de utilaj petrolier și de valorificare superioară a petrolului, considerăm oportună înființarea unui institut petrolier cu două facultăți în centrul Ploiești începând cu anul 1967/1968. Ministerul Învățământului studiază totodată posibilitatea înființării la Pitești a unei școli de conductor tehnici pentru silvicultură, care, în perspectivă și în funcție de necesități, se va putea transforma în facultate. În ce privește propunerile de înființare a unor noi facultăți cu profil medical, ele vor fi analizate după definitivarea studiului privind necesarul de cadre și în funcție de capacitatea de cuprindere a studenților în actualele institute medico-farmaceutice.[...]

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr. 39/1967, ff. 113v-114.

1966, decembrie 21. Extras din propunerile privind perfecționarea examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în învățământul superior, a sistemului de promovare anuală și a examenului de stat în învățământul superior.

PROPUNERI privind perfecționarea examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în învățământul superior, a sistemului de promovare anuală și a examenului de stat în învățământul superior

Ca urmare a indicațiilor conducerii de partid, care a trasat Ministerului Învățământului sarcina de a îmbunătăți organizarea și desfășurarea examenului de bacalaureat și a admiterii în învățământul superior, precum și a examenelor anuale și a examenului de stat în învățământul superior, conducerea Ministerului Învățământului a convocat Consiliul Învățământului Superior, care a analizat o serie de propuneri prezentate de minister.

Din discuțiile și opiniile exprimate de membrii Consiliului și din consultarea rectorilor, au rezultat următoarele:

I. Cu privire la examenul de bacalaureat

În prezent studiile de grad mediu se încheie cu examenul de bacalaureat, care se desfășoară între 17-29 iunie. Pentru candidații care nu promovează în această sesiune, se organizează o a doua sesiune, între 19 și 30 august.

Până în 1966 examenul de bacalaureat cuprindea 6 discipline și consta din 8 probe dintre care 4 (2 scrise, 2 orale) la două discipline diferențiate după secția absolvită (reală, umanistă) și 4 (orale) la alte discipline. Din 1966 examenul de bacalaureat a fost redus de la 8 la 5 probe, diversificate pe secții după cum urmează:

- secția reală: literatura română (scris, oral), matematici (scris, oral), o disciplină la alegere între fizică, chimie, biologie (oral);
- secția umanistă: literatura română (scris, oral), o limbă modernă între engleză, franceză, germană, rusă sau limba latină (scris, oral), o disciplină la alegere între istoria patriei, filozofie, biologie (oral).

Comisiile de examinare sunt formate din profesori de liceu din localitatea respectivă, iar președinți ai comisiei sunt profesori, conferențieri sau lectori universitari, precum și directori de licee. Numărul de candidați, pe fiecare comisie, variază între 60 și 80, în unele cazuri ajunge la 100.

Tinând seama de experiența de până acum și de practica școlii din cele mai multe țări, menținerea bacalaureatului apare ca necesară pentru verificarea nivelului de cultură generală al absolvenților și a capacității acestora de a realiza sinteza cunoștințelor asimilate în liceu.

Propunem în consecință menținerea examenului de bacalaureat în forma stabilită în 1966, cu unele îmbunătățiri în ce privește structura, organizarea și conținutul, după cum urmează:

a) Probele examenului de bacalaureat:

- secția reală: matematici (scris, oral); literatura română (scris, oral); o disciplină la alegere între fizică, chimie, biologie (oral).
- secția umanistă: literatura română (scris, oral); o limbă modernă la alegere între engleză, franceză, germană, rusă sau latină (scris, oral); o disciplină la alegere între fizică, chimie, biologie, istoria patriei, filozofie (oral).

Prin introducerea unei mai mari posibilități de alegere între disciplinele de la secția umanistă se realizează indicația conducerii privind o mai mare diversificare a examenului de bacalaureat. La secția reală, o diversificare extinsă și spre alte discipline ar putea avea drept urmare o diminuare a interesului candidaților pentru științele naturii, ceea ce considerăm că n-ar fi oportun.

b) Data examenului de bacalaureat:

Pentru a corela susținerea examenului de bacalaureat cu sesiunea de examene din învățământul superior și admiterea în învățământul superior, se propune ca examenul de bacalaureat să se desfășoare în intervalul dintre 20 mai și 6 iunie. Ultimul trimestru al ultimei clase va fi rezervat activităților școlare de recapitulare și sinteză. Se vor restructura corespunzător planul de învățământ și programele școlare.

Pentru candidații care nu promovează examenul de bacalaureat în sesiunea mai – iunie, se organizează, ca și până acum, o sesiune la finele lunii august.

c) Pentru asigurarea unei exigente și a unei obiectivități sporite a comisiilor de bacalaureat, președintele va fi în mod obligatoriu un profesor sau conferențiar universitar și în mod excepțional lector cu titlul de doctor. Ca membri ai comisiilor vor fi numiți profesori de liceu, în majoritate din alte localități – cadre didactice bine cunoscute pentru activitatea lor didactică, pedagogică și științifică.

Președinții și membrii comisiilor răspund numai în fața ministrului învățământului de buna desfășurare și de nivelul examenului.

d) Pentru a forma comisii de bacalaureat puternice, evitând dispersarea forțelor, în fața unei comisii se vor prezenta în medie 150 candidați.

e) Până la sfârșitul lunii decembrie, imediat după aprobarea propunerilor, se vor publica normele de susținere a bacalaureatului și programele disciplinelor, pentru ca elevii și profesorii să le cunoască din timp.

f) În interesul bunei pregătiri a elevilor, propunem ca sistemul să aibă caracter de stabilitate, cel puțin până în anul 1969, când liceul va da prima serie de absolvenți cu 12 clase.

II. Cu privire la admiterea în învățământul superior

Admiterea în învățământul superior se face în prezent pe baza unui concurs, organizat la începutul lunii septembrie pe facultăți și secții, în limita locurilor planificate după nevoile economiei, științei și culturii și ținând seama de capacitatea de cuprindere a institutelor respective (spațiu de învățământ, laboratoare, biblioteci, cămine, cantine). Comisiile de examinare sunt formate pentru fiecare disciplină din examinatori din rândurile personalului didactic universitar (profesori, conferențieri, lectori, asistenți, câte 2 persoane pentru fiecare probă). Examenul de admitere constă de regulă din 4 probe (în general 3 probe scrise, 1 orală) la 2 discipline din profilul specialității. Menționăm că în anii anteriori numărul probelor la concursul de admitere a fost mai mare (6, chiar 7 probe la 4-6 discipline). În cazul când o facultate sau secție nu realizează planul de școlarizare la primul concurs, se organizează un al doilea, în a doua jumătate a lunii septembrie.

Ținând seama de marea diversitate a ramurilor de știință și a specialităților din învățământul superior, de necesitatea de a selecționa elementele cele mai merituoase din rândul absolvenților de liceu, de numărul de locuri planificat pentru învățământul superior, considerăm necesară menținerea admiterii în învățământul superior prin concurs, la care să se poată prezenta toți absolvenții care au examen de bacalaureat.

Pentru îmbunătățirea sistemului de admitere în învățământul superior, pe baza experienței din anii precedenți, propunem următoarele măsuri:

a. În corelare cu propunerile privind data susținerii bacalaureatului și cu celelalte examene din învățământul superior, propunem ca admiterea să se desfășoare în prima decadă

a lunii iulie, astfel încât, între bacalaureat și admitere, candidații să aibă un interval de circa 3 săptămâni. Nota minimă de admitere la concursul din iulie să fie cel puțin 6,00.

Facultățile și secțiile care nu completează cifra de școlarizare în iulie, organizează un al doilea concurs la începutul lunii septembrie. La acest al doilea concurs nota minimă de admitere să fie 5,00.

b. Concursul de admitere să constea din 4 probe, dintre care 2-3 scrise și 1-2 orale, din 2 sau 3 discipline, după specificul specialității. Disciplinele la concursul de admitere să se stabilească (în cadrul programelor școlii medii) pe cât posibil complementar față de bacalaureat (de ex. geometrie în spațiu la admitere față de geometria plană la bacalaureat; întreaga istorie a literaturii române și limba română la admitere față de istoria literaturii române moderne și contemporane la bacalaureat etc.). Rezultatul obținut la concursul de admitere se va stabili și pe viitor prin calcularea mediei aritmetice a notelor obținute la probele de concurs și la bacalaureat (așa cum s-a procedat în 1966).

c. La secțiile de creație din învățământul artistic (arte plastice, muzică vocală și instrumentală) probele de admitere să constea numai din examene de verificare a talentului și aptitudinilor candidaților.

d. Pentru întărirea exigenței la admitere, comisiile de examinare pentru fiecare disciplină de concurs să fie formate dintr-un profesor sau conferențiar universitar, ca președinte, și 2 membri, dintre care unul lector sau asistent, iar unul profesor de liceu (prezența acestuia din urmă va asigura că examinarea candidaților nu va depăși prevederile de conținut ale planurilor și programelor școlii medii).

e. Pentru a organiza din timp activitatea de orientare profesională a elevilor și a le crea condiții să se poată pregăti în vederea concursului de admitere, imediat după aprobarea propunerilor și cel mai târziu până la vacanța de iarnă a elevilor (sfârșitul lunii decembrie 1966) se vor publica condițiile de admitere în învățământul superior și programele disciplinelor stabilite prin concurs. Este necesară totodată definitivarea, cel mai târziu până în luna martie, a planului de școlarizare pe anul universitar 1967/1968.

f. Pentru creșterea continuă a nivelului de pregătire a candidaților la concursul de admitere, propunem ca forma de admitere să fie stabilă pentru anii următori, urmând ca începând din 1969 să fie adaptată în ce privește conținutul probelor la nivelul superior de cunoștințe pe care îl vor realiza absolvenții cu 12 clase ai liceelor.[...]

În cazul că măsurile de mai sus vor fi aprobate, urmează ca Ministerul Învățământului, pe baza competenței sale, să emită instrucțiunile necesare pentru aplicare.

21.XII.1966

15 ex.

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr. 159/1966, ff.42-46, 49.

Protocol nr. 52 al ședinței Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R.
din ziua de 27 decembrie 1966.

Participă la ședință tovarășii Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bârlădeanu, Emil Bodnăraș, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeț.

Au fost invitați tovarășii Leonte Răutu, Bălan Ștefan și Jean Livescu.

[...]

IV. Prezidiul Permanent al CC al PMR a mai aprobat:

1. Propunerile privind perfecționarea examenului de bacalaureat și a concursului de admitere în învățământul superior, a sistemului de promovare anuală și a examenului de stat în învățământul superior, cu indicația să fie aplicate pe baza unor instrucțiuni ale Ministerului Învățământului în mod provizoriu numai în anul 1967, urmând ca problema să fie definitivată o dată cu adoptarea celorlalte măsuri privind îmbunătățirea organizării învățământului.[...]

ANIC, fond C.C. al P.C.R. – secția Cancelarie, dosar nr. 169/1966, ff.2-3.

63

1967, iunie. Extras din sinteza Ministerului Învățământului „*Studiu privind dezvoltarea învățământului superior*”.

[...]

2. ȘCOLARIZAREA. REȚEAUA INSTITUTELOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT

În organizarea rațională a învățământului superior problemele care cer o mai bună rezolvare sunt cele referitoare la planul de școlarizare, rețeaua institutelor, funcționarea învățământului seral, a celui fără frecvență și postuniversitar.

Planul de școlarizare, în perspectivă, va fi stabilit în funcție de necesitățile economiei, științei și culturii din țara noastră, asigurându-se atât o justă proporționare între diversele ramuri și specialități, cât și un raport corespunzător între cadrele cu diferite nivele de pregătire.

În evaluarea cifrelor de școlarizare în învățământul superior, colectivul coordonator pentru stabilirea necesarului de cadre, pornind de la analize făcute în întreprinderi și instituții și de la propunerile departamentelor, a luat drept principale criterii de calcul: dinamica dezvoltării economiei, științei și culturii până în 1980; îmbunătățirea raportului actual dintre cadrele tehnice ajutătoare și ingineri; o mai justă utilizare a economiștilor și inginerilor; asigurarea compartimentelor de concepție cu cadre de nivel corespunzător. S-a comparat totodată structura cadrelor din economie și numărul cadrelor superioare din țara noastră cu situația din unele țări avansate. Pe această bază, colectivul coordonator a stabilit ca învățământul superior să școlarizeze în anul I (anexa 3), la nivelul anului universitar 1970/1971, un număr de 32.490 de studenți (dintre care 23.540 de studenți la cursurile de zi), iar la nivelul anului universitar 1975/1976 un număr de 33.790 de studenți (dintre care 24.240 de studenți la cursurile de zi). Pe domenii, distribuirea numărului de studenți în 1970/1971 este următoarea: 40% în universități și institute pedagogice, 32% în institute tehnice și

agronomice (din care o proporție de 1/3 se va școlariza în facultăți de conductori tehnici), 18% în institute economice, 5,3% în institute medicale etc.

Fixarea cifrelor de școlarizare pe instituții și facultăți se va face astfel încât să se asigure o dezvoltare echilibrată, fără fluctuații, a tuturor secțiilor, facultăților și institutelor de învățământ superior. În vederea repartizării judicioase pe centre universitare a studenților, se va reduce cifra de școlarizare la unele instituții de învățământ superior din București, concomitent cu creșterea acesteia la instituțiile similare din alte centre, ținându-se seama și de baza materială existentă.

Pentru asigurarea economiei naționale cu cadre superioare tehnice se va avea în vedere o justă utilizare a inginerilor în diferite compartimente ale activității economice, încadrarea sectoarelor de concepție cu cadre de nivel corespunzător, realizarea unei structuri judicioase a personalului tehnic în totalitatea sa. În anul 1965, în țara noastră, raportul dintre numărul cadrelor medii tehnice și cel al inginerilor, în ansamblul unităților industriale (exceptând sectoarele de cercetare și proiectare), era de numai 2,39; statistic, la un inginer revin 1,45 tehnicieni și 0,94 maiștri. În 11 ramuri industriale acest indicator era situat cu mult sub această medie (industria chimică, alimentară, textilă etc.). În alte țări, chiar dacă se iau în considerare și inginerii din cercetare și proiectare, raportul menționat este cu mult mai mare, ajungând în unele cazuri la 5-7.

Ținând seama de aceste considerente, prin cifrele de școlarizare pentru învățământul superior tehnic se urmărește îmbunătățirea raportului dintre cadrele medii și ingineri, în vederea utilizării raționale a acestora din urmă. În acest scop, colectivul coordonator pentru stabilirea necesarului de cadre propune ca, în anul universitar 1975/1976, numărul studenților școlarizați la învățământul pentru ingineri să fie de 6.520, iar la cel pentru conductori tehnici de 4.380.

În învățământul superior agronomic, colectivul coordonator pentru stabilirea necesarului de cadre propune o reducere a cifrelor de școlarizare pentru specialitățile agricultură și horticultură și menținerea actualei cifrei de școlarizare pentru medicină veterinară. Definitivarea planului de școlarizare în perspectivă pentru învățământul superior agronomic se va face după consultarea tuturor instituțiilor centrale interesate.

În învățământul superior economic se va realiza o creștere treptată a cifrelor de școlarizare, care se va stabili în anul 1970 la un nivel cu 33% mai mare decât cel prezent.

În scopul acoperirii în perspectivă a posturilor din învățământul de cultură generală (inclusiv obiectele de cultură din liceele de specialitate și învățământul profesional și tehnic) cu absolvenți din **universități și institute pedagogice**, s-a luat în considerare ca ipoteză de calcul actuala școală de cultură generală și o școlarizare anuală în liceul teoretic de 60.000 de elevi; s-a considerat, ca număr de elevi, 25 de copii pe clasă (conform normelor pedagogice); s-a admis pentru învățământul profesional și tehnic un număr mai mare de elevi decât cel existent în prezent.

În această ipoteză, analiza necesarului de cadre didactice pentru actualul cincinal arată (anexa 4) că, până în 1970, va continua să existe un deficit de personal didactic (îndeosebi în limbi străine, fizică-chimie, matematică, biologie-agricultură, educație fizică), în mod aproape exclusiv la clasele V-VIII. Menținând la universități și institute pedagogice actuala cifră de școlarizare (de circa 7.500 la învățământ de zi, 5000 la învățământ fără frecvență) și luând în

considerare reducerea duratei învățământului universitar și îmbunătățirea disciplinei de prezentare la post a absolvenților, deficitul de cadre va dispărea în perioada cincinalului următor. În funcție de stabilirea duratei școlii generale, prelungite pe baza directivelor Congresului al IX-lea al P.C.R., precum și îmbunătățirile ce se vor aduce funcționării și conținutului învățământului general, mediu și profesional, cifrele de școlarizare vor fi reanalizate.

În vederea formării profesorilor de la disciplinele de cultură tehnică din liceele de specialitate și din școlile profesionale și tehnice, se vor extinde și perfecționa cursurile facultative de pedagogie din cadrul institutelor de învățământ superior tehnic și economic.

Pentru **învățământul superior medical, artistic și juridic** cifrele de școlarizare se vor menține la nivelul actual.

Rețeaua institutelor de învățământ superior cuprinde universități, politehnici, institute tehnice, agronomice, institute de medicină și farmacie, de artă, pedagogie.

Stabilirea rețelei unor institute de învățământ superior a contribuit la întărirea și dezvoltarea acestora. În același timp însă, în dezvoltarea rețelei institutelor de învățământ superior nu s-a ținut seama în suficientă măsură de necesitatea legării învățământului de producție, de apropierea acestuia de marile centre industriale și agricole ale țării. Ținând seama de cele preconizate în legătură cu profilul învățământului superior tehnic și agricol, o dată cu reglementarea funcționării învățământului de conductori tehnici, se vor înființa instituții pentru pregătirea unor asemenea cadre în centre economice ca: Ploiești, Pitești, Galați, Hunedoara, Reșița, Baia Mare, Bacău. În orașul Ploiești se va înființa un institut de învățământ superior tehnic.

A fost studiată și posibilitatea creării de facultăți tehnice în mari întreprinderi. O experiență în această direcție există în U.R.S.S., unde s-au creat, în unele uzine mari, filiale ale institutelor de învățământ superior sub forma unor facultăți serale. Ajungându-se la concluzia că rezultatele obținute nu sunt satisfăcătoare și pe măsura în care uzinele și-au completat necesarul de cadre, numărul filialelor menționate a fost redus, în prezent funcționând doar 5. De aceea, în studiul de față, nu s-au făcut propuneri pentru organizarea unor asemenea forme de învățământ.

Deoarece pentru învățământul superior economic se prevede o creștere a cifrelor de școlarizare, începând din anul universitar 1967/1968 va funcționa o facultate de științe economice la Universitatea din Timișoara; se vor dezvolta actualele facultăți de la universitățile din Cluj, Craiova și Iași.

Ținând seama de nevoile mari de stomatologi, se va înființa la Craiova, începând cu anul 1968/1969, o facultate de stomatologie.

Învățământul seral și învățământul fără frecvență. Prin noile reglementări a fost lărgit accesul oamenilor muncii la învățământul seral și fără frecvență. Organizarea și funcționarea învățământului seral și fără frecvență nu sunt încă satisfăcătoare, ceea ce face ca pierderile înregistrate în cursul studiului să fie deosebit de mari, iar pregătirea să nu fie în multe cazuri la nivelul cerințelor.

Pentru ridicarea calității sale, **învățământul fără frecvență** va fi organizat diferențiat, pe sectoare și specialități, numai la facultățile unde pregătirea prin această formă de învățământ se dovedește eficientă. Se va examina mărimea duratei studiilor în funcție de

specificul diferitelor facultăți și pe baza experienței altor țări (de exemplu, în S.U.A., durata studiilor la fără frecvență este în unele cazuri de până la de două ori mai îndelungată decât la cursurile de zi, în vederea unei temeinice pregătiri a studenților. Se vor lua, în același timp, măsuri de întărire a legăturii studenților cu facultatea, printr-o mai bună organizare a centrelor regionale de consultații și prin transmiterea unui material corespunzător de îndrumare și studiu.

Învățământul seral a fost dezvoltat, în țara noastră, ca și în alte țări, în special în sectorul tehnic. Datorită programului zilnic încărcat (la întreprindere și la facultate), studenții întâmpină greutăți în obținerea de rezultate corespunzătoare la studii. Pornind de la aceste constatări și ținând seama de propunerile colectivului coordonator pentru stabilirea necesarului de cadre, învățământul superior tehnic seral se va organiza numai pentru pregătirea de conductori tehnici. În același timp, se va prevedea frecvența facultativă la unele ore de curs, urmând ca orele de seminarii, lucrări practice și proiecte să fie obligatorii.[...]

O problemă importantă care preocupă învățământul din toate țările cu economie avansată și care este în general soluționată prin forme postuniversitare, este aceea a pregătirii cadrelor de conducere a unităților industriale și agricole. În țara noastră, formarea acestor specialiști n-a fost încă soluționată corespunzător. În anul 1959 s-a înființat facultatea tehnico-economică postuniversitară de ingineri economiști (cursuri de zi și fără frecvență, cu durata de 2-3 ani). Datorită duratei și costului ridicat al acestei forme de învățământ, a unor carențe în recrutarea studenților, a lipsei baze tehnice adecvate, secțiile de ingineri economiști nu s-au ridicat la nivelul cerințelor actuale. Având în vedere că formele experimentale s-au dovedit necorespunzătoare, actuala facultate tehnico-economică postuniversitară își va înceta treptat activitatea, formarea specialiștilor pentru conducerea întreprinderilor și organizarea producție urmând a se face în principal prin Centrul de pregătire înființat pe lângă Comitetul de Stat pentru Problemele Organizării Muncii și a Producției și ale Salarizării, precum și prin cursuri postuniversitare de scurtă durată, care vor funcționa pe lângă institutele politehnice.[...]

Admiterea în învățământul superior.

În ultimii ani s-au adus modificări sistemului de admitere în învățământul superior, în ce privește numărul probelor, calculul mediilor, așezarea calendaristică a concursului, admiterea pe secții. În acest an, în mod experimental, concursul s-a ținut în luna iulie cu număr limitat de probe și a fost corelat cu examenul de bacalaureat. Această formă de admitere a fost adoptată pe baza analizei experienței altor țări și a condițiilor școlii superioare din țara noastră. În lumina acestei experiențe în cursul anului universitar 1967/68 măsurile privind concursul de admitere vor fi definitive pentru a se ajunge la un sistem îmbunătățit și stabil.

Problema selecționării viitorilor studenți nu poate fi însă pe deplin rezolvată numai prin îmbunătățirea sistemului de admitere. Nevoile de cadre superioare, care sporesc în măsură considerabilă, impun existența unei baze largi de selecție, calitativ superioară. Aceasta nu poate fi realizată decât prin ridicarea nivelului învățământului mediu, care trebuie să asigure un număr mai mare de tineri foarte bine pregătiți. [...]

64

1967, iulie 19. Informare făcută de Universitatea din București asupra concursului de admitere în facultăți în sesiunea 1-10 iulie 1967

Universitatea București
- Rectorat -

INFORMARE
asupra concursului de admitere în facultăți (1-10 iulie 1967)

Numărul locurilor pentru care s-a organizat concursul de admitere din 1-10 iulie a.c. a fost, conform cifrei de școlarizare, 2.090 pe întreaga universitate și anume 1950 pentru cursurile de zi și 140 pentru cursurile serale de limbi străine.

Pentru ocuparea lor s-au înscris la concurs 11.307 candidați, adică peste 5 pe un loc în medie pe universitate. Concurența cea mai mare a fost la secțiile de botanică (15 candidați pe un loc), protecția plantelor (14 candidați pe un loc), geologie, geografie, zoologie, istoria României și limba spaniolă (9 candidați pe un loc), la secțiile de istorie universală, limbi clasice, limba italiană, limba chineză, limba turcă și la facultatea de limba și literatura română (8 candidați pe un loc). Posibilități mai restrânse de selecție au fost la facultatea de fizică, unde au concurat 170%, matematică cu 150% și la facultățile de limbi slave și limbi germanice unde au concurat doi pe un loc la unele secții și trei pe un loc la altele.

În acest an au fost deosebit de solicitate și facultățile institutului pedagogic de 3 ani, concurența fiind de 11 candidați pe un loc la matematică, științe naturale și limba română; mai puțin au fost solicitate facultățile de fizico-chimice (cu 4 candidați pe un loc) și de educație fizică (cu 3 candidați pe un loc).

La probele scrise au fost eliminați ceva mai mult de jumătate (5.649) din numărul candidaților prezentați, după probele scrise concurența rămânând, în medie pe universitate, de 250%.

Reducerea cea mai substanțială în urma lucrărilor scrise a avut loc la facultatea de matematică (institutul pedagogic), unde din 332 candidați au fost admiși la proba orală doar 33 (deci din 11, 1 pe un loc), fiind finalmente admiși doar 21 de candidați pe cele 30 de locuri. La secția de matematică a facultății de matematică-mecanică, din 138 candidați au fost admiși la oral numai 22 (deci din 2,5 pe un loc, au rămas pentru proba orală 0,4 pe un loc), toți aceștia obținând însă medii finale peste 6, și fiind declarați reușiți.

În urma concursului de admitere au rămas neocupate 31 de locuri din cele 55 la secția de mecanică-electricitate a facultății de matematică-mecanică, 1 loc din cele 170 la facultatea de fizică, 2 din cele 10 la secția de limba bulgară a facultății de limbi slave și 9 din cele 30 la facultatea de matematică de la institutul pedagogic.

Au rămas de asemenea neocupate la învățământul seral 13 locuri din 20 la secția de limbă rusă, 9 din 50 la limba franceză, 8 din 20 la limba germană și 22 din 50 la limba engleză.

Propunem să se organizeze în septembrie un concurs pentru cele 31 locuri la secția mecanică și electricitate, curs de zi, și pentru toate secțiile de limbi străine curs seral –

franceză, germană, engleză și rusă – și să [se] renunțe la locurile neocupate la limba bulgară, curs de zi (2 locuri) și fizică (1 loc). În privința locurilor neocupate la facultatea de matematică cu durata studiilor de 3 ani, ar fi poate preferabil să se centralizeze pe țară la noi sau la alt institut pedagogic. În caz contrar, propunem să organizăm un nou concurs pentru cele 9 locuri neocupate.

În urma concursului au fost admiși în total 66 candidați peste numărul de locuri planificate pe baza mediilor egale cu a celui reușit pe ultimul loc. Au fost admiși astfel peste cifra de școlarizare 2 candidați la matematică-mecanică, 3 la chimie, 1 la biologie, 6 la geografie, 4 la filozofie, 10 la istorie, 11 la română, 14 la drept, 13 la limbi romanice și clasice și 2 la limbi germanice.

Pe cele 20 de locuri de la facultățile de limbi străine aprobate Ministerului Forțelor Armate nu au reușit decât 9 din cei 69 candidați selecționați de beneficiar. Întrucât o parte dintre aceștia au fost admiși cu medii inferioare unora dintre candidații declarați respinși, considerăm că este necesar ca beneficiarul să selecționeze mai bine și să pregătească eventual în prealabil candidații săi, astfel încât criteriul de admitere să rămână media obținută în concurs.

În ceea ce privește organizarea concursului de admitere, noile măsuri de perfecționare a lui au dat rezultate pozitive. Astfel, renunțarea la organizarea concursului pe secții la facultățile de matematică și fizică au [sic!] făcut posibilă o selecție mai bună; măsura trebuie însă dusă până la capăt în sensul renunțării la organizarea concursului pe secții separate și la biologie și istorie, unde specializarea începe în anul IV. La istorie probele de concurs sunt și actualmente identice, iar la biologie a doua probă ar putea fi și în viitor aleasă de candidat între zoologie și botanică. Numai în mod întâmplător în acest an organizarea concursului de admitere pe secții la biologie și la istorie nu a dus la diferențe mari între ultimul admis la o secție și la alta. Este firesc să se mențină concursuri separate pe secții numai acolo unde acestea au plan de învățământ diferit chiar din primul an (ex. la filozofie, limbi străine, geologie-geografie).

Este de asemenea, binevenită renunțarea la admiterea fără concurs a candidaților cu media 10 la bacalaureat (2 din candidatele la limba franceză având media 10 la bacalaureat au fost respinse la concursul de admitere). Ar fi poate stimulativ să fie admiși fără concurs premianții la olimpiade naționale și internaționale.

În privința programării concursului de admitere în luna iulie, cu toate că ar asigura odihna necesară pentru un randament sporit al viitorilor studenți în anul I, nu credem că poate fi permanentizată, din următoarele motive:

a) candidații nu au timpul necesar să revadă materia din clasele IX-XI la obiectele care nu se cer la bacalaureat. Aceasta a făcut ca pregătirea candidaților să fie considerată în progres față de anul trecut la facultățile de matematică, fizică și limba română unde au fost examinați la obiectele cerute și la bacalaureat și mult mai slabă decât în trecut la istorie, filozofie, drept, unde probele de concurs sunt din alte domenii decât obiectele de la bacalaureat;

b) chiar în condițiile ridicării limitei de admisibilitate la media 6, locurile puse în concurs au fost ocupate aproape integral, lăsând în afara posibilității de a candida la ocuparea lor pe bacalaureații sesiunii din toamnă;

c) la sfârșitul lui iunie – începutul lui iulie, facultățile au sarcini prea numeroase și prea importante (încheierea sesiunii la cursurile de zi, sesiunea de examene la învățământul fără frecvență, practica în producție, examenul de stat și repartizarea absolvenților în producție). Acestea întârzie și limitează posibilitățile de efectuare a concediilor de odihnă ale cadrelor didactice, care pe 26.VIII. trebuie să participe la admiterea în învățământul fără frecvență;

d) la începutul lunii iulie se întâmpină mari dificultăți în cazarea în condiții corespunzătoare simultan a candidaților la admitere, a studenților de la cursurile fără frecvență, a studenților la practică, a celor care se pregătesc pentru munca patriotică, absolvenților convocați pentru repartizarea în producție.

Considerăm de aceea, că ar fi mai potrivită programarea concursului de admitere la cursurile de zi simultan cu cel de la învățământul fără frecvență, între 26 august – 5 septembrie.

În ceea ce privește măsura de a se coopta în comisiile de admitere profesori de liceu, aprecierile sunt în general pozitive (excepție fac decanatele facultăților de chimie și istorie care consideră măsura ca neinspirată). Organele de învățământ ale Capitalei au selecționat cu grijă profesorii desemnați în acest scop, iar aceștia au desfășurat o activitate fructuoasă în cadrul comisiilor. Colaborarea lor cu cadrele universitare a fost utilă ambelor părți, dând primilor posibilitatea să cunoască unele insuficiențe ale pregătirii absolvenților de liceu și celorlalți pe aceea de a desfășura examenul în conformitate cu programa de admitere și de a aprecia mai just cunoștințele candidaților. Pentru viitor este necesar, sub riscul de a nu putea beneficia de aportul celor mai buni profesori de liceu, să li se sporească indemnizația de membri ai comisiilor.

Considerăm, ca și în trecut, că media obținută de candidați la bacalaureat nu este relevantă pentru admiterea în facultate, întrucât ea diferă în funcție de exigența comisiei de bacalaureat și de numărul probelor (în trecut erau 7 obiecte acum fiind doar 3), iar pregătirea care interesează la admitere este cea realmente posedată de candidat la data admiterii și nu cea avută cu ani în urmă de către absolvenții seriilor vechi, care au o pondere însemnată în rândul candidaților (de exemplu la secția geologie 56%, iar la geografie 67% din candidații la acest concurs de admitere au trecut bacalaureatul în anul 1966 sau anterior).

Irelevanța mediei de la examenul de bacalaureat, constând din trei probe, sporește pentru facultățile la care obiectele de concurs la admitere diferă de cele de la maturitate.

Convinși însă că trebuie să se aplice un corectiv concursului de admitere care are un inevitabil coeficient de întâmplare decurgând din subiectele date, exigența comisiei uneori diferită chiar între cele care examinează pe concurenții pe aceleași locuri (de exemplu 3 comisii la facultatea de limba și literatura română, 3 la drept), dispoziția psihică a candidatului etc., considerăm necesar să se socotească cu aceeași pondere de $\frac{1}{4}$ media notelor obținute în tot cursul liceului la 2-3 obiecte de profil identic sau înrudit cu cel al facultății la care candidează.

Măsura de a se primi contestații la examenul de admitere este ca atare în întregime justă, întrucât comisiile nu au nimic de ascuns, iar candidații pot afla unele lacune ale pregătirii lor. Numărul contestațiilor a fost relativ mic (între 2-7 la fiecare facultate), în majoritatea lor contestații fiind, în urma explicațiilor date, convinși de justetea aprecierii lucrărilor.

Modul în care s-a procedat în acest an la rezolvarea contestațiilor a dus însă la situații penibile în care unii candidați, apreciind subiectivist lucrările lor, au refuzat să recunoască greșeli flagrante, contrazicând comisia, proferând amenințări și aducând „specialiști” care să citească lucrările și să se pronunțe asupra notării făcute de comisie (ex. la facultatea de istorie, drept și geologie-geografie).

Experiența arată că atunci când examinatorii au greșit transcriind nota 2 în loc de nota 9 în lucrarea unui candidat la facultatea de matematică, ei recunosc sub riscul oricărei sancțiuni, și nu este nevoie de controlul candidaților sau al meditorilor lor asupra lucrării, control nu numai inutil dar și imposibil fără considerarea tuturor celorlalți candidați în raport cu care este relativizată nota acordată fiecărei lucrări, fiind vorba de concurs și nu de examen. Propunem ca în viitor contestațiile să fie primite și rezolvate de comisia de admitere a universității sau a facultăților.

Buc, 19.VII. 67¹

ARUB, fond Secretariat/Rectorat, registrul nr. 1010/1968, nenumrotat.

65

1967, noiembrie 9. Extras din propunerile Ministerului Învățământului trimise spre aprobare prim vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, Emil Bodnăraș, privind concursul de admitere și promovarea anuală a studenților.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

PROPUNERI privind concursul de admitere și promovarea anuală a studenților

I. Concursul de admitere

În „Studiul privind dezvoltarea învățământului superior” s-a făcut propunerea de a se definitiva un sistem stabil de admitere în învățământul superior.

Propunerea n-a putut fi corelată cu sectorul învățământului de cultură generală, deoarece studiul privind acest sector a fost supus aprobării mai târziu. Cum în cadrul discuțiilor s-a indicat reanalizarea actualului sistem de absolvire a școlii medii (desființarea examenului de bacalaureat), propunem ca pentru anul 1968, când prin trecerea la [învățământul mediu de] 12 ani nu există serie de absolvenți la învățământul liceal de zi, concursul de admitere să se țină în forme similare cu cele existente, urmând ca din anul 1969, odată cu prima serie de absolvenți ai școlii de cultură generală de 12 ani, concursul de admitere să fie întărit în ce privește numărul probelor.

În cadrul discuțiilor asupra „Studiului privind dezvoltarea învățământului superior” s-au făcut numeroase observații în legătură cu organizarea concursului de admitere. Aceste observații pot fi sistematizate în următoarele aspecte:

1. Ca principiu de admitere, un număr de participanți la discuție au fost de părere să se organizeze un „an preparator”, prin admiterea unui număr mai mare (o dată și jumătate sau dublu) de candidați față de numărul locurilor planificate, urmând ca, pe baza rezultatelor

¹ Data trecută de mână și semnătura ilizibilă.

obținute după primul an de studiu să se selecteze elementele care dovedesc perspectivă pentru studiu.

Considerăm că această propunere nu poate fi acceptată, întrucât contravine principiului planificării numărului de studenți. În afară de aceasta, s-ar crea numeroase greutăți în ce privește asigurarea condițiilor materiale pentru un număr sporit de studenți, iar după primul an de studiu s-ar pune problema unei noi orientări a celor care nu reușesc să promoveze anul preparator.

2. Față de actualul sistem de admitere pe specialități, s-a propus de un număr de participanți la discuție ca admiterea să se facă pe facultăți, urmând ca repartizarea pe specialități să se facă ulterior. Propunerea este justificată prin faptul că tinerii care se prezintă la concursul de admitere nu cunosc totdeauna specificul specialității, sunt deci lipsiți de orientare profesională spre o anumită specialitate.

În practica învățământului superior s-au ivit multe greutăți în ce privește orientarea studenților admiși spre anumite specialități deficitare; aceasta a determinat măsura ca încă de la concursul de admitere să se ceară candidaților să declare pentru ce specialitate se înscriu, iar rezultatul la admitere să se dea pe specialități. Începând din 1967/1968 s-a lăsat la aprecierea rectorului hotărârea dacă admiterea se organizează pe facultate sau pe specialități. Propunem să se procedeze în acest fel și pentru anul 1968/1969.

3. Privind conținutul concursului de admitere, marea majoritate a participanților la discuție au propus să nu se ia în considerare media de la examenul de bacalaureat. Ministerul Învățământului consideră că pentru 1968, dată fiind situația de tranziție, nu e oportun să se modifice actualul sistem. Începând din 1969, odată cu hotărârile ce se vor lua în privința bacalaureatului, se vor face propuneri pentru sistemul de perspectivă al admiterii.

În ce privește probele de concurs, s-a arătat utilitatea menținerii unei ponderi covârșitoare probelor scrise, care permit o apreciere obiectivă a aptitudinilor candidaților. Unii participanți la discuție au cerut introducerea unor probe suplimentare, în special pentru verificarea cunoștințelor de limbi străine. Considerăm că față de nivelul actual de cunoaștere a limbilor străine în liceu, această propunere va putea fi realizată la unele facultăți o dată cu prima serie de absolvenți ai școlii de 12 ani.

4. Privind data susținerii concursului de admitere, opiniile au fost împărțite: a fost acceptată și organizarea concursului de admitere în iulie, s-au ridicat însă și obiecții (legate mai ales de faptul că luna iulie este foarte apropiată de sfârșitul bacalaureatului și că institutele au greutăți în cazarea candidaților).

Pe baza celor arătate mai sus, Ministerul Învățământului propune următoarea organizare de perspectivă a concursului de admitere pentru anul 1968/1969:

Data: Pentru secțiile de zi și seară, concursul să se organizeze între 10-20 iulie, într-o primă etapă, și între 5-15 septembrie în etapa a doua, pentru secțiile la care nu s-au completat locurile în iulie și pentru secțiile fără frecvență. La facultățile și secțiile la care vor rămâne locuri necompletate, se va mai organiza o sesiune de admitere între 25 și 30 septembrie. Pentru o mai bună corelare cu examenele din toamnă se propune ca sesiunea de examene să se desfășoare între 10 și 20 septembrie.

Organizarea concursului. Concursul să constea în general dintr-un număr de 3 probe scrise și 1 orală, iar la stabilirea rezultatului final să se ia în considerare media de la examenul

de bacalaureat, în aceleași condiții ca în 1967. La prima etapă a concursului de admitere, media minimă să fie 6,00, la cea de a doua media minimă să fie 5,00.[...]

ANIC, fond PCM – 3136, dosar nr. 72/1967, ff. 62-64.

66

1968, aprilie 23. Extras din discursul lui Nicolae Ceaușescu de la încheierea dezbaterilor din Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățământului de cultură generală, profesional, tehnic și superior.

[...]Așa cum s-a subliniat în plenară, procesul de îmbunătățire a învățământului, de formare a cadrelor nu a reușit să țină pasul cu cerințele de dezvoltare ale țării noastre. Dacă în ce privește numărul de cadre didactice formate în acest timp am putea să fim mulțumiți, sunt totuși de adus critici serioase în ce privește nivelul lor de pregătire, îndeosebi al cadrelor didactice din învățământul de cultură generală și din licee. Tovarășii care s-au ocupat de acest domeniu de activitate, Ministerul Învățământului, nu au acționat cu fermitate, nu au avut în această privință un plan concret, bine corelat cu întreaga dezvoltare a învățământului nostru și care să asigure pregătirea cadrelor necesare la nivelul impus de dezvoltarea științei mondiale. Acest lucru este valabil, într-o anumită măsură, și pentru o serie de cadre care răspund de învățământul superior. Firește, cauzele sunt multiple – iar faptul că o perioadă îndelungată învățământul nostru nu a avut suficiente legături și contacte cu învățământul din alte țări poate numai în parte justifica lipsa de preocupare serioasă ce s-a manifestat în acest domeniu.[...]

Măsurile pe care le-am dezbătut în plenară urmăresc să așeze învățământul de toate gradele pe baze moderne, să asigure ridicarea lui la nivelul cerințelor actuale ale dezvoltării științei, culturii, ale construcției socialiste în țara noastră. În cadrul măsurilor de perfecționare a învățământului trebuie să ținem seama de progresul rapid al științei, de necesitățile viitoare ale societății socialiste și comuniste, de perspectivele ce se deschid țării, pentru că ceea ce discutăm și hotărâm astăzi își va spune practic cuvântul și își va arăta roadele peste unul sau două cincinale – când tinerii care urmează acum învățământul de 10 ani sau îl vor începe în anul viitor vor termina școala, vor intra în universități, în institute de învățământ superior sau în școli profesionale. Iată de ce trebuie să ținem seama că măsurile pe care le adoptăm astăzi vor trebui să fie strâns legate și să asigure satisfacerea cerințelor care vor apărea mâine în dezvoltarea economiei, științei, culturii, să răspundă pe deplin necesității de a avea în toate domeniile de activitate cadre bine pregătite, în stare să facă față sarcinilor sporite pe viitor. Aceasta fără să mai spunem că și în prezent sunt sectoare unde nu avem cadre suficiente și nu putem face față, din această cauză, unor sarcini importante. M-aș referi în acest sens la electronică, ca să nu mai vorbesc de energia nucleară și de alte domenii hotărâtoare pentru dezvoltarea economiei naționale și pentru progresul întregii noastre societăți.[...]

În cadrul legii [învățământului] vom prevedea în viitor mai multe drepturi universităților și institutelor superioare, o mai largă autonomie universitară: în același timp vom asigura mai multe posibilități conducerilor acestor institute, școlilor să rezolve o serie de probleme în spiritul legilor și directivelor generale, încât să nu mai fie nevoie ca pentru fiecare lucru să se ceară aprobarea Ministerului Învățământului sau a Comitetului Central al partidului.[...]

67

1968, aprilie 22-23. Intervenția lui Leonte Răutu la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român care a avut pe ordinea de zi, printre altele, dezvoltarea învățământului de cultură generală, profesional, tehnic și superior.

Ca și alți vorbitori, doresc să relev legătura organică dintre măsurile preconizate în vederea dezvoltării învățământului de toate gradele și ansamblul de hotărâri adoptate după Congresul al IX-lea de conducerea de partid în toate compartimentele vieții sociale. Elaborarea acestor măsuri s-a desfășurat sub nemijlocita îndrumare a conducerii superioare de partid și personal a secretarului general al Comitetului Central, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Propunerile cuprinse în Studiul prezentat spre examinare plenarei sunt dictate de necesitățile societății noastre socialiste, de progresele realizate în știința și cultura contemporană.

Imensa majoritate a participanților la dezbateră publică a primit cu o călduroasă aprobare propunerea privitoare la introducerea învățământului general obligatoriu de 10 ani, care izvorăște, de altfel, în mod direct din hotărârile Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român. Au existat și păreri, izolate, că o asemenea măsură ar fi prematură în condițiile țării noastre. Or, amânarea introducerii învățământului obligatoriu de 10 ani ar accentua și ar face mai greu recuperabil decalajul ce există între țara noastră și țările mai avansate.

Această măsură are o adâncă semnificație socială și culturală menită să joace un rol important în ridicarea nivelului de cultură a întregului popor, în creșterea eficacității muncii sociale.

În epoca actuală, când în toate ramurile științelor are loc o prodigioasă proliferare a cunoștințelor, este deosebit de necesar ca manualele, programele și planurile de învățământ să fie astfel întocmite încât să cuprindă selectiv valorile cele mai reprezentative, ideile esențiale ale fiecărei discipline. La noi, situația în această privință este încă departe de a fi satisfăcătoare. Se cere din partea Ministerului Învățământului o mai energică și fermă intervenție în planurile și programele de învățământ și îndeosebi în manuale, un spirit riguros de sinteză și selecție.

În continuare, tovarășul Leonte Răutu s-a referit la problema deosebit de complexă și cu însemnate implicații sociale a îmbunătățirii balanței de cuprindere a tineretului în câmpul muncii și în învățământul superior. În legătură cu aceasta – a spus vorbitorul – se află problema dinamicii cifrelor de școlarizare pentru învățământul superior. Deficiențele grave în planificarea necesarului de cadre, manifestările crase de voluntarism au generat în trecut mari oscilații în acest domeniu. În ultimii ani, numărul de studenți este în continuă creștere, fiind în 1967/1968 de două ori mai mare decât în 1960/1961.

Din indicația conducerii partidului a fost început un studiu privind necesarul de cadre în perspectivă pentru toate ramurile economiei și culturii. Definitivarea lui urmează să fie coroborată cu stabilirea obiectivelor planului cincinal 1971-1975 și a principalelor prevederi ale dezvoltării economiei până în anul 1980.

După ce s-a referit la necesitatea lichidării actualului sistem de centralizare excesivă în elaborarea planurilor de învățământ și programelor universitare și la lărgirea atribuțiilor colectivelor didactice ale institutelor de învățământ în această direcție, vorbitorul s-a oprit

asupra problemei duratei învățământului superior. Evident, reducerea duratei într-un sector sau altul nu reprezintă un scop în sine. Nu este însă mai puțin adevărat că în țara noastră durata învățământului superior tinde, în multe cazuri, spre limita superioară a duratei adoptate în alte țări, situație care cu greu poate fi justificată.

Studiul aduce corective în această privință atât prin reducerea duratei învățământului la un număr de specialități, cât și prin înființarea institutelor de subingineri, cu durata de 2-2 ½ ani.

Și în această ramură a învățământului se impune presant lichidarea balastului de cunoștințe neesențiale, a problemelor cu care viitorul specialist nu se va întâlni niciodată în activitatea sa practică.

Abordând problema îmbunătățirii metodicii de predare în școala noastră superioară, a extinderii metodelor active de însușire a cunoștințelor, tovarășul Leonte Răutu a subliniat, totodată, necesitatea participării cadrelor de predare la toate fazele și formele procesului de învățământ. Din păcate, există însă deficiențe în aplicarea acestui sistem de lucru. La indicația conducerii partidului, Ministerul Învățământului urmează să elaboreze propuneri cu privire la introducerea în învățământul nostru a unui sistem larg practicat în alte țări, potrivit căruia fiecare cadru de predare să îndrume direct un grup de studenți din punct de vedere al activității lor didactice și științifice, cât și din punct de vedere educativ.

În cadrul dezbaterilor, s-a acordat o largă atenție propunerilor privind îmbunătățirea sistemului de predare a științelor sociale, îndeosebi în ce privește adaptarea predării la profilul facultăților, lărgirea problematicii, creșterea nivelului teoretic-științific.

În studiul întocmit sunt analizate pe larg serioasele deficiențe de conținut care au persistat vreme îndelungată în învățământul superior și care au afectat în mod deosebit științele sociale.

În ultimii ani, îndeosebi după Congresul al IX-lea, s-au obținut valoroase rezultate în înlăturarea carențelor existente, dar continuarea eforturilor în această direcție rămâne mereu actuală, pentru a elibera complet cursurile, manualele, programele de teze perimate, de șablon și rutină, de tratare rigidă, dogmatică a problemelor de teorie. În unele domenii de însemnătate esențială pentru formarea ideologică a tineretului – filozofie, istorie, estetică, teoria și istoria literaturii și artei – se resimte o rămânere în urmă a cursurilor față de efervescența spirituală stimulată și încurajată de partid, față de problemele de mare actualitate. În decursul anilor, în aceste domenii de activitate s-au acumulat suficiente forțe care, urmând apelul partidului la activizarea gândirii social-politice, să înlătore structurile rigide și sărăcia tematică, astfel ca școala să joace, după cum e firesc, rolul primordial în orientarea tineretului studios, în formarea sa în spiritul concepției noastre filozofice, politice, estetice, etice, în combaterea concepțiilor antiștiințifice.

Studiul ce va fi aprobat de plenară va sluji drept bază legii învățământului, care, în istoria modernă a României, va fi cea de-a treia lege care îmbrățișează în mod unitar întregul nostru învățământ.

Se preconizează, de asemenea, perfecționarea structurii Ministerului Învățământului corespunzător cu sarcinile ce-i sunt încredințate, măsură care va trebui unită cu o temeinică îmbunătățire a metodelor și stilului de muncă ale ministerului.

În sfârșit, în vederea dezbaterii largi a sarcinilor izvorâte din lucrările Plenarei Comitetului Central al partidului, se propune ca în toamna acestui an să se organizeze o conferință a cadrelor didactice din învățământul de toate gradele.

Înfăptuirea măsurilor preconizate în Studiu va constitui o etapă nouă în viața școlii românești, va situa Republica Socialistă România printre țările cele mai avansate din punct de vedere al dezvoltării învățământului și culturii.

După concluziile expuse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care a criticat faptul că atât tovarășii din conducerea ministerului, cât și tovarășii care răspund de învățământ pe linie de partid nu au analizat răspunderile care le revin pentru lipsurile existente în domeniul învățământului, tovarășul Leonte Răutu a luat din nou cuvântul și a spus:

Tovarășii, vreau să declar în fața plenarei, cu deplină sinceritate, că socot justificată critica principială făcută de tovarășul Ceaușescu în cuvântul lui și că era de datoria mea, referindu-mă la problemele învățământului de care mă ocup nu de puțină vreme, să fac o analiză mult mai adâncă atât a lipsurilor generale care există în învățământ, cât și a răspunderii care-mi revine. Sunt încredințat că acesta este și sentimentul tovarășilor din Ministerul Învățământului, care nici ei nu au manifestat cuvenitul spirit autocritic în fața plenarei Comitetului Central.

În ce mă privește, vreau să asigur plenara că voi trage toate învățămintele din această critică și din indicațiile cuprinse în cuvântul de încheiere al tovarășului Ceaușescu, referitoare la îmbunătățirea structurii și conținutului învățământului și în mod deosebit la sarcinile actuale ale muncii noastre ideologice.

„Gazeta Învățământului”, 26 aprilie 1968, pp.4,5.

68

1968, mai 13. Extras din Legea Nr. 11/1968 privind învățământul în Republica Socialistă România.

[...]

Art. 9. – Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română.

În conformitate cu prevederile Constituției, pentru naționalitățile conlocuitoare învățământul de toate gradele se desfășoară și în limba proprie.

Ministerul Învățământului asigură pregătirea personalului didactic necesar învățământului în limbile naționalităților conlocuitoare.

La concursurile de admitere prevăzute în prezenta lege, candidații au dreptul de a susține probele în limba maternă la disciplinele pe care le-au studiat în această limbă.

Art. 10. – În unele școli, învățământul se poate desfășura și într-una din limbile moderne de largă circulație.[...]

Art. 151. – Admiterea în învățământul superior se face pe bază de concurs.

Se pot prezenta la concursul de admitere persoanele care posedă diplomă de bacalaureat sau o diplomă echivalentă.

La concursul de admitere pentru învățământul seral se pot prezenta numai persoanele care lucrează în domeniul specialității pe care doresc s-o studieze.

Art. 152. – Disciplinele de concurs, probele scrise și orale și procedura desfășurării concursului se stabilesc de Ministerul Învățământului, la propunerea instituțiilor de învățământ superior.[...]

Art. 172. – Absolvenții cu diplomă ai unei facultăți pot urma o altă facultate, fără concurs de admitere, cu scutirea de frecvență sau prin învățământ fără frecvență și cu

echivalarea examenelor la disciplinele cu conținut identic sau similar, în condițiile stabilite de Ministerul Învățământului.[...]

Art. 225. – La concursurile de admitere prevăzute în prezenta lege sunt declarați reușiți, în ordinea clasificării și în limita locurilor, candidații care obțin, după caz, cel puțin media 5 sau 6, potrivit normelor stabilite de Ministerul Învățământului.[...]

Art. 227. – Persoanele fără cetățenie cu domiciliul în Republica Socialistă România și cetățenii străini se bucură de dreptul la învățătură, potrivit convențiilor internaționale.

Cetățenii străini pot fi admiși în instituțiile de învățământ din Republica Socialistă România, pe baza aprobării Ministerului Învățământului, fără concurs de admitere și în afara planului de școlarizare.[...]

Buletinul Oficial al Republicii Socialiste România nr. 62 din 13 mai 1968.

69

1968. Condițiile de admitere în instituțiile de învățământ superior în anul universitar 1968/1969.

Admiterea în învățământul superior 1968/1969

Admiterea în instituțiile de învățământ superior – cursuri de zi, serale și fără frecvență – se face prin concurs.

Concursul este unitar pentru toți candidații; admiterea se face în ordinea descrescândă a mediilor obținute și în limita numărului de locuri planificate pentru fiecare facultate sau secție.

La facultățile cu mai multe secții (cu excepția facultăților de matematică-mecanică, fizică și chimie de la universități), înscrierile la concurs și organizarea acestuia se fac pe secții de specialitate. La înscriere, candidatul trebuie să precizeze secția pentru care concurează, cunoscând că după concurs nu se admite trecerea de la o secție la alta, iar media finală obținută la concurs este valabilă pentru stabilirea ordinei de clasificare numai la secția de specialitate la care candidatul a concurat. Facultățile la care admiterea se organizează pe secții, se afișează la fiecare institut.

Admiterea la cursurile de zi

1. Dreptul de înscriere la concurs

Se pot prezenta la concursul de admitere în instituțiile de învățământ superior cetățenii Republicii Socialiste România care sunt:

- absolvenți cu diplomă de bacalaureat (sau maturitate) ai liceelor (școlilor medii de cultură generală);
- absolvenți cu examen de diplomă ai școlilor medii tehnice (care au funcționat după 1948) și ai școlilor tehnice cu durată de 4 ani (care au funcționat în perioada 1955-1962);
- absolvenți cu examen de bacalaureat ai fostelor licee teoretice, industriale sau comerciale, precum și absolvenți cu diplomă (certificat) ai altor școli, care au fost echivalate de Ministerul Învățământului cu liceul, cu dreptul de a continua studiile în învățământul superior.

2. Data concursului

Concursul de admitere se va desfășura pentru toate facultățile, între 5 și 15 iulie 1968.

Observație: Pentru institutele de teatru (din București și Tîrgu-Mureș), conservatoare (secțiile de instrumente și canto) și Institutul de arhitectură „Ion Mincu” din București, concursul de admitere se organizează în două etape.

Prima etapă are rolul de a face o selecție prealabilă a candidaților care dovedesc aptitudini pentru a putea concura în etapa a doua. Această primă etapă va avea loc între 29 iunie și 3 iulie; probele sale sunt eliminatorii.

Candidații respinși la prima etapă a concursului de admitere se pot înscrie până la 4 iulie inclusiv, pentru concursul de admitere la alte facultăți.

Etapa a doua va avea loc la datele prevăzute pentru concursul de admitere în celelalte instituții de învățământ superior.

Pentru facultățile și secțiile la care nu se completează cifra de școlarizare prin concursul din iulie, se va organiza al doilea concurs între 5 și 15 septembrie 1968.

3. Înscrierea candidaților

Înscrierea candidaților la concursul de admitere se face la secretariatul facultăților; aceasta începe cu 30 de zile înainte de data concursului și se termină în preziua concursului, ora 10 a.m.

Observație: Înscrierea candidaților la concursul de admitere în institutele de teatru și arhitectură, precum și în conservatoare (secțiile de instrumente și canto) se face între 10 și 25 iunie 1968.

Pentru a da posibilitate candidaților să cunoască toate dispozițiile cu privire la înscrierea și la desfășurarea concursului, comisia de admitere din fiecare instituție de învățământ superior va lua măsuri pentru afișarea comunicatelor apărute în presă și a instrucțiunilor necesare orientării candidaților. La secretariatul fiecărei facultăți se vor afișa numărul de locuri și situația zilnică a înscrierilor.

4. Actele necesare la înscriere

Pentru înscrierea la concurs, candidații vor completa o cerere tip, în care vor indica facultatea și secția la care doresc să dea concurs de admitere.

La cererea de înscriere se vor anexa:

a) Certificatul de naștere în copie legalizată.

b) Diploma de bacalaureat sau diploma de maturitate pentru absolvenții liceelor și ai școlilor medii de cultură generală, diploma de tehnician pentru absolvenții școlilor medii tehnice și ai școlilor tehnice cu durata de 4 ani, diploma de examen de stat pentru absolvenții liceelor pedagogice, diploma de bacalaureat pentru absolvenții fostelor licee teoretice, industriale, comerciale, diploma (certificatul) de absolvire ale altor școli care au fost echivalate de Ministerul Învățământului cu liceul, cu dreptul de a continua studiile în învățământul superior (în original).

c) Certificatul de sănătate.

- Candidații vor prezenta „fișa de control medical a absolventului” întocmită și eliberată după data de 15 februarie 1968 de policlinica teritorială de care aparține candidatul.

Fișa de control medical a absolventului, depusă la decanatele instituțiilor de învățământ superior, va fi verificată de medicii instituțiilor de învățământ superior. Candidații care prezintă probleme de sănătate în raport cu specificul instituției de învățământ superior

solicitat, vor fi invitați prin afișaj la comisiile medicale de specialiști, care vor funcționa în centrele universitare în perioada 1 iunie-3 iulie 1968, respectiv 25 august-3 septembrie 1968.

Observație privind candidații concursurilor de admitere pentru institutele de teatru, conservatoare și facultățile de muzică:

- acești candidați se vor prezenta personal cu „fișa de control medical a absolventului” la comisia medicală constituită la nivelul institutelor (facultăților) înainte a primei etape a concursului în perioada 10 iunie-25 iunie 1968. Comisia medicală va efectua examinări speciale (auditive, foniartrice, explorări funcționale de capacitate respiratorie etc.) și va aviza actul medical de înscriere.

Observație privind candidații concursurilor de admitere pentru institutele de arte plastice și facultățile de arte plastice de la institutele pedagogice de 3 ani:

- acești candidați se vor prezenta personal cu „fișa de control medical a absolventului” la comisia medicală constituită la nivelul institutelor (facultăților), pentru efectuarea unor examinări speciale oftalmologice și pentru viza actului medical de înscriere.

Observație privind candidații concursurilor de admitere pentru Institutul de cultură fizică și facultățile de educație fizică din cadrul institutelor pedagogice de 3 ani:

- acești candidați se vor prezenta personal la comisiile medicale constituite la nivelul institutului (facultăților), cu „fișa de control medical a absolventului”, vizată de centrul medical județean de cultură fizică și sport, care va completa pe lângă datele cerute în fișa de control medical a absolventului, rezultatele examinărilor speciale de dezvoltare fizică, de efort și un buletin electrocardiografic.

Comisiile medicale de pe lângă institute (facultăți) vor efectua examinări de specialitate și vor viza actul medical de înscriere.

Candidații neadmiși din motive de sănătate la înscrierea la concursul de admitere în facultatea aleasă, pot cere prin decanul facultății respective, reexaminarea stării de sănătate, care se va face de comisia de expertiză și de recuperare a capacității de muncă din centrul universitar respectiv.

d) Trei fotografii tip buletin de identitate.

Cererile nedepuse în termen sau neînsoțite de actele specificate mai sus nu vor fi luate în considerare.

Pe baza verificării actelor necesare înscrierii, comisiile de admitere vor dispune afișarea listei candidaților cel mai târziu în preziua concursului, ora 21.

5. Desfășurarea concursului

Concursul de admitere în învățământul superior constă din probe scrise și orale. La unele facultăți, în cadrul concursului se dau și probe practice. Ordinea desfășurării probelor se afișează la fiecare facultate cu cel puțin 5 zile înainte de începerea concursului.

Înainte de începerea concursului, candidații vor primi o fișă în care examinatorii vor înscrie notele pentru fiecare probă, imediat după încheierea examinării la disciplina respectivă.

Pe fiecare fișă se va aplica fotografia candidatului.

Fiecare candidat va preda fișa de note comisiei de examinare după ultima probă susținută.

În timpul concursului, candidații vor avea asupra lor buletinul de identitate.

Probele practice se țin conform prevederilor de la capitolul „Disciplinele pentru concursul de admitere”. Fiecare probă practică va fi calificată cu o notă de la 10 la 1. Sunt admiși la probele scrise, candidații care au obținut la probele practice cel puțin media 5. Rezultatele se afișează în ordinea alfabetică a candidaților, specificându-se media obținută de fiecare candidat.

Observație: La facultățile și secțiile la care concursul de admitere constă din două etape, se pot prezenta la etapa a doua numai candidații admiși la probele primei etape. Notarea candidaților la probele primei etape se face în modul următor:

- la Institutul de arhitectură și la conservatoare (secții de instrumente și canto) cu note de la 10 la 1, care vor intra în calculul mediei finale a concursului;
- sunt admiși la etapa a doua a concursului, candidații care, la probele primei etape au obținut note a căror medie este minimum 5,00 (pentru conservatoare, nota minimă – 5,00);
- la institutele de teatru din București și Tîrgu-Mureș - prin calificativele „admis” sau „respins”.

Rezultatele la probele primei etape se vor afișa zilnic.

În etapa a doua a concursului, candidații primesc la fiecare probă câte o notă de la 10 la 1, fără fracțiuni.

Probele scrise preced probele orale. Fiecare probă scrisă va fi calificată cu o notă, de la 10 la 1. Sunt admiși la probele orale, candidații care au obținut la probele scrise cel puțin media 5,00 (cu excepția Facultății de arhitectură, la care proba scrisă de matematică nu este eliminatorie).

Rezultatele se afișează în ordinea alfabetică a candidaților, specificându-se media obținută de fiecare candidat.

Candidații din rândul naționalităților conlocuitoare pot să susțină probele de concurs în limba maternă. În acest scop, odată cu actele de înscriere vor adresa comisiei de admitere o cerere scrisă, indicând limba în care solicită să fie examinați.

Probele orale vor fi calificate cu note de la 10 la 1 (fără fracțiuni).

Media finală a concursului de admitere se obține prin adunarea notelor de la toate probele (scrise, orale și practice) și împărțirea rezultatului obținut la numărul acestor probe.

Exemplu: candidatul a obținut la matematică la proba scrisă nota 8, la cea orală 9, iar la fizică nota 10.

Media finală va fi $(8+9+10)/3=9$.

Comisia de admitere stabilește lista candidaților, în ordinea de clasificare, pe baza mediilor finale rezultate.

Media minimă de admitere la concursul din iulie este 6,00, iar la concursul din a doua etapă (septembrie) este 5,00.

Rectorul instituției de învățământ superior emite un ordin prin care se înmatriculează în anul I candidații reușiți în ordinea clasificării și în limita locurilor planificate pentru facultatea sau secția la care s-a înscris candidatul.

Copia ordinului de înmatriculare se afișează la decanatul facultății respective.

Candidații reușiți la concursul de admitere se vor înscrie la facultăți până la 30 septembrie 1968.

Studenii înscriși în anul I care nu se vor prezenta la cursuri până la 5 octombrie 1968 vor fi exmatriculați.

Studenții admiși în anul I care nu se pot prezenta pentru cauze bine motivate (boală, serviciu militar), pot fi amânați peste această dată, dacă prezintă până la 5 octombrie 1968, motivare scrisă de acte doveditoare.

Actele candidaților care nu au reușit la concursul de admitere vor fi restituite de secretariatele facultăților în termen de două zile de la afișarea rezultatelor concursului.

B. Admiterea la cursurile serale

Concursul de admitere la învățământul seral se desfășoară după normele și programele stabilite pentru învățământul de zi.

Dreptul de înscriere la concurs

1. Se pot prezenta la concursul de admitere pentru învățământul superior seral oamenii muncii care au absolvit liceul cu examen de bacalaureat, școala medie de cultură generală cu examen de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă și doresc să obțină o calificare superioară, fără a părăsi locul de muncă.

Data concursului

2. Concursul va avea loc între 5 și 15 iulie 1968. Pentru facultățile și secțiile la care nu se completează cifra de școlarizare prin acest concurs, se va organiza al doilea concurs între 5 și 15 septembrie 1968.

Înscrierea candidaților

3. Înscrierea candidaților pentru concursul de admitere se face la secretariatul facultăților; aceasta începe cu 30 de zile înainte de data concursului și se termină în preziua concursului, ora 10 a.m.

4. Actele cerute la înscriere, obiectele de concurs, desfășurarea concursului de admitere pentru cursurilor serale sunt aceleași ca la concursul de admitere pentru învățământul de zi. Candidații la concursul de admitere pentru învățământul seral superior tehnic vor prezenta și o adeverință de la locul de muncă din care să rezulte că lucrează în specialitatea facultății pe care doresc să o urmeze sau într-o specialitate înrudită. Candidații la concursul de admitere pentru învățământul seral universitar vor prezenta o adeverință din care să rezulte că sunt în câmpul muncii.

5. Candidații reușiți la concursul de admitere în învățământul seral se vor înscrie la facultățile respective în termen de cel mult 15 zile de la data afișării rezultatului concursului de admitere; în caz contrar, pierd dreptul de înscriere.

6. Pentru prezentarea o singură dată la concursul de admitere se acordă candidaților un concediu fără plată de până la 30 de zile calendaristice anual, în afara concediului de odihnă. Concediul de studii se acordă la cerere, eșalonat sau integral. În cazul când candidații se prezintă în același an calendaristic la examenul de bacalaureat și la concursul de admitere în învățământul superior, beneficiază de un singur concediu de studii de până la 30 de zile calendaristice.

C. Admiterea la cursurile fără frecvență

Concursul de admitere în învățământul superior fără frecvență se desfășoară după normele și programele stabilite pentru învățământul de zi.

Dreptul de înscriere la concurs

1. Se pot prezenta la concursul de admitere pentru învățământul superior fără frecvență oamenii muncii care au absolvit liceul cu diplomă de bacalaureat, școala medie de

cultură generală cu diplomă de maturitate sau o școală echivalentă cu diplomă, și care doresc să obțină o calificare superioară.

Data concursului

2. Concurusul va avea loc între 5 și 15 septembrie 1968.

Înscrierea candidaților

3. Înscrierea candidaților pentru concursul de admitere se face la secretariatul facultăților: aceasta începe cu 30 de zile înainte de data concursului și se termină în preziua concursului, ora 10 a.m.

4. Actele cerute la înscriere, obiectele de concurs, desfășurarea concursului de admitere pentru cursurile fără frecvență sunt aceleași ca la concursul de admitere pentru învățământul de zi. Candidații vor prezenta în același timp și o adeverință de la locul de muncă, din care să rezulte că sunt încadrați în producție.

5. Candidații reușiți la concursul de admitere la cursurile fără frecvență se vor înscrie la facultățile respective în termen de cel mult 15 zile de la data afișării rezultatului concursului de admitere. În caz contrar, pierd dreptul de înscriere.

6. Pentru prezentarea o singură dată la concursul de admitere de la cursurile fără frecvență se acordă candidaților un concediu de studii fără plată, de până la 30 de zile calendaristice anual, în afara concediului de odihnă. Concediul de studii se acordă la cerere, eșalonat sau integral. În cazul când candidații se prezintă în același an calendaristic la examenul de bacalaureat și la concursul de admitere în învățământul superior, beneficiază de un singur concediu de studii de până la 30 de zile calendaristice.

***, *Admiterea în învățământul superior*, ed. „Revista Învățământului Superior”, București, 1968, p. 61-67.

70

1968. Cuvântul înainte al broșurii „Admiterea în învățământul superior” elaborată de Ministerul Învățământului.

În epoca noastră, de dezvoltare vertiginoasă a științei și tehnicii, de înflorire a culturii, învățământul superior îndeplinește o funcție socială deosebit de însemnată. Lui îi revine misiunea nobilă de a pregăti specialiști de înaltă calificare pentru toate domeniile vieții sociale.

Cu cât știința pătrunde tot mai activ în toate domeniile de activitate umană – și aceasta este un fenomen obiectiv al zilelor noastre –, cu atât mai mare este nevoia de cadre cu studii superioare.

Totodată, folosirea celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne în producția bunurilor materiale determină schimbări esențiale în pregătirea specialiștilor de înaltă calificare cu rol de conducere în industrie și în alte ramuri ale economiei, impunând, pe lângă o cunoaștere profundă a proceselor tehnologice, și o perfectă stăpânire a metodelor organizării științifice a producției, o multilaterală pregătire economică.

Formarea specialistului cu înaltă calificare, dublată de o conștiință înaintată și de o bogată cultură, reprezintă componente inseparabile ale activității școlii superioare.

Pregătirea viitorilor slujitori ai culturii, îmbogățirea patrimoniului spiritual al poporului cu noi valori se înscriu, de asemenea, printre cerințele majore ale edificării societății noastre.

În aceste condiții, învățământul superior este pus în fața unor responsabilități sociale mereu sporite. Tocmai de aceea, partidul și statul au manifestat și manifestă o permanentă grijă pentru dezvoltarea și perfecționarea neconținută a învățământului superior potrivit cerințelor mereu crescânde ale societății noastre socialiste.

Pe baza Directivelor Congresului al IX-lea al P.C.R., Ministerul Învățământului a elaborat și supus discuției publice *Studiul privind dezvoltarea învățământului superior*. Dezbaterrea largă a acestuia de către specialiști din învățământ și producție a relevat însemnătatea orientării, modernizării și perfecționării școlii superioare potrivit problematicii științifice pe care o ridică revoluția științifică-tehnică contemporană și procesul complex al desăvârșirii construcției socialiste în patria noastră.

Datorită grijii permanente a partidului și a statului, învățământul nostru superior, așezat pe temelia concepției înaintate, despre natură și societate, folosind tradițiile progresiste ale școlii românești și experiența pedagogică universală, are asigurată baza materială modernă corespunzătoare cerințelor de studiu și condițiilor de viață ale studenților.

Corespunzător necesarului de cadre cu pregătire superioară pentru sectorul economic și social-cultural, s-a dezvoltat rețeaua învățământului tehnic, agronomic, universitar, economic, de medicină și farmacie, de educație fizică și sport, pedagogic cuprinzând 16 centre universitare cu 182 de facultăți față de anul 1938, când existau numai 4 centre universitare cu 33 de facultăți. Începând cu anul universitar 1967/1968 rețeaua învățământului superior s-a lărgit și mai mult prin înființarea la Ploiești a Institutului de petrol.

Pentru prima oară în istoria poporului român, orânduirea socialistă a deschis larg în fața tinerei generații porțile învățământului superior. Acest lucru este în mod elocvent ilustrat de faptul că în anul universitar 1967/1968 sunt cuprinși la cursurile de zi, serale și fără frecvență 141.600 studenți, cu 3% mai mult decât în anul universitar precedent. Amploarea învățământului superior este ilustrată și de faptul că, de pildă, în centrul universitar București învață în prezent peste 60.000 studenți, ceea ce reprezintă de peste două ori mai mult decât totalul studenților existenți în România dinainte de război.

Anul trecut învățământul superior a dat economiei naționale circa 21.800 ingineri, economiști, medici, cadre didactice și alți specialiști.

Candidații la concursul de admitere în învățământul superior se pot prezenta la următoarele categorii de instituții existente în țara noastră: institute politehnice, institute tehnice de ramură, institute agronomice, universități, academia de studii economice, institute de medicină și farmacie, institute de teatru, institute de arte plastice, conservatoare, un institut de cultură fizică, institute pedagogice.

Actuala structură a învățământului superior reflectă în linii esențiale necesitățile de cadre cu pregătire superioară ale economiei și sectorului social-cultural.

Un moment important în viața celor care se prezintă la concursul de admitere este alegerea viitoarei profesii. Aceasta solicită din partea fiecărui candidat o atentă analiză a capacităților și aptitudinilor proprii, pe baza rezultatelor obținute în anii de școală și stării de sănătate, în vederea orientării spre acele domenii în care poate obține cele mai bune rezultate

și, în consecință, cele mai mari satisfacții. Fără îndoială, unele activități au o rezonanță deosebită în rândul tinerilor captând interesul acestora încă din anii de liceu; prezentându-se însă la concurs pentru a dobândi un loc în facultate, tânărul trebuie să aibă în vedere nu numai preferințele, ci și aptitudinile reale. Totodată trebuie să țină seama de necesitatea obiectivă a selecționării din rândul candidaților a celor mai buni pentru fiecare specialitate și de necesitatea distribuirii raționale a numărului de locuri pe specialități, în conformitate cu cerințele dezvoltării economiei și culturii țării noastre.

Instituțiile de învățământ superior asigură studenților temeinice cunoștințe de specialitate dându-le baza științifică necesară pentru perfecționare în profesiunea aleasă și asimilarea celor mai noi achiziții tehnice-științifice și cultural-artistice necesare activității pe care o vor desfășura.

La temelie întregii pregătiri științifice a studenților, la baza formației lor intelectuale stă concepția despre natură și societate a clasei muncitoare – materialismul dialectic și istoric. Aceasta le permite să înțeleagă și să explice în mod științific mecanismul complex al dezvoltării sociale, progresele cunoașterii umane.

În toate centrele universitare, atât în cele cu vechi și glorioase tradiții – București, Cluj, Iași, Timișoara –, cât și în cele mai noi, care au luat ființă în anii construcției socialiste – Baia Mare, Brașov, Craiova, Galați, Petroșani, Pitești, Suceava și altele –, își desfășoară activitatea didactică și științifică eminenti profesori, cadre tinere care muncesc cu pasiune și devotament; în prezent, în rețeaua învățământului superior această bogată activitate este dusă de peste 13.000 de profesori, conferențieri, lectori, asistenți, față de 2.194 cadre didactice câte existau în 1938/1939.

Prin realizările științifice obținute, prin lucrările elaborate în domeniul culturii, științei și tehnicii, prin contribuția de neprețuit la formarea tinerei generații de intelectuali, numeroase cadre didactice se bucură de un prestigiu binemeritat, de o bună apreciere în străinătate.

Preocupările permanente ale școlii superioare, ale întregului corp didactic universitar sunt îndreptate spre perfecționarea procesului de învățământ, prin introducerea celor mai noi cuceriri ale științei, tehnicii și culturii contemporane, îmbinarea cu eficiență a cunoștințelor teoretice cu practica, introducerea metodelor moderne de predare.

Paralel cu aceste activități, în institute și universități se desfășoară o vastă muncă de cercetare științifică, legată atât de nevoile procesului de învățământ cât și de necesitățile economiei naționale.

În învățământul superior se acordă o atenție deosebită și activităților cultural-artistice ale studenților, sportului studentesc, organizării de acțiuni recreative de o mare varietate, menite să ofere tineretului studios condiții de petrecere plăcută a timpului liber și de întărire a capacității de muncă.

Casele de cultură și cluburile studențești, bazele sportive, taberele din timpul vacanțelor îndeplinesc un rol deosebit de important în acest domeniu.

În cursul actualului plan cincinal, fapte noi vin să ilustreze grija partidului și statului pentru învățământul superior: vor fi date în folosință noi spații de învățământ, laboratoare, clinici etc., cu o suprafață totală de circa 300.000 m.p., precum și noi cămine și cantine studențești cu circa 18.200 locuri, în valoare de circa 1,5 miliarde lei.

O bună parte din obiectivele prevăzute în planul cincinal au fost realizate sau se află în curs de execuție. Astfel, în cursul primilor doi ani ai cincinalului au fost date în folosință

spații noi de învățământ cu o suprafață de peste 35.000 m.p., precum și circa 5.500 locuri în cămine și cantine studențești.

În cursul anului 1968, vor intra în funcțiune la patru mari instituții de învățământ superior din țara noastră – Institutul politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București, Academia de studii economice, Institutul de arhitectură și Institutul agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași – noi săli de curs, amfiteatre și laboratoare în suprafață de peste 52.000 m.p. De asemenea, vor continua lucrările pentru construirea noului local al Institutului pedagogic de 3 ani din Suceava și va începe construcția localului Institutului de petrol din cel mai tânăr centru universitar al țării, Ploieștiul. Concomitent, se vor extinde spațiile de învățământ la Facultatea de chimie de la Universitatea din Cluj și la Institutele politehnice din Iași și Timișoara prin construirea de noi laboratoare.

Se va continua construirea de noi cămine studențești în centrele universitare: București, Iași, Cluj, Timișoara, Suceava și Bacău urmând a intra în funcție până la începutul anului școlar 1968/1969, circa 3.080 locuri.

Baza materială existentă, ca și cea în curs de creare, este menită să asigure studenților condiții de viață și de învățatură tot mai bune. În acest scop, statul nostru cheltuiește în medie cu fiecare student pentru întreținerea în facultate, inclusiv pentru burse suma de 10.500 lei anual.

Activitatea didactică, științifică și educativă a corpului universitar, exigența sporită a acestuia, baza materială existentă, munca, pasiunea și studiul individual al studenților le asigură viitorilor specialiști o temeinică pregătire profesională. Acest lucru este confirmat, mereu mai bine, de capacitatea pe care o dovedesc absolvenții instituțiilor de învățământ superior în rezolvarea cu competență a sarcinilor complexe ale organizării și conducerii producției moderne și ale activității social-culturale.

Un rol important în stimularea pasiunii tineretului pentru cunoașterea și însușirea cunoștințelor științifice acumulate de omenire, pentru lărgirea și îmbogățirea neconținută a orizontului cultural, pentru cultivarea unei dragoste nemărginite față de profesiunea aleasă îl au organizațiile de partid și U.T.C. Acestea canalizează energia inepuizabilă a tineretului spre studiu, spre muncă intensă și disciplină, spre activitate științifică; colaborând strâns cu profesorii, ele se preocupă de formarea studenților în spiritul înalțelor idei ale comunismului, ale eticii noi, ale disciplinei în muncă, ale unei comportări civilizate în toate împrejurările vieții.

Instituțiile de învățământ, valorificând pe o treaptă superioară marile tradiții ale școlilor noastre s-au bucurat și se bucură de un binemeritat prestigiu. Ele au pregătit numeroase generații de specialiști, au desfășurat o valoroasă muncă de cercetare științifică, au construit centre de propagare a științei, culturii și artei. În același timp, ele au dat patriei și poporului român numeroase personalități, luptători neînfricați pentru idealurile de progres, libertate socială și națională, creatori de renume care au îmbogățit atât patrimoniul științei și culturii naționale cât și al celei universale. Anual, zeci de mii de absolvenți ai facultăților noastre sporesc rândurile intelectualilor chemați să-și aducă contribuția prețioasă la edificarea noii societăți. la lupta poporului român pentru progres și civilizație, pentru înflorirea României socialiste.

***, *Admiterea în învățământul superior*, ed. „Revista Învățământului Superior”, București, 1968, pp. 9-12.

REȚEAUA INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR ÎN 1948 ȘI 1968

1948	1968
Institutul de zootehnie și medicină veterinară din Arad	-
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Bacău
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Baia Mare
Institutul de minereuri din Brad	-
Institutul de silvicultură din Brașov	-
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Brașov
-	Institutul politehnic din Brașov
Institutul de științe economice și planificare din Brașov	-
Universitatea „C.I. Parhon” din București	Universitatea din București
Institutul politehnic din București	Institutul politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București
Institutul de petrol și gaze din București	Institutul de petrol, gaze și geologie din București
Institutul de geologie și tehnică minieră din București	-
Institutul de exploatare și prelucrarea lemnului din București	-
Institutul de construcții din București	Institutul de construcții din București
Institutul de drumuri și poduri din București	-
Institutul de transporturi și comunicații din București	-
Institutul de arhitectură din București	Institutul de arhitectură „Ion Mincu” din București
Institutul agronomic din București	Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu” din București
Institutul alimentar din București	-
Institutul de zootehnie și medicină veterinară din București	-
Institutul de științe economice și planificare din București	Academia de studii economice din București
Institutul medico-farmaceutic din București	Institutul de medicină și farmacie din București
Institutul de educație fizică din București	Institutul de cultură fizică din București
Institutul de asistență socială din București	-
Institutul pedagogic „Maxim Gorki” din București	Institutul de limbi și literaturi străine din București
-	Institutul pedagogic de 3 ani din București
Institutul de arhivistică, bibliologie, muzeografie din București	-
Institutul de artă din București	Institutul de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” din București
	Institutul de arte plastice „N. Grigorescu” din București
	Conservatorul de muzică „Ciprian Porumbescu” din București
Institutul de silvicultură și de exploatarea și prelucrarea lemnului din Câmpulung Moldovenesc	-
Universitatea „Victor Babeș” din Cluj	Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj

Universitatea „Bolyai” din Cluj, cu limbă de predare maghiară	
Institutul medico-farmaceutic din Cluj	Institutul de medicină și farmacie din Cluj
Institutul de mecanică din Cluj	-
-	Institutul politehnic din Cluj
Institutul agronomic din Cluj	Institutul agronomic „Dr. Petru Groza” din Cluj
Institutul de artă din Cluj	Institutul de arte plastice „Ion Andreescu” din Cluj Conservatorul de muzică „Gh. Dima” din Cluj
Institutul de artă din Cluj, cu limbă de predare maghiară	-
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Cluj
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Constanța
Institutul agronomic din Craiova	-
-	Universitatea din Craiova
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Craiova
Institutul agronomic din Galați	-
-	Institutul politehnic din Galați
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Galați
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Institutul politehnic din Iași	Institutul politehnic din Iași
Institutul de medicină din Iași	Institutul de medicină și farmacie din Iași
Institutul de științe economice și planificare din Iași	-
Institutul de măsurători terestre din Iași	-
Institutul agronomic din Iași	Institutul agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași
Institutul de artă din Iași	Conservatorul de muzică „George Enescu” din Iași
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Iași
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Oradea
Institutul cărbunelui din Petroșani	Institutul de mine din Petroșani
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Pitești
-	Institutul de petrol din Ploiești ¹
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Suceava
Institutul medico-farmaceutic Tîrgu Mureș, cu limbă de predare maghiară	Institutul de medicină și farmacie din Tîrgu-Mureș
-	Institutul de teatru „Szentgyörgyi István” din Tîrgu-Mureș
-	Institutul pedagogic de 3 ani din Tîrgu-Mureș
Institutul politehnic din Timișoara	Institutul politehnic din Timișoara
Institutul de siderurgie din Timișoara	-
Institutul de minereuri din Timișoara	-
-	Universitatea din Timișoara
Institutul agronomic din Timișoara	Institutul agronomic din Timișoara
Institutul de medicină din Timișoara	Institutul de medicină din Timișoara
Institutul de artă din Timișoara	-
Institutul pedagogic din Timișoara	Institutul pedagogic de 3 ani din Timișoara

Surse: „Decizia nr. 263327 din 25 octombrie 1948 pentru organizarea învățământului superior”, în *Colecțiune de legi, decrete și decizii*, octombrie 1948, pp. 952-963;

***, *Admiterea în învățământul superior*, ed. „Revista Învățământului Superior”, București, 1968, pp. 15-24.

¹ Institutul de petrol din Ploiești înființat în anul universitar 1967/1968 și Institutul de petrol și gaze din București au funcționat în paralel între anii 1967-1974, perioadă în care au fost transferate facultățile specifice de la București la Ploiești.

Dacă în 1948 instituțiile de învățământ superior funcționau în 12 localități din România (Arad, Brad, Brașov, București, Câmpulung Moldovenesc, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Petroșani, Târgu-Mureș și Timișoara), în 1968 ele erau prezente în 15 localități (Bacău, Baia Mare, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Petroșani, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara). Cu toate acestea, atât în anul 1948, cât și în 1968 în România și-au desfășurat activitatea 49 de instituții de învățământ superior. În anul 1968 spre deosebire de 1948 se remarcă faptul că în învățământul superior tehnic a avut loc o concentrare a instituțiilor și în același timp un fenomen invers, în ceea ce privește instituțiile din învățământul superior artistic.

INDICE DE NUME

A

Andreescu, Dumitru, 104
Apostol, Gheorghe (Gh.), 82, 151
Apostolescu, N., 62, 115

B

Balaci, 118
Bârlădeanu, Alexandru, 151
Bălan, Ștefan, 16, 96, 101, 139, 140, 141, 151
Berca, I., 137
Benedec, 120
Bodnăraș, Emil (E.), 15-18, 21-23, 82, 92, 132,
139, 141, 144, 151, 158
Borilă, Petre, 82
Brauner, 37

C

Ceașescu, Nicolae (N.), 18, 23, 82, 146, 151,
160, 161, 163
Chivu, Stoica, 16, 22, 58, 76, 82, 103, 104, 151
Coliu, Dumitru (D.), 83
Constantinescu, Benone, 37
Cristescu, Dumitru, 104

D

Dalea, Mihai, 16, 22, 103, 104
Dăscălescu, Romeo, 37, 38
Deleanu, Spiridon, 37
Dinu, Vasile, 85
Dinulescu, C., 116-118, 120
Dinulescu, N., 14, 20, 54
Domșa, Alexandru, 61
Drăgan, Ion, 104
Drăghici, Alexandru (Al.), 82, 151
Dudaș, Traian, 101

E

Eliutin, V.P., 101

G

Ganea, P., 49
Gheorghiu-Dej, Gheorghe, 82, 110, 172, 173
Gheorghiu, Gh. Th., 62, 63
Ghincolov, Teodor, 37
Gligor, I., 62
Golfițescu, C., 43
Grigore, Marcel, 47

I

Iliescu, Ion (I.), 103
Ionescu Bujor, C., 52, 54, 85

L

Livescu, Jean, 113, 115-121, 151
Lupu, 117

M

Maurer, Ion Gheorghe, 95, 106, 111, 151
Mezincescu, Florica (Fl.), 36, 40
Moghioroș, Alexandru (Al.), 83
Morlova, Irina, 37
Murgulescu, Ilie G., 8, 13, 15, 19, 21, 43, 45,
48, 91, 92, 101

N

Naneș, Cornelia, 37
Niculescu-Mizil, Paul, 151
Nicuță, C. (Constantin), 74

P

Pârvulescu, Constantin, (C.), 83
Popa, C., 62
Prisnea, C., 72

R

Răutu, Lconte, (L.), 8, 24, 83, 103, 151, 161-
163
Rizea, Alexandru, 37
Roller, Mihail, 8, 13, 19, 25, 27

S

Sălăjan, Leontin (L.), 83
Scurtu, Nicolae, 37
Siclovan, Ion, 117
Stanciu, P., 62
Sulea, N., 49

T

Tatu Jianu, Anton (?), 104

Ț

Țugui, Pavel, 58

V

Verdeț Ilie, 151
Voitec, Ștefan, (Șt.), 83, 104
Volkmann, L., 62

**VERIFICAT
2017**

**Tiparul s-a efectuat sub c-da nr. 3384/2013
la Tipografia Editurii Universității din București**

de învățământ superior vă aș

Cum se pregătesc tinerii muncitori — absolvenții al

examenului de admitere în institutele

VA DIN CEI

„I. — Admiterea într-un institut de învățământ superior se face pe baza unui examen.

II. — Se pot prezenta la examenul de admitere toți cetățenii R.P.R. absolvenți ai actualelor licee, școli pedagogice, școli medii tehnice și școli tehnice profesionale și de gospodărie, sau bacalaurați ai fostelor licee teoretice, industriale și comerciale, precum și absolvenți ai fostelor licee sericicole, și ai fostelor școli de 8 ani ale Ministerului Agriculturii și absolvenții fostelor școli normale [...]”.

Normele de admitere în învățământul superior, 1950/1951

„[...] În scopul îmbunătățirii compoziției sociale a studenților se vor lua următoarele măsuri:

— Întreprinderile socialiste și comitetele executive ale sfaturilor populare vor acorda, începând cu anul universitar 1957-1958, burse pentru fiii de muncitori și de țărani muncitori pe întreaga durată a școlarității. Aceste burse se vor atribui pe bază de concursuri organizate în instituțiile de învățământ superior, cu candidații propuși de întreprinderi și de sfaturile populare. [...]

— Candidații reușiți la concursul de burse vor fi înscriși în anul I al facultății pentru care au concurat, fără a mai participa la alte probe de selecționare”.

Hotărârea Nr. 1003/1957 a C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la îmbunătățirea învățământului superior

„Admiterea în instituțiile de învățământ superior — cursuri de zi, serale și fără frecvență — se face prin concurs. Concursul este unul pentru toți candidații: admiterea se face în ordine descrescândă a mediilor obținute și în limita numărului de locuri planificat”.

Condițiile de admitere, 1963/1964

LEN 27.